

2018 RAPORT ANUAL

ANNUAL REPORT

MAIB
Moldova Agroindbank

CUPRINS | CONTENTS

Mesajul Președintelui Consiliului băncii Message by the Chairman of the Board of Directors	4
Mesajul Președintelui Comitetului de Conducere Message by the Chairman of the Executive Committee	6
Conducerea băncii Management of the Bank	8
I. RAPORTUL CONSOLIDAT AL CONDUCERII MANAGEMENT CONSOLIDATED REPORT	
1.1. Prezentarea generală a Grupului Group overview	10
1.2. Mediul economic National Economy	11
1.3. Indicatorii de performanță la nivel de grup (finanțieri/nefinanțieri) Group performance indicators (financial/non-financial)	18
1.4. Strategia generală General strategy	20
1.5. Guvernără corporativă Corporate governance	22
1.6. Declarația nefinanciară Non-financial Statement	32
II. ACTIVITATEA OPERAȚIONALĂ A BC „MOLDOVA AGROINDBANK” SA OPERATIONAL ACTIVITY OF CB „MOLDOVA AGROINDBANK” SA	
2.1. Activitatea Corporativă Corporate Activity	36
2.2. Activitatea de investiții a băncii – realizări și perspective Bank's investment activity - achievements and prospects	38
2.3. Retail banking Retail Banking	41
2.4. Trezorerie și Piețe de Capital Treasury and capital market	46
III. ACTIVITATEA ENTITĂȚILOR-FIICE SUBSIDIARIES	
3.1. Societatea pe Acțiuni „MAIB-Leasing” Joint stock company “MAIB-Leasing”	50
3.2. Moldmediacard Moldmediacard	51
SITUAȚII FINANCIARE ANUALE ANNUAL FINANCIAL STATEMENTS	
Situatiile Financiare Consolidate pentru exercițiul încheiat la 31 decembrie 2018 (întocmite conform Standardelor internaționale de Raportare finanțiară)	54
Consolidated financial statements for the financial year ended 31 December 2018 (prepared in accordance with International Financial Reporting Standards)	56
RAPORTUL AUDITORULUI INDEPENDENT INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT	60

MESAJUL PREŞEDINTELUI CONSILIULUI BĂNCII

Message by the Chairman of the Board of Directors

Doamnelor și Domnilor,

Liderul sistemului bancar, Moldova Agroindbank, a încheiat anul 2018 cu rezultate financiare excepționale, dând dovadă de perseverență și consecvență în acțiuni, de o înțelegere și asumare clară a direcției de dezvoltare a afacerii băncii, totodată demonstrându-și capacitatea de a ține pasul cu tendințele pieței, dar și de a le anticipa.

Aceste rezultate au fost atinse pe fundalul unei activități foarte intense pe plan regulatoriu. Eforturile comune întreprinse atât de sectorul bancar privat, cât și de regulatorul central și instituțiile de stat, prin adoptarea noii legislații și implementarea unor reforme profunde, capabile să consolideze fundamental întregului sector, au convers spre rezultatele scontate.

Intrarea noilor investitori în structura acționariatului băncii, mă refer la HEIM Partners Ltd, a încununat eforturile depuse de MAIB, Banca Națională și Guvern pentru a soluționa chestiunea transparenței acționariatului. Sunt convins că în aceste circumstanțe MAIB își va consolida și extinde poziția de lider, punând accentul pe inovații, digitalizare, viteză și dinamism, promovând în continuare transparența și onestitatea în relațiile cu clienții și partenerii.

Fiind un actor deplin implicat în susținerea proceselor de dezvoltare a economiei naționale și a vieții sociale, Moldova Agroindbank rămâne o bancă strategică, cu afaceri responsabile, care simte și creează noile tendințe bancare. Am convingerea că eforturile băncii se vor face resimțite implicit pe termen lung, prin revigorarea mediului antreprenorial.

Cu stimă,

Victor Miculeț,
Președintele Consiliului Băncii

Ladies and Gentlemen,

Moldova-Agroindbank, the leader of the banking system, has achieved exceptional financial results during 2018, showing perseverance and consistency in actions, clear awareness and assumption of the bank's business development direction, also proving the capacity of keeping up with the market trends, but also anticipating them.

These results have been achieved on the background of an intense regulatory activity. The common efforts undertaken both in the private banking sector and the central regulator, and state institutions, by adopting new legislations and implementing new profound reforms able to reinforce the foundation of the entire sector, have led towards the desired results.

The entry of new investors in the bank's shareholding structure, I refer to HEIM Partners Ltd, has crowned the efforts made by MAIB, The National Bank and the Government in order to settle the shareholders' transparency issue. I am convinced that under these circumstances, MAIB will reinforce and extend its leading position, focusing on innovation, digitalization, speed and dynamism, further promoting transparency and honesty in relation with the clients and partners.

Being fully involved in supporting the national economy development processes and the social life, Moldova-Agroindbank is still a strategic Bank, with responsible business, which feels and creates the new banking trends. I strongly believe that the bank's efforts shall be felt on a long term by reviving the business environment.

Sincerely,

Victor Miculeț,
Chairman of the Board of Directors

”

Fiind un actor deplin implicat în susținerea proceselor de dezvoltare a economiei naționale și a vieții sociale, Moldova Agroindbank rămâne o bancă strategică, cu afaceri responsabile, care simte și creează noile tendințe bancare.

MESAJUL PREȘEDINTELUI COMITETULUI DE CONDUCERE

Message by the Chairman of the Executive Committee

Pentru Moldova Agroindbank, performanța este cuvântul-cheie care caracterizează anul 2018. Banca a obținut rezultate excepționale la absolut toți indicatorii, poziționându-se în topul clasamentului performanței bancare și reconfirmându-și statutul de bancă de încredere, onestă, cu o echipă de profesioniști integri, dedicați prin excelență sectorului bancar și activității pe care o desfășoară.

Reieseind din rezultatele anului 2018 per sistem, MAIB deține 28,4% din active, 29,4% depozite, inclusiv 32,1% depozite ale persoanelor fizice, 35,1% din credite, inclusiv 36% din creditele noi acordate de sistemul bancar. De altfel, în 2018, Moldova Agroindbank a înregistrat cel mai mare profit din sistem și din istoria băncii de 27 de ani, extinzându-și cota la 32,4%!

Anul 2018 a fost marcat și de finalizarea procesului de vânzare a pachetului de 41.09% de acțiuni unui consorțiu internațional cu o reputație ireproșabilă, fapt care a deschis accesul băncii la resurse internaționale de finanțare.

În același timp, MAIB s-a aliniat noilor prevederi ale legii privind activitatea băncilor și principiilor Basel III nu doar prin ajustarea acelor normative interne, dar și prin aplicarea lor în practică. Iar acest fapt semnifică implicit consolidarea fundamentului băncii și un nivel mai înalt de stabilitate, o etapă calitativ nouă pentru instituție.

Fiind o bancă orientată spre client, MAIB și-a direcționat eforturile spre diversificarea coșului de produse adaptate la necesitățile clienților, economisindu-le timpul și sporindu-le confortul datorită posibilității de a-și gestiona operațiunile financiare la distanță în maximă siguranță.

Bankingul la distanță este parte a procesului de digitalizare – o necesitate care s-a impus în toate aspectele vieții și în toate domeniile de activitate. De aceea, MAIB a investit și va investi în acest sector pentru a ține pasul cu evoluțiile tehnologiilor informaționale. Pe de o parte, acest fapt ne-a permis să îmbunătățim considerabil serviciile și produsele oferite clienților, bankingul de la distanță fiind tot mai solicitat prin intermediul serviciilor P2P, T2C, Cash by Code, EASI Banking, a proiectului pilot MAIBank, lansate în 2018. Pe de altă parte, măsurile întreprinse pe acest segment ne permit să eficientizăm procesele pe interior, să devină mai rapizi și mai competitivi, fiind conștienți, în același timp, de necesitatea unui control riguros al riscurilor care vin odată cu digitalizarea.

Adaptarea la reglementările Basel III, digitalizarea accelerată, baza financiară temeinică, toate converg spre noi proiecte, noi culmi pe care cu siguranță le vom atinge. În acest context, obiectivele ambițioase setate vor contribui la consolidarea și mai accentuată a poziției bancare deținute de MAIB, la anticiparea necesităților clienților prin oferirea de produse și servicii digitalizate,

Performance is the key word which characterizes Moldova-Agroindbank in 2018. The bank has achieved exceptional results to absolutely all ratios, ranking among the top of the banking performance, and restating its status of a trustworthy and honest Bank, with a team of sound professionals, totally committed to the banking sector and to their job.

According to the results of 2018 per system, MAIB holds 28.4% of assets, 29.4% of deposits, including 32.1% deposits of individuals, 35.1% of credits, including 36% of the new credits granted by the banking system. Moreover, in 2018 Moldova-Agroindbank recorded the highest profit in the system and in the bank's 27-years history, extending its share to 32.4%!

The year 2018 was notable also by the completion of 41.09% block of shares sale process to a reputable international consortium, which opened the bank's access to international financing sources.

At the same time, MAIB has aligned with the new provisions of the law on banking activity and Basel III principles not only by adjusting the internal normative acts, but also by applying them in practice. This means strengthening the bank's foundation and a higher stability level, a qualitatively new stage for the institution.

MAIB as a client-oriented Bank, has directed its efforts towards the diversification of the products basket adjusted to the clients' needs, saving their time and increasing their comfort due to the possibility of managing their financial operations remotely in maximum security.

Remote banking is part of the digitalization process – a necessity that has been imposed in all aspects of life and in all areas of activity. Therefore, MAIB has invested and will continue to invest in this sector in order to keep up with the informational technologies developments.

On the one hand, this fact allowed us to considerably improve the services and products offered to clients, the remote banking being increasingly requested through the services P2P, T2C, Cash by Code, EASI Banking of the MAIBank pilot project launched in 2018. On the other hand, the measures taken in this segment enable us to streamline the processes internally, to become faster and more competitive, while being aware of the need for rigorous control of the risks that come with digitization.

Adjustment to the Basel III requirements, accelerated digitalization, sound financial basis - all lead towards new projects, new heights that we will certainly achieve.

In this context, the ambitious objectives set up will help strengthen even further the bank position held by MAIB, at anticipating the clients' needs by offering digitalized, competitive and qualitative products and services, at supporting their businesses and plans, and seen as a whole, at the economic and social growth of our

“

Pentru Moldova Agroindbank, performanța este cuvântul-cheie care caracterizează anul 2018. Banca a obținut rezultate excepționale la absolut toți indicatorii, reconfirmându-și statutul de bancă de încredere, onestă, cu o echipă de profesioniști integri, dedicati prin excelență activității pe care o desfășoară.

competitive și de calitate, la sprijinirea afacerilor și planurilor lor, iar văzut ca un tot întreg - la dezvoltarea economică și socială a țării noastre – obiectiv spre care toți actorii din absolut toate domeniile de activitate trebuie să-și direcționeze acțiunile.

Performanțele înregistrate de Moldova Agroindbank se datorează susținerii de care ne-am bucurat din partea membrilor Consiliului, fapt pentru care le mulțumesc în numele Comitetului de Conducere. Împreună am demonstrat o dată în plus valoarea MAIB, am demonstrat că suntem un partener de încredere, un partener dedicat pentru clienți, pentru economie, pentru societate. Împreună, în 2019, putem Mai Bine. Puterea stă în noi!

Cu respect,

Serghei Cebotari,
Președintele Comitetului de Conducere

country – an objective towards which all actors in absolutely all areas of activity must direct their actions.

Moldova-Agroindbank performances are due to the members' support, for which I want to thank them on behalf of the Executive Committee.

Together we proved once again the value of MAIB, we proved that we are a trustworthy partner, a partner committed to clients, to economy, to society. Together, we can Much more in 2019. The power stays with us!

Sincerely,

Serghei Cebotari,
Chairman of the Executive Committee

Conducerea băncii | Management of the Bank

MEMBRII CONSILIULUI BĂNCII

MEMBERS OF THE BOARD OF DIRECTORS

VICTOR MICULEȚ

Președinte
al Consiliului
băncii

Chairman of
the Board of
Directors

NATALIA VRABIE

Vicepreședinte
al Consiliului
băncii

Vice Chairwoman
of the Board of
Directors

VALENTINA BADRAJAN

Membru
al Consiliului
băncii

Member
of the Board
of Directors

VASILE CARAUȘ

Membru
al Consiliului
băncii

Member
of the Board
of Directors

GRIGORE BELOSTECINIC

Membru
al Consiliului
băncii

Member
of the Board
of Directors

ION BOSTAN

Membru
al Consiliului
băncii

Member
of the Board
of Directors

ANATOLIE ȚURCANU

Membru
al Consiliului
băncii

Member
of the Board
of Directors

Conducerea băncii | Management of the Bank

SERGHEI CEBOTARI

Președinte al
Comitetului
de Conducere

Chairman of
the Executive
Committee

MEMBRII COMITETULUI DE CONDUCERE AL BĂNCII

MEMBERS OF THE EXECUTIVE COMMITTEE

OLEG PAINGU

Vicepreședinte
al Comitetului
de Conducere

Vice Chairman
of the Executive
Committee

MARCEL TELEUCĂ

Vicepreședinte
al Comitetului
de Conducere

Vice Chairman
of the Executive
Committee

VICTOR IURĂȘ

Vicepreședinte
al Comitetului
de Conducere

Vice Chairman
of the Executive
Committee

LEONID BEJENARI

Vicepreședinte
al Comitetului
de Conducere

Vice Chairman
of the Executive
Committee

STELA RECEAN

Vicepreședinte
al Comitetului
de Conducere

Vice Chairwoman
of the Executive
Committee

VITALIE LUNGU

Vicepreședinte
al Comitetului
de Conducere

Vice Chairman
of the Executive
Committee

I. RAPORTUL CONSOLIDAT AL CONDUCERII

MANAGEMENT CONSOLIDATED REPORT

1.1. PREZENTAREA GENERALĂ A GRUPULUI

Grupul Moldova Agroindbank este format din BC „Moldova Agroindbank” SA ca societate mamă și companiile sale fiice: „MAIB – Leasing” SA și „Moldmediacard” SRL.

BC „Moldova Agroindbank” SA (MAIB) a fost fondată la 8 mai 1991, având statutul de bancă comercială cu forma juridică de societate pe acțiuni, statut menținut până în prezent.

MAIB este o instituție de importanță sistemică, care deține poziția de lider al sectorului bancar din Republica Moldova, extinzându-și cota de piață la cei mai importanți indicatori la circa o treime din sector.

Fiind o bancă universală, misiunea Moldova Agroindbank este de a oferi cele mai calitative și accesibile servicii financiare, pentru a aduce plus valoare persoanelor interesate și a le inspira încredere și siguranță într-un viitor mai bun acasă, în Republica Moldova. MAIB își propune să devină un grup financiar cu prezență regională și să fie banca de primă opțiune pentru clienți și parteneri. Valorile pe care se bazează în realizarea misiunii sale sunt orientarea către client, spirit de echipă, integritate, responsabilitate și excelență.

Anul 2018 a însemnat o nouă etapă în dezvoltarea MAIB, în condițiile în care 41.09% din acțiunile băncii au fost achiziționate de HEIM Partners Ltd – un consorțiu format din investitori cunoscuți la nivel internațional: Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, Invalda INVL și Emerging Europe Growth Fund LP (EEGF), gestionat de Horizon Capital.

Tranșația a încheiat procesul de soluționare a chestiunii privind transparența acționarilor băncii și a pavat calea spre o dezvoltare și mai dinamică a băncii, bazată pe integritate, corectitudine și transparență în acțiuni.

„Moldmediacard” SRL este o companie de procesare a plășilor cu carduri constituită la 20 martie 2000, cu statutul juridic de societate cu răspundere limitată. Moldmediacard este unul dintre primii operatori din Republica Moldova, care au imple-

1.1. GROUP OVERVIEW

The Moldova Agroindbank Group is formed of the CB “Moldova-Agroindbank” SA as a parent company and its daughter companies (subsidiaries) „MAIB – Leasing” SA and „Moldmediacard” SRL.

CB „Moldova Agroindbank” SA (MAIB) was founded on May 08, 1991, having the status of a commercial bank with the legal form of a Joint Stock Company - a status maintained until present.

MAIB is a systemic importance institution, which holds the leader position in the banking sector of the Republic of Moldova, extending its market share of the most important ratios to approximately one third of the sector.

Being a universal bank, Moldova Agroindbank's mission is to offer the most qualitative and accessible financial services, in order to bring added value to the interested persons and to inspire confidence and security of a better future at home. MAIB aims to become a financial group with a regional presence and to be a first option bank for clients and partners. Orientation towards the client, team spirit, integrity, responsibility and excellence are the values on which the bank relies in the accomplishment of its mission.

The 2018 year marked a new stage in MAIB development, given that 41.09% of the bank's shares were purchased by HEIM Partners Ltd – a consortium of internationally well-known investors: European Bank for Reconstruction and Development, Invalda INVL and Emerging Europe Growth Fund, LP (EEGF) managed by Horizon Capital.

The transaction ended the process of settling the bank shareholders' transparency and paved the path towards a more dynamic development of the bank, based on integrity, correctness and transparency in actions.

„Moldmediacard” SRL is a card payments processing company founded on March 20, 2000, with the legal status of a

mentat sistemul informatic necesar pentru procesarea tranzacțiilor cu carduri bancare de plată, actualmente preștând servicii de procesare pentru membrii sistemelor internaționale de plăți cu carduri Visa, Mastercard și American Express.

BC „Moldova Agroindbank” SA deține acțiuni în compania Moldmediacard de la fondarea acesteia, în 2018 majorându-și cota de participare în capitalul social al companiei până la 99%.

„MAIB-Leasing” S.A. este prima societate de leasing din Republica Moldova fondată în septembrie 2002. BC "Moldova Agroindbank" S.A. deține o cotă de participare de 100% în capitalul său social. MAIB-Leasing oferă soluții de finanțare corespunzătoare necesităților și exigențelor fiecărui client, contribuind la dezvoltarea segmentului de leasing al pieței financiare locale.

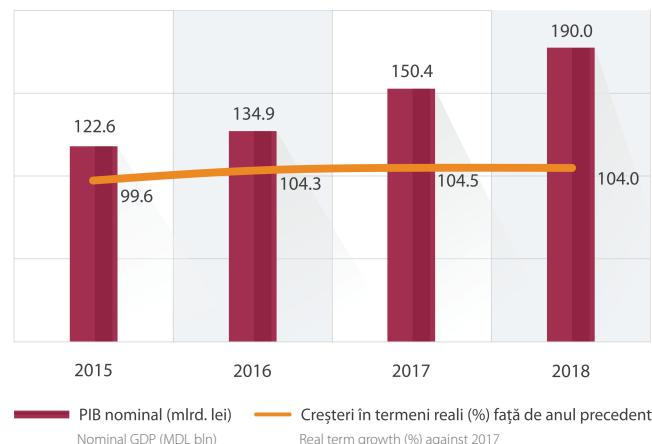
1.2. MEDIUL ECONOMIC

Pe parcursul anului 2018, economia Republicii Moldova a prezentat semne de redresare, consemnând un avans de 4.5% față de anul 2017 (Fig. 1). Această evoluție este în baza unui model non-durabil nefiind determinată de factori fundamentali (ex.: majorarea volumului investițiilor publice și a unor cheltuieli sociale a fost determinată de apropierea alegerilor și, respectiv, este una temporară; creșterea remitterilor are loc pe fundalul bazei scăzute de comparație). Printre alți factori se regăsesc: creșterea venitului disponibil al populației; creșterea cheltuielilor – motor esențial al creșterii economice, creșterea expansiunii creditare, creșterea exporturilor, creșterea importurilor etc. Pentru anul 2019 se estimează o creștere a PIB-ului cuprinsă între 3.2% și 3.6%, chiar dacă planează rezerve privind amploarea creșterii.

Fig. 1 / Table 1

PRODUSUL INTERN BRUT (MLRD. MDL; %)

GROSS DOMESTIC PRODUCT (MDL BLN; %)

Limited Liability Company. Moldmediacard is one of the first operators in the Republic of Moldova which have implemented the IT system required for processing bank card payment transactions, currently providing processing services for members of international payment

CB “Moldova-Agroindbank” SA holds shares in Moldmediacard SRL since its foundation, in 2018 increasing its participation share in the company's share capital up to 99%.

“MAIB-Leasing” SA is the first leasing company in the Republic of Moldova founded in September 2002. CB “Moldova-Agroindbank” SA holds a participation of 100% in its social capital. MAIB-Leasing provides financing solutions tailored to the needs and exigencies of each client, contributing to the development of the local financial market leasing sector.

1.2. THE NATIONAL ECONOMY

During 2018, the economy of the Republic of Moldova showed signs of recovery, recording an advance of 4% compared to 2017 (Table 1). This evolution is based on a non-sustainable model not driven by fundamental factors (for example: the increase of public investments volume and social expenditures was determined by the proximity of the elections and, respectively, is a temporary one; the increase in remittance is due to the fact that comparison bases used was lower than usually in the previous period). Other factors include: the increase of the population disposable income; increased spending – the key driver of economic growth, credit expansion growth, imports growth, and so on. For 2019, it is estimated that GDP growth will be between 3.2% and 3.6%, even if the magnitude of growth is questionable.

Indicatorii macroeconomici

Unul dintre factorii esențiali care, în pofida diverselor provocări climaterice și economice interne, i-a permis economiei moldovenești să crească și să se diversifice este accesul facilitat la piața europeană prin Acordul de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinsător (ALSAC).

Comerțul exterior își intensifică ritmurile de creștere, înregistrând evoluții ascendente comparativ cu anul 2017, cu 11.6% și respectiv 19.3% (Fig. 2). Tendințele structurale și geografice definitorii s-au consolidat, exporturile de produse autohtone spre UE au crescut în mod robust. Aceste schimbări sunt traduse prin extinderea cererii pentru creditele din sectorul comerțului, care a crescut, contribuind la majorarea portofoliului de credite cu 249 mil. lei.

Tendințele demografice continuă să reprezinte o contrângere fundamentală pentru dezvoltarea economică și socială a țării.

Principalele riscuri țin de presunile bugetare aferente. Astfel, în contextul scăderii cotei populației ocupate și al creșterii ponderii de emigranți de muncă, sporește vizibil numărul persoanelor care au depășit vîrsta de pensionare. De facto, într-un singur deceniu, categoria pensionarilor a crescut cu 23% și tendința va continua inexorabil. Datorită acestor fenomene, apar riscuri asupra perspectivelor de pensionare decentă ale actualei populații ocupate și vulnerabilizează capacitatea țării de creștere economică și de a avea avantaj din dividendul demografic.

Transferurile de mijloace bănești în favoarea persoanelor fizice prin intermediul băncilor din Republica Moldova (în bază netă) au evoluat robust în 2018 cu 5.6% comparativ cu anul 2017 și au totalizat cca 1,267 mil. USD.

Analiza structurii geografice a remitențelor transmise de emigranții stabiliți peste hotare relevă că în anul 2018 zona UE pentru prima dată a devansat statele CSI (40% față de 33%). În dependență de valută, ponderea majoră revine transferu-

Macroeconomic Indicators

The facilitated access to the European market through the Deep and Comprehensive Free Trade Agreement (DCFTA) is one of the key factors that, despite the various domestic climatic and economic challenges, has allowed the Moldovan economy to grow and diversify.

External trade stepped up its growth rates, recording upward trends as compared to 2017, with 11.6% and 19.3%, respectively (Table 2). Defining structural and geographical trends have strengthened, the domestic exports to the EU have increased robustly. These changes have an impact on the expansion of the demand for the credits in the trade sector, which has increased, contributing to the increase of the loan portfolio by MDL 249 million.

Demographic trends continue to represent a fundamental constraint for the country's economic and social development.

The main risks are related to the budgetary pressures involved. Thus, amid the falling employment and increasing share of labor migrants, the number of people over the retirement age is noticeably increasing. In fact, in one decade, the retirement number increased by 23% and the trend will continue inexorably. These phenomena affect the decent retirement prospects of the current employment and undermine the country's economic growth capacity and take advantage of the demographic dividend opportunities.

Money transfers to individuals through Republic of Moldova banks (on a net basis) grew solidly in 2018 by 5.6% compared to 2017 and amounted to approximately USD 1,267 million.

The analysis of the geographical structure of remittances sent by emigrants settled abroad shows that in 2018 the EU area for the first time exceeded CIS states (40% vs. 33%). Depending on the foreign currency, the largest share is the

Fig. 2 / Table 2

EVOLUȚIA COMERȚULUI EXTERN AL REPUBLICII MOLDOVA

THE EVOLUTION OF FOREIGN TRADE OF REPUBLIC OF MOLDOVA

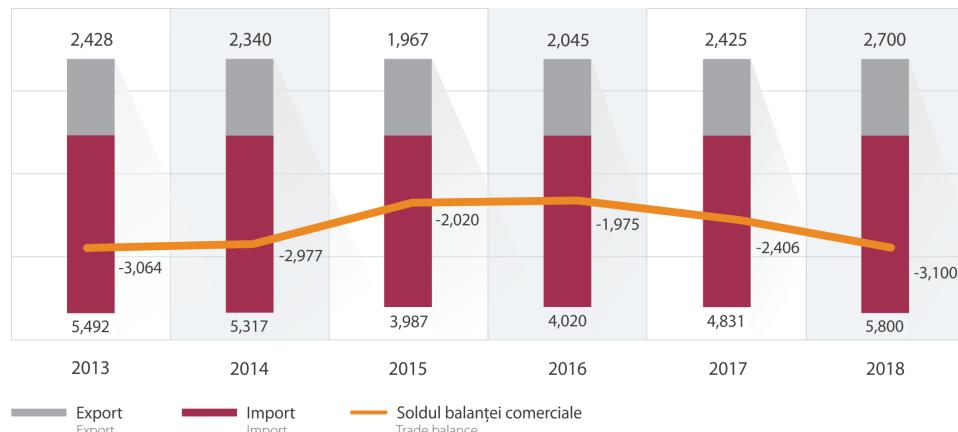

Fig. 3 / Table 3

RATA INFLAȚIEI LA FINELE ANULUI

INFLATION RATE AT THE END OF THE YEAR

rilor în EUR – 47.3%, urmate de transferuri în USD – 45.5% și în RUB – 7.2%. Creșterea veniturilor reale ale populației, majorarea remitentelor de peste hotare de la imigrantii muncitori și efectele în urma relaxării politicii monetare vor susține consumul privat, rămânând în continuare principalul motor de creștere. Majorarea transferurilor, inclusiv a volumului de remiteri de bani eliberate de MAIB a contribuit la creșterea veniturilor disponibile ale cetățenilor Republicii Moldova, ceea ce s-a reflectat și în creșterea numărului de produse și servicii utilizate de clienții băncii.

Sectorul industrial a atestat o creștere de 3.7% a volumului producției industriale, comparativ cu anul 2017. După 2 ani de creștere consecutivă, sectorul agricol a înregistrat suplimentar o creștere de 2.5% în anul 2018. Majorarea producției globale agricole a fost determinată, în special, de creșterea producției vegetale – cu 3.8%. Aceste creșteri au condiționat majorarea portofoliului de credite în domeniul transportului, telecomunicații, construcții și energetică cu 355 mil. lei. Tendințele pozitive din aceste sectoare generează rezultate profitabile pentru afacerile agentilor economici, condiționând rambursarea în termen a creditelor, fapt ce a contribuit la îmbunătățirea calității portofoliului de credite (inclusiv scăderea ratei creditelor neperformante).

La finele anului 2018 rata anuală a inflației a înregistrat valoarea de 0.9%, fiind influențată preponderent de diminuarea presiunilor din partea prețurilor (Fig. 3). Astfel, inflația s-a situat sub nivelul țintă stabilit de BNM (5% +/- 1.5%). BNM respectă obiectivul fundamental privind asigurarea și menținerea stabilității prețurilor, astfel încât să nu influențeze deciziile economice ale societății.

Pentru realizarea obiectivului de stabilitate a prețurilor în condițiile persistenței presiunilor deflationiste, BNM a menținut neschimbate ratele la principalele instrumente ale politicii monetare. Astfel rata de bază s-a menținut la nivelul de 6.5%, rata dobânzii la creditele overnight – 9.5% și rata dobânzii la depozitele overnight – 3.5%. Totodată pentru sterilizarea ex-

transfers in EUR - 47.3%, followed by transfers in USD - 45.5% and in RUB - 7.2%. The increase in real incomes of the population, the increase of remittances from migrant workers from abroad and the effects of monetary policy relaxation will support the private consumption, remaining the main driver of growth. The increase in transfers, including the amount of money remittances issued by MAIB, contributed to the increase of the available incomes of Moldovan citizens, which was also reflected in the increase of the number of products and services used by the bank's clients.

The industrial sector has registered an increase of 3.7% in the volume of industrial production compared to 2017. After two years of consecutive growth, the agricultural sector recorded a further increase of 2.5% in 2018. The increase of the global agricultural production was determined in particular by the growth of vegetal production - by 3.8%. These increases led to an increase in the loans portfolio in transport, telecommunications, construction and energy by 355 million lei. Positive trends in these sectors generate profitable business outcomes for business operators, determining the timely repayment of loans, which contributed to improving the quality of the loan portfolio (including the decrease of non-performing loans rate).

By the end of 2018, the annual inflation rate was 0.9%, being mainly influenced by the price pressures reduction (Table 3). Thus, the level of inflation was below the inflation target set by NBM (5% +/- 1.5%). The NBM respects the fundamental objective of ensuring and maintaining the price stability so as not to influence the economic decisions of the society.

In order to achieve the price stability objective under the persistence of deflationary pressures, NBM has maintained unchanged the rates on the main monetary policy instruments. Thus, the base rate remained at 6.5%, the interest rate on overnight credits - 9.5% and the overnight deposit rate - 3.5%. At the same time, in order to sterilize the excess liquidity on the market, the NBM increased the reserves

cesului de lichiditate de pe piață, BNM a majorat norma rezervelor obligatorii din mijloacele atrase în lei moldovenești și în valută neconvertibilă de la 40% până la 42.5% din baza de calcul pentru sporirea volumului masei monetare imobilizate pe conturile bancare, masa monetară care putea fi redirecționată pentru creditarea economiei, pe când rata rezervelor minime obligatorii din mijloacele atrase în valută liber convertibilă a fost menținută la nivelul de 14% pe tot parcursul anului 2018.

Cursul monedei naționale a crescut ușor față de dolarul SUA, dar a continuat aprecierea față de Euro (Fig. 4). Leul moldovenesc a marcat o depreciere slabă față de dolarul SUA în termeni nominali (de la 17.10 lei în 2017 până la 17.14 lei la finele lui 2018). Față de Euro leul moldovenesc s-a apreciat constant. Chiar dacă observăm aprecierea evidentă a leului din ultimii 3 ani, dollarizarea rămâne considerabilă.

Evoluția sistemului bancar

În anul 2018 au continuat reformele pentru dezvoltarea unui sector bancar stabil și transparent, care să asigure baza pentru creșterea durabilă a economiei naționale. La situația din 31.12.2018, în sistemul bancar activau 11 bănci licențiate de Banca Națională a Moldovei (BNM). În conformitate cu prioritățile BNM și angajamentele asumate față de partenerii de dezvoltare privind transparența acționariatului, anul 2018 a fost marcat de intrarea pe piață a investitorilor internaționali cu reputație solidă. Astfel, modificări în structura de proprietate au survenit la următoarele bănci:

- la BC „VICTORIABANK” SA, Banca Transilvania din România a devenit acționar indirect și împreună cu Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD) dețin 72.19% din capitalul BC „VICTORIABANK” SA;
- la BC „EXIMBANK” SA a devenit acționar unic Intesa Sanpaolo din Italia, banca devenind parte a Grupului Intesa Sanpaolo,

Fig. 4 / Table 4

EVOLUȚIA CURSULUI DE SCHIMB

EXCHANGE RATE EVOLUTION

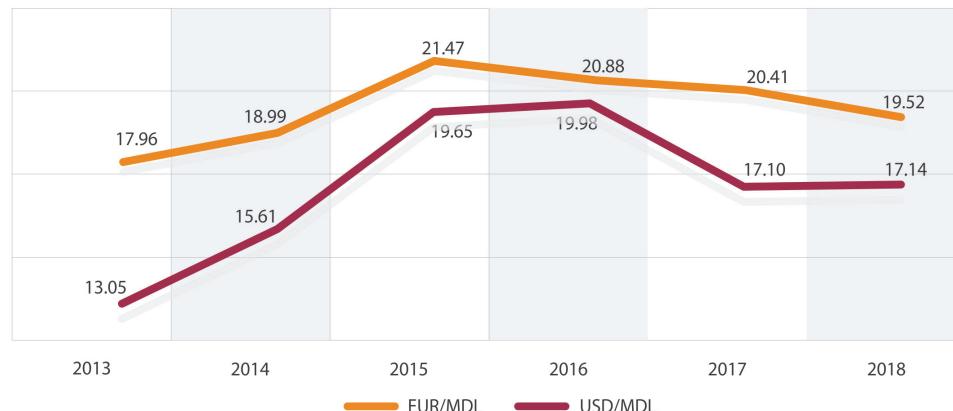

Fig. 5 / Table 5

DINAMICA PONDERII CREDITELOR NEPERFORMANTE ÎN TOTAL CREDITE PE SECTOR (%)

DYNAMIC OF NON - PERFORMING LOANS (%)

- la BC „MOLDOVA AGROINDBANK” SA a devenit acționar un consorțiu de investitori format din BERD, Invalda INVL și Emerging Europe Growth Fund, LP (EEGF) gestionat de Horizon Capital, urmare a procurării pachetului unic de acțiuni în mărime de 41.09% din capitalul băncii.

Băncile au activat într-un mediu marcat de procesul activ de modernizare a cadrului de administrare a sectorului, care prevede alinierea legislației bancare naționale la standardele și practicile internaționale Basel III și IFRS 9. În rezultat, noul cadrău prevede îmbunătățirea guvernanței corporative și un nou model de evaluare a suficienței capitalului intern ce acoperă magnitudinea tuturor riscurilor.

Mediul de afaceri în sectorul bancar în anul 2018 s-a caracterizat prin:

- continuarea tendinței de consolidare a fondurilor proprii, în același timp fiind menținut un nivel înalt de lichiditate și profitabilitate. Pe tot parcursul anului 2018 s-a menținut rata de bază la nivelul de 6.5% anual. Totodată, excesul de lichiditate a determinat BNM să majoreze norma rezervelor obligatorii până la valoarea de 42.5%. Norma rezervelor obligatorii din mijloace atrase în valută liber convertibilă a fost menținută la nivelul de 14.0% din baza de calcul;
- creșterea activelor, marcată de accelerarea creditării prin creșterea volumului creditelor noi acordate cu 17.8% comparativ cu anul 2017, creditele accesate de persoanele fizice fiind principalul motor de creștere. De cealaltă parte, portofoliul depozitelor este în creștere cu ritmuri mai lente comparativ cu majorarea din anul 2017.
- indicatorii calității activelor au continuat să se amelioreze, ponderea creditelor neperformante în totalul creditelor s-a diminuat cu 5.8% comparativ cu finele anului 2017, constituind 12.5% la 31.12.2018 (Fig. 5). Cu toate acestea, valoarea acestui indicator rămâne a fi înaltă, băncile urmând să își intensifice eforturile în scopul reducerii acestui indicator.

Potrivit datelor publicate de BNM, la 31.12.2018 sectorul bancar a înregistrat următoarele rezultate:

- BC „MOLDOVA-AGROINDBANK” SA, a consortium of investors formed by: EBRD, Invalda INVL and Emerging Europe Growth Fund, LP (EEGF) became the shareholder, following the acquisition of the 41.09 percent stake of the bank's equity.

Banks have worked in an environment characterized by the active process of upgrading the banking sector's management framework, which provides for the alignment of national banking legislation to international standards and practices Basel III and IFRS 9. As a result, the new framework provides for corporate governance improvement and a new assessment model of the internal capital adequacy that covers all risks magnitude.

In 2018 the banking sector business environment was characterized by:

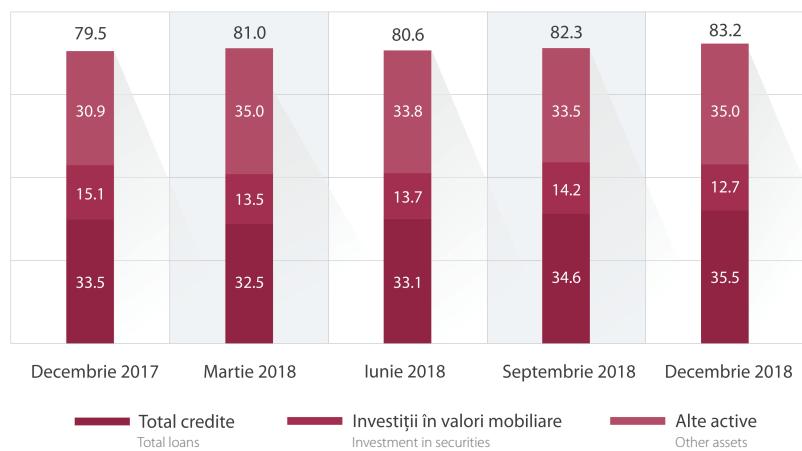
- continuing the trend of strengthening the own funds, while maintaining a high level of liquidity and profitability. Throughout 2018, the base rate was maintained at 6.5% per year. At the same time, the liquidity excess led NBM to increase the reserve requirements ratio to 42.5%. The reserve requirements ratio of freely convertible currencies was maintained at 14.0% of the base of calculation;
- the growth of assets marked by the acceleration of lending through the increase in the volume of the new loans granted by 17.8% compared to 2017, the loans of individuals being the main engine of growth. On the other hand, the deposit portfolio is growing slower compared to the growth in 2017.
- asset quality ratios continued to improve, the share of non-performing loans in total loans decreased by 5.8 % compared to the end of 2017, constituting 12.5% as of December 31, 2018 (Table 5). Nevertheless, the value of this indicator remains high, and the banks will step up their efforts to reduce it.

According to data published by the NBM as of December 31, 2018, the banking sector recorded the following results:

Fig. 6 / Table 6

EVOLUȚIA ACTIVELOR (MLRD. LEI)

DYNAMIC OF ASSETS (BLN MDL)

Activele totale au însumat 83,2 mld. lei, majorându-se comparativ cu finele anului precedent cu 4.6% (Fig. 6).

Soldul portofoliului de credite, conform rapoartelor prudentiale pe sectorul bancar, s-a majorat cu 5.9%, constituind 35,5 mld. lei.

Soldul depozitelor, conform rapoartelor prudentiale la 31.12.2018, s-a majorat cu 6.0%, constituind 63,46 mld. lei. Cel mai mare impact asupra majorării soldului depozitelor a avut-o creșterea depozitelor persoanelor fizice cu 2,1 mld. lei (5.2%), iar soldul depozitelor persoanelor juridice s-a majorat cu 1,6 mld. lei (7.9%) (Fig. 7).

La 31.12.2018, profitul aferent exercițiului pe sistemul bancar a însumat 1,6 mld. lei. Comparativ cu perioada similară a anului precedent, profitul s-a majorat cu 7%, cea mai mare parte din contul majorării veniturilor neaferente dobânzilor și diminuării cheltuielilor neaferente dobânzilor. Totodată, cheltuielile aferente dobânzilor s-au diminuat cu 1.4%, ca urmare a diminuării deprecierei activelor datorită îmbunătățirii calității portofoliului de credite.

Total assets amounted to MDL 83.2 billion, increasing by 4.6% compared to the end of the previous year (Table 6).

The balance of credit portfolios according to the prudential reports on the banking sector increased by 5.9% and constituted MDL 35.5 billion.

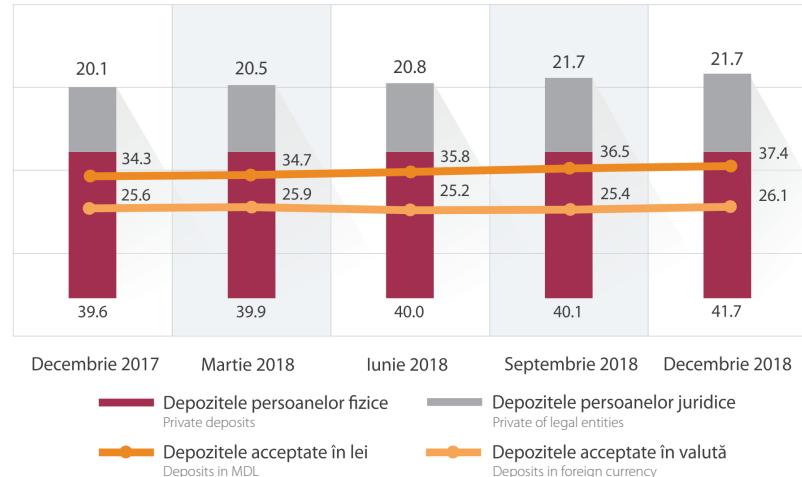
The balance of deposits, according to prudential reports as of December 31, 2018, increased by 6.0% constituting MDL 63.46 billion. The biggest impact on the increase in the balance of deposits was recorded by the increase in deposits of individuals by MDL 2.1 billion (5.2%) and the balance of deposits of legal entities increased by MDL 1.6 billion (7.9%) (Table 7).

As of December 31, 2018, the profit of the banking system amounted to MDL 1.6 billion. Compared to the same period of the previous year, the profit increased by 7%, mostly due to non-interest income increases and decrease of non-interest expense. At the same time, interest expenses decreased by 1.4% as a result of the decrease in asset depreciation due to the improvement of the loan portfolio quality.

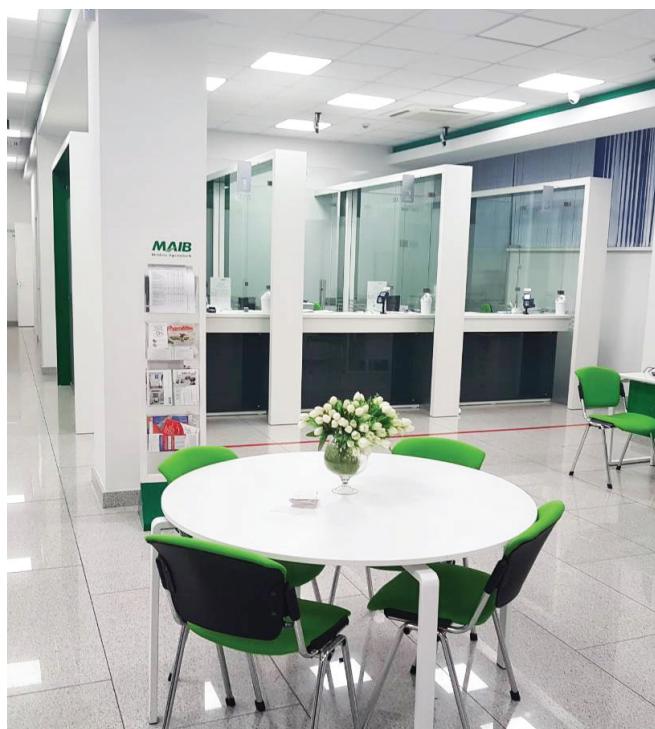
Fig. 7 / Table 7

EVOLUȚIA DEPOZITELOR TOTALE (MLRD. LEI)

DYNAMIC OF TOTAL DEPOSITS (BLN MDL)

Sucursalele MAIB - etalon al calității MAIB branches - flagship of quality

1.3. INDICATORII DE PERFORMANȚĂ LA NIVEL DE GRUP (FINANCIARI/NEFINANCIARI)

	31.12.2018	31.12.2017
Date generale la nivel de grup		
Situația poziției financiare		
Total active, mii lei	23,733,719	22,295,689
Credite acordate clienților (net), mii lei	11,563,088	9,842,927
Creanțe aferente leasing-ului, mii lei	111,100	132,031
Împrumuturi, mii lei	627,684	683,079
Datorii către clienți, mii lei	18,646,955	17,535,629
Total capitaluri proprii, mii lei	3,906,586	3,677,143
Situația de profit sau pierdere		
Venituri nete din dobânzi, mii lei	919,621	864,471
Venituri neaferente dobânzilor, mii lei	540,940	592,940
Total venit operațional, mii lei	1,460,561	1,457,411
Cheltuieli operaționale, mii lei	788,643	685,477
Cheltuieli nete din depreciere și provizioane, mii lei	(65,379)	(252,245)
Profit net al exercițiului finanțier, mii lei	536,446	461,639
Câștiguri pe acțiune (în MDL/acțiune)	516,91	442.87
Indicatori de performanță	31.12.2018	31.12.2017
Rentabilitatea activelor (ROA) după impozitare, %	2.3%	2.2%
Rentabilitatea capitalului (ROE) după impozitare, %	14.1%	13.3%
Rata cost/venit (CIR), %	54%	47%
Date generale la nivel de bancă		
Rata fondurilor proprii	22.25%*	25.79%
Net promoter score	47%	39.1%
Numărul angajaților	2017	1921
Subdiviziuni ale băncii, inclusiv:	193	186
Sucursale	66	66
Agenții	127	120

*Din 30 iulie 2018, banca raportează rata fondurilor proprii în conformitate cu cerințele CRD IV/CRR și Basel III.

1.3. GROUP PERFORMANCE INDICATORS (FINANCIAL/NON-FINANCIAL)

	31.12.2018	31.12.2017
General highlights of the group		
Consolidated financial statement		
Total assets, MDL thousand	23,733,719	22,295,689
Net Loans and advances to customers, MDL thousand	11,563,088	9,842,927
Lease receivables, MDL thousand	111,100	132,031
Borrowings , MDL thousand	627,684	683,079
Due to customers, MDL thousand	18,646,955	17,535,629
Total equity, MDL thousand	3,906,586	3,677,143
Consolidated P&L statement		
Net interest income, MDL thousand	919,621	864,471
Non-interest income, MDL thousand	540,940	592,940
Total operating income, MDL thousand	1,460,561	1,457,411
Operational expenses, MDL thousand	788,643	685,477
Impairment and provision net expenses, MDL thousand	(65,379)	(252,245)
Net profit, MDL thousand	536,446	461,639
"Earnings per share (MDL/share)"	516,91	442.87
Performance indicators	31.12.2018	31.12.2017
Return on Assets (ROA) after tax, %	2.3%	2.2%
Return on Equity (ROE) after tax, %	14.1%	13.3%
Cost rate/income (CIR), %	54%	47%
General highlights at the bank's level		
Capital adequacy ratio	22.25%*	25.79%
Net promoter score	47%	39.1%
Employees	2017	1921
Network distribution, including:	193	186
Branches	66	66
Agencies	127	120

*Starting from 30 July 2018, the bank reports the capital adequacy ratio calculated in accordance with the requirements of CRD IV/CRR and Basel III.

1.4. STRATEGIA GENERALĂ

Pe parcursul anului 2018, MAIB, ca societate mamă în cadrul Grupului, a continuat implementarea strategiei aprobată pentru anii 2017-2019, care este parte a procesului amplu de transformare a băncii într-o organizație modernă. Strategia Băncii este orientată spre dezvoltarea organică a afacerii, sporirea profitabilității și eficienței, consolidarea poziției de lider incontestabil al pieței bancare. Pentru realizarea cu succes a obiectivelor strategice, acțiunile noastre s-au focalizat pe următoarele dimensiuni:

Performanța financiară

În 2018 MAIB a continuat să fie o bancă rentabilă și eficientă în condiții optime de risc, înregistrând rezultate superioare mediei pe sistem bancar. În condițiile intensificării concurenței pe piață, banca a obținut un profit net de 531,46 mil. lei, ceea ce a permis menținerea unei rentabilități a capitalului de 13,63%, și a rentabilității activelor de 2,20%. Indicatorii de calitate a activelor continuă să se amelioreze pe fondul reducerii ratei creditelor neperformante și creșterii volumului creditelor noi acordate, driverul principal fiind segmentul persoane fizice.

Relații cu clienții

În anul 2018, MAIB a reușit să-și mențină poziția de lider, majorându-și cotele de piață la principalii indicatori economici precum: active – 28,4%, credite (suma de bază) – 35,1%, depozite (suma de bază) – 29,4%, profit – 32,4%*. Acțiunile îndreptate spre consolidarea relațiilor cu clienții au condus la sporirea nivelului de recunoaștere a Brand-ului, încrederii față de bancă și creșterii numărului clienților noi atrași la deservire. În anul 2018 echipa MAIB a activat eficient în domeniul digitalizării pentru a construi în timp propriul ecosistem complex care să se integreze eficient cu multiple sfere de activitate ale clienților noștri, pentru fidelizarea lor maximă, minimizarea cheltuielilor operaționale și sporirea veniturilor.

*sursa: www.bnm.md/bdi/pages/reports/drsb/DRSB1.xhtml?id=0&lang=ro

Eficiență

La capitolul eficiență, banca a avansat în implementarea proiectului de transformare, având ca scop eficientizarea proceselor și operațiunilor prin centralizarea și optimizarea funcțiilor de Back-office. A fost implementată structura nouă care a permis aplicarea sistemului de management al proiectelor.

Pornind de la nevoile, aspirațiile și așteptările clienților de a le oferi confort, rapiditate și încredere în relația cu banca, principala noastră preocupare fiind revizuirea continuă a proceselor interne, evoluția digitală în diferite domenii de activitate și perfecționarea modelului de business în condițiile unei concurențe tot mai accentuate.

Capital uman și tehnologii

În anul 2018 banca a continuat implementarea programelor de dezvoltare a capitalului uman, axându-se pe formarea și

1.4. GENERAL STRATEGY

During 2018, MAIB, as a parent company within the Group, continued the implementation of the approved strategy for 2017-2019, which is part of an extensive Bank transformation process into a modern institution. The bank Strategy is oriented towards the organic business development, higher profitability and efficiency and towards ensuring the status of unquestionable leader of the banking market. For the successful achievement of the strategic objectives, the bank will focus on the following dimensions:

Financial performance

In 2018, MAIB continued to be a profitable and efficient Bank under optimal risk conditions, achieving higher than the average results per banking system. Under conditions of intensified competition on the market, the bank got a net profit of MDL 531,46 mil, which allowed to maintain a ROE of 13.63%, and ROA of 2.20%. The asset quality ratios continue to improve in the context of lowering the non-performing loans ratio and increasing the volume of the new granted loans, the main driver being the segment of individuals.

Relations with clients

In 2018, MAIB managed to maintain its leader position, increasing its market shares for the main economic ratios, as follows: assets – 28.4%, credits (basic amount) – 35.1%, deposits (basic amount) - 29.4%, profit - 32.4%*. The actions aimed at strengthening the relations with clients led an increase in brand recognition, confidence in the bank and an increase in the number of new clients attracted. In 2018, MAIB team worked efficiently in the field of digitalization, to build in time its own complex ecosystem, which shall efficiently integrate with our clients' multiple spheres of activity, to maximize client loyalty, to minimize operational expenses and to increase incomes.

*source: www.bnm.md/bdi/pages/reports/drsb/DRSB1.xhtml?id=0&lang=ro

Efficiency

As far as efficiency is concerned, the bank progressed in implementing the transformation project, having the purpose of streamlining the processes and operations by centralizing and optimizing the Back-office functions. A new structure has been implemented that has allowed the application of the project management system.

On the basis of the clients' needs, aspirations and expectations of providing them comfort, rapidity and trust in relation with the bank, our main concern is internal processes continuous revision, digital evolution in different areas of activity and the business model improvement in the context of an increasingly marked competition.

Human capital and technologies

In 2018, the bank continued to implement human capital

dezvoltarea profesională a angajaților, acordarea susținerii privind certificarea internațională, dezvoltarea de instrumente și practici de management al capitalului uman, fortificarea spiritului de echipă, crearea unui mediu confortabil de activitate prin realizarea proiectului de reamplasare a sediului băncii în edificiu nou, dezvoltarea unei culturi inovative, care urmărește scopul încurajării creațivității pe diferite arii de activitate a băncii.

Banca a dezvoltat în continuare tehnologiile informaționale, scopul principal fiind crearea unei arhitecturi stabile a sistemului care să asigure continuitatea afacerii și susținerea proceselor de business, implementarea politicilor de securitate, identificare și control al riscurilor potențiale.

În anul 2019 banca va continua procesul amplu de transformare pentru realizarea conceptului strategic:

Performanță financiară

Vom spori rentabilitatea financiară a afacerii noastre, asigurând o gestionare mai eficientă a costurilor și a raportului dintre risc și rentabilitate. Vom îmbunătăți sistematic și previzibil productivitatea și eficiența pentru a spori rentabilitatea capitalului ajustat la risc.

Relații cu clienții

Vom consolida relația cu clienții oferindu-le o calitate înaltă a deservirii și dezvoltând produse și servicii noi, care să întrunească și să le depășească așteptările și necesitățile. Prin orientarea către client și sporirea satisfacției vom majora volumul total al afacerii băncii și vom consolida pozițiile pe principalele segmente ale pieței.

Eficiență

Vom asigura bazele creșterii calitative prin dezvoltarea sistemelor moderne de management și implementarea proceselor de afaceri inovative. Vom finaliza modernizarea proceselor actuale și vom adapta schimbărilor modelul de business al băncii.

Capital uman și tehnologii

Vom perfecționa sistemul de management al capitalului uman, asigurând un nivel superior de responsabilitate și guvernanță corporativă și menținând cele mai înalte standarde profesionale și etice. Ne vom afirma drept unul din cei mai buni și cei mai solicitați angajatori pe piață locală, oferind un mediu de lucru sigur și motivant. Vom continua dezvoltarea infrastructurii tehnologice a băncii prin implementarea sistemelor informative moderne și soluțiilor de business inteligente, garantând un nivel maxim de funcționalitate și siguranță.

Strategia Băncii, ca entitate mamă în cadrul Grupului, are un model integrat de dezvoltare și stabilește direcțiile pentru strategiile entităților individuale din cadrul Grupului.

development programs, focusing on the employees training and professional development, giving support for international certification, developing human capital management instruments and practices, fortifying team spirit, building a comfortable activity environment by implementing the project of relocating the bank Head Office in a new building, developing an innovative culture, which aims at encouraging creativity in different areas of the bank activity.

The bank has further developed information technologies, the main purpose being the creation of a stable system architecture which shall ensure business continuity and business processes support, security policies implementation, potential risks identification and control.

In 2019 the bank shall continue its extensive transformation process to achieve the strategic concept:

Financial performance

We will enhance the financial profitability of our business, ensuring a more efficient cost management and risk/profitability ratio. We will improve systematically and predictably productiveness and efficiency to increase the bank's return on equity adapted to risk.

Relations with clients

We will step up relations with clients by providing high quality services and developing new products and services, meeting and exceeding their expectations and needs. By sticking to our clients focused approach and taking measures to enhance clients' satisfaction, we will increase the total business volume of the bank and will consolidate our positions on the main market segments.

Efficiency

We will ensure a quality growth by developing modern management systems and implementing innovative business processes. We will complete the upgrade of existing processes and will adjust the bank's business pattern to changes.

Human capital and technologies

We will improve the human capital management system so as to ensure a higher level of responsibility and corporate governance and to preserve the highest professional and ethical standards. We will assert ourselves as one of the best and most demanded local employers, providing a safe and motivating working environment. We will further develop the technological basis of the bank by implementing cutting-edge information systems and smart business solutions, thus guaranteeing a high functionality and safety level.

The bank's strategy as a parent entity within the Group has an integrated development model and sets out the directions for the strategies of the Group individual entities.

1.5. GUVERNANȚA CORPORATIVĂ

Guvernanța corporativă a BC „Moldova Agroindbank” SA (ca societate-mamă) și a companiilor sale fiice: „MAIB – Leasing” SA și „Moldmediacard” SRL (Grupul) reprezintă totalitatea principiilor, regulilor și normelor interne, ce asigură administrația și gestionarea eficientă și transparentă de către organele de conducere ale băncii și ale companiilor fiice a activității acestora, în interesul tuturor părților interesate (acționari, angajați, clienți, comunitate). O structură adecvată a guvernanței corporative înseamnă un sistem eficient de stabilire a obiectivelor, de luare a deciziilor, precum și gestionarea corectă, prin control și monitorizare continuă, a executării deciziilor luate în scopul realizării obiectivelor propuse.

O guvernanță corporativă sustenabilă a fost și continuă să reprezinte o condiție fundamentală pentru asigurarea stabilității și eficienței activității Grupului. Grupul conștientizează gradul major de responsabilitate pe care îl are față de acționari, față de membrii organelor de conducere, angajați, clienți și partenerii de afaceri ai Grupului, precum și față de societate per ansamblu, urmărind în acest sens în permanență formarea și menținerea gradului de încredere în modul de administrație a activității Grupului, controlul și reducerea riscurilor, menținerea sporirii constante a indicatorilor financiari.

Cadrul guvernanței corporative al băncii este definit în Codul de guvernanță corporativă, care are drept scop stabilirea unor principii de lucru, atribuții și responsabilități ale organelor de conducere ale băncii, pe care acestea trebuie să le urmărească și care ar servi drept ghid în aplicarea unor principii eficiente de administrație și supraveghere a activității băncii.

Codul de guvernanță corporativă al BC „Moldova Agroindbank” SA poate fi accesat pe site-ul oficial al MAIB, în cadrul paginii ce dezvăluie informația privind guvernanța băncii, împreună cu Declarația de guvernanță corporativă „Conformare sau justificare”.

<https://www.maib.md/files/2018/5/29/codul-de-guvernan-ta-corporativa-bc-quot-moldova-agroindbank-quot-s-a/codul-de-guvernanta-corporativa-bc-quot-moldova-agroind-bank-quot-s-a.pdf>

Cadrul guvernanței corporative al companiilor fiice „MAIB – Leasing” SA și „Moldmediacard” SRL este definit în Statutele acestor societăți și regulamentele organelor de conducere.

1. Administrarea băncii și organele de conducere

Adunarea generală a acționarilor este autoritatea supremă de deliberare și decizie a băncii, prin intermediul căreia acționarii își realizează dreptul de participare la gestionarea activității băncii în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

Cadrul existent al guvernanței corporative a băncii asigură un tratament echitabil pentru toti acționarii băncii, inclusiv pentru cei minoritari.

1.5. CORPORATE GOVERNANCE

CB „Moldova Agroindbank” SA corporate governance (as a parent company) and its daughter companies (subsidiaries): „MAIB - Leasing” SA and „Moldmediacard” SRL (the Group) represents all the principles, rules and internal regulations, that ensure the management bodies' effective and transparent administration and management of the bank and the daughter companies (subsidiaries), in the best interests of all stakeholders (shareholders, employees, clients, community). An adequate corporate governance structure implies an efficient system of goal setting, decision-making, as well as the proper management through ongoing monitoring and control of the decisions' implementation in order to achieve the objectives set.

The sustainable corporate governance has been and continues to be a key condition for ensuring the stability and efficiency of the Group's business. The Group is aware of that major degree of responsibility it has towards shareholders, members of the Group's management bodies, employees, clients and business partners as well as society as a whole, in this regard constantly following to build and maintain the confidence in Group's management, control and risks reduction, maintenance of a steady increase in financial indicators.

The corporate governance framework of the bank is defined in the Corporate Governance Code, which aims to establish working principles, duties and responsibilities of the bank's management bodies, that they have to follow and would serve as guideline in the application of some efficient Bank activity's administration and supervision principles.

The Corporate Governance Code of CB „Moldova Agroindbank” SA can be accessed on the bank's website, on the bank's governance disclosure page, along with the Corporate Governance Statement „Comply or Explain”.

<https://www.maib.md/files/2018/5/29/codul-de-guvernan-ta-corporativa-bc-quot-moldova-agroindbank-quot-s-a/codul-de-guvernanta-corporativa-bc-quot-moldova-agroind-bank-quot-s-a.pdf>

Corporate governance framework of the „MAIB - Leasing” SA and „Moldmediacard” SRL subsidiaries is defined in the Statutes of these societies and in the management bodies regulations.

1. Bank management and management bodies

General Shareholders Meeting is the supreme deliberation and decision-making authority of the bank, through which the shareholders exercise their right to participate in the management of the bank's activity in accordance with the provisions of the legislation in force.

The existing Bank's corporate governance framework ensures fair treatment for all Bank shareholders, including the minority ones.

Consiliul băncii este organul de administrare, cu atribuții de reglementare și supraveghere a afacerii băncii, inclusiv a mecanismului de realizare a obiectivelor strategice, a modului în care banca își organizează activitatea, gestionează riscurile, se conformează la cerințele legislației și reglementările în vigoare. Consiliul este constituit din 7 membri aleși de Adunarea generală a acționarilor băncii din rândul candidaților identificați de Comitetul de numire al băncii, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

Responsabilitățile de bază ale Consiliului băncii vizează: asigurarea dezvoltării afacerii și a solidității financiare a băncii, supravegherea implementării strategiei de risc, precum și a modului în care activitățile băncii sunt organizate și reglementate.

Consiliul monitorizează și evaluează periodic eficacitatea cadrelui de administrare a activității băncii, inclusiv principiile de guvernanță și adoptă măsurile adecvate pentru remedierea eventualelor deficiențe.

Consiliul asigură că banca menține o relație eficientă de colaborare cu autoritățile de supraveghere, prin implicarea activă a Consiliului în problemele majore ale băncii și ținerea pasului cu schimbările semnificative în activitatea acesteia și a mediului social-economic, acționând în scopul protejării intereselor băncii.

De asemenea, Consiliul aproba, la propunerea Comitetului de Conducere al băncii, decizia de emisiune a obligațiunilor, cu excepția obligațiunilor convertibile, precum și darea de seamă asupra rezultatelor emisiunii de obligațiuni și modifică în legătură cu aceasta statutul băncii, precum și decide achiziționarea și răscumpărarea valorilor mobiliare ale băncii, în conformitate cu legislația în vigoare a Republicii Moldova.

În activitatea sa, Consiliul este asistat de către 4 comitete specializate: Comitetul de risc, Comitetul de audit, Comitetul de numire și Comitetul de remunerare.

Fiecare comitet este compus din 3 membri, inclusiv președintele acestuia, aleși din rândul membrilor Consiliului băncii, unde majoritatea acestora sunt independenți, pe un termen corespunzător mandatului componenței respective a Consiliului băncii.

Comitetele specializate ale Consiliului raportează direct Consiliului băncii.

Comitetul de Risc are responsabilitatea de a asigura organizarea unui sistem eficient de identificare și evaluare permanentă a riscurilor aferente activității băncii, în vederea gestionării și minimizării acestora. Comitetul de Risc asigură suport Consiliului băncii în definirea strategiei de risc și a apetitului de risc și asistă în monitorizarea strategiei de risc.

Comitetul de Audit îndeplinește funcția de supraveghere a sistemului de control intern al băncii și monitorizează practicile contabile și financiare aplicate în bancă, cât și supraveghează activitatea funcției de audit intern.

Comitetul de Numire identifică și propune Consiliului băncii, candidați pentru funcția de membru al Consiliului, evaluează

The Bank's Board is the management body with regulatory and supervisory functions of the bank's business, including how the strategic objectives are achieved, how the bank organizes its activity, risks management, how the bank complies with the requirements of the legislation and regulations in force. The Board consists of 7 members, elected by the General Shareholders Meeting from amongst the candidates identified by the Appointment Committee, in accordance with the legislation in force.

The Board's basic responsibilities are to ensure the business development and financial soundness of the bank, to oversee the implementation of the risk strategy and the way in which the bank's activities are organized and regulated.

The Board regularly monitors and evaluates the effectiveness of the bank's governance framework, including the governance principles, and takes appropriate action to address any deficiencies.

The Board ensures that the bank maintains an effective cooperation relationship with the supervisory authorities through its active involvement in the major issues of the bank and keeping up with the significant changes in its activity and in the socio-economic environment, acting to protect the bank's interests.

Moreover, the Board approves, on the proposal of the Executive Committee, the decision to issue bonds, except for convertible bonds, as well as the report on the results of the bonds issue and modifies in this respect the bank's Statute as well as decides on the acquisition and redemption of the bank's securities in accordance with the Republic of Moldova legislation in force.

The Board is assisted in its work by 4 specialized Committees: the Risk Committee, the Audit Committee, the Nomination Committee and the Remuneration Committee.

Each Committee consists of 3 members, including its Chairperson, elected from amongst the Bank Board members, where most of them are independent, for a period corresponding to the mandate of the respective composition of the Bank Board.

The specialized Board Committees report directly to the Bank Board.

The Risk Committee has the responsibility to ensure the organization of an efficient system for the permanent identification and evaluation of the risks related to the bank's activity in order to manage and minimize them. The Risk Committee assists the Bank's Board in defining the risk strategy and risk appetite and assists in monitoring the risk strategy.

The Audit Committee exercises the supervisory function of the bank's internal control system and monitors the accounting and financial practices applied in the bank, and supervises the work of the internal audit.

The Nomination Committee identifies and proposes to the Bank Board, candidates for the position of Bank Board member. Evaluates and presents to the Bank Board the opinion on

și prezintă Consiliului băncii opinia de rigoare privind candidații la funcțiile de membri ai Comitetului de Conducere și funcțiile cheie. În exercitarea atribuțiilor ce-i sunt încredințate, Comitetul de Numire evaluează periodic, cel puțin odată pe an, structura și dimensiunea Consiliului băncii și a Comitetului de Conducere și face recomandări în domeniul.

Comitetul de Remunerare are drept scop evaluarea performanței activității Consiliului și a Comitetului de Conducere al băncii, precum și examinarea politicilor și practicilor de remunerare și motivare aplicate în bancă, ținând cont de interesele pe termen mediu și lung ale băncii, ale acționarilor, investitorilor și ale altor părți interesate.

Rolul Consiliului în cadrul Grupului

În cadrul structurii de grup, Consiliul băncii (ca societate-mamă) are responsabilitatea generală pentru guvernarea corporativă adecvată la nivelul Grupului și asigurarea existenței politicilor și a mecanismelor de guvernanță oportună a structurii, operațiunilor și riscurilor Grupului.

Consiliul băncii (ca societate-mamă) are următoarele responsabilități de bază:

- definește o structură adecvată a organelor de conducere ale companiilor-fifice, luând în considerare risurile semnificative la care Grupul și companiile-fifice sunt expuse;
- asigură existența de resurse suficiente pentru a monitoriza conformarea companiilor-fifice tuturor cerințelor aplicabile ale legislației, de reglementare și de guvernare;
- asigură menținerea unei relații eficiente cu autoritatea de supraveghere atât și, prin intermediul consiliului companiilor-fifice, cât și la direct cu autoritățile de supraveghere ale tuturor companiilor-fifice;
- asigură crearea unei funcții eficace de audit intern, care să asigure că auditul este efectuat în cadrul tuturor companiilor-fifice și în cadrul întregului Grup.

Comitetul de Conducere este organul executiv colegial al BC „Moldova Agroindbank” SA, constituit din 7 membri, care exercită funcția de conducere curentă a băncii sub supravegherea directă a Consiliului și gestionează eficient și prudent activitatea băncii într-un mod corespunzător cu strategia și cadrul de administrare a activității băncii, aprobată de Consiliu.

Membrii Comitetului de Conducere al băncii sunt numiți în funcție de către Consiliul băncii din rândurile persoanelor identificate și propuse de către Președintele Comitetului de Conducere al băncii și Comitetul de numire, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

Pentru a asigura organizarea și activitatea eficientă a Comitetului de Conducere, în cadrul băncii activează, de asemenea, Comitetul pentru Credite, Comitetul pentru Administrarea Activelor și Pasivelor și Comitetul de Achiziții, ale căror împuñătirici, ordine de constituire și de activitate sunt aprobată de către Consiliul băncii.

candidates for the position of Executive Committee members and other key positions. In carrying out the duties assigned to it, the Nomination Committee shall periodically assess, at least once a year, the structure and size of the Bank Board and the Executive Committee and make recommendations in this respect.

The Remuneration Committee aims to assess the performance of the Bank's Board and Executive Committee as well as to review the remuneration and motivation policies and practices applied in the bank, taking into account the medium and long-term interests of the bank, shareholders, investors and other stakeholders.

The Board's role within the Group

Within the Group structure, the Bank Board (as a parent company) has the overall responsibility for the appropriate corporate governance at Group level and ensuring that policies and mechanisms for proper governance of the Group's structure, operations and risks are in place.

The Bank Board (as a parent company) has the following basic responsibilities:

- defines an appropriate structure of the management bodies of subsidiaries, taking into account the significant risks to which the Group and the subsidiaries are exposed;
- ensures that sufficient resources are available to monitor the compliance of subsidiaries with all applicable legislation, regulatory and governance requirements;
- ensures that an effective relationship with the supervisory authority is maintained, and through the Board of the subsidiaries or directly with the supervisory authorities of all subsidiaries.
- ensures the establishment of an effective internal audit function, which ensures that audit is carried out in all subsidiaries and companies within the Group.

The Executive Committee is the executive body of CB „Moldova Agroindbank” SA, consisting of 7 members, who perform the current management of the bank under the direct supervision of the Board, and manage the bank's business in a proper and prudent manner consistent with the strategy and governance framework of the bank's business, approved by the Board.

The Executive Committee members are appointed by the Bank Board from amongst the persons identified and proposed by the Chairman of the Executive Committee and the Nomination Committee, in accordance with the provisions of the legislation in force.

In order to ensure the efficient organization and activity of the Executive Committee, within the bank also operate the Credit Committee, the Assets and Liabilities Management Committee, and the Procurement Committee whose empowerments, terms of incorporation and activity are approved by the Bank Board.

Componența și competențele organelor de conducere ale băncii, reglementarea conflictului de interes

Componența, dimensiunea și competențele organelor de conducere ale băncii (ale Consiliului și ale Comitetului de Conducere) sunt adecvate în raport cu dimensiunea și complexitatea activității băncii.

Membrii organelor de conducere ale băncii îndeplinesc condițiile și criteriile de eligibilitate necesare administrației eficiente a băncii:

- a) dispun de o bună reputație și expertiză necesară pentru exercitarea responsabilităților în conformitate cu regulile unor practici bancare prudente și sănătoase;
- b) dispun de experiență profesională adecvată naturii, mărimei și complexității activității băncii și responsabilităților încredințate;
- c) dezvoltă și mențin un nivel adecvat al competenței, astfel încât banca să se extindă ca dimensiune și complexitate a afacerii;
- d) alocă suficient timp și energie pentru onorarea responsabilităților sale ca membri ai organelor de conducere.

Consiliul băncii efectuează cel puțin anual o evaluare la nivel colectiv și individual a cunoștințelor, aptitudinilor și experienței membrilor Consiliului băncii, la rândul său Comitetul de Numire evaluează cel puțin o dată pe an structura și dimensiunea Consiliului Băncii și a Comitetului de Conducere.

Principalele obligații respectate de membrii Consiliului și ai Comitetului de Conducere, impuse la nivelul băncii pentru prevenirea și evitarea conflictelor de interes, sunt obligația de a acționa numai în interesul băncii și de a lua decizii fără a se lăsa influența de eventuale interese proprii care pot apărea în cadrul activității.

Banca dispune de politici și reglementări interne privind gestionarea situațiilor cu conflict de interes, conform cărora, fiecare angajat al băncii are responsabilitatea să-și desfășoare activitatea de o manieră prin care să evite apariția situațiilor cu conflict de interes, iar organele de conducere ale băncii dispun de un sistem de control intern și de proceduri interne adecvate, care ar permite identificarea și gestionarea situațiilor cu conflict de interes.

2. Administrarea companiilor fiice

Adunarea generală a acționarilor este organul suprem de conducere al companiei fiice „MAIB Leasing” SA.

Consiliul societății este format din 5 membri, reprezentanți ai băncii. Consiliul reprezintă interesele acționarului (banca) și în limitele competenței atribuite asigură managementul general și supravegherea activității societății, inclusiv cea a Comitetului de Conducere al societății și poartă răspundere pentru eficacitatea activității sale.

Composition and powers of the bank's management bodies, conflict of interest regulation

The composition, size and powers of the bank's management bodies (of the Board and the Executive Committee) are appropriate to the size and complexity of the bank's business.

The members of the bank's management bodies meet the eligibility conditions and criteria for effective bank management:

- a) Have a good reputation and expert opinion to fulfil their responsibilities in accordance with the rules of prudent and sound banking practices,
- b) Have the professional experience appropriate to the nature, size and complexity of the bank's business and responsibilities entrusted,
- c) Develop and maintain an adequate level of competence so that the bank extends the size and complexity of the business,
- d) Allocate sufficient time and energy to fulfill their responsibilities as members of the management body.

The Bank Board shall at least annually carry out a collective and an individual assessment of the knowledge, skills and experience of the Bank Board members, and in its turn the Nomination Committee shall, at least once a year, evaluate the structure and size of the Bank Board and of the Executive Committee.

In order to prevent and avoid conflicts of interests the Board and the Executive Committee members are obliged to act solely in the interest of the bank and to make decisions without being influenced by any potential personal interests that may occur in the activity; this being the main responsibilities respected by the members of the Board and the Executive Committee, which are imposed on the bank level.

The bank has internal policies and regulations on managing conflict of interest situations whereby each employee of the bank has the responsibility to carry out his/her activity in a manner that avoids the emergence of conflicts of interest situations, and the bank's management bodies have an internal control system and adequate internal procedures that would allow the identification and management of conflict of interest situations.

2. Subsidiaries' management

The General Shareholders Meeting is the supreme management body of the „MAIB Leasing” SA subsidiary.

The Board of the company consists of 5 members, representatives of the bank. The Board represents the interests of the shareholder (the bank) and within the limits of the competence conferred, performs the general management and supervision of the company's activity, including that of the company's Executive Committee, and bears responsibility for the effectiveness of its activity.

Comitetul de Conducere este constituit din 4 membri și exercită funcția de administrare curentă a activității societății. Președintele Comitetului de Conducere al societății este ales de către Adunarea generală a acționarilor cu vot deschis pe un termen de până la 4 ani. Ceilalți membri ai Comitetului de Conducere se desemnează de Consiliu la propunerea Președintelui Comitetului de Conducere al societății, pe termen de până la 4 ani.

În cadrul „MAIB Leasing” SA activează, de asemenea, Comitetul pentru credite și Comitetul de achiziții, ale căror împuneranțiri, ordine de constituire și de activitate sunt aprobate de către Consiliu.

Gestiunea companiei fice „Moldmediocard” SRL este efectuată de către directorul general, care asigură activitatea operațională a societății. Directorul general este desemnat de Adunarea generală a asociaților și activează în corespondere cu împuneranțirile acordate de către aceasta, a Statutului societății și legislația în vigoare.

3. Sistemul de control intern și de gestiune a riscurilor

Gestionarea eficientă și prudentă a băncii este asigurată prin menținerea unui sistem de control intern adecvat.

Cadrul de control intern al băncii este structurat pe 3 linii de apărare și anume:

Prima linie de apărare (unitățile operaționale) este responsabilă pentru identificarea, înregistrarea, raportarea și gestionarea riscurilor, asigurându-se, totodată, că sunt implementate controalele necesare pentru a atenua aceste riscuri.

A doua linie de apărare, asigurată de funcțiile de management al riscurilor și de conformitate, stabilește politici și ghiduri pentru gestionarea zonelor de risc specifice, oferă consiliere și îndrumare în ceea ce privește risurile existente și asigură controlul operațional asupra primei linii de apărare.

A treia linie de apărare este funcția de audit intern, care oferă o asigurare independentă și obiectivă a caracterului adecvat al proiectării și al eficacității operaționale a cadrului de gestionare a riscurilor în bancă.

Gestionarea eficientă a riscurilor constituie o prioritate în cadrul tuturor proceselor decizionale și de afaceri, având drept scop asigurarea stabilității și performanței durabile a băncii.

Realizarea obiectivelor strategice ale băncii presupune identificarea și asumarea unor riscuri multiple. Managementul riscului este un proces de identificare, analiză și răspuns la risurile potențiale la care este supusă banca. BC „Moldova Agroindbank” SA abordează riscul într-o manieră prudentă, în concordanță cu obiectivele sale de dezvoltare pe termen lung, constituind o prioritate în cadrul tuturor proceselor decizionale și de afaceri menite să asigure stabilitatea și performanța durabilă a băncii.

The Executive Committee consists of 4 members and performs the duties of the company's current business management. The Chairman of the company's Executive Committee is elected by the General Shareholders Meeting with an open vote for up to 4 years. The other members of the Executive Committee shall be appointed by the Board on the proposal of the company's Board Chairman, for up to 4 years.

The Credit Committee and the Procurement Committee also operate in the „MAIB Leasing” SA, their empowerments, establishment and activity orders are approved by the Board.

The management of the „Moldmediocard” SRL subsidiary is carried out by the Director General, who ensures the operational activity of the company. The Director General is appointed by the General Assembly of the Associates and acts in accordance with the powers granted by it, the company's Statute and the legislation in force.

3. Internal control and risk management system

Efficient and prudent Bank management is ensured by maintaining an adequate internal control system.

The internal control framework of the bank is structured on three lines of defense, namely:

The first line of defense (operational units) - is responsible for identifying, recording, reporting and managing risks, while ensuring that the necessary controls are implemented in order to mitigate these risks.

The second line of defense, provided by risk management and compliance functions - sets out policies and guidelines for managing specific risk areas, provides advice and guidance on existing risks, and provides operational control over the first line of defense.

The third line of defense - is the internal audit function, which provides an independent and objective assurance of the adequacy of the design and operational effectiveness of the risk management framework in the bank.

Effective risk management is a priority in all decision-making and business processes within the bank, and aims to ensure the stability and sustainable performance of the bank.

Achieving the bank strategic goals involves identifying and assuming multiple risks. Risk management is a process of identifying, analyzing, and responding to the potential risks faced by the bank. CB „Moldova Agroindbank” SA addresses risks in a prudent manner, in line with its long-term development objectives, being a priority in all decision-making and business processes designed to ensure the stability and sustainable performance of the bank.

Funcția de management al riscului

Funcția de management al riscului este independentă de cea de business și este responsabilă de administrarea următoarelor riscuri: riscul de credit, riscul de piață, riscul de lichiditate, riscul operațional.

Strategia și Politicile de management al riscului ale BC „Moldova Agroindbank” SA stabilesc cadrul pentru identificarea și analiza riscurilor la care este expusă banca, limitele adecvate de risc și control și cerințele de monitorizare a riscurilor și respectării limitelor. Politicile și sistemul de gestionare a riscurilor sunt revizuite periodic, pentru a reflecta schimbările în condițiile pieței, produselor și serviciilor oferite.

Pe parcursul anului 2018 banca a întreprins măsurile necesare implementării standardelor internaționale Basel III (CRD IV/CRR) în conformitate cu reglementările Băncii Naționale a Moldovei. Totodată, în contextul actual al unui cadru de reglementare complex, continuă a fi depuse eforturi pentru adaptarea arhitecturii IT, precum și a politicilor și procedurilor de risc la noile cerințe legislative și la evoluțiile pieței, eforturi ce vor fi intensificate și în următorii ani.

Funcția de conformitate

Funcția de conformitate este o componentă cheie a unui sistem de control intern riguros și eficient al unei bănci.

Funcția de conformitate este o funcție independentă, responsabilă de identificarea, evaluarea, gestionarea și monitorizarea riscului de conformitate, care este asociat cu neconformarea băncii la legile, actele normative, reglementările, codurile de conduită profesională aplicabile.

Funcția de conformitate propune măsuri de prevenire a expunerii la riscul de sanctiuni legale și de reglementare, riscul de pierderi financiare sau de afectare a reputației ca urmare a neconformării activității băncii la prevederile cadrului legal și de reglementare și la standardele de conduită profesională bancară.

Un aspect important al conformității îl constituie elaborarea unui cadru normativ intern necesar pentru prevenirea și identificarea timpurie a fraudelor, a situațiilor cu conflict de interese sau a abuzurilor din partea angajaților băncii. Prin examinarea sesizărilor primite de la angajați și a reclamațiilor parvenite de la clienți sunt identificate procese și segmente de activitate mai vulnerabile și expuse la risc sau neeficiente.

Reglementările interne privind etica și conduită profesională a angajaților băncii și programele de instruire continuă a angajaților în domeniul conformității contribuie la sporirea nivelului culturii corporative și încurajează angajatii la o comunicare deschisă cu membrii organelor de conducere ale băncii.

Funcția de audit intern

Auditul intern este una dintre funcțiile de control intern ale băncii, iar scopul de bază al acestuia este de a efectua o eva-

Risk Management Function

The Risk Management Function is independent of that of business and is responsible for managing the following risks: credit risk, market risk, liquidity risk, operational risk.

The Risk Management Strategy and Policies of CB “Moldova Agroindbank” SA sets the framework for identifying and analyzing the risks to which the bank is exposed, the appropriate risk and control limits and risk monitoring and compliance requirements. Policies and the risk management system are periodically reviewed to reflect changes in market conditions, products and services offered.

Throughout 2018, the bank has taken the necessary actions to implement Basel III international standards (CRD IV / CRR) in accordance with the regulations of the National Bank of Moldova. At the same time, in the current context of a complex regulatory framework, the bank continues to work on adapting the IT facilities as well as risk policies and procedures to the new legislative requirements and market developments, efforts which will be stepped up in the coming years.

Compliance Function

The Compliance Function is a key component of a rigorous and efficient internal control system of a bank.

The compliance function is an independent function responsible for identifying, assessing, managing and monitoring the compliance risk, which is associated with non-compliance of the bank with the applicable laws, normative acts, regulations and professional codes of conduct.

The compliance function proposes measures to prevent exposure to the risk of legal and regulatory sanctions, risk of financial loss or damage of reputation as a result of non-compliance of the bank's activities with the provisions of the legal and regulatory framework and professional standards of banking conduct.

An important aspect of compliance is the development of an internal regulatory framework necessary for the early prevention and identification of frauds, conflicts of interest situations or Bank employees' abuse; by examining employee's referrals and clients' complaints, processes and segments of activity that are more vulnerable and exposed to risk or inefficient are identified.

Internal regulations on employee ethics and professional conduct and on-going employee training programs in the field of compliance contribute to the enhancement of corporate culture and encourage employees to communicate openly with the members of the bank's management bodies.

Internal Audit Function

Internal audit is one of the bank's internal control functions. Its basic purpose is to conduct an independent, impartial and

luare independentă, imparțială și obiectivă a suficienței și eficienței cadrului de administrare în conformitate cu prevederile cadrului legal și normativ, cu regulamentele interne ale băncii. Eficiența funcției de audit intern este asigurată prin raportarea directă Consiliului băncii, inclusiv Comitetului de Audit, independența sa față de organul executiv și, prin detinerea accesului deplin la informațiile despre oricare activitate a băncii, prin nivelul înalt de profesionalism al personalului, prin gradul înalt de realizare a recomandărilor înaintate de funcția de audit intern.

În anul 2018 funcția de audit intern a băncii și-a organizat activitatea în corespondere cu scopurile și responsabilitățile stabilite de prevederile Regulamentului Băncii Naționale a Moldovei privind cadrul de administrare a activității băncii, fiind în continuu proces de perfecționare conform celor mai bune practici.

Funcția de audit intern este un element indispensabil al sistemului de control intern al băncii, în acest sens fiind asigurată dezvoltarea profesională continuă a personalului acestei funcții.

Managementul riscurilor

Realizarea obiectivelor strategice ale băncii presupune identificarea și asumarea unor riscuri multiple. Managementul riscului este un proces de identificare, analiză și răspuns la riscurile potențiale la care este supusă bancă.

BC „Moldova Agroindbank” SA abordează riscul într-o manieră prudentă, în concordanță cu obiectivele sale de dezvoltare pe termen lung, constituind o prioritate în cadrul tuturor proceselor decizionale și de afaceri menite să asigure stabilitatea și performanța durabilă a băncii.

Riscurile semnificative pe care le gestionează banca în calitate de companie mamă sunt următoarele:

Riscul de credit

Riscul de credit, inclusiv riscul de concentrare (ca o subcategorie a riscului de credit) este generat în principal din afacerile cu clienți retail și corporativi, alte bănci și debitori. Este cea mai importantă categorie de risc, așa cum reiese și din cerințele de capital raportate de bancă. În consecință, riscul de credit este analizat și monitorizat atât la nivel de portofoliu, cât și la nivelul fiecărui client/grup de clienți.

Administrarea riscului de credit se bazează pe politici, instrucțiuni, instrumente și procese dezvoltate în acest scop. Prin acestea se stabilesc obiectivele, restricțiile și recomandările privind activitatea de creditare.

Sistemul de control intern pentru riscul de credit include diferite tipuri de acțiuni de supraveghere, strâns corelate cu procesele existente – de la cererea de credit inițială a clientului, la aprobarea acesteia de către bancă și până la rambursarea creditului.

Riscul de piață

Banca utilizează abordarea standard pentru calculul cerinței de capital aferentă riscului de piață. Managementul riscului de piață se realizează prin intermediul unui sistem de limite

objective assessment of the sufficiency and efficiency of the management framework in accordance with the provisions of the legal and normative framework, with the internal regulations of the bank. The efficiency of the internal audit function is ensured by reporting directly to the Bank Board, including the Audit Committee, its independence from the Executive Committee and by having full access to information on any activity of the bank, by the high level of staff professionalism, by the high degree of recommendations' implementations made by the internal audit function.

In 2018, the bank internal audit function organized its activity in accordance with the purposes and responsibilities established by the provisions of the National Bank of Moldova Regulation on the bank activity's management framework, including, continuously improving the best practices.

The internal audit function is an indispensable element of the bank's internal control system, thus ensuring the continuous professional development of the staff.

Risk Management

Achieving the strategic goals of the bank involves identifying and assuming multiple risks. Risk management is a process of identifying, analyzing, and responding to the potential risks faced by a bank.

CB “Moldova Agroindbank” SA addresses risk in a prudent manner, in line with its long-term development objectives, being a priority in all decision-making and business processes designed to ensure the stability and sustainable performance of the bank.

The significant risks that the bank manages as a parent company, are as follows:

Credit risk

Credit risk, including concentration risk (as a sub-category of credit risk) is mainly driven by retail and corporate clients, other banks and borrowers. It is the most important category of risk, as is also apparent from the capital requirements reported by the bank. Consequently, the credit risk is analyzed and monitored both at the portfolio level and at the level of each client / group of clients.

Credit risk management is based on policies, instructions, tools and processes developed for this purpose. These set targets, restrictions and recommendations for the lending activity.

The internal credit risk control system includes different types of supervisory actions, closely related to the existing processes - from the client's initial credit request, to its approval by the bank until the credit repayment.

Market risk

The bank uses the standard approach for calculating the capital requirement related to market risk. Market risk management is achieved through a system of market risk limits and warning indicators that apply to the bank's exposures to mar-

de risc de piață și indicatori de avertizare care se aplică expunerilor Băncii la riscul de piață. Monitorizarea atentă și frecventă a acestor limite și indicatori de avertizare asigură menținerea unui profil de risc de piață prudent pentru Bancă.

Riscul de lichiditate

Obiectivul central al strategiei BC „Moldova Agroindbank” SA în domeniul administrației riscului de lichiditate constă în definirea unui cadru robust, adaptat și actualizat la condițiile mediului de business, care să susțină strategia de afaceri a băncii.

Sistemul de gestionare a riscului de lichiditate în cadrul băncii prevede managementul lichidității în concordanță cu cerințele reglementate, monitorizarea sistematică și analiza factorilor de risc cu privire la lichiditatea curentă și pe termen lung a băncii, raportarea periodică cu privire la nivelul de expunere a băncii riscului de lichiditate. Parte integrantă a procesului de administrare a riscului de lichiditate reprezintă elaborarea scenariilor de evoluție nefavorabilă a factorilor de risc și efectuarea în baza acestora a testelor de stres, menite să sprijine procesul pronosticării fluxurilor bănești și să ofere evaluarea profilului de lichiditate a băncii.

Adițional cerințelor Băncii Naționale a Moldovei aferente riscului de lichiditate, banca a stabilit limite interne și a dezvoltat un șir de indicatori în scopul gestionării eficiente și anticipării timpurii a deficitului de lichiditate. În vederea asigurării echilibrului finanțier din punct de vedere al scadențelor, banca倾tinde să mențină un echilibru între continuitatea și flexibilitatea atragerii de fonduri, prin contractarea obligațiunilor cu scadențe diferite.

Având în vedere că riscul de lichiditate presupune nu doar deficitul propriu-zis al mijloacelor financiare necesare, dar și costul de obținere al acestora, banca urmărește să-și asigure un portofoliu diversificat și de o calitate înaltă a activelor, pentru a dezvolta o activitate durabilă și de succes.

Banca menține și actualizează Planul de redresare pentru situații de criză, care reprezintă un instrument de gestionare a riscurilor, orientat spre determinarea procedurilor de identificare timpurie a vulnerabilităților și măsurilor de întreprins pentru diminuarea impactului negativ al unei eventuale situații de criză.

Riscul operațional

Strategia de management al riscurilor de comun cu procedurile specifice de risc și desfășurare a activității curente reprezintă fundamental procesul de gestiune a riscului operațional în cadrul BC „Moldova Agroindbank” SA. Banca asigură crearea și dezvoltarea unei culturi și a unui mediu de conștientizare a riscului pentru a susține identificarea și escaladarea aspectelor de risc operațional.

Sistemul de gestionare a riscului operațional prevede aplicarea tuturor proceselor și procedurilor necesare pentru a identifica, evalua, monitoriza și controla acest tip de risc. Cadrul de gestionare este, de asemenea, susținut de o structură organizațională adecvată, cu roluri și responsabilități clare, în conformitate cu ipoteza că responsabilitatea principală pentru

riskul de piață și indicatori de avertizare care se aplică expunerilor Băncii la riscul de piață. Monitorizarea atentă și frecventă a acestor limite și indicatori de avertizare asigură menținerea unui profil de risc de piață prudent pentru Bancă.

Liquidity risk

The key objective of CB “Moldova Agroindbank” SA strategy in the field of liquidity risk management consists in defining a robust framework, adapted and updated to the conditions of the business environment, to support the bank's business strategy.

The bank's liquidity risk management system provides for the liquidity management in line with the regulated requirements, systematic monitoring and risk factors analysis of the bank's current and long-term liquidity, periodic reporting on the bank's exposure level to liquidity risk. An integral part of the liquidity risk management process is the development of unfavorable scenarios of risk factors and making stress tests based on them, designed to support the cash flow forecasting process and to provide an assessment of the bank's liquidity profile.

In addition to the National Bank of Moldova's liquidity risk requirements, the bank has established internal limits and developed a number of indicators for the purpose of efficient management and early prevention of liquidity shortage. In order to ensure the financial balance in terms of maturities, the bank tends to maintain consistency between the continuity and flexibility of fundraising by contracting bonds with different maturities.

Given that the liquidity risk implies not only the actual deficit of the necessary financial means, but also the cost of obtaining them, the bank seeks to ensure a diversified portfolio and a high quality of the assets, ensuring its sustainable and successful activity.

The bank maintains and updates the Recovery Plan for crisis situations, which is a risk management tool aimed at identifying early identification procedures of vulnerabilities and measures taken to mitigate the negative impact of a possible crisis situation.

Operational risk

The risk management strategy together with the specific risk procedures and the ongoing activity represents the basis of the operational risk management process in CB “Moldova Agroindbank” SA. The bank ensures the establishment and development of a culture and a risk awareness environment to support the identification and escalation of operational risk issues.

The operational risk management system provides for the application of all processes and procedures necessary to identify, assess, monitor and control this type of risk. The management framework is also supported by an adequate organizational structure with clear roles and responsibilities, in line with the assumption that the main responsibility for managing the operational risk and the proper control remains with business units throughout the bank.

gestionarea riscului operațional și aplicarea controlului corespunzător revine unităților de business din întreaga bancă.

Principii similare de management al risurilor sunt implementate și la compania fiică MAIB-Leasing SA. Astfel, compania de leasing activează în cadrul unei structuri organizaționale, cu funcția de management al risurilor separată de cea de business și implicarea acesteia în procesele operaționale generatoare de risc (de credit, operațional, de piață etc.), cu autoritatea de emitere a unor opinii de risc independente.

Pentru un management prudent al riscului de credit, risc cu cel mai mare impact în activitatea societății, și menținerea tendinței de îmbunătățire a calității portofoliului de leasing cu asigurarea unei creșteri sănătoase a volumului afacerilor companiei, strategia de administrare a risurilor se axează pe următorii piloni:

- îmbunătățirea proceselor ce țin de acordarea produselor și a serviciilor;
- îmbunătățirea procesului de monitorizare a portofoliului de leasing pentru identificarea timpurie a problemelor și întreprinderea măsurilor ce pot fi implementate în timp util;
- fluidizarea procesului de colectare a datoriilor.

Abordarea similară privind gestiunea risurilor o are și compania de procesare a plășilor cu carduri „Moldmediocard” SRL.

În cadrul companiei fice este implementat și funcționează un proces de gestiune a risurilor, bazat pe standarde acceptate de industria plășilor cu carduri. Acest proces include atât mecanisme de identificare timpurie a risurilor, cât și măsuri de diminuare a acestora.

Rolurile și responsabilitățile în cadrul pregătirii și procesării informațiilor financiare și contabile

Cadrul aferent controlului intern descris mai sus se aplică și în privința proceselor de raportare financiară la nivel de Grup și oferă o asigurare rezonabilă cu privire la fiabilitatea raportării financiare, respectarea legilor și reglementărilor în vigoare, precum și a politicilor și procedurilor interne.

În conformitate cu prevederile Legii contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15.12.2017, la nivel de Grup se aplică prevederile IFRS pentru ținerea evidenței contabile și întocmirea situațiilor financiare individuale și consolidate. Direcția contabilitate financiară a Departamentului Contabilitate și Finanțe elaborează politicile contabile bazate pe IFRS la nivel de Grup. Divizia Financiară monitorizează modificările în legislația locală și IFRS, adaptând sistemul informațional și cadrul de raportare la noile cerințe.

Subdiviziunile principale care întocmesc informațiile contabile și financiare aferente Grupului sunt:

- a) Direcția Contabilitate Financiară, care are responsabilități particulare la întocmirea situațiilor financiare individuale ale băncii și consolidate la nivel de Grup, verifică relevanța

Similar principles of risk management are also implemented in the subsidiary MAIB-Leasing SA. Thus, the leasing company operates within an organizational structure, with the risk management function separate from the business and its involvement in the operational risk generating processes (credit, operational, market, etc.), with the authority to issue independent risk views.

For a prudent management of credit risk, the risk with the greatest impact on the company's activity, for maintaining the tendency of improving the quality of the leasing portfolio by ensuring a healthy growth in the company's business volume, the risk management strategy focuses on the following pillars:

- Improving the processes related to the delivery of products and services,
- Improving the leasing portfolio monitoring process for early identification of problems and undertaking measures that can be implemented in a timely manner,
- Streamlining the debt collection process.

The card processing company „MoldMediaCard” SRL has a similar approach to the risk management.

A risk management process based on standards accepted by the card payment industry is implemented and operates in the subsidiary. This process includes both mechanisms for early identification of risks and actions to mitigate them.

Roles and responsibilities in preparing and processing the financial and accounting information

The framework for internal control described above also applies to the Group financial reporting processes and provides reasonable assurance about the reliability of financial reporting, compliance with the applicable laws and regulations as well as internal policies and procedures.

According to the provisions of the Accounting Law No. 287 as of December 15, 2017, the Group applies the provisions of the IFRS for keeping the accounting records and preparing the individual and consolidated financial statements. The Financial Accounting Directorate of the Accounting and Finance Department develops the accounting policies based on IFRS at Group level. The Financial Division monitors changes in the local law and IFRS, adapting the information system and reporting framework to the new requirements.

The main subdivisions that prepare the Group's accounting and financial information are:

- a) The Financial Accounting Directorate, which has particular responsibilities in preparing the bank individual financial statements and the consolidated financial statements at the Group level. This Directorate checks the relevance and accuracy of the financial and accounting information. The subdivision is responsible for organizing and record keeping through the elaboration of accounting policies and

și acuratețea informației financiare și contabile. Subdiviziunea este responsabilă de organizarea și ținerea evidenței prin elaborarea politicilor contabile și elaborarea actelor normative, asigurând un sistem relevant de colectare, grupare, prelucrare și sistematizare a informației privind existența și mișcarea activelor, capitalurilor proprii, datorilor, veniturilor și cheltuielilor în expresie valorică pentru întocmirea rapoartelor financiare destinate atât pentru necesitățile proprii, cât și pentru relațiile cu acționarii, organele fiscale și alte persoane juridice și fizice.

b) Direcția Contabilitate Managerială, care este responsabilă de întocmirea și furnizarea informațiilor manageriale (în special celor pe linii de business) pentru planificarea, calcularea costurilor, acestea fiind relevante pentru gestionarea economică a băncii, în conformitate cu standardele interne aprobată.

Controlul permanent al informației contabile și financiare urmărește respectarea corectitudinii utilizării și reflectării mijloacelor financiare și materiale, respectarea circuitului documentelor conform uzanțelor interne și prevederilor legislației în vigoare, precum și existența, respectarea procedurilor de control intern pentru asigurarea veridicității datelor reflectate în evidență contabilă.

Controlul permanent al informației contabile și financiare se clasifică în control preventiv, curent și ulterior.

Controlul preventiv include controlul asupra operațiunilor executate de către bancă din punct de vedere al corectitudinii întocmirii și veridicității datelor incluse în documentele primare, care stau la baza efectuării operațiunilor cuprinse în documentele de plată, contabile și de casă. La fel, controlul preventiv constă în acordarea distinctă a drepturilor de acces la informațiile contabile și financiare, precum și la diferite componente ale sistemului automatizat bancar și alte aplicații informaticе.

Controlul curent include controlul ierarhic asupra modului de deservire a titularilor de cont, circuitul documentelor, modul de verificare a corectitudinii întocmirii documentelor de plată, contabile și de casă, modul de reflectare a operațiunilor bancare în evidență contabilă, întocmirea corectă a extraselor de conturi și prezența anexelor, modul de utilizare a formularelor cu regim special etc. Controlul curent constă inclusiv în asigurarea conformității legislației în vigoare și a actelor normative interne ale operațiunilor financiare și economice înregistrate în bilanțul contabil și, ulterior, care se regăsesc în rapoartele financiare.

Controlul ulterior include controlul sistematic al situației evidenței și circuitului documentelor, legalitatea și corectitudinea perfectării documentelor de plată, contabile și de casă, care au consemnat operațiunile bancare reflectate în registre, precum și corectitudinea reflectării în evidență contabilă a acestor operațiuni. O parte componentă a controlului ulterior este și inventarierea anuală sau periodică a imobilizărilor corporale, imobilizărilor necorporale, stocurilor de mărfuri și materiale, numerarului și altor active din gestiunea și proprietatea Grupului.

normative acts, providing a relevant system of collecting, grouping, processing and systematization of information on the existence and movement of assets, equity, debts, incomes and expenses expressed in figures; this information is used for drawing up the financial reports for both their own needs and for shareholders, tax authorities, and other legal entities and individuals.

a) The Managerial Accounting Directorate, which is responsible for preparing and providing managerial information (especially those on business lines) for planning, costs calculation, which are relevant for the bank's economic management in line with the approved internal standards.

The permanent control of the accounting and financial information aims at observing the correctness of the financial and material means use and reflection, the compliance with the documents flow according to the internal usage and the provisions of the legislation in force, as well as the existence, observance of the internal control procedures for ensuring the truthfulness of the data reflected in the accounting records.

The permanent control of the accounting and financial information is classified as: Preventive, Current and Subsequent control.

The Preventive control includes the control over the operations performed by the bank in terms of the preparation correctness and data trueness included in the primary documents underlying the operations contained in the payment, accounting and cashing documents. Similarly, preventive control consists in granting separate access rights to the accounting and financial information, as well as to various components of the automated banking system and other IT applications.

The Current control includes the hierarchical control over the way account holders are served, documents flow, the way of checking the preparation correctness of payment, accounting and cashing documents, the way of reflecting the bank operations in accounting records, the correct drawing up of the bank statements and submission of annexes, the way of using the special forms, etc. The current control also ensures the compliance with the legislation in force and internal normative acts of the financial and economic operations recorded in the balance sheet and subsequently found in the financial reports.

The Subsequent control includes the systematic control of the records and documents flow, the legality and accuracy of the payment, accounting and cashing documents completion which recorded the bank operations reflected in the registers, as well as the correctness of reflecting these operations in the bookkeeping. Subsequent control also includes the annual or periodic inventory of tangible assets, intangible assets, inventories of goods and materials, cash and other assets in the Group's management and ownership.

An important factor is the relationship with the statutory auditor. Thus, in 2018 BDO Audit&Consulting SRL was con-

Un factor important îl constituie relațiile cu auditorul statutar. Astfel, în anul 2018 a fost contractată compania BDO Audit&Consulting SRL pentru prestarea serviciilor de audit în conformitate cu ISA al situațiilor financiare individuale și consolidate, întocmite de bancă, companiile fice și Grup per ansamblu în conformitate cu IFRS, pentru exercițiul financiar încheiat la 31.12.2018, precum și pentru revizuirea limitată a altor rapoarte financiare prezentate regulatorului. Selectarea auditului statutar are loc de către Adunarea generală, la propunerea Consiliului băncii și la recomandarea Comitetului de Audit.

Auditatorul statutar emite opinia de audit asupra situațiilor financiare anuale individuale ale băncii și ale companiilor fice și asupra situațiilor financiare consolidate ale Grupului la fiecare perioadă de raportare, prin care se expune asupra credibilității situațiilor financiare.

Auditatorul statutar emite și scrisori de recomandare care conțin:

- recomandări privind implementarea unor modificări ale IFRS sau politici contabile, când acestea au un impact semnificativ asupra situațiilor financiare;
- propunerile privind îmbunătățirea sistemului de control intern și de raportare, astfel încât să se asigure o calitate mai înaltă a informațiilor contabile și financiare incluse în situațiile financiare.

Comitetul de Conducere al băncii este responsabil de analiza și asigurarea implementării recomandărilor și ia anumite decizii pe aspecte semnificative în vederea asigurării credibilității informațiilor financiare și contabile prezentate în situațiile financiare și alte rapoarte prudentiale.

1.6. DECLARAȚIA NEFINANCIARĂ

Responsabilitatea social corporativă

Responsabilitatea social corporativă (RSC) este unul dintre pilonii de bază atât în activitatea nemijlocită a Grupului, cât și în acțiunile de susținere a dezvoltării comunității. Implementarea acestui concept permite, pe de o parte, asigurarea unei gestiuni responsabile a afacerii, crearea unui mediu constructiv de activitate, elaborarea și lansarea unor produse și servicii cu impact pozitiv asupra clienților și partenerilor, iar, pe de altă parte, implicarea în proiecte de responsabilitate socială cu impact major asupra dezvoltării societății. Astfel, Grupul asigură un echilibru între activitatea de afaceri și responsabilitatea socială, având convingerea că doar parteneriatul dintre business și societate poate deveni cheia dezvoltării durabile a oricărei instituții financiare.

Responsabilitate în afaceri

Activitatea Grupului este bazată inclusiv pe o evaluare a necesităților clientilor în dorința de a le anticipa, astfel oferindu-le instrumentele necesare pentru a excela atât pe plan social, cât și profesional.

Pentru a atinge acest obiectiv, flexibilitatea, corectitudinea și

tructed to provide audit services, in accordance with ISA, of the individual and consolidated financial statements prepared by the bank, the subsidiaries and the Group as a whole in line with IFRS, for the financial year ended on December 31, 2018, as well as for the limited review of other financial reports submitted to the controller. The statutory audit is selected by the General Shareholders Meeting on the Bank Board proposal and on the recommendation of the Audit Committee.

The statutory auditor issues the audit opinion on the individual annual financial statements of the bank and subsidiaries and on the Group's consolidated financial statements at each reporting period, through which stating its opinion on the credibility of the financial statements.

The statutory auditor also issues letters of recommendation containing:

- recommendations on the implementation of some IFRS or accounting policies changes when they have a significant impact on the financial statements;
- proposals to improve the internal control and reporting system so as to ensure a higher quality of the accounting and financial information included in the financial statements.

The Bank Executive Committee is responsible for analyzing and ensuring the implementation of recommendations; it makes certain decisions on significant issues in order to ensure the credibility of the financial and accounting information presented in the financial statements and other prudential reports.

1.6. NON-FINANCIAL STATEMENT

Corporate social responsibility

Corporate Social Responsibility (CSR) is one of the key elements both in the Group's direct activity as well as actions in support of the community development. The implementation of this concept allows, on the one hand, to ensure responsible business management, establish a constructive working environment, develop and launch products and services with positive impact on clients and partners, and, on the other hand, involvement in social responsibility projects with a major impact on the society development. Thus, the Group ensures a balance between business activity and social responsibility, being convinced that only the partnership between business and society can become the key to the sustainable development of any financial institution.

Business responsibility

The Group's activity is also based on clients' needs assessment in the desire to anticipate them, thus providing them with the necessary tools to excel both socially and professionally.

To achieve this goal, flexibility, fairness and speed in actions in the interest of clients are intrinsic concepts for business.

rapiditatea în acțiuni în interesul clienților sunt concepte intrinsece afacerii. Grupul se axează pe inovație și digitalizare, punând la dispoziția clienților servicii de banking la distanță și produse sigure bazate pe cele mai înalte tehnologii financiare.

Necesitățile categoriilor sociale cu venituri modeste de asemenea sunt în vizor. Astfel, BC „Moldova Agroindbank” SA a fost prima instituție finanțier-bancară care a aderat la proiectul „Prima Casă”, facilitând accesul tinerilor la finanțare în condiții avantajoase pentru achiziția unei locuințe. La fel, în 2018, banca a lansat pe piață un produs eminentemente social – ticketul de masă pe suport electronic „Lunch Card”, oferindu-le angajatorilor un instrument util pentru sporirea motivației angajaților prin acordarea unui beneficiu extrasalarial, iar angajaților - posibilitatea de a beneficia de acest instrument într-o rețea vastă de comercianți.

Responsabilitatea față de societate

Portofoliul de bază al proiectelor de responsabilitate socială se extinde asupra sectoarelor: educație, cultură, sport și de caritate. În același timp, Grupul este deschis pentru a sprijini și alte domenii, criteriul fundamental în selecția acestora fiind importanța și impactul de durată al proiectelor RSC asupra dezvoltării societății.

Banca (în calitate de societate-mamă) are convingerea că educația de calitate a societății este în avantajul ambelor părți și aduce doar beneficii pe termen mediu și lung dezvoltării economice a țării. Din acest considerent, banca susține și desfășoară un șir de proiecte menite să încurajeze excelența academică. Proiectele „Burse de Merit” și „Burse pentru Viitorul Tânăr”, desfășurate în parteneriat cu Centrul de Informații Universitare pe parcursul a peste două decenii, susținerea Asociației „Junior Achievement Moldova”, datorită căreia educația finanțieră și economică a ajuns în școli, toate au menirea să încurajeze și să motiveze tinerii cu capacitatea deosebite să acumuleze cunoștințele necesare pentru a contribui la edificarea unui viitor mai bun acasă.

Mai mult ca atât, prin lansarea propriului proiect de responsabilitate socială – Centrul pentru tineri „MAIB Studio Avanti”, BC „Moldova Agroindbank” SA întreprinde acțiuni concrete pentru a contribui la educația finanțieră a societății, implicând copii și tineri în activități ce țintesc sporirea nivelului culturii finanțiere, absolut necesară pentru bunăstarea societății și dezvoltarea temeinică a economiei.

Cultura este domeniul social fără de care progresul este imaginabil. Pornind de la acest postulat, MAIB susține proiecte ce au drept scop perpetuarea culturii și tradițiilor. Festivalul Internațional „Maria Bieșu”, Festivalul Internațional „Cucuteni International Art Camp 2018”, „Poșta lui Moș Crăciun” sunt doar câteva dintre proiectele, prin intermediul căror MAIB contribuie la promovarea valorilor culturale naționale.

Susținerea **activităților sportive** în vederea promovării unui mod activ și sănătos de viață este un alt angajament al băncii. Partenerul de bază al MAIB în acest sector este Comitetul Național Olimpic și Sportiv, banca susținând anual festivalul dedicat sportului „Olympic Fest”, gala celor mai buni sportivi

The Group focuses on innovation and digitization, providing clients with remote banking services and secure products based on the highest financial technologies.

The needs of social categories with modest incomes, are also taken into account. Thus, the bank (as a parent company) was the first financial-banking institution that joined the “First Home” project, giving young people access to financing for the purchase of a house under favorable conditions. Similarly, in 2018, the bank launched an eminently social product on the market - the Lunch Card – an electronic meal ticket, giving employers a useful tool to increase the employee motivation by providing extra pay, and employees - the opportunity to benefit by this tool in a vast network of merchants.

Responsibility towards society

The core portfolio of social responsibility projects extends to the educational, cultural, sports and charity sectors. At the same time, the Group is open to support other areas, the key criterion in their selection being the importance and long-term impact of CSR projects on the development of society.

The bank (as a parent company) is convinced that the quality Education of the society is to the benefit of both parties and only brings medium and long-term benefits to the country's economic development. For this reason, the bank supports and carries out a number of projects designed to encourage the academic excellence. Such projects as “Merit Scholarships” and “Scholarships for Your Future” carried out in partnership with the University Information Center for more than two decades; the support of Junior Achievement Moldova Association thanks to which financial and economic education has reached schools, all are meant to encourage and motivate young people with special abilities to gain the knowledge they need to help build a better future here in the country.

Moreover, by launching its own social responsibility project – the Youth Center “MAIB Studio Avanti”, CB Moldova Agroindbank SA undertook concrete actions to contribute to the financial education of society, involving children and young people in activities aiming to increase the level of financial culture that is absolutely necessary for the well-being of society and the sound development of the economy.

Culture is the social domain without which progress is unimaginable. Starting from this postulate, the bank (as a parent company) supports projects aimed at perpetuating culture and traditions. The International Festival “Maria Biesu”, the International Festival “Cucuteni International Art Camp 2018”, “Post of Santa Claus” are just a few of the projects, through which MAIB contributes to the promotion of the local cultural values.

Supporting **sports activities** to promote an active and healthy way of life is another commitment of the bank. The bank's main partner in this field is the National Olympic and Sports Committee. The bank annually supports the sport fes-

„Cina Olimpică”, precum și pregătirea sportivilor pentru jocurile olimpice.

Activitatea de caritate este un segment important al implicării sociale a băncii. În acest sens, MAIB cooperează cu Fundația de Caritate pentru Copii „Clipa Siderală”, Fundația Filantropică Medico-Socială „Angelus Moldova”. Totuși, cel mai important aspect în acest domeniu reușit de bancă este sensibilizarea și motivarea angajaților în vederea implicării personale în proiecte de caritate.

Importanța implicării băncii (ca societate-mamă) în proiecte de responsabilitate socială a fost recunoscută la nivel internațional de către revista britanică „Capital Finance International” (CFI), care a desemnat BC „Moldova Agroindbank” SA drept „Banca cu cel mai mare impact social în Moldova” (Best Social Impact Bank – Moldova 2018). Panelul de jurizare al CFI a menționat: „MAIB este nu doar cea mai mare bancă, dar și un promotor al creșterii economice și dezvoltării naționale. Fiind mai mult decât un furnizor de servicii financiare, MAIB se fousează pe un impact social maxim.”

Resursele umane

Nevoile clienților băncii sunt din ce în ce mai sofisticate și solicitante, fapt ce generează provocări majore pentru bancă, în special în materie de Resurse Umane.

Strategia managementului resurselor umane include următoarele priorități:

- susținerea strategiei de business a băncii prin asigurarea cu resurse umane necesare pentru continuitatea și dezvoltarea afacerii;
- promovarea continuă a imaginii de angajator care ar contribui la poziționarea băncii în calitatea sa de angajator preferențial;
- dezvoltarea unei culturi corporative proactive în scopul anticipării necesităților băncii prin alinierea valorilor personale ale fiecărui angajat la valorile băncii;
- perfecționarea continuă a calității angajaților băncii și creșterea productivității muncii;
- fidelizarea angajaților băncii, menținerea și atragerea talentelor;
- dezvoltarea spiritului de echipă și de implicare a angajaților băncii.

Pe parcursul anului 2018 banca a continuat să avanseze în direcția schimbărilor, inclusiv prin aprobarea și implementarea noii structuri organizaționale și dezvoltarea personalului. Au fost întreprinse acțiuni de fidelizare și motivare financiară a angajaților prin ajustarea nivelului de salarizare a muncii la realitățile economice și tendințele în piață.

La 31.12.2018 personalul efectiv al băncii constituia 2,017 salariați. În pofida constrângerilor pe piața forței de muncă din Republica Moldova, datorită acțiunilor operative întreprinse de conducerea băncii, rata de fluctuație a personalului băncii în anul 2018 a fost menținut la nivelul de 10%, față de 13.4%

tival the “Olympic Fest” gala of the best athletes “Olympic Dinner”, as well as the athletes training for the Olympic Games.

Charity is another important aspect of the social involvement of the bank (as a parent company). In this respect, the bank cooperates with the Children Charity Foundation “Clipa Siderala”, the Medico-Social Philanthropy Foundation “Angelus Moldova”. However, the most important aspect in this field, managed by the bank is rising awareness and motivating employees for personal involvement in charity projects.

The importance of Bank involvement (as a parent company) in social responsibility projects has been recognized internationally by the British Magazine „Capital Finance International” (CFI), which has awarded CB Moldova-Agroindbank SA as “Best Social Impact Bank - Moldova 2018”. The CFI panel noted: “MAIB is not only the largest Bank, but also a promoter of economic growth and national development. Being more than a financial services provider, MAIB focuses on a maximum social impact.”

Human resources

The needs of the bank's clients are becoming more sophisticated and demanding, which generate major challenges for the bank, especially in the area of Human Resources.

The human resources management strategy includes the following priorities:

- Supporting the bank's business strategy by providing the necessary human resources for the business continuity and development;
- Continuous promotion of the employer image which would contribute to the bank positioning as a preferential employer;
- Developing a proactive corporate culture in order to anticipate the bank's needs by aligning the personal values of each employee to the bank's values;
- Continuous improvement of the bank employees' quality and increasing labor productivity;
- Loyalty of Bank employees, retaining and attracting talent;
- Developing the team spirit and involvement of the bank employees.

Throughout 2018, the bank continued the process of making changes, including approving and implementing the new organizational structure and staff development. Loyalty and financial incentives have been undertaken for employees by adjusting the level of labor remuneration to economic realities and market trends.

On December 31, 2018, the bank's actual staff constituted 2,017 employees. Despite the constraints on the labor market in the Republic of Moldova due to the operative actions undertaken by the bank's management, the fluctuation rate of the bank's staff in 2018 was maintained at 10%, compared to 13.4% in the previous year. The average age

înregistrat în anul precedent. Vârsta medie a angajaților băncii la 31.12.2018 este de 36.9 ani. Totodată, 71% din angajații băncii au vîrstă de până la 40 de ani.

Instruirea și dezvoltarea sunt procese de importanță strategică pentru bancă, deoarece considerăm că angajații noștri sunt principala sursă de succes. Investiția în instruire face parte din strategia managementului schimbării, în special în contextul procesului de transformare a băncii. Pe parcursul anului 2018 au fost organizate 248 sesiuni de instruire internă și externă, iar fiecărui angajat i-au revenit în mediu 21,4 ore de instruire.

Combaterea corupției

Atât banca în calitate de societate mamă, cât și companiile fiice aplică principii anticorupție stricte, care se referă la faptul că angajaților le sunt interzise efectuarea și acceptarea de plăți, fie direct, fie prin intermediul unor terțe părți, pentru accelerarea sau influențarea anumitor decizii, care ar putea fi interpretate drept mită.

Totodată, orice angajat poate comunica inclusiv anonim, prin canale dedicate, orice suspiciune privind activitatea necorespunzătoare a altor angajați.

Respectarea drepturilor omului

Atât banca în calitate de societate, mamă cât și companiile fiice se angajează să-și mențină și să îmbunătățească sistemele și procesele interne, în scopul asigurării respectării drepturilor omului în operațiunile derulate și în gestionarea resurselor umane.

Procesele implementate asigură eliminarea oricărora forme de discriminare la angajarea și promovarea angajaților, iar pentru angajații săi încurajează următoarele principii de comportament personal și profesional, precum: integritatea morală, libertatea gândirii și a exprimării.

De asemenea, banca se abține de la finanțarea proiectelor care pot atenta la drepturile fundamentale ale omului (de exemplu: abținerea de la finanțarea producерii, procurării și/ sau comercializării armamentului și drogurilor etc.).

Aspectele de mediu

Ca entitate mamă banca, promovează standardele sociale și de mediu internaționale atât în calitatea sa de consumator de resurse, cât și ca instituție financiară.

Banca monitorizează și acționează constant pentru reducerea consumului de resurse cu impact asupra mediului. De asemenea, susține inițiativele care urmăresc educarea populației în domeniul protecției mediului înconjurător.

Toate proiectele finanțate de bancă fac obiectul unei evaluări din punct de vedere social și de mediu pentru a facilita decizia dacă o activitate trebuie să fie finanțată și în caz afirmativ, modul în care trebuie să fie tratate aspectele sociale și de mediu în procesul de planificare, finanțare și implementare a proiectelor.

Standardele sociale și de mediu sunt aplicate și de către companiile-fiice, care, de asemenea, realizează acțiuni de stimula-

ție de Bank employees as of December 31, 2018 is 36.9 years. At the same time, 71% of the bank's employees are up to 40 years old.

Training and development are processes of strategic importance for the bank, because we believe that our employees are the main source of success. Investment in training is part of the change management strategy, especially in the context of the bank's transformation process. During 2018, 248 training sessions were organized internally and externally, and each employee has on average 21.4 hours of training.

Combating corruption

Both the parent company and the subsidiaries apply strict anti-corruption principles, which refer to the fact that it is forbidden for employees to make and accept payments, either directly or through third parties, for speeding up or influence certain decisions that could be interpreted as a bribe.

At the same time, any employee may also communicate anonymously, through dedicated channels, any suspicion of inappropriate activity of other employees.

Human rights respect

Both the parent company and the subsidiaries undertake to maintain and improve their internal systems and processes in order to ensure the respect for human rights in operations and in human resources management.

The implemented processes ensure the elimination of all forms of discrimination in the employees' employment and promotion, both the bank and the subsidiaries encourage the following principles of personal and professional behavior for its employees, such as moral integrity, freedom of thought and expression.

The bank also refrains from funding projects that can violate the fundamental human rights (for example: refraining from financing the production, procurement and / or sale of weapons and drugs, etc.).

Environmental issues

The bank as a parent entity promotes international social and environmental standards both as a resource consumer and as a financial institution.

The bank monitors and acts constantly to reduce the resource consumption with environmental impact. The bank also supports initiatives aimed at educating the population in the field of environmental protection.

All projects funded by the bank are subject to a social and environmental assessment to facilitate the decision whether an activity should be funded and, if so, how social and environmental aspects should be addressed in the process of project planning, financing and implementation.

Social and environmental standards are also applied by the subsidiaries, which also undertake actions to stimulate the clients' social and environmental behavior (for example, the

lare a comportamentului social și ecologic al clienților (de exemplu, campania de stimulare a procurării prin intermediul leasingului financiar a mijloacelor de transport cu propulsie hibridă / electrică în condiții speciale, avantajoase – "Verde mediului – verde economisirilor").

campaign to stimulate the purchase through the financial leasing of hybrid / electric propulsion vehicles under special, advantageous conditions - "Green to Environment – Green line to Savings").

II. ACTIVITATEA OPERAȚIONALĂ A BC „MOLDOVA AGROINDBANK” SA

THE OPERATIONAL ACTIVITY OF CB „MOLDOVA AGROINDBANK” SA

2.1. ACTIVITATEA CORPORATIVĂ

Activitatea corporativă a BC „Moldova Agroindbank” SA este orientată spre deservirea clienților corporativi - companii mari și mijlocii, care își desfășoară activitatea în diverse sectoare ale economiei naționale.

În relațiile cu clienții corporativi, MAIB aplică strategia abordării individuale a clienților prin produse bancare adaptabile necesităților și solicitărilor clienților, accesul la finanțare prin aplicarea sistemului de limite de credit, posibilitatea de finanțare a unor proiecte investiționale mari.

Circa 72% din clienții corporativi au stabilite relații de parteneriat cu banca de peste 5 ani, dintre care o mare parte se deservesc în cadrul MAIB chiar din momentul creării acestor linii de business (în anul 2002).

În contextul stabilizării macrofinanciare, banca a reușit să asigure creșterea vânzărilor și atingerea obiectivelor planificate la multe din produsele și serviciile bancare destinate clienților corporativi, dinamizarea procesului de creditare și îmbunătățirea calității portofoliului de credite.

2.1. CORPORATE ACTIVITY

The corporate activity of CB „Moldova Agroindbank” SA is oriented towards corporate clients - large and medium-sized companies, which operate in various sectors of the national economy.

In relations with corporate clients, MAIB applies the individual clients approach strategy through banking products that are adaptable to clients' needs, access to finance by applying the credit limit system, the possibility of financing large investment projects.

Approximately 72% of corporate clients have established partnership relationships with the Bank for more than 5 years, most of which have been serviced by MAIB even since the creation of this business line in 2002.

In the context of macro-financial stabilization, the Bank has managed to ensure the sales growth and achievement of the planned targets for many of the corporate banking products and services, streamlining the credit process and improving the quality of the credit portfolio.

Fig. 1 / Table 1

PORTOFOLIUL DE CREDITE, CLIENȚI CORPORATIVI (MIL. MDL)
LOAN - BASED PROFIT, CORPORATE CUSTOMERS (MDL MIL.)

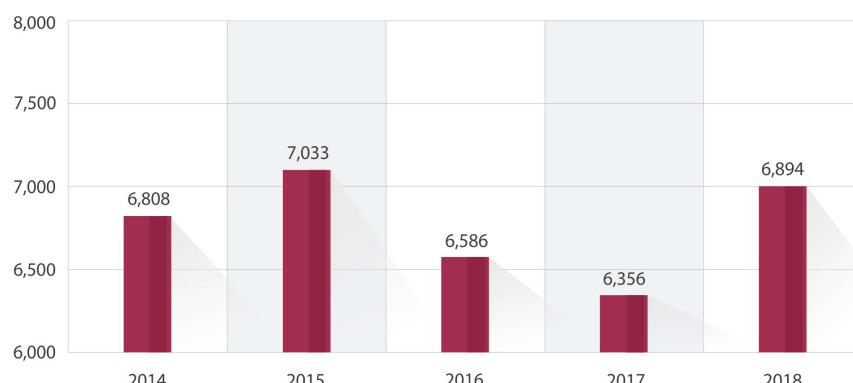
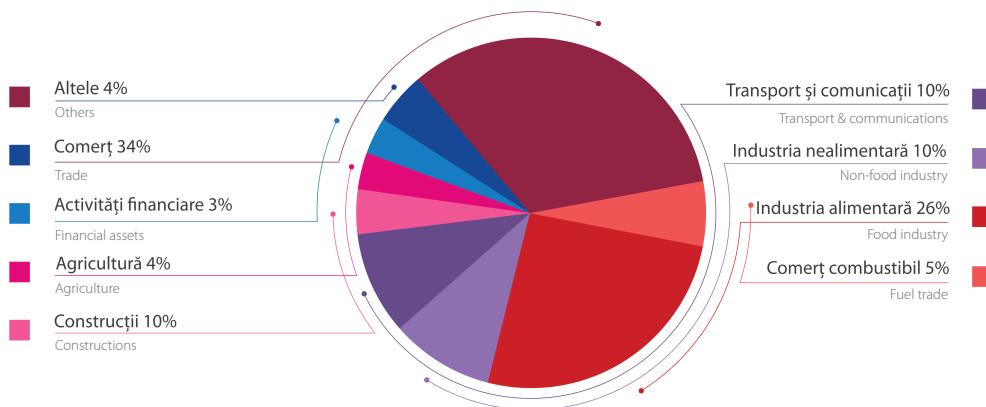

Fig. 2 / Table 2

PORTOFOLIU DE CREDITE, CLIENTI CORPORATIVI (MIL. MDL)
LOAN PORTFOLIO, CORPORATE CUSTOMERS (MDL MIL.)

Portofoliul de credite al clientilor corporativi a înregistrat o creștere calitativă și la 31.12.2018 a constituit 6,894 mil. lei, ceea ce reprezintă 108% față de 31.12.2017 (Fig. 1). Ponderea cea mai mare - 69% o reprezintă creditele pe termen mediu, 68% - creditele pentru finanțarea activității curente.

Genul de activitate cu cea mai mare pondere în portofoliul de credite a fost comerțul (cca 39%, inclusiv 5% comerțul cu combustibil), ponderi importante înregistrând și creditele în sectoare precum industria alimentară (26%), industria nealimentară (10%), transportul și comunicațiile (10%) (Fig. 2).

La 31.12.2018 portofoliului de credite al clientilor corporativi îi revine 55.7% din portofoliul total de credite al băncii.

Pe parcursul anului, s-a reușit diminuarea ponderii creditelor neperformante de la 16.5% la începutul anului până la 8% la 31.12.2018.

Moldova Agroindbank a reușit menținerea portofoliului de clienti, atragerea unor clienti noi, dar și atingerea obiectivelor planificate la multe din produsele bancare.

Astfel, o dinamică pozitivă au înregistrat operațiunile de plăti în MDL și VS, crescând atât volumul cât și numărul plășilor realizate. Volumul tranzacțiilor de schimb valutar s-a majorat cu 23% față de 2017. O dinamică ascendentă se atestă în cazul serviciilor cu carduri bancare. Această creștere corespunde tendinței de trecere de la plășile în numerar la plășile electronice, dar și popularizării solușilor de autodeservire și instrumentelor noi de plată.

Numărul tranzacțiilor electronice prin Internet Banking este în continuă creștere, ponderea acestora fiind de cca 94%. Totodată, banca este într-un proces continuu de eficientizare și modernizare a sistemelor de deservire la distanță.

În 2019 banca își propune continuarea fortificării relașilor de colaborare cu clientii existenți și atragerea clientilor noi prin:

The credit portfolio of corporate clients registered a qualitative increase and on December 31, 2018 it amounted to MDL 6,894 million, or 1,08% as compared to December 31, 2017 (Table 1). The highest share - 69% represent the medium-term loans, 68% - loans for financing current activity.

The most significant share in the credit portfolio was trade (about 39%, including 5% fuel trade), but important shares have also been registered in sectors such as food industry (26%), non-food industry (10%), transport and communications (10%) (Table 2).

As of December 31, 2018, the corporate clients loan portfolio accounted for 55.7% of the total loan portfolio of the Bank.

During the year, the share of non-performing loans fell from 16.5% at the beginning of the year to 8% as of December 31, 2018.

Moldova Agroindbank has managed to maintain its client portfolio, attract new clients, and achieve the planned targets for many of its banking products.

Thus, the payment transactions in MDL and foreign currency have recorded positive dynamics, increasing both the volume and the number of payments made. The volume of foreign exchange transactions increased by 23% compared to 2017. An upward dynamic is evidenced by banking card services. This growth corresponds to the trend of switching from cash payments to electronic payments, but also to the awareness-raising of self-service solutions and new payment instruments.

The number of electronic transactions through Internet Banking is steadily rising, with a share of about 94%. At the same time, the Bank is in a continuous process of streamlining and modernizing the remote service systems.

In 2019, the Bank is also striving to further strengthen the relationships with existing clients and attract new clients through:

- condiții flexibile de creditare, consultanță profesională în structurarea finanțărilor, operativitate în examinarea și aprobarea creditelor;
- condiții avantajoase pentru produsele bancare oferite angajaților, persoanelor cu care clienții corporativi au activitate în comun sau sunt parteneri de afaceri;
- promovarea instrumentelor de Trade Finance, inclusiv prin colaborări cu bănci străine și valorificarea liniilor Trade Finance oferite;
- acces la sursele de finanțare ale Organizațiilor Financiare Internaționale cu destinație specială;
- functionalități și servicii noi electronice;
- implementarea pachetelor de produse și servicii bancare destinate clienților corporativi.

2.2. ACTIVITATEA DE INVESTIȚII A BĂNCII – REALIZĂRI ȘI PERSPECTIVE

În anul 2018 BC „Moldova Agroindbank” SA și-a desfășurat activitatea profesională pe piața de capital în baza licenței de Societate de Investiții de categoria "C", acordată în anul 2015 de Comisia Națională a Pieței Financiare pe un termen nelimitat, cu dreptul de a desfășura un spectru larg de servicii și activități de investiții.

Politica Investițională aprobată pentru această perioadă prevede aplicarea unei strategii flexibile de administrare a portofoliului în dependență de conjunctura pieței, având drept obiectiv diversificarea operațiunilor active ale băncii prin valorificarea surselor alternative de venituri.

Astfel, la finele anului de gestiune portofoliul investițional, în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară, a înregistrat valoarea de 291,221 mii lei, situație

- flexible lending conditions, professional consultancy in structuring the financing, operability in the examination and approval of credits;
- advantageous conditions for banking products offered to employees, to persons with whom corporate clients have joint activity or are business partners;
- promoting Trade Finance instruments, including through collaboration with foreign banks and the use of Trade Finance lines offered;
- access to financing sources of the International Financial Institutions with special destination;
- functionalities and new electronic services;
- implementing products and services packages for corporate clients.

2.2. BANK'S INVESTMENT ACTIVITY - ACHIEVEMENTS AND PROSPECTS

In 2018, CB „Moldova-Agroindbank” SA has carried out its professional activity on the capital market under the license of an Investment Company of category „C”, granted to the Bank in 2015 by the National Commission for the Financial Market for an indefinite period, with the right to carry out a wide range of services and investment activities.

The Investment Policy approved for this period provides for using a flexible strategy for managing the portfolio depending on the market environment, aiming at diversifying the Bank's active operations by capitalizing on alternative sources of income.

Thus, by the end of the year, the investment portfolio, in compliance with the International Financial Reporting Standards, recorded the value of MDL 291,221 thousand, where

Fig. 1 / Table 1

DINAMICA PORTOFOLIULUI DE INVESTIȚII

DYNAMICS OF INVESTMENT PORTFOLIO

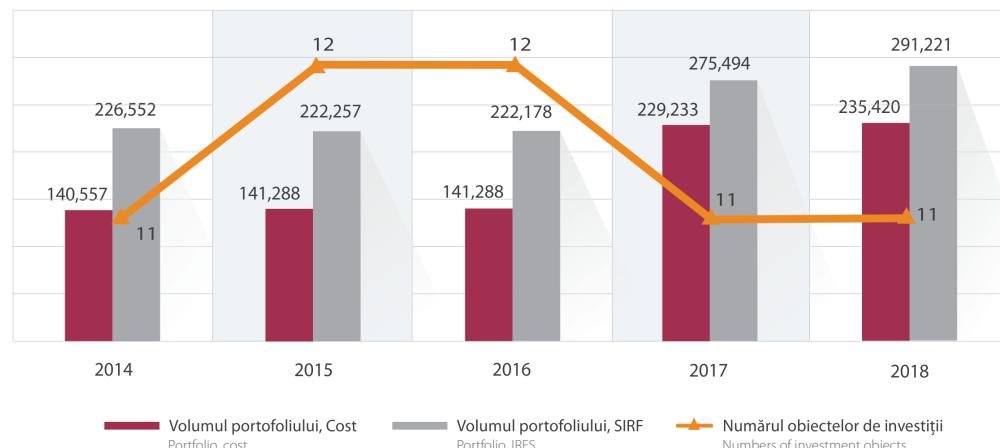
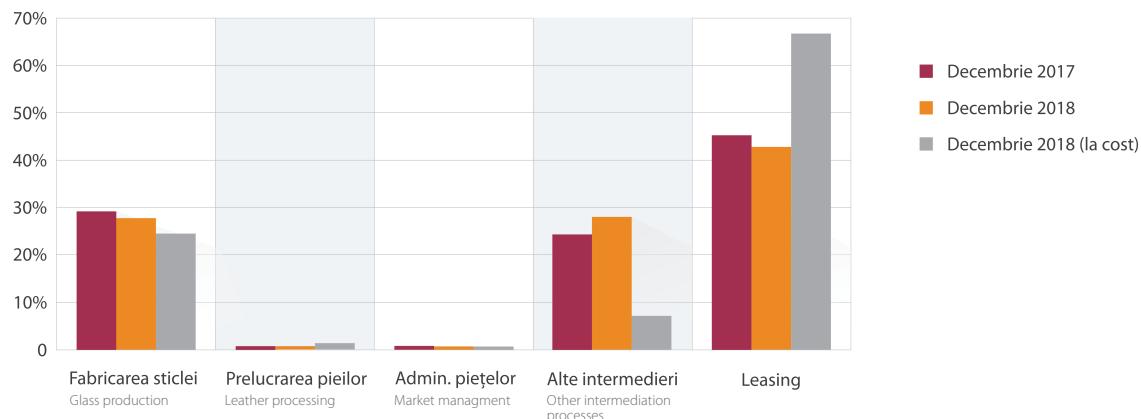

Fig. 2 / Table 2

DINAMICA STRUCTURII PORTOFOLIULUI INVESTIȚIONAL

DYNAMIC OF INVESTMENT PORTFOLIO STRUCTURE

în care banca deține cote de participare în 11 companii din diverse sectoare ale economiei, dintre care 9 companii sunt participanți ai economiei naționale și 2 companii sunt participanți ai unor economii externe (SUA și Belgia) (Fig. 1).

Banca și-a majorat cota de participare, deținută în capitalul social al „Moldmediacard” SRL până la 99%, la valoarea totală de cost de 11,521,669 lei și a subscris o acțiune ordinară nominativă cu drept de vot, cu valoarea nominală de 50,000 lei, emisă și plasată la fondarea „Depozitarului Central Unic al Valorilor Mobiliare” SA, ceea ce constituie 0.2049% din capitalul social.

Banca a valorificat oportunitățile investiționale oferite de piața autohtonă de capital pentru a-și diversifica portofoliul, în vederea minimizării riscului investițional. Cea mai însemnată cotă din portofoliul băncii revine investițiilor în compania-fică SA „MAIB-Leasing”, iar ponderi semnificative sunt deținute de valoările mobiliare ale întreprinderilor din industria prelucrătoare a produselor din sticlă, precum și în societăți ale căror activitate este clasificată drept alte intermedieri financiare (Fig. 2).

Scopul primordial al politicii investiționale l-a constituit monitorizarea activității obiectelor de investiții, prin promovarea unor metode de management al întreprinderilor, care au ca obiectiv contribuirea la influențarea dinamică și constructivă, astfel încât managementul unităților economice să pună la baza activității sale transparența și profesionalismul. Materializarea acestui deziderat conduce la sporirea eficienței activității acestor entități și, implicit, poate avea ca efect majorarea valorii de piață a cotelor de participare deținute de bancă, administrarea eficientă a obiectelor de investiții prin promovarea unor modele de management al întreprinderilor, care au ca obiectiv capitalizarea permanentă a obiectelor investiționale și obținerea veniturilor.

O atenție deosebită în realizarea politicii investiționale a băncii a fost acordată prestării de servicii pe piața de capital, accentul fiind pus pe calitatea și eficiența serviciilor prestate.

the Bank holds participation shares in 11 companies from various sectors of the national economy, of which 9 companies are participants of the national economy and 2 companies are participants of foreign economies (the USA and Belgium) (Table 1).

The Bank increased its quota, held in the share capital of „MoldMediaCard” SRL up to 99%, at the total cost of MDL 11,521,669 and has subscribed a nominal ordinary share with voting right, with nominal value of MDL 50,000, issued and placed at the foundation of the „Unique Central Depository of Securities” SA, which represents 0.2049% of the share capital.

In order to minimize investment risks, the Bank has capitalized on the investment opportunities offered by the local capital market to diversify its portfolio. The highest quota in the Bank's portfolio is held by investment in the subsidiary „MAIB-Leasing” SA Enterprises dealing with glass production and societies dealing with financial intermediation hold significant quotas in the Bank's investment portfolio (Table 2).

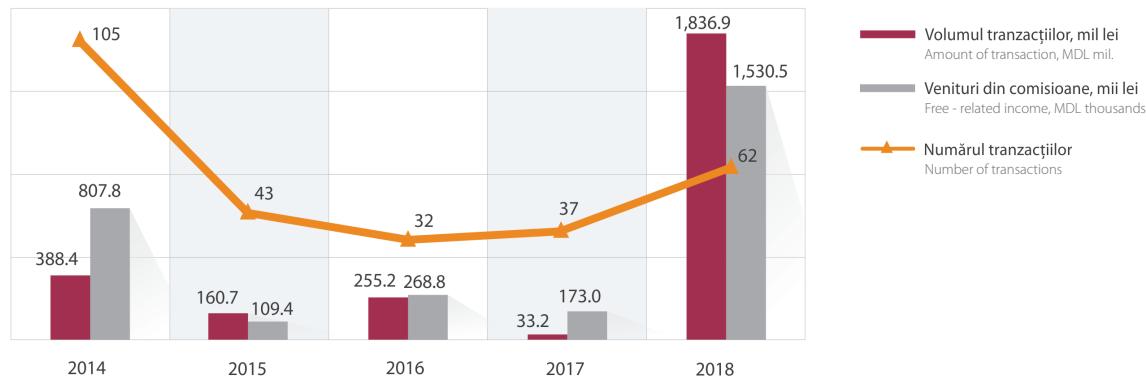
The primary goal of investment policy is to monitor the activity of investment items through the promotion of some enterprise management approaches, which are aimed at influencing them in a dynamic and constructive manner so that the management of economic units would be transparent and professional. Achieving this requirement leads to greater efficiency in those entities activity and, implicitly, may result in increasing the market value of participation shares held by the Bank, effective administration of investment items through the promotion of certain enterprise management models, which are aimed to continuously capitalize the investment items and derive income.

A particular attention in carrying out the Bank investment policy was paid to providing services on the capital market, focusing on service quality and efficiency. Hence, in 2018, the Bank carried out its activity on the capital market, pro-

Fig. 3 / Table 3

DINAMICA INDICATORILOR DE BAZĂ

DYNAMIC OF MAIN INDICATORS

Astfel, în anul 2018, banca și-a desfășurat activitatea pe piața de capital în direcția prestării și promovării serviciilor de execuțare a ordinelor privind instrumentele financiare în numele clienților și în cont propriu.

Pe parcursul anului de gestiune, volumul total al tranzacțiilor bursiere înregistrat la Bursa de Valori a Moldovei, în condițiile prestării serviciilor de investiții pe piața de capital, a însumat cca 1,836,9 mil. lei. Astfel, conform rezultatelor pentru anul 2018, BC „Moldova Agroindbank” SA a obținut poziția de lider ca Societate de investiții, reieșind din cota volumului tranzacționat pe piața reglementată (47.58%) (Fig. 3).

În 2018 Banca a activat în continuare în calitate de Societate de Investiții pentru vânzarea acțiunilor proprietate publică la Bursa de Valori a Moldovei, fiind desemnată în urma câștigării concursului anunțat de Agenția Proprietate Publică, desfășurat de comisia de selectare (de concurs) la 06.06.2018 (menționăm că banca a avut acest rol pe parcursul anilor 2015 – 2018).

Oportunități sporite se asociază cu serviciile de intermediere la subscrise/plasamentul instrumentelor financiare și de consultanță în investiții, care în condițiile atingerii unui nivel de dezvoltare a pieței de capital conferă emitenților posibilitatea atragerii mijloacelor financiare necesare pentru realizarea unor proiecte, iar investitorilor – noi instrumente financiare pentru investire.

Diversificarea și universalitatea gamei de servicii prestate va permite băncii să sporească esențial calitatea deservirii și să satisfacă necesitățile clienților săi, contribuind în mare măsură la menținerea poziției de lider al sistemului bancar autohton. De asemenea, activitatea investițională a băncii va fi orientată spre extinderea infrastructurii băncii, creșterea veniturilor și realizarea unei politici adecvate în acest domeniu.

viding and promoting services for enforcing the orders on financial instruments on behalf of clients and by the Bank itself.

During the reporting period, the total amount of stock-market transactions recorded at Moldova Stock Exchange, under the conditions of providing investment services on the capital market, amounted to circa MDL 1,836,9 million. Thus, according to the results of 2018, CB “Moldova-Agroindbank” S.A. got the leader position as an Investment Company, resulting from the share of the volume traded on the regulated market (47.58%) (Table 3).

In 2018, the Bank acted further as an investment entity for selling the public property shares at Moldova Stock Exchange, being appointed as a result of winning the tender announced by the Public Property Agency and conducted by the Selection Commission (of the tender) on June 06, 2018 (it is worth mentioning that the Bank had this role between 2015- 2018).

Increased opportunities are associated with the underwriting and investment consulting services, which in an appropriate development level reached by the capital market, give the Issuers the possibility to attract financial resources required to implement certain projects and new financial tools for investments to investors.

The diversification and universality of the range of services will enable the Bank to improve the quality of servicing and meet its clients' needs, making possible to retain its leading position in the national Banking system. Likewise, the Bank investment activity will be aimed at scaling up the Bank infrastructure, increasing the revenues and implementing the appropriate policy in this area.

2.3. RETAIL BANKING

BC „Moldova Agroindbank” SA a consolidat segmentul retail în anul 2018, punând accentul pe deservirea calitativă a clienților persoane fizice și întreprinderile mici/micro din toate sectoarele economice, inclusiv agroindustrial, dezvoltând canale alternative de vânzări, implementând soluții inovative și accelerând digitalizarea produselor/ serviciilor bancare.

MAIB oferă opțiunea de deservire în sucursala Private Banking, care prestează o gamă de servicii și produse exclusiviste, adresate clienților persoane fizice cu venituri înalte: consultanță financiară, soluții personalizate de creditare și produse de economisire, acces la deservire individuală calificată etc.

Satisfacția clienților este prioritară pentru MAIB. Datorită strategiei aplicate de bancă pentru a spori continuu nivelul de satisfacție a clienților, în anul 2018 NPS (Net promoter scor) pentru persoane fizice s-a majorat cu 8% față de anul precedent și a atins nivelul de 47.

Creșterea indicelui de loialitate se reflectă și prin creșterea numărului de clienți retail activi până la 506 mii în anul de raportare, inclusiv al persoanelor fizice cu 27,2 mii clienți, numărul acestora atingând cifra de 480 mii la finele anului gestionar.

Portofoliul de credite retail a avut o evoluție ascendentă, înregistrând o creștere a soldului cu 21.2% (+956,9 mil. lei), atingând soldul de 5,474,7 mil. lei, din contul creșterii cotei creditelor - persoane fizice (+35.2%) (Fig. 1). Astfel, portofoliul de credite persoane fizice a constituit 3,547 mil. lei, fiind în creștere față de finele anului precedent cu 922,7 mil. lei, inclusiv:

- credite imobiliare, în creștere cu 683,3 mil. lei;
- credite de consum, în creștere cu 239,4 mil. lei.

Cota de piață a băncii la soldul creditelor persoanelor fizice a avut o evoluție pozitivă și a atins nivelul de 35.5% la finele anului 2018, fiind în creștere cu 1.1% față de anul 2017.

Fig. 1 / Table 1

DINAMICA PORTOFOLIULUI DE CREDITE RETAIL, MLN MDL

DYNAMIC OF RETAIL LOANS PORTFOLIO, MDL MLN.

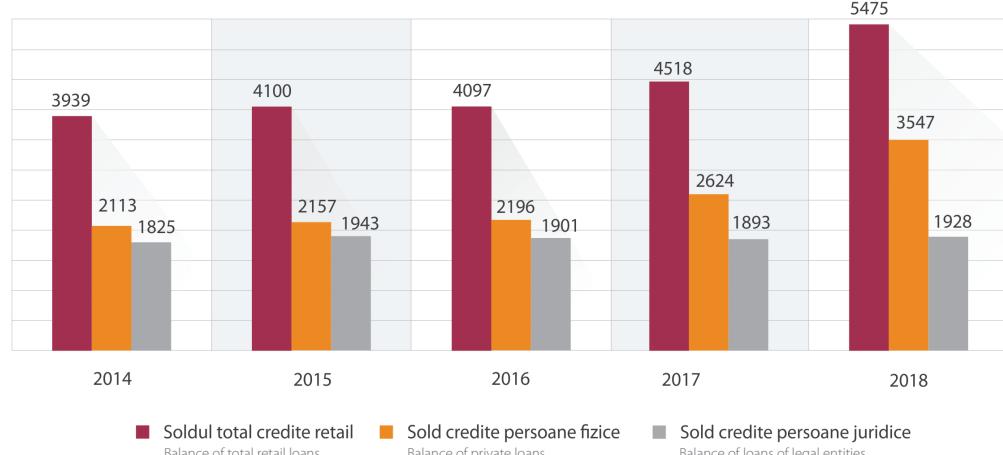
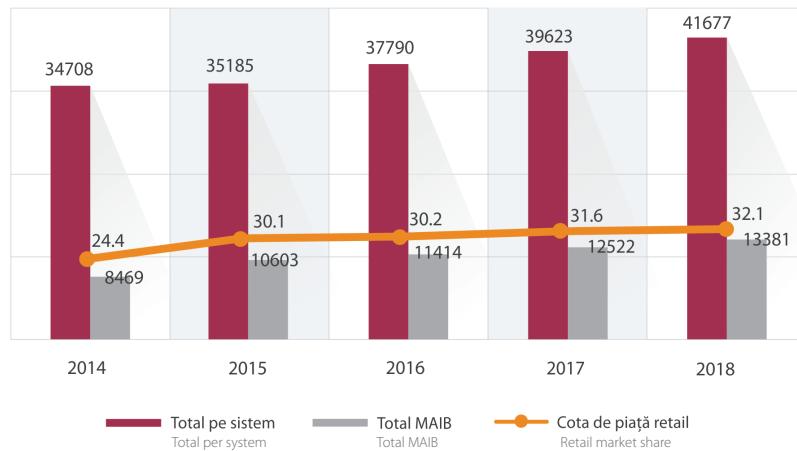

Fig. 2 / Table 2

SOLDUL DEPOZITELOR PERSOANE FIZICE ȘI COTA ÎN SISTEM

BALANCE OF PRIVATE DEPOSITS & SHARE PER SYSTEM

Portofoliul de credite persoane juridice a constituit 1,927,7 mil. lei, în creștere cu 34,3 mil. lei, inclusiv pe segmente de clienți:

- businessul mijlociu, în creștere cu 26,1 mil. lei;
- businessul micro, în creștere cu 72,7 mil. lei;
- businessul mic, în descreștere cu 64,5 mil. lei.

Cota portofoliului de credite Retail în totalul portofoliului de credite al băncii a atins nivelul de 44.1%.

Portofoliul de depozite retail a constituit 16,741 mil. lei, înregistrând o creștere a soldului cu 7.27%, în special din contul creșterii pe segmentul de persoane fizice cu 6.86%. În rezultat, cota de piață a băncii la soldul depozitelor persoane fizice a atins nivelul de 32.1%, cu 0.5% mai mult comparativ cu anul 2017 (Fig. 2).

Rețeaua de distribuție a băncii este adaptată continuu la necesitățile clientilor, ținând cont de potențialul economic regional, dar și de necesitatea creării condițiilor confortabile pentru clienți și asigurarea accesului nelimitat la produsele și serviciile bancare. Astfel, la finele anului, rețeaua de distribuție era formată din 194 oficii bancare, dintre care 71 de oficii amplasate în municipiul Chișinău și 122 pe întreg teritoriul Republicii Moldova. Banca deține 66 sucursale și Direcția Operațiuni cu Clientii la Centrala Băncii, și 127 agenții.

În scopul oferirii serviciilor calitative și accesibile clientilor, banca și-a extins și îmbunătățit rețeaua de bancomate și POS-terminal. Numărul bancomatelor MAIB a atins cifra de 300 la data de 31.12.2018, în comparație cu 280 de bancomate în perioada similară a anului 2017, iar cota de piață extinzându-se la 26.4% (Fig. 3).

În anul 2018 au fost implementate pe larg bancomatele de tip Recycling ce permit reciclarea numerarului depozitat de către clienti. Numărul de POS terminale instalate la comercianți a

The Bank market share in terms of loans issued to individuals had a positive evolution, reaching the level of 35.5% by the end of 2018, recording an increase of 1.1% compared to 2017.

The loan portfolio for legal entities amounted to MDL 1,927,7 million, increasing by MDL 34,3 mil, including on the clients' segments:

- medium-sized business, on increase by MDL 26,1 million,
- micro business, on increase by MDL 72,7 million,
- small business, on decrease by MDL 64,5 million.

The share of Retail loans portfolio in the Banks total loan portfolio reached 44.1%.

The portfolio of retail deposits constituted MDL 16,741 million, recording a 7.27% balance growth, especially due to the increase of 6.86% in the individual clients' segment. As a result, the market share of individuals deposits amounted to 32.1%, increased by 0.5% as compared to 2017 (Table 2).

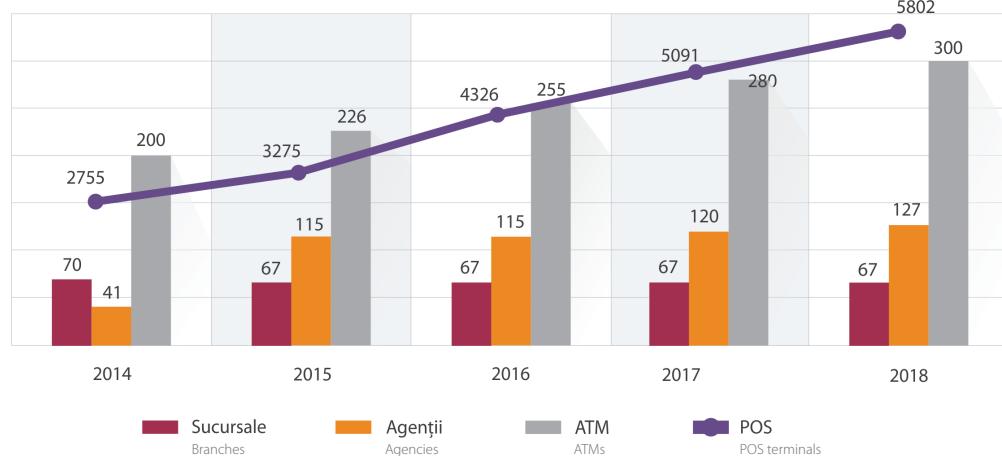
The Bank distribution network is continually adapted to the clients' needs, taking account of the regional economic potential, as well as of the need to create comfortable conditions for clients and to ensure unlimited access to the bank products and services. Thus, by the end of the year, the Bank distribution network had 194 Bank offices, of which 71 offices were located in Chisinau and 122 on the whole territory of the Republic of Moldova. The Bank has 66 branches and Operations with Clients Directorate at the Bank Head Office, and 127 agencies.

For the purpose of providing qualitative and accessible services to clients, the Bank has extended and improved the ATM and POS-terminals network. The number of MAIB ATMs reached a total number of 300 units by December 31, 2018, as compared to 280 ATMs in a similar period of 2017, and the market share grew to 26.4% (Table 3).

Fig. 3 / Table 3

REȚEAUA DE VÂNZĂRI

SALES NETWORK

constituit 5343 la finele anului 2018, dintre care 73% sunt dotate cu tehnologia Contactless (Fig. 4).

Dezvoltarea canalelor alternative de vânzări este o preocupare continuă a băncii, promovarea accesului la serviciile bancare prin intermediul diferitor canale de deservire la distanță, inclusiv online, fiind una dintre priorități. În acest context, la finele anului 2018 erau funcționale 18 Centre de autoservire 24/24, inclusiv 10 Centre deschise în anul de raportare.

De asemenea, pe parcursul anului au fost lansate un șir de alte servicii și produse inovative precum:

- EASI Banking (conexiune directă cu Internet Banking în sistemul contabil 1C);

In 2018, Recycling type ATMs were widely implemented, these allow recycling of cash deposited by clients. The number of POS terminals installed at traders constituted 5343 at the end of 2018, of which 73% are equipped with Contactless technology (Table 4).

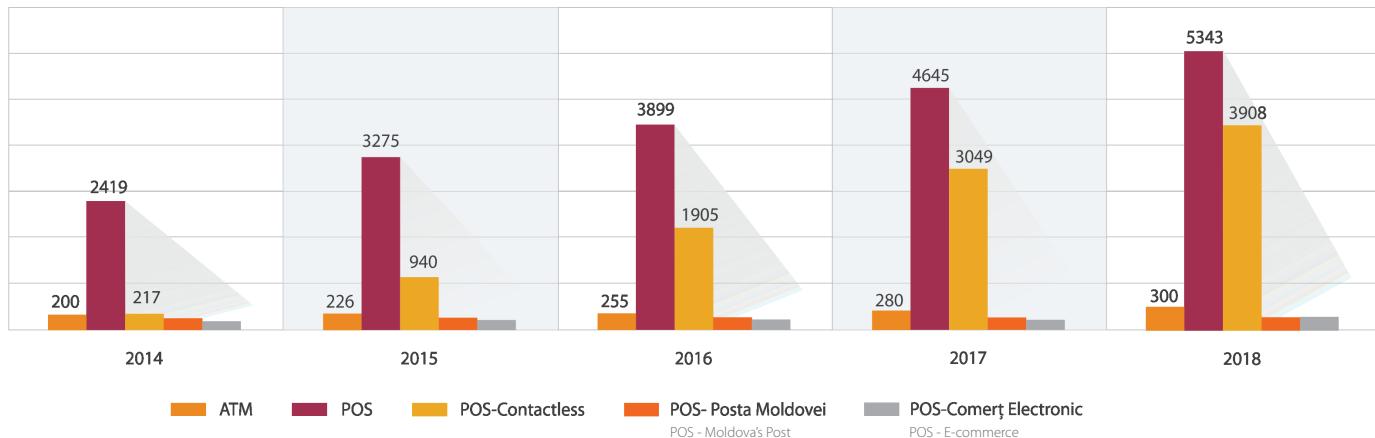
The alternative sales channels development is a Bank's constant concern. A priority is also the promotion of the access to the Bank services through different channels of remote service, including online service. In this context, at the end of 2018, there were 18 Self-service Centers operating 24/24, including 10 Centers opened during the reporting year.

Moreover, a range of other services and innovative products were launched during the year:

Fig. 4 / Table 4

DINAMICA DEZVOLTĂRII REȚELEI DE ATM-URI ȘI POS-TERMINALE

DYNAMIC OF ATM, POS NETWORK

- P2P (transfer de la card la card);
- Stickere de plată VISA.

În același timp, MAIB a depus eforturi consolidate pentru a preveni riscurile care vin odată cu digitalizarea, făcând investiții în fortificarea securității tehnologiilor informaționale.

La finele anului de gestiune, MAIB a lansat primul proiect de plată autonomă din R. Moldova prin utilizarea cardurilor la dispozitive „unattended”, fiind activate parcomatele din parcarea Aeroportului Internațional Chișinău. Soluțiile tehnologice dezvoltate în acest scop de către MAIB pot fi utilizate și în alte proiecte de autoservire.

Implementarea serviciilor noi bazate pe cardul bancar precum P2P, T2C, Cardless, Cash by Code vin să susțină creșterea numărului de carduri. Astfel, la finele anului 2018, numărul cardurilor în circulație deținute de MAIB a fost de 543,788, ponderea acestora pe sistem constituind cca 28%.

O atenție deosebită este acordată dezvoltării businessului cu carduri prin digitalizarea produselor existente și implementarea produselor noi. Acest fapt a permis băncii și clienților săi să valorifice noi oportunități de business, unele dintre acestea fiind unice pentru piața din R. Moldova.

Astfel, a fost lansat produsul Tichete electronice de masă (TME), care reprezintă un card de plată personalizat destinat doar pentru achitarea produselor alimentare. Până la finele anului 2018 peste 50% din toate tranzacțiile de plată cu TME în Republica Moldova au fost efectuate prin intermediul TME emise de MAIB. Numărul Tichetelor electronice emise a atins cifra de 6,500 de carduri, iar rețeaua de acceptare a tichetelor a fost extinsă până la 314 puncte comerciale.

MAIB este unică bancă din țară care emite cardurile American Express. În perioada de raportare, rețeaua de acceptare a cardurilor American Express a fost extinsă semnificativ, numărul de POS-terminală care acceptă spre plată cardurile American Express fiind de **2,958 de unități** (ceea ce constituie 55.36% din totalul POS terminalelor la comercianți) instalate în **2,256 de puncte comerciale**.

Pe piața locală se observă tendința de creștere dinamică a plăților fără numerar efectuate prin intermediul cardurilor bancare în defavoarea tranzacțiilor de retragere de numerar. Acest fapt se datorează noilor tehnologii și campaniilor promotional organizate frecvent de MAIB în colaborare cu sistemele internaționale de plăți, care motivează deținătorii de carduri să utilizeze cardul ca instrument de plată. Cota tranzacțiilor de plată a atins 52% din numărul tranzacțiilor și 17% din valoarea acestora.

BC „Moldova Agroindbank” SA priorizează promovarea și dezvoltarea activității în domeniul comerțului electronic (E-commerce) atât pe partea de emitere a cardurilor (prin promovarea achitărilor în Internet printre clienții săi deținători de carduri bancare, prin efectuarea promoțiilor și școlarizarea clienților privind modul de utilizare a cardurilor în mediul virtual), cât și pe partea de acceptare (prin colaborarea cu companiile-lider la nivel național (www.airmoldova.md,

- EASI Banking (direct connection to Internet Banking in the 1C accounting system);
- P2P (transfer from card to card);
- Visa payment Stickers.

At the same time, MAIB made great efforts to prevent the risks arising along with digitalization, investing in strengthening the IT security.

At the end of the reporting year, MAIB launched the first autonomous payment project in the Republic of Moldova by using cards at “unattended” devices, parking ATMs being activated at Chisinau International Airport. Technologic solutions developed by MAIB can be also used in other self-service projects.

The implementation of new banking card-based services such as P2P, T2C, Cardless, Cash by Code come to support the increase in the number of cards. Thus, at the end of 2018, the number of MAIB cards in circulation reached 543,788, their share per system being approximately 28%.

Particular attention is paid to developing card business by digitizing existing products and implementing new products. This enabled the Bank and its clients to capitalize on new business opportunities, some of them being unique to the market in R. Moldova.

Hence, the Lunch Card was launched which is a customized payment card intended only for paying for food. More than 50% of all the Lunch card transactions in the Republic of Moldova were carried out by the Lunch cards issued by MAIB until the end of the year. The number of issued Lunch cards reached 6,500 cards, and the Lunch cards acceptance network extended to 314 merchant points.

MAIB is the only Bank in the country which issues the American Express cards. During the reporting period, the American Express cards acceptance network extended significantly, the number of POS-terminals that accept the American Express cards is 2,958 units (which is 55.36% of the total POS-terminals at merchants) installed in 2, 256 merchant points.

The local market shows a dynamic growth tendency of cashless payments made via bank cards against the cash withdrawal transactions. This fact is due to new technologies and promotional campaigns frequently organized by MAIB in collaboration with the international payment systems, which motivate the cardholders to use the card as a payment tool. The share of payment transactions reached 52% of the transactions number and 17% of their value.

CB “Moldova-Agroindbank” S.A. prioritizes the promotion and development of the electronic commerce area (E-commerce), both on the cards issuance side (by promoting online payments among its clients - cardholders, through promotions and clients training on how to use cards in the virtual environment) as well as on the acceptance side (through collaboration with business-leaders at national level (www.airmoldova.md, www.zbor.md, www.orange.md, www.mold-

www.zbor.md, www.orange.md, www.moldcell.md, www.moldtelecom.md, www.starnet.md, www.avia.md etc.) și cu organizații de stat (www.mpay.gov.md).

Astfel, se observă o creștere dinamică a volumelor tranzacționale înregistrate la comercianții din domeniul comerțului electronic cu 40.2% față de anul precedent (Fig. 5).

Pe măsura diversificării ofertei de produse și servicii de deservire bancară la distanță, dar și majorării numărului de clienți activi ai băncii, se constată creșterea continuă a contactelor clienților cu Serviciul Call Center. Astfel, pe parcursul anului 2018 Serviciul Call Center a acordat consultanță și asistență pentru 287 mii de clienți, cu 20% mai mult decât în anul 2017.

Asistența a fost acordată la cca 89% de clienți prin telefon, 3% prin e-mail și 7% prin chat online, disponibil pe pagina web a băncii.

Totodată, Serviciul Call Center a contactat prin telefon cca 10 mii clienți noi-abonați la Bank-Flex Multichannel și le-a acordat asistență post-vânzare.

Serviciul Call Center, fiind în contact direct cu clienții, participă la identificarea necesităților clienților, astfel încât oferta băncii să satisfacă necesitățile și cerințele consumatorilor de produse și servicii bancare.

cell.md, www.moldtelecom.md, www.starnet.md, www.avia.md, etc.), as well as governmental organizations (www.mpay.gov.md).

Thus, there is a dynamic increase in the transactional volumes registered with the e-commerce traders, by 40.2% as compared to the previous year (Table 5).

As the offer of remote bank products and services is diversified, as well as the growth of the bank active clients number, a continual increase of the clients contacts with the Call Center Service is noted. Consequently, during 2018, the Call Center Service provided advice and support to 287 thousand clients, which is 20% more than in 2017.

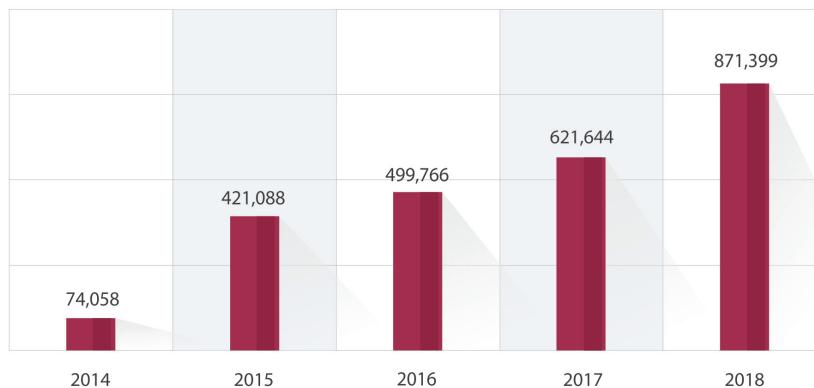
Support was provided to approximately 89% clients on the phone, 3% via e-mail, and 7% via online chat, available on the Bank website.

Moreover, the Call Center Service contacted by phone approximately 10 thousand new subscribers to Bank-Flex Multichannel and provided after-sale support.

Call Center Service, being in direct contact with clients, is involved in identifying the clients' needs, so that the Bank's offer meets the needs and requirements of the consumers of banking products and services.

Fig. 5 / Table 5

VOLUMUL TRANZACȚIILOR E-COMMERCE (MII MDL)
AMOUNT OF E-COMMERCE TRANSACTIONS (MDL THOUSAND)

2.4. TREZORERIE ȘI PIȚE DE CAPITAL

După o perioadă extrem de volatilă pe parcursul anilor 2015 – 2017, în 2018 s-a observat o stabilizare relativă a deciziilor de politică monetară ale BNM. Astfel, pe parcursul anului, rata de bază la principalele operațiuni de politică monetară a fost menținută la un nivel constant de 6.5% anual. Unica modificare efectuată de BNM pe parcursul anului a constat în majorarea normei stabilită a rezervelor obligatorii de la mijloacele atrase în MDL și alte valute neconvertibile cu 2.5% până la 42.5% pe parcursul lunii septembrie în vederea sterilizării excesului de lichiditate de pe piață.

În acest context, BC „Moldova Agroindbank” SA a continuat să promoveze servicii de trezorerie competitive raportate la preț și calitate, asigurând o legătură esențială între piețele financiare și cerințele complexe ale clienților.

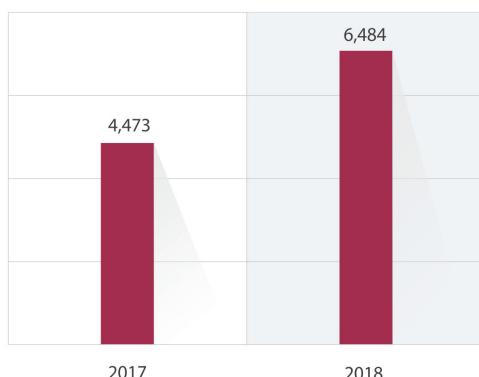
Activitatea de trezorerie a băncii a inclus efectuarea tranzacțiilor pe piață valutară (FX Market), pe piața monetară (Money Market), pe piața instrumentelor de datorie (Capital Market), atragerea împrumuturilor și contractarea liniilor de credit de la bănci și alte instituții financiare internaționale.

Gestionarea judicioasă a activelor și pasivelor băncii a rezultat în asigurarea unui nivel optim al lichidității imediate și pe termen scurt, cât și un nivel sustenabil de lichiditate pe termen mediu și lung, asigurând în același timp atingerea unui nivel adecvat al venitului net din dobânzi.

MAIB este principalul market-maker pe piața finanțieră locală, urmărind menținerea și consolidarea acestei poziții în viitor prin creșterea continuă a volumului și numărului tranzacțiilor efectuate și prin diversificarea spectrului de instrumente oferite. Banca a continuat să pună la dispoziția clienților săi diverse produse de trezorerie, cum ar fi operațiuni de schimb valutar, depozite, titluri de stat, operațiuni la termen, operațiuni forward etc. Pentru clienții cu un volum și rulaj mare de operațiuni au fost prevăzute produse de trezorerie personalizate care prevăd negocierea și încheierea tranzacțiilor direct între client și dealerii autorizați ai băncii.

Fig. 1 / Table 2

VOLUMUL OPERAȚIUNILOR FX (mln. USD)
AMOUNT OF FOREX (USD MLN.)

2.4. TREASURY AND CAPITAL MARKET

After an extremely volatile period during the years 2015-2017, a relative stabilization of the monetary policy decisions of NBM was observed in 2018. Thus, during the year, the base rate of the main operations of the monetary policy has been maintained at a steady level of 6.5% per year. The only change made by the NBM in the course of the year consisted in the increase of the established norm of reserves requirements from the attracted funds in MDL and other non-convertible currencies by 2.5% to 42.5% during September in order to sterilize the excess liquidity in the market.

In this context, CB "Moldova-Agroindbank" S.A. continued to promote competitive treasury services in terms of price and quality, ensuring an essential link between financial markets and complex requirements from clients.

Treasury operations included transactions on the currency market (FX Market), on the money market (Money Market), on the market of debt instruments (Capital Market), attracting loans, and contracting credit lines from banks and other international financial institutions.

Bank assets and liabilities judicious management resulted in ensuring an optimal level of the immediate and short-term liquidity, as well as a sustainable level of medium and long-term liquidity, ensuring at the same time reaching an adequate level of the net income from interests.

MAIB is the main market-maker on the local financial market, targeting to preserve and strengthen this position, by ensuring a continuous increase in the amount and number of transactions and by extending the range of instruments provided. The Bank provided various treasury products to its clients, such as foreign exchange transactions, deposits, state bonds, FX spot and forward transactions, etc. Tailored treasury products have been offered to clients conducting a higher amount of operations, which allow for negotiating and concluding transactions directly between clients and the bank's authorized dealers.

Fig. 2 / Table 2

VOLUMUL FOREX BSV, ECHIVALENT ÎN USD (mln.)
AMOUNT OF FOREX THROUGH EXCHANGE OFFICES, EQUIVALENT IN USD (MLN.)

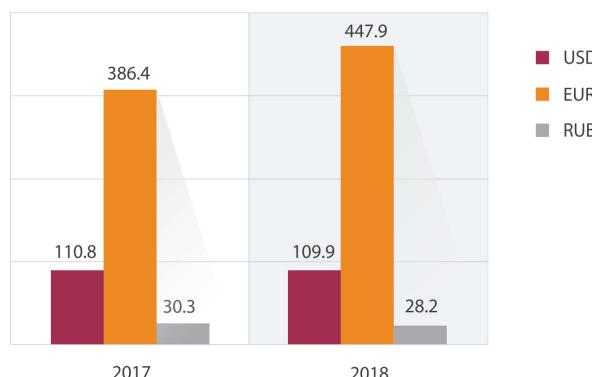
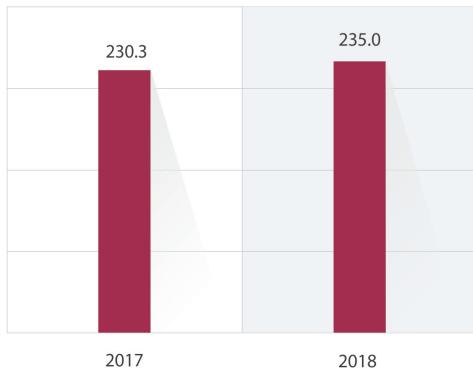

Fig. 3 / Table 3

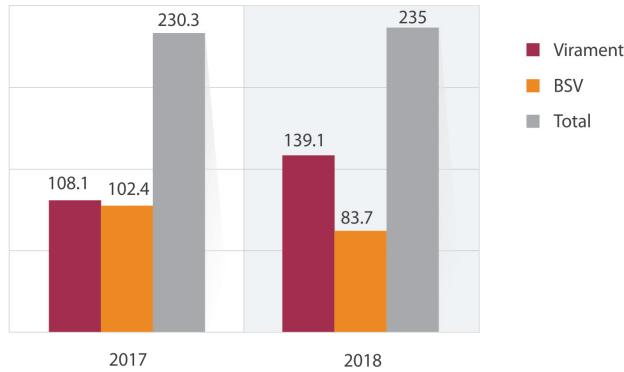
VENIT OPERAȚIUNI FOREX (mln. MDL)

INCOME FROM FOREX OPERATIONS (MDL MLN.)

REPARTIZAREA VENITURILOR FOREX, (mln. MDL)

DISTRIBUTION OF FOREX INCOME, (MDL MLN.)

Operațiuni de schimb valutar

Volumul operațiunilor de schimb valutar (FX) pe piață internă și internațională în anul 2018 a constituit 6,484 mln. USD, în creștere cu 45% față de anul 2017 (Fig. 1). Această creștere semnificativă se datorează îngustării marjei la tranzacționare și unui număr de tranzacții cu volume foarte mari de natură singulară.

Pe parcursul perioadei gestionare, banca a continuat activ efectuarea operațiunilor de cumpărare-vânzare a bancnoteelor pe piață interbancară atât internă, cât și externă.

Volumul operațiunilor prin birourile de schimb valutar ale băncii în perioada gestionară a constituit echivalentul a 586 mln. USD, față de echivalentul a 527,5 mln. USD în anul 2017. Creșterea de 10% este cauzată de mărirea rapidă a volumelor pentru EUR cu +16%, iar volumele pentru USD sau RUB scăzând nesemnificativ în comparație cu cifra din 2017 (Fig. 2).

Veniturile realizate din operațiuni de schimb valutar în anul 2018 au constituit 235 mln. lei, în creștere cu 2% față de anul 2017. O majorare a volumelor operațiunilor de schimb valutar în ciuda îngustării marjei a contribuit la o profitabilitate sporită în 2018. Pentru anul 2018 cota de piață a veniturilor totale de la operațiunile de schimb valutar ale BC „Moldova Agroindbank” SA a crescut cu 1%, constituind 28% (Fig. 3).

Piața monetară

Pe parcursul anului 2018, piața Valorilor Mobiliare din Republica Moldova a trecut printr-un proces de reorganizare din punct de vedere tehnic și procedural. Astfel, a fost instituit Depozitarul Central Unic al Valorilor Mobiliare în scopul creării unei infrastructuri moderne a pieței financiare, care începând cu luna iulie 2018 este responsabil de operațiunile de clearing și custodia Valorilor Mobiliare.

Nu mai puțin important este și faptul că Ministerul Finanțelor în comun cu compania Bloomberg au implementat platforma EBOND în sistemul de tranzacționare BLOOMBERG, pentru efectuarea tranzacțiilor pe piață secundară. Astfel, fiecare

Foreign exchange transactions

Foreign exchange transactions (FX) on the national and international markets accounted for USD 6,484 million in 2018, increasing by 45% compared to 2017 (Table 1). This significant growth is due to trading margin squeeze and to a number of transactions with very significant volumes of a singular nature.

In 2018, the Bank continued to actively buy and sell national and foreign currency on the internal and external interbank markets.

Foreign trade transactions through the exchange offices of the Bank during the reported period was USD 586 mil, in 2018, against USD 527,5 million in 2017. The 10% increase was due to the rapid growth in amounts for EUR volumes by +16%, and for USD or RUB amounts decreased insignificantly as compared to 2017 (Table 2).

Income from foreign exchange operations stood at MDL 235 million, in 2018, up by 2% compared to 2017. The increase in foreign exchange transactions despite the margin squeeze contributed to a better profitability in 2018. In 2018, the market share of total revenues from the Bank's foreign exchange transactions went up by 1%, accounting for 28% (Table 3).

Monetary market

During 2018, the securities market in the Republic of Moldova went through a reorganizational process from a technical and procedural point of view. Thus, the Unique Central Depositary of Securities was established in order to create a modern financial market infrastructure, which since July 2018 has been responsible for clearing and custody of Securities.

Not less important is the fact that the Ministry of Finance jointly with the Bloomberg company implemented the EBOND platform in the Bloomberg trading system, for transactions on the secondary market. Hence, each primary dealer is obliged to offer daily State Securities quotations from the two

dealer primar este obligat să ofere cotări ferme zilnice pentru VMS de la ultimele două licitații. Scopul acestei platforme este de a resuscita piața secundară a Valorilor Mobiliare de Stat.

Totodată, Ministerul Finanțelor a modificat criteriile de evaluare a dealerilor primari, implementând un sistem de punctaj multidimensional, BC „Moldova Agroindbank” SA fiind în TOP 3 bănci după numărul de puncte acumulate până în prezent.

În acest context, BC „Moldova Agroindbank” SA pe parcursul anului 2018 a fost tradițional un participant activ la efectuarea operațiunilor Money-Market.

În scopul administrării eficiente a activelor sale, menținerea corelației lichiditate-profitabilitate la un nivel adecvat, banca a continuat investirea resurselor disponibile în active lichide generatoare de dobânzi, utilizând următoarele instrumente: Certificatele Băncii Naționale (CBN), Valorile Mobiliare de Stat, depozite overnight la Banca Națională a Moldovei.

Volumul investițiilor în Valori Mobiliare de Stat pe piața primară în 2018 din contul băncii a constituit 1,496 mln. lei (Fig. 4) în scădere cu 16% față de 2017, iar volumul investițiilor în Certificatele Băncii Naționale în 2018 a constituit 31,846 mln. lei, fiind cu 3,144 mln. lei mai puțin decât în 2017 (Fig. 5).

Diminuarea volumului investițiilor în CBN a fost cauzată de majorarea normei rezervelor obligatorii cu 2.5%, constituind 42.5% începând cu luna septembrie.

Plasamentele overnight la Banca Națională a Moldovei în monedă națională au înregistrat valoarea de 19,509 mln. lei, cu 4,550 mln. mai puțin decât în 2017.

Volumul tranzacțiilor de plasare a mijloacelor bănești în valută străină la băncile străine a constituit 266,81 mln. EUR comparativ cu 429,44 mln. EUR plasate în 2017.

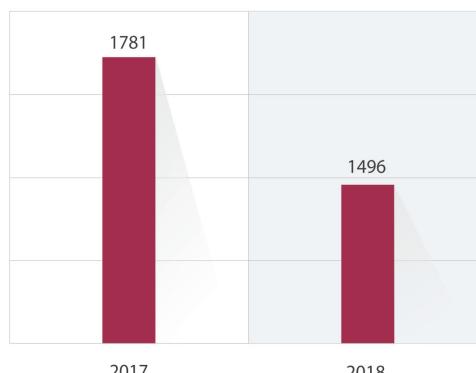
Optimizarea rețelei de conturi corespondente

În scopul satisfacerii maxime a cerințelor clientilor și operațiunilor proprii ale băncii, MAIB a menținut pe parcursul anului o rețea optimă de conturi corespondente.

Fig. 4 / Table 4

VOLUMUL INVESTIȚIILOR ÎN VMS (mln. MDL)

AMOUNT OF INVESTMENT IN T-BILLS

last auctions. The purpose of this platform is to resurrect the secondary market of State Securities.

Furthermore, the Ministry of Finance modified the primary dealers' evaluation criteria, by implementing a multidimensional point system, and CB "Moldova-Agroindbank" SA ranked 3 in the TOP banks according to the number of points accumulated so far.

In this context, CB "Moldova-Agroindbank" SA during 2018, was traditionally an active participant in the Money-Market transactions.

To efficiently manage its assets and keep an adequate liquidity/profitability ratio, the Bank continued investing available resources in interest-generating liquid assets, using the following instruments: Certificates of the National Bank of Moldova (CNB), State Securities, and overnight deposits at the National Bank of Moldova.

In 2018, the Bank invested MDL 1,496 million in State Securities on the primary market, decreasing by 16% compared to 2017 (Table 4). Investments in CNB amounted to MDL 31,846 million in 2018, down by MDL 3,144 million against 2017 (Table 5).

The decrease in CNBs investments was due to the increase of the established share of reserve requirements by 2.5%, representing 42.5% since September.

In 2018, the overnight placements at the National Bank of Moldova in national currency reached MDL 19,509 million, down by MDL 4,550 mil against 2017.

In 2018, Moldova Agroindbank placed EUR 266,81 million with foreign Banks, compared to EUR 429,44 million in 2017.

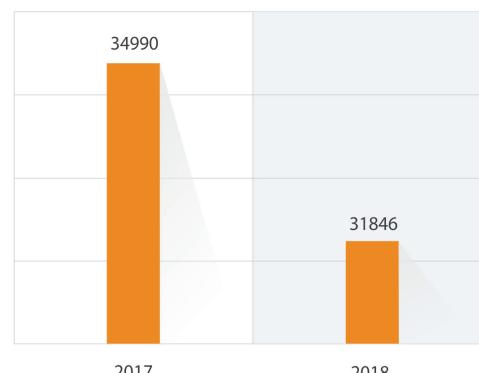
Optimization of Correspondent Accounts Network

In order to meet its clients' requirements in the best way possible and to properly carry out the Bank's operations, MAIB maintained an optimal network of correspondent accounts in 2018.

Fig. 5 / Table 5

VOLUMUL INVESTIȚIILOR ÎN CBN (mln. MDL)

AMOUNT OF INVESTMENT IN CERTIFICATES OF THE NATIONAL BANK

LISTA BĂNCILOR CORESPONDENTE

LIST OF CORRESPONDENT BANKS

Austria Austria	*	Raiffeisen Bank International AG	Viena Vienna
Belarus Belarus	*	Priorbank JSC	Minsk Minsk
Belgia Belgium	*	KBC Bank NV	Bruxelles Brussels
Germania Germany	*	Landesbank Baden-Württemberg	Stuttgart Stuttgart
Italia Italy	*	Intesa Sanpaolo SpA	Torino Torino
	*	UniCredit SpA	Milano Milano
România Romania	*	Raiffeisen Bank SA	Bucureşti Bucharest
Rusia Russia	*	JSC VTB Bank	Moscova Moscow
	*	Sberbank of Russia	Moscova Moscow
SUA USA	*	The Bank of New York Mellon	New York New York
Ucraina Ukraine	*	PJSC CB 'Privatbank'	Dnipropetrovsk Dnipropetrovsk

III. ACTIVITATEA ENITĂȚILOR-FIICE SUBSIDIARIES

3.1. SOCIETATEA PE ACȚIUNI „MAIB-LEASING”

„MAIB-Leasing” SA, companie-fică a BC „Moldova Agroindbank” SA, fondată în septembrie 2002, este prima societate de leasing din Republica Moldova. Sesizând importanța implementării unor noi mecanisme financiare, compania și-a asumat misiunea promovării acestui serviciu practic inutilizabil în acea perioadă, prin oferirea soluțiilor de finanțare corespunzătoare necesităților și exigențelor fiecărui client, contribuind la dezvoltarea acestui segment al pieței financiare locale.

La data de 31.12.2018 valoarea totală a portofoliului brut constituia 143 mil. lei. Pe parcursul anului 2018 „MAIB-Leasing” a încheiat 167 contracte în sumă de 108 mil. lei.

Activitatea principală a companiei o constituie finanțarea în sistem de leasing cu prioritate acordată autoturismelor, fiind concomitent acordate finanțări și pentru imobile, utilaje, camioane și alte obiecte, ca răspuns la cerințele pieței.

„MAIB-Leasing” SA și-a demonstrat capacitatea de a opera cu succes într-un cadru economic și finanțiar dificil, influențat de efectele crizei economice globale. Aplicând condiții prudentiale în cadrul procesului de acordare a leasingului, societatea și-a asigurat o poziție importantă în sectorul serviciilor de leasing, unde concurența este în continuă creștere.

La sfârșitul anului 2017 a avut loc capitalizarea suplimentară a societății prin convertirea în capital social a 100 mil. lei din creditele existente la acționar. Ca rezultat s-a îmbunătățit structura capitalului, a crescut profitabilitatea societății. Acest fapt a dus la creșterea atraktivității companiei atât pentru investitorii locali, cât și internaționali. În consecință, a devenit posibilă optimizarea surselor și costurilor de finanțare, ceea ce ar permite oferirea unor condiții mai avantajoase de finanțare și atragerea unor clienți cu un nivel de bonitate sporit.

Din perspectiva desfășurării activităților în interiorul societății, compania se ghidază de principii fundamentale solide în domeniul guvernanței corporative, principalele fiind:

- protejarea intereselor și a drepturilor acționarilor;
- asigurarea unui management eficient;
- asigurarea unui control eficient asupra activității economico-financiare;
- prevenirea și soluționarea conflictelor de interes;
- transparența și dezvăluirea informației etc.

3.1. JOINT STOCK COMPANY “MAIB-LEASING”

Founded in September 2002 the joint stock company “MAIB-Leasing” a subsidiary of CB “Moldova-Agroindbank” SA, is the first leasing company in the Republic of Moldova. Aware of the importance of implementing new financial mechanisms, the company assumed the mission of promoting this service, which back then did not exist on the market, by providing financing solutions meeting the needs and expectations of every client, and thus contributing to the development of this segment of the local financial market.

As of December 31, 2018 the total value of the gross portfolio was MDL 143 million. During 2018 MAIB-Leasing concluded 167 agreements worth MDL 108 million.

The company main activity is to finance the lease for vehicles, as well as real estate, equipment, trucks and other items as a response to the market needs.

“MAIB-Leasing” SA has demonstrated its capacity to successfully operate in a difficult economic and financial environment, influenced by the global economic downturn consequences. Applying prudential requirements, the company has gained a stable leadership position in the leasing services sector, where competition is continuously increasing.

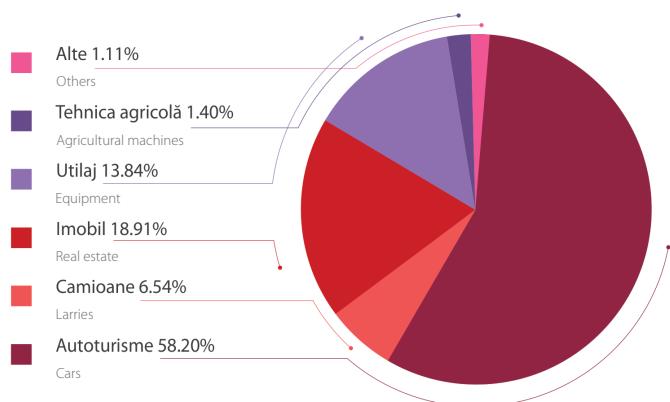
At the end of 2017 there was the additional capitalization of the company through the conversion into the share capital of MDL100 million of existing loans to the shareholder. As a result, the capital structure improved and the company profitability increased. This increased the company attraction, both for the local investors and for the international ones. Consequently, the financing sources and costs were optimized, which would allow more favorable financing conditions and attract clients with a higher level of creditworthiness.

Regarding its internal activity, the company is guided by the corporate governance fundamental principles, the main being as follows:

- Protecting shareholders' interests and rights,
- Ensuring an efficient management,
- Ensuring an efficient control over the economic-financial activity,
- Preventing and settling conflicts of interest,
- Information transparency and information disclosure

STRUCTURA PORTOFOLIUULUI LA 31.12.2017

PORTFOLIO STRUCTURE AS AT 31.12.2017

Astfel, sistemul de conducere existent asigură o structură corporativă adecvată, care prevede repartizarea atribuțiilor, drepturilor și responsabilităților între organele de conducere.

3.2. COMANIA DE PROCESARE A PLĂȚILOR CU CARDURI „MOLMEDIACARD” SRL

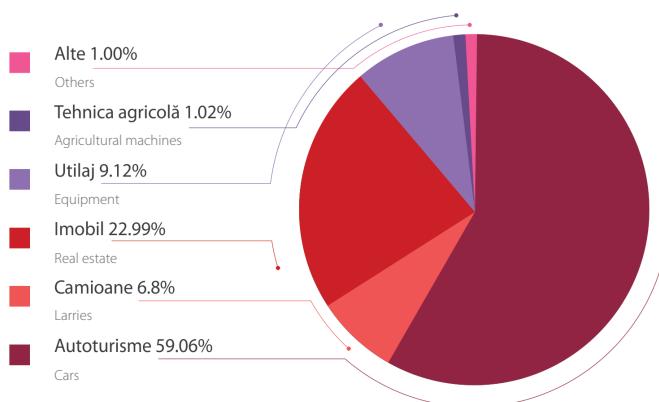
Compania de procesare a plăților cu carduri „Moldmediacard” SRL a fost constituită și și-a lansat activitatea la 20.03.2000, având ca scop selectarea, implementarea, susținerea și exploatarea sistemului de procesare a plăților cu utilizarea cardurilor și integrarea lui în sistemele internaționale de plăți cu carduri. În scopul realizării obiectivelor sale, societatea practică următoarele genuri de activitate: dezvoltarea, elaborarea, emiterea, comercializarea cardurilor și operarea strategiilor, sistemelor, standardelor, metodologiilor, reglementărilor și studiilor în domeniul serviciilor finanțier-bancare legate de tranzacțiile cu carduri, asigurarea compatibilității cardurilor și echipamentului aferent standardelor internaționale etc.

„Moldmediacard” SRL este unul dintre primii operatori din Republica Moldova care au implementat sistemul informatic necesar pentru procesarea tranzacțiilor cu carduri bancare de plată. Compania prestează servicii de procesare pentru membrii sistemelor internaționale de plăți cu carduri Visa, Mastercard și American Express.

Spectrul serviciilor de procesare a tranzacțiilor prestat de către „Moldmediacard” SRL cuprinde toată gama funcționalităților disponibile la moment în piață: procesarea tranzacțiilor cu carduri cu bandă magnetică; carduri cu cip contact și fără contact (contactless); acceptarea tranzacțiilor securizate din domeniul comerțului electronic în baza standardelor 3D Secure ca acceptant și ca emitent; procesarea tranzacțiilor de Cash-In la

STRUCTURA PORTOFOLIUULUI LA 31.12.2018

PORTFOLIO STRUCTURE AS AT 31.12.2018

Thus, the existent management system ensures an adequate corporate structure, which provides the allocation of duties, rights and responsibilities among the management bodies.

3.2. THE COMPANY FOR PROCESSING THE CARD PAYMENTS “MOLDMEDIACARD” SRL

The company for processing the card payments “MoldMediaCard” SRL was established and started its activity on March 20, 2000, pursuing the goal to select, implement, support and operate the system for processing the card payments and ensure its integration in international card payment systems. In order to attain the established goals, the company practices the following types of activity: development, elaboration, issuance, sale of cards and enforcement of strategies, systems, standards, methodologies, regulations and studies in the area of financial and banking services related to card transactions, ensuring card and afferent equipment compatibility with international standards, etc.

“MoldMediaCard” SRL is one of the first Moldovan operators that implemented the Information System required for processing card payment transactions. The company may render processing services for members of international payment systems, using Visa, MasterCard and American Express cards.

The range of services for transaction processing rendered by “MoldMediaCard” SRL covers the whole spectrum of functionalities currently available on the market: processing the card transactions fitted with magnetic strip; cards with contact CHIP and contactless CHIP; accepting secured transactions in the area of electronic commerce based on 3D Secure standards as Receiver and Issuer; processing Cash-In transactions by ATM in three currencies (MDL, USD, EUR); accepting payments through mobile devices POS –

bancomate în trei valute MDL, USD, EUR; acceptarea plășilor prin intermediul dispozitivelor mobile POS – MPOS; cardless – depunere de numerar la bancomate cu funcție de Cash-In (fără utilizarea cardurilor fizice); Airline Addendum; P2P – transferuri de mijloace bănești, prin intermediul ATM sau WEB, între orice card Visa, Mastercard sau AMEX; ATM surcharge; activarea cardului la prima tranzacție, ATM recycling, WEB servicii – alimentări online, notificări online, transfer to card (T2C), Cash by Code (CBC), Fraud Management (detection), instant issuing, ATM PIN Management inclusiv pentru cardurile străine.

La etapa actuală, modernizarea infrastructurii sistemului informatic din locația primară s-a finalizat. Urmează etapa finală a modernizării și anume crearea Data Centru alternativ, cu toate echipamentele, serverele, serviciile și telecomunicațiile dublate. O atenție deosebită se acordă fortificării securității informaționale. În acest sens în „Moldmediocard” SRL sunt implementate cele mai recente și avansate scheme topologice, dedicate protecției datelor și resurselor sistemului informatic. O măsură importantă în urma auditului complex al activității companiei desfășurat de „InfoTrust” și recomandărilor echipei mixte de investigare a băncii este modificarea schemei topologice, cu procurarea și instalarea echipamentului necesar. De asemenea, anual se efectuează auditul obligatoriu informațional PCI DSS și bienal se efectuează auditul informațional extern PCI PED.

Activitatea companiei este într-o continuă ascensiune, fapt demonstrat atât de creșterea numărului cererilor de autorizare prelucrate și a numărului tranzacțiilor de clearing, cât și de sporirea constantă a cifrei de afaceri. În calitate de clienți ai societății sunt asociații - băncile comerciale autohtone. Sistemul informatic utilizat de companie în anul 2018 a procesat mai mult de 36% din numărul total al tranzacțiilor efectuate în țară sau în străinătate cu cardurile emise în Republica Moldova, dar și cu cardurile emise în străinătate ce au efectuat tranzacții în Republica Moldova. Sistemul informatic al companiei a participat în 2018 la emiterea unui volum de 29% din numărul total de carduri emise în Republica Moldova. Ponderea echipamentelor de acceptare a cardurilor conectate la „Moldmediocard” este de 27% bancomate și 25% POS terminale.

Anul 2018 s-a evidențiat printr-o creștere a volumelor serviciilor prestate. Sistemul informatic gestionat de „Moldmediocard” SRL a procesat 30,1 mln. autorizașri și 24,42 mln. tranzacții de clearing, ceea ce constituie 116% și respectiv 137% din totalul autorizașrilor și tranzacțiiilor de clearing procesate în anul 2017.

În această perioadă compania a asigurat băncilor-cliente un SLA de 99.99% disponibilitate a serviciilor prestate.

Conform statisticii Ticketing System – sistem software pentru gestiunea solicitărilor, incidentelor și comunicare aferent acestora, „Moldmediocard” a înregistrat și solușionat 3346 cașeuri parvenite de la băncile cliente. Timpul mediu de solușionare a fiecărui caz a fost de 4.9 ore.

MPOS; cardless – depositing cash at Cash- In ATMs (without using physical cards); Airline Addendum; P2P – cash transfers through ATM or WEB, between any Visa, Master Card or AMEX card; ATM surcharge; activating the card during the first transaction, ATM recycling, WEB services – online replenishments, online notifications, transfer to card (T2C), Cash by Code (CBC), Fraud Management (detection), instant issuing, ATM PIN Management including for foreign cards.

Nowadays, the upgrade of the Information System infrastructure in the primary location has been completed. It is envisaged to launch the final stage of upgrading, namely setting an alternative Data Centre with doubled equipment, servers, services and telecommunications. Special attention will be further paid to strengthening information security. To this end, “MoldMediaCard” SRL shall implement the most advanced and recent topological schemes intended to protect the information system data and resources. An important measure developed following the complex audit of MMC activity conducted by InfoTrust Company and recommendations made by the Bank mixed investigation team is to amend the topological scheme, having purchased and installed the necessary equipment. The PCI DSS mandatory audit shall be conducted on a yearly basis, and the PCI PED external information audit shall be conducted every two years.

The company activity is constantly growing, being proved by the increased number of processed requests for authorization and by the number of clearing transactions, as well as by the continuous growth of company turnover. Domestic commercial banks are amongst the company customers. During 2018, the Information System used by the company processed more than 36% of the total number of card transactions carried out in the Republic of Moldova or abroad using cards issued in the Republic of Moldova, including cards issued abroad used for transactions in the Republic of Moldova. Throughout 2018, the company Information System participated in the issuance of 29% of all cards issued in the Republic of Moldova. The share of card acceptance devices connected to Moldmediocard is 27% ATM and 25% POS terminals.

2018 was marked by an increase in the volumes of the services rendered. The Information System managed by Moldmediocard processed 30,1 million authorizations and 24,42 million clearing transactions, which is 116% and respectively 137% of the total amount of authorizations and clearing transactions processed in 2017.

During this period the company provided to the Client Banks an SLA of 99.99% availability of the services rendered.

According to the Ticketing System statistics – a software system for managing requests, incidents and communications, Moldmediocard has registered and resolved 3346 cases received from Client Banks. Average time for settling each case is 4.9 hours.

Sucursalele MAIB - etalon al calității MAIB branches - flagship of quality

BC MOLDOVA AGROINDBANK SA

**SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE
PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT
LA 31 DECEMBRIE 2018**

**ÎNTOCMITE ÎN CONFORMITATE CU
STANDARDELE INTERNAȚIONALE DE
RAPORTARE FINANCIARĂ**

SITUATII FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018

CUPRINS

Raportul auditorului independent	64-68
Situatia consolidata de profit sau pierdere si alte elemente ale rezultatului global	69-70
Situatia consolidata a pozitiei financiare	71
Situatia consolidata a modificarilor capitalului propriu	72-73
Situatia consolidata a fluxurilor de trezorerie	74-75

Note explicative la situațiile financiare consolidate

1 Informații generale despre Grup	76
2 Politici contabile semnificative	79
3 Estimări contabile semnificative.....	105
4 Mijloace bănești în numerar	107
5 Conturi la Banca Națională a Moldovei.....	107
6 Conturi curente și depozite la bănci	108
7 Active financiare la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global/Active financiare disponibile pentru vânzare.....	109
8 Credite acordate clienților	112
9 Creanțe aferente leasingului	119
10 Active financiare la cost amortizat/ Active financiare păstrate până la scadență.....	123
11 Active imobilizate deținute pentru vânzare	124
12 Imobilizări corporale	125
13 Investiții imobiliare	128
14 Imobilizări necorporale	128
15 Alte active	129
16 Datorii către bănci	132
17 Împrumuturi	133
18 Datorii către clienti	134
19 Impozitare	134
20 Alte datorii.....	138
21 Acțiuni ordinare și câștiguri pe acțiune.....	138
22 Fonduri proprii	139
23 Mijloace bănești și echivalente de numerar	140
24 Venituri nete din dobânzi	140
25 Venituri nete din taxe și comisioane.....	141
26 Venituri nete din conversia valutară.....	141
27 Alte venituri operaționale.....	142
28 Cheltuieli privind retribuirea muncii.....	142
29 Alte cheltuieli operaționale	143
30 Deprecierea creditelor, creanțelor aferente leasing-ului și altor active.....	144
31 Garanții și alte angajamente financiare.....	145
32 Angajamente de capital	147
33 Valoarea justă a activelor și datoriilor financiare și ierarhia valorilor	147
34 Prezentarea activelor și datoriilor financiare pe categorii de evaluare.....	153
35 Părți afiliate.....	156
36 Raportarea pe segmente	160
37 Managementul riscului.....	170
38 Structura activelor și datoriilor pe valute.....	190
39 Structura pe scadențe	192
40 Expunerea la riscul ratei dobânzii	192
41 Datorii contingente.....	198
42 Evenimente ulterioare datei bilanțului.....	198

RAPORTUL AUDITORULUI INDEPENDENT
către acționarii BC Moldova Agroindbank S.A.**Opinie**

Am auditat situațiile financiare consolidate ale BC Moldova Agroindbank S.A. (Banca) și a companiilor sale fiice (Grupul), care cuprind situația consolidată a poziției financiare la data de 31 decembrie 2018, situația consolidată de profit sau pierdere și alte elemente ale rezultatului global, situația consolidată a modificărilor capitalului propriu și situația consolidată a fluxurilor de trezorerie aferente exercițiului încheiat la data respectivă, și notele la situațiile financiare consolidate, inclusiv un sumar al politicilor contabile semnificative.

În opinia noastră, situațiile financiare consolidate anexate prezintă fidel, sub toate aspectele semnificative, poziția financiară consolidată a Grupului la data de 31 decembrie 2018, și performanța sa financiară consolidată și fluxurile sale de trezorerie consolidate aferente exercițiului încheiat la data respectivă, în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară.

Baza pentru opinie

Am desfășurat auditul nostru în conformitate cu Standardele Internaționale de Audit (ISA-uri). Responsabilitățile noastre în baza acestor standarde sunt descrise detaliat în secțiunea *Responsabilitățile auditorului într-un audit al situațiilor financiare consolidate* din raportul nostru. Suntem independenți față de Grup, conform Codului Etic al Profesioniștilor Contabili (Codul IESBA) emis de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Etică pentru Contabili, corroborat cu cerințele etice relevante pentru auditul situațiilor financiare din Republica Moldova și ne-am îndeplinit celelalte responsabilități etice, conform acestor cerințe și Codului IESBA. Credem că probele de audit pe care le-am obținut sunt suficiente și adecvate pentru a furniza o bază pentru opinia noastră.

Aspectele cheie de audit

Aspectele cheie de audit sunt acele aspecte care, în baza raționamentului nostru profesional, au avut cea mai mare importanță pentru auditul situațiilor financiare consolidate din perioada curentă. Aceste aspecte au fost abordate în contextul auditului situațiilor financiare consolidate în ansamblu și în formarea opiniei noastre asupra acestora și nu oferim o opinie separată cu privire la aceste aspecte.

Aspect cheie de audit	Mod de abordare în cadrul auditului
1 Provizioane pentru deprecierea creditelor acordate clienților și creanțelor aferente leasingului	Am evaluat metodologiile principale și modelele corespunzătoare pentru calcularea provizioanelor pentru deprecierea creditelor/creanțelor în privința conformității cu cerințele IFRS. Am evaluat și testat (pe baza unui eșantion) proiectarea și eficacitatea operațională a controalelor implementate aferent datelor din depreciere, identificarea soldurilor restante și calculul provizioanelor.

BDO Audit & Consulting SRL, a Moldovan limited liability company, is a member of BDO International Limited, a UK company limited by guarantee, and forms part of the international BDO network of independent member firms.

BDO is the brand name for the BDO network and for each of the BDO Member Firms.

Fiscal Identification number: 1011600035171

Share Capital: 5400 Lei
Bank: Mobiasbanca Groupe Societe Generale

IBAN MDL: MD71 MO22 24AS V482 5973 7100
IBAN EUR: MD84 MO22 24AS V482 6044 7100

Aspect cheie de audit	Mod de abordare în cadrul auditului
<p>Provizioanele individuale sunt calculate pentru credite/creanțe semnificative. Pentru astfel de provizioane, raționamentul profesional este necesar pentru a determina momentul în care a avut loc evenimentul deprecierii și apoi pentru a estima fluxurile de rezervă viitoare aferente creditului/creanței.</p> <p>Pentru toate celelalte credite/creanțe, provizioane colective sunt calculate pe bază de portofoliu, pentru credite/creanțe cu caracteristici similare. Astfel de provizioane sunt calculate pe baza modelelor statistice, estimând impactul condițiilor economice și de credit asupra portofoliilor de credite/creanțe. Datele inițiale și proiecțarea acestor modele depind de raționamentul conducerii.</p>	<p>Am testat (pe baza unui eșantion) credite/creanțe, care nu au fost identificate de către conducere ca fiind potențial depreciate și am format propriul raționament, pentru a stabili dacă acest proces a fost realizat în mod corespunzător.</p> <p>Am testat (pe baza unui eșantion) credite/creanțe care au fost depreciate individual. Am testat dacă evenimentele de depreciere au fost identificate în timp util, am recalculat valoarea actualizată a fluxurilor de rezervă viitoare, am examinat fluxurile de rezervă viitoare estimate utilizate de conducere, am analizat ipotezele și estimările conducerii în comparație cu dovezi externe, în cazul în care sunt disponibile.</p> <p>Am testat (pe baza unui eșantion) baza și funcționarea modelelor de depreciere colectivă, precum și datele și ipotezele folosite. Am comparat principalele ipoteze folosite cu propria noastră cunoaștere a industriei și experiența actuală, testarea modelelor prin re-calcul, precum și diverse proceduri analitice.</p>
A se vedea note 8 și 9 din situațiile financiare consolidate anexate.	
Aspect cheie de audit	Mod de abordare în cadrul auditului
2 Evaluarea instrumentelor financiare care nu sunt cotate pe o piață activă	
<p>O parte semnificativă a investițiilor Grupului în valori mobiliare constă din instrumente care nu sunt cotate pe o piață activă (Nivelul 2 și Nivelul 3). Valoarea justă a acestor instrumente este determinată de modele de evaluare care pot utiliza ipoteze complexe și se bazează pe intrări neobservabile (Nivelul 3). Evaluările date sunt incluse în aspectele cheie de audit datorită semnificației și subiectivității.</p>	<p>Am evaluat proiecțarea modelelor și sursele ipotezelor semnificative utilizate la determinarea valorii juste. Pentru un eșantion de instrumente semnificative la nivel individual, am inspectat modelele și ipotezele utilizate, și/sau am efectuat o evaluare independentă, folosind metode și ipoteze de evaluare alternative, în cazul în care sunt disponibile. De asemenea, am evaluat dacă dezvăluirile Băncii în ceea ce privește evaluarea unor astfel de instrumente financiare, inclusiv prezentarea informațiilor în ceea ce privește intrările semnificative utilizate pentru Nivelul 3 și sensibilitatea valorii la modificările ale acestor intrări, sunt în conformitate cu cerințele IFRS aplicabile.</p>
A se vedea nota 7 din situațiile financiare consolidate anexate.	

Aspect cheie de audit	Mod de abordare în cadrul auditului
3 Evaluarea activelor imobilizate deținute pentru vânzare și investițiilor imobiliare	
<p>La 31 decembrie 2018 valoarea totală netă a activelor imobilizate deținute pentru vânzare și investițiilor imobiliare a constituit 85,783 mii lei. La evaluarea acestor active sunt utilizate ipoteze și intrări neobservabile. Modificări în aceste date de intrare și ipoteze pot avea un impact semnificativ asupra evaluării. Acestea evaluări sunt incluse în aspectele cheie de audit datorită semnificației și subiectivității.</p> <p>A se vedea note 11 și 13 din situațiile financiare consolidate anexate.</p>	<p>Am evaluat selectarea și proiectarea metodelor de evaluare, precum și sursele de ipoteze semnificative. Pentru activele imobilizate deținute pentru vânzare am testat, de asemenea, determinarea valorii cele mai mici dintre cost și valoare realizabilă netă pe baza unui eșantion de active semnificative la nivel individual. În cazul în care conducerea a implicat un evaluator independent, am analizat și evaluat calificarea și obiectivitatea lui. Pentru un eșantion de active semnificative, am implicat un evaluator imobiliar pentru a ne ajuta în evaluarea caracterului rezonabil al metodologiei și a ipotezelor utilizate.</p>

Alte aspecte

Acest raport este adresat exclusiv acționarilor Grupului. Auditul nostru a fost efectuat pentru a putea raporta acționarilor Grupului acele aspecte pe care trebuie să le raportăm într-un raport de audit finanțiar, și nu în alte scopuri. În măsura permisă de lege, nu acceptăm și nu ne asumăm responsabilitatea decât față de Grup și de acționarii acestuia, pentru auditul nostru, pentru acest raport sau pentru opinia formată.

Alte informații

Conducerea este responsabilă pentru alte informații. Alte informații cuprind informațiile incluse în raportul anual, dar nu includ situațiile financiare consolidate și raportul nostru de audit cu privire la acestea. Raportul anual urmează să fie disponibil după data emiterii raportului de audit.

Opinia noastră de audit asupra situațiilor financiare consolidate nu acoperă alte informații și nu vom exprima nicio formă de concluzie de asigurare asupra acestora.

În legătura cu auditul efectuat de noi asupra situațiilor financiare consolidate, responsabilitatea noastră este de a citi celelalte informații identificate mai sus când vor fi disponibile și, făcând acest lucru, de a analiza dacă acestea nu sunt în concordanță, în mod semnificativ, cu situațiile financiare consolidate sau cunoștințele pe care le-am obținut în urma auditului sau dacă considerăm că acestea conțin erori semnificative.

Responsabilitățile conducerii și ale persoanelor responsabile cu guvernanța pentru situațiile financiare consolidate

Conducerea este responsabilă pentru întocmirea și prezentarea fidelă a situațiilor financiare consolidate în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară și pentru acel control intern pe care conducerea îl consideră necesar pentru a permite întocmirea de situații financiare consolidate lipsite de denaturări semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare.

În întocmirea situațiilor financiare consolidate, conducerea este responsabilă pentru aprecierea capacitații Grupului de a-și continua activitatea, prezentând, dacă este cazul, aspectele referitoare la continuitatea activității și utilizând contabilitatea pe baza continuității activității, cu excepția cazului în care conducerea fie intenționează să lichideze Grupul sau să oprească operațiunile, fie nu are nicio altă alternativă realistă în afara acestora.

Persoanele responsabile cu guvernanța sunt responsabile pentru supravegherea procesului de raportare financiară al Grupului.

Responsabilitățile auditorului într-un audit al situațiilor financiare consolidate

Obiectivele noastre constau în obținerea unei asigurări rezonabile privind măsura în care situațiile financiare consolidate, în ansamblu, sunt lipsite de denaturări semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare, precum și în emiterea unui raport al auditorului care include opinia noastră. Asigurarea rezonabilă reprezintă un nivel ridicat de asigurare, dar nu este o garanție a faptului că un audit desfășurat în conformitate cu ISA-urile va detecta întotdeauna o denaturare semnificativă, dacă aceasta există. Denaturările pot fi cauzate fie de fraudă, fie de eroare și sunt considerate semnificative dacă se poate preconiza, în mod rezonabil, că acestea, individual sau cumulat, vor influența deciziile economice ale utilizatorilor, luate în baza acestor situații financiare consolidate.

Ca parte a unui audit în conformitate cu ISA-urile, exercităm raționamentul profesional și menținem scepticismul profesional pe parcursul auditului. De asemenea:

- Identificăm și evaluăm riscurile de denaturare semnificativă a situațiilor financiare consolidate, cauzată fie de fraudă, fie de eroare, proiectăm și executăm proceduri de audit ca răspuns la respectivele riscuri și obținem probe de audit suficiente și adecvate pentru a furniza o bază pentru opinia noastră. Riscul de nedetectare a unei denaturări semnificative cauzate de fraudă este mai ridicat decât cel de nedetectare a unei denaturări semnificative cauzate de eroare, deoarece frauda poate presupune înțelegeri secrete, fals, omisiuni intenționate, declarații false și evitarea controlului intern.
- Înțelegem controlul intern relevant pentru audit, în vederea proiectării de proceduri de audit adecvate circumstanțelor, dar fără a avea scopul de a exprima o opinie asupra eficacității controlului intern al Grupului.
- Evaluăm gradul de adecvare a politicilor contabile utilizate și caracterul rezonabil al estimărilor contabile și al prezentărilor aferente de informații realizate de către conducere.
- Formulăm o concluzie cu privire la gradul de adecvare a utilizării de către conducere a contabilității pe baza continuității activității și determinăm, pe baza probelor de audit obținute, dacă există o incertitudine semnificativă cu privire la evenimente sau condiții care ar putea genera îndoieri semnificative privind capacitatea Grupului de a-și continua activitatea. În cazul în care concluzionăm că există o incertitudine semnificativă, trebuie să atragem atenția în raportul auditorului asupra prezentărilor aferente din situațiile financiare consolidate sau, în cazul în care aceste prezentări sunt neadecvate, să ne modificăm opinia. Concluziile noastre se bazează pe probele de audit obținute până la data raportului auditorului. Cu toate acestea, evenimente sau condiții viitoare pot determina Grupul să nu își mai desfășoare activitatea în baza principiului continuității activității.
- Evaluăm prezentarea, structura și conținutul general al situațiilor financiare consolidate, inclusiv al prezentărilor de informații, și măsura în care situațiile financiare consolidate reflectă tranzacțiile și evenimentele de bază într-o manieră care realizează prezentarea fidelă.
- Obținem probe de audit suficiente și adecvate cu privire la informațiile financiare ale entităților sau activităților de afaceri din cadrul Grupului, pentru a exprima o opinie cu privire la situațiile financiare consolidate. Suntem responsabili pentru coordonarea, supravegherea și executarea auditului grupului. Suntem singurii responsabili pentru opinia noastră de audit.

Comunicăm persoanelor responsabile cu guvernanța, printre alte aspecte, aria planificată și programarea în timp a auditului, precum și principalele constatări ale auditului, inclusiv orice deficiențe semnificative ale controlului intern, pe care le identificăm pe parcursul auditului.

De asemenea, furnizăm persoanelor responsabile cu guvernanța o declarație că am respectat cerințele etice relevante privind independența și că le-am comunicat toate relațiile și alte aspecte despre care s-ar putea presupune, în mod rezonabil, că ne afectează independența și, acolo unde este cazul, măsurile de protecție aferente.

Dintre aspectele comunicate cu persoanele responsabile cu guvernanța, stabilim care sunt aspectele cele mai importante pentru auditul situațiilor financiare consolidate din perioada curentă și care reprezintă, prin urmare, aspecte cheie de audit. Descriem aceste aspecte în raportul auditorului, cu excepția cazului în care legile sau reglementările interzic prezentarea publică a aspectului sau a cazului în care, în circumstanțe extrem de rare, considerăm că un aspect nu ar trebui comunicat în raportul nostru deoarece se preconizează în mod rezonabil ca beneficiile interesului public să fie depășite de consecințele negative ale acestei comunicări.

Partenerul de misiune al auditului pentru care s-a întocmit acest raport al auditorului independent este Anatolie Bernaz.

BDO Audit & Consulting SRL

BDO Audit & Consulting S.R.L.
str. A. Pușkin 45B, et. 4
MD-2005, Chișinău, Republica Moldova
Licență A MMII nr. 050535
28 martie 2019

SITUAȚIA CONSOLIDATĂ DE PROFIT SAU PIERDERE ȘI ALTE ELEMENTE ALE REZULTATULUI GLOBAL**PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018**
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

	Note	2018 MDL'ooo	2017 MDL'ooo
Venituri din dobânzi	24	1,296,066	1,346,215
Cheltuieli cu dobânzi	24	(376,445)	(481,744)
Venituri nete din dobânzi		919,621	864,471
Venituri din taxe și comisioane	25	419,046	432,037
Cheltuieli cu taxe și comisioane	25	(146,339)	(134,115)
Venituri nete din taxe și comisioane		272,707	297,922
Venituri nete din conversia valutară	26	238,184	230,590
Venituri din active financiare disponibile pentru vânzare și active financiare păstrate până la scadență		-	36,442
Venituri din dividende		312	471
Alte venituri operaționale	27	29,689	26,397
Câștiguri/pierderi din reevaluarea investițiilor imobiliare		48	1,118
Cheltuieli privind retraierea muncii	28	(411,723)	(350,457)
Cheltuieli cu amortizarea	12, 14	(98,248)	(84,334)
Alte cheltuieli operaționale	29	(278,672)	(250,686)
Profit din activitatea operațională până la deducerea cheltuielilor cu deprecierea și provizioane		671,918	771,934
Cheltuieli nete din depreciere și provizioane:	30	(65,379)	(252,245)
Profit din activitatea operațională până la impozitare		606,539	519,689
Cheltuieli privind impozitul pe profit	19	(70,093)	(58,050)
Profit net al exercițiului financial		536,446	461,639
Profit atribuibil:			
Acționarilor Băncii		536,364	459,534
Profit alocat intereselor fără control		82	2,105
Profit net al exercițiului financial		536,446	461,639

SITUATIA CONSOLIDATA DE PROFIT SAU PIERDERE SI ALTE ELEMENTE ALE REZULTATULUI GLOBAL

PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

	Note	2018 MDL'ooo	2017 MDL'ooo
Alte elemente ale rezultatului global			
<i>Articole care pot fi ulterior reclasificate în profit sau pierdere:</i>			
Câștiguri/pierderi netă din reevaluarea activelor financiare disponibile pentru vânzare	7	-	37,509
Câștiguri/pierderi cu/din reevaluarea titlurilor de datorie clasificate la valoarea justă prin alte elementele rezultatului	7	(26,964)	-
Transfer în profit sau pierderi la comercializare activelor financiare disponibile pentru vânzare		-	(31,418)
Impozit pe profit amânat aferent reevaluării activelor financiare disponibile pentru vânzare	19	-	(1,805)
Impozit pe profit amânat aferent titlurilor de datorie clasificate la valoarea justă prin alte elementele rezultatului global	19	3,236	-
<i>Articole care nu pot fi ulterior reclasificate în profit sau pierdere:</i>			
Câștiguri/pierderi cu/din reevaluarea instrumentelor de capitaluri proprii la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	7	9,798	-
Transfer în rezultatul reportat a câștigului obținut din reevaluarea instrumentelor de capitaluri proprii ieșite	7	(258)	-
Impozit pe profit amânat aferent instrumentelor de capitaluri proprii la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	19	(572)	-
Câștiguri/pierderi cu/din reevaluarea terenurilor și clădirilor		15	217
Impozit pe profit amânat aferent reevaluării terenurilor și clădirilor	19	1,520	8
Alte venituri/pierderi globale ale exercițiului finanțier		<u>(13,225)</u>	<u>4,511</u>
Situată rezultatului global al exercițiului finanțier		<u>523,221</u>	<u>466,150</u>
Situată rezultatului global aferent:			
ACTIONARILOR BĂNCII		523,139	464,045
INTERESELOR FĂRĂ CONTROL		<u>82</u>	<u>2,105</u>
Situată rezultatului global al exercițiului finanțier		<u>523,221</u>	<u>466,150</u>
Câștiguri pe acțiune			
(prezentat în MDL pe acțiune)	21	516.91	442.87

Situatiile financiare consolidate au fost autorizate pentru emitere la 28 martie 2019 de către Executivul Grupului reprezentat de:

Președintele Comitetului de Conducere

Dl Serghei Cebotari

Notele anexate sunt parte integrantă a acestor situații financiare.

Contabilul-șef

Dna Carolina Semeniuc

SITUATIЯ CONSOLIDATĂ A POZIȚIEI FINANCIARE

LA 31 DECEMBRIE 2018

(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

	Note	31.12.2018 MDL'ooo	31.12.2017 MDL'ooo
ACTIVE			
Mijloace bănești în numerar	4	1,103,882	613,201
Conturi la Banca Națională a Moldovei	5	5,400,244	4,454,566
Conturi curente și depozite la bănci	6	1,720,607	2,811,178
Active financiare disponibile pentru vânzare	7	-	1,420,720
Active financiare la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	7	1,647,666	-
Credite acordate clienților	8	11,563,088	9,842,927
Creanțe aferente leasingului	9	111,100	132,031
Active financiare păstrate până la scadență	10	-	1,793,908
Active financiare la cost amortizat	10	900,370	-
Active imobilizate deținute pentru vânzare	11	13,319	15,263
Imobilizări corporale	12	1,015,912	864,015
Investiții imobiliare	13	72,464	72,356
Imobilizări necorporale	14	66,362	63,815
Alte active	15	<u>118,705</u>	<u>211,709</u>
Total active		<u>23,733,719</u>	<u>22,295,689</u>
DATORII			
Datorii către bănci	16	28,210	117,975
Împrumuturi	17	627,684	683,079
Datorii către clienți	18	18,646,955	17,535,629
Provizioane la angajamente condiționale		9,749	-
Datorii privind impozitul amânat	19	34,451	36,817
Datorii privind impozitul curent		14,734	30,972
Alte obligații	20	<u>465,350</u>	<u>214,074</u>
Total datorii		<u>19,827,133</u>	<u>18,618,546</u>
CAPITALURI PROPRIII			
Capital social	21	207,527	207,527
Prime de capital		104,537	104,537
Rezerva din reevaluarea activelor financiare disponibile pentru vânzare		-	78,796
Rezerva de reevaluare a activelor financiare la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global		64,036	-
Rezerva din reevaluarea imobilizărilor corporale		196,630	208,736
Rezultatul reportat		<u>3,333,501</u>	<u>3,065,046</u>
Capitaluri proprii atribuibile acționarilor Băncii		<u>3,906,231</u>	<u>3,664,642</u>
Interese fără control		<u>355</u>	<u>12,501</u>
Total capitaluri proprii		<u>3,906,586</u>	<u>3,677,143</u>
Total datorii și capitaluri proprii		<u>23,733,719</u>	<u>22,295,689</u>

Situatiile financiare consolidate au fost autorizate pentru emitere la 28 martie 2019 de către Executivul Grupului reprezentat de:

Președintele Comitetului de Conducere
Dl Serghei Cebotari

Notele anexate sunt parte integră a acestor situații finanțare.

Contabilul-șef
Dna Carolina Semeniuc

SITUAȚIA CONSOLIDATĂ A MOBILIARULUI CAPITALULUI PROPRIU

PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018

Aferente actionarilor Grupului

Notele anexate sunt parte integră a acestor situații financiare.

SITUAȚIA CONSOLIDATĂ A MODIFICĂRILOR CAPITALULUI PROPRIU

PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

Aferente actionarilor Grupului

Capital social MDL'000	Prime de capital MDL'000	Rezerva din reevaluarea activelor disponibile pentru vânzare MDL'000	Rezerva din reevaluarea imobilizărilor corporale MDL'000	Rezultatul reportat MDL'000	Total		Interese fără control MDL'000	Total capitaluri proprii MDL'000
					Total	fără control		
Sold la 1 Ianuarie 2017	207,527	104,537	74,510	208,511	2,656,859	3,251,944	10,396	3,262,340
Rezultatul global al exercițiului finanțier								
Profit net al exercițiului finanțier	-	-	-	-	459,534	459,534	2,105	461,639
Alte rezultate globale	-	-	4,286	225	-	4,511	-	4,511
Situată rezultatului global al exercițiului finanțier								
Tranzacții cu acționarii								
Dividende plătite (Nota 21)	-	-	-	-	(51,347)	(51,347)	-	(51,347)
Sold la 31 Decembrie 2017	207,527	104,537	78,796	208,736	3,065,046	3,664,642	12,501	3,677,143

Notele anexate sunt parte integră a acestor situații financiare.

SITUATIA CONSOLIDATA A FLUXURILOR DE TREZORERIE

PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

	Note	2018 MDL'ooo	2017 MDL'ooo
Fluxul de mijloace bănești din activitatea operațională			
Încasări privind dobânzile		1,309,319	1,285,702
Plăți privind dobânzile		(381,643)	(491,975)
Încasări privind comisioane		409,393	420,054
Plăți privind comisioanele		(138,819)	(126,148)
Venit din conversia valutară	26	252,391	242,540
Recuperarea creditelor și creanțelor casate anterior	7	15,965	14,698
Alte venituri operaționale		14,304	28,187
Plăți privind alte cheltuieli operaționale		(268,239)	(249,569)
Plăți privind retribuirea muncii		(415,943)	(354,224)
Fluxul de mijloace bănești din activitatea operațională înainte de modificările în activele și datorile curente:		796,728	769,265
<i>(Majorarea) / diminuarea netă a activelor curente :</i>			
Conturi curente și depozite la bănci și Banca Națională a Moldovei		(177,703)	(366,170)
Active financiare la cost amortizat		242,651	378,457
Credite acordate clienților		(1,951,567)	(642,827)
Creanțe aferente leasingului, net		7,971	30,908
Alte active		113,760	(47,600)
<i>Majorarea / (diminuarea) netă a datoriilor curente :</i>			
Datorii către bănci		(42,345)	40,706
Datorii către clienți		1,362,489	2,646,398
Alte datorii		152,748	63,859
Fluxul de mijloace bănești din activitatea operațională până la impozitare			
Plata impozitului pe profit		(71,893)	(56,407)
Fluxul de mijloace bănești net din activitatea operațională		432,839	2,816,589

SITUATIA CONSOLIDATA A FLUXURILOR DE TREZORERIE

PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

	Note	2018 <u>MDL'ooo</u>	2017 <u>MDL'ooo</u>
Fluxul de mijloace bănești din activitatea investițională			
Plăți bănești pentru procurarea imobilizărilor corporale și imobilizărilor necorporale	12, 14	(236,468)	(117,637)
Active financiare la valoarea justă prin alte elemente rezultatului global		(246,655)	(1,223,941)
Încasări din investiții		<u>312</u>	<u>121</u>
Fluxul net de mijloace bănești utilizat în activitatea investițională		(482,811)	(1,341,457)
Fluxul net de mijloace bănești din activitatea financiară			
Plăți aferente împrumuturilor		(286,573)	(290,098)
Încasări din împrumuturi		193,778	122,785
Dividende plătite	21	<u>(132,329)</u>	<u>(51,710)</u>
Fluxul net de mijloace bănești utilizat în activitatea financiară		(225,124)	(219,023)
Venituri nete din conversia valutară		<u>(16,955)</u>	<u>(28,503)</u>
Fluxul net de mijloace bănești	23	(292,051)	1,227,606
Soldul mijloacelor bănești la 1 Ianuarie		8,234,185	<u>7,006,579</u>
Soldul mijloacelor bănești la 31 Decembrie	23	<u>7,942,134</u>	<u>8,234,185</u>

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE**PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)**

---

1 INFORMAȚII GENERALE DESPRE GRUP**Entitatea reportatoare**

Grupul Moldova Agroindbank ("Grupul") cuprinde Banca-mamă, BC Moldova Agroindbank S.A. ("Banca") și subsidiarele acesteia cu sediul în Republica Moldova. Situațiile financiare consolidate ale Grupului pentru exercițiu finanțier încheiat la 31 decembrie 2018 sunt formate din situațiile financiare ale BC Moldova Agroindbank SA și ale subsidiarelor sale, care formează Grupul. Subsidiarele sunt formate din următoarele entități:

Compania fiică	Domeniu	31.12.2018	31.12.2017
MAIB- Leasing SA	Leasing finanțier	100%	100%
Moldmediacard SRL	Procesare plăti cu carduri	99%	54.24%

Grupul are următoarele domenii de activitate: bancară, care este desfășurată de către BC Moldova Agroindbank SA (Banca), leasing și finanțări, care sunt desfășurate de MAIB- Leasing SA și procesare de tranzacții cu carduri, care este desfășurată de Moldmediacard SRL.

Grupul are 2,461 salariați la data de 31 decembrie 2018 (2,332 - la data de 31 decembrie 2017).

BC Moldova Agroindbank SA (Banca)

BC „Moldova Agroindbank” S.A. (“Banca”) a fost înființată în 1991 ca o societate pe acțiuni. Banca activează din cadrul sediului central, care este situat în orașul Chișinău, prin intermediul Direcției Operațiuni cu Clienții la Centrala Băncii, a 66 de sucursale (2017: 66 sucursale) și 127 de agenții (2017: 120 agenții) situate pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

BC „Moldova Agroindbank” S.A. este o bancă universală care deține autorizația Băncii Naționale a Moldovei pentru a efectua toate tipurile de tranzacții în monedă națională și valută străină pe teritoriul Republicii Moldova și pe piețele internaționale. Banca oferă o gama largă de produse și servicii bancare, divizate în segmente corporate și retail.

Pentru segment **corporate** Banca oferă servicii bancare, cum ar fi: atragerea depozitelor, servicii cash handling, credite și finanțarea comerțului exterior, decontări, servicii de trezorerie și investiționale.

Pentru segment **retail** Banca oferă servicii bancare, cum ar fi: conturi curente, atragerea depozitelor la vedere și la termen, credite, operațiuni de schimb valutar și transferuri de fonduri locale și internaționale, servicii de trezorerie și investiționale.

Divizarea segmentelor operaționale este prezentată în Nota 36.

Acțiunile Băncii sunt listate la Bursa de Valori din Moldova, având simbolul MD14AGIB1008.

Banca are 2,427 salariați la data de 31 decembrie 2018 (2,290 la data de 31 decembrie 2017).

Adresa juridică a Băncii este strada Constantin Tănase 9/1, Chișinău, Republica Moldova.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE**PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(*Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel*)****1 INFORMAȚII GENERALE DESPRE GRUP (CONTINUARE)****BC Moldova Agroindbank SA (Banca) (continuare)**

Structura în capitalul acționar al Băncii la 31 decembrie 2018 și 31 decembrie 2017 este următoarea:

	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
HEIM Partners Limited	41.09%	-
Societatea civilă a acționarilor Băncii și afiliații săi*	11.17%	11.81%
OOO "Evrobalt"**	0.00%	1.05%
UCCC "Moldcoop" și alte persoane care acționează concertat	2.52%	2.52%
Persoanele fizice ce dețin $\geq 1\%$, direct sau indirect	17.95%	16.29%
Alții***	27.27%	27.24%
Acțiuni înscrise temporar pe numele băncii ****	0.00%	41.09%
Total	100.00%	100.00%

*La data de 31 Decembrie 2018 Societatea civilă a acționarilor Băncii și afiliații săi, era formată din 13 persoane (anul 2017: 14 persoane) dintre care 1 membru (anul 2017: 1 membru) ai organelor de conducere și alte 12 persoane fiind persoane afiliate (anul 2017: 13 persoane).

**În conformitate cu titlul executoriu emis de judecătoria Chișinău (sediul Centru) din 22.11.2017, au fost restabilite înscrierile dreptului de proprietate în contul personal al unui acționar persoana fizica, prin anularea înscrierilor acțiunilor în contul acționarului băncii OOO "Evrobalt".

***Niciun acționar care este inclus în categoria de „Alții” nu deține o cotă egală sau mai mare de 1% în capitalul acționar al Băncii. Alți acționari ai Băncii sunt în număr de 2,998 (31 decembrie 2017: 3,022 de acționari) dintre care 2,773 de acționari sunt persoane fizice și 225 – persoane juridice (31 decembrie 2017: 2,785 persoane fizice și 237 persoane juridice).

****Acțiunile înscrise provizoriu pe numele băncii se referă la 2 pachete de acțiuni și anume:

- La pachetul unic de 36,605 (treizeci și sase mii șase sute cinci) acțiuni ordinare nominative nou emise de clasa I.
- La pachetul unic de 389,760 (trei sute optzeci și nouă mii șapte sute șaizeci) acțiuni ordinare nominative nou emise de clasa I.

Pe parcursul anului 2018 aceste pachete, au fost procurate și deținute conform prevederilor art. 541 din Legea nr. 121-XVI din 04.05.2007 „Privind administrarea și deetatizarea proprietății publice” și Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 591 din 21.06.2018 „Cu privire la cumpărarea și deetatizarea acțiunilor nou-emise de banca de importanță sistemică BC „Moldova-Agroindbank” S.A.” de către Agenția Proprietății Publice, care ulterior procurării le-a expus la vânzare.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE CONSOLIDATE**PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)**

---

1 INFORMAȚII GENERALE DESPRE GRUP (CONTINUARE)**BC Moldova Agroindbank SA (Banca) (continuare)**

În luna octombrie 2018, compania HEIM Partners Limited, fondată de consorțiul de investitori compus din Banca Europeană de Reconstrucție și Dezvoltare, Invalda INVL, unul dintre cele mai importante grupuri de gestionare a activelor din statele baltice cu sediul la Vilnius (Lituania) și fondurile de investiții Emerging Europe Growth Fund III, L.P. (SUA,) EEGF III Netherlands, L.P. (SUA) administrate de Horizon Capital a dobândit deținerea în mărime de 41.09 % din capitalul social al BC „Moldova-Agroindbank” S.A., în rezultatul tranzacției de vânzare-cumpărare efectuată pe piața reglementată.

Beneficiarii efectivi ai companiei HEIM Partners Limited sunt următoarele persoane fizice, cetăteni ai Lituaniei: dl Alvydas Banys, dna Baniene Daiva, dl Darius Sulnis, dna Irena Ona Miseikiene, dna Indre Miseikyte. Potrivit Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. 145 din 19.06.2018 „Cu privire la aprobarea prealabilă pentru achiziționarea deținerii calificate în capitalul social al Băncii Comerciale „Moldova-Agroindbank” S.A., HEIM Partners Limited, a obținut aprobarea prealabilă pentru achiziționarea acestei dețineri calificate în mărime de 41.09% din capitalul social al Băncii.

MAIB-Leasing SA

MAIB-Leasing S.A. reprezintă o societate cu capital integral privat înființată de B.C. Moldova Agroindbank S.A. („MAIB”) în septembrie 2002 sub forma de societate pe acțiuni. Principalele activități desfășurate de către Companie sunt leasingul de autovehicule și echipamente comerciale, industriale, agricole și de birou, precum și imobile. Compania, de asemenea, acordă finanțări dealerilor de autoturisme și împrumuturi persoanelor fizice și juridice.

Compania activează în Republica Moldova și la 31 decembrie 2018 avea 19 angajați (24 angajați la 31 decembrie 2017). Adresa juridică a Companiei este: str. Tighina 49, mun. Chișinău, Republica Moldova.

Moldmediacard SRL

Moldmediacard SRL reprezintă o societate cu capital integral privat înființată în martie 2000. Domeniul de activitate al Companiei este selectarea, implementare, dezvoltarea și explorarea sistemelor care implică procesarea și incorporarea în sistemul internațional de tranzacții cu carduri.

Compania activează în Republica Moldova și la 31 decembrie 2018 avea 15 angajați (18 angajați la 31 decembrie 2017). Adresa juridică a Companiei este: str. Miron Costin 9, mun. Chișinău, Republica Moldova.

2 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE

2.1 Bazele întocmirii

Aceste situații financiare consolidate ale Grupului sunt întocmite în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară (“IFRS”), emise de către Comitetul de Standarde Internaționale de Contabilitate (IASB).

Situatiile financiare consolidate (în continuare “Situatiile financiare”) sunt întocmite ținând cont de principiul continuității activității și sunt evaluate utilizând moneda mediului economic primar în care Grupul operează (“moneda funcțională”). Situațiile financiare sunt prezentate în lei moldovenești (“MDL”), rotunjite la cea mai apropiată valoare exprimată în mii lei moldovenești, care este moneda funcțională și de prezentare a Grupului.

Aceste situații financiare consolidate sunt întocmite în baza costului istoric cu excepția:

- unor investiții în capitaluri proprii și titlurilor de datorie, care sunt evaluate la valoarea justă;
- clădirilor și terenurilor care sunt estimate la valoarea reevaluată.

Estimări și rationamente contabile semnificative

Întocmirea situațiilor financiare, în conformitate cu IFRS, presupune utilizarea unor estimări contabile critice. De asemenea, aceasta necesită conducerii să își exercite judecata sa în procesul aplicării politicilor contabile ale Grupului, în ceea ce privește valoarea raportată a activelor, a datoriilor, a veniturilor și a cheltuielilor. Estimările și judecările asociate acestora se bazează pe date istorice și pe alți factori considerați a fi elocvenți în circumstanțele date, iar rezultatul acestor factori formează baza judecărilor folosite în determinarea valorii contabile a activelor și pasivelor pentru care nu există alte surse de evaluare disponibile. Rezultatele actuale pot să difere de aceste estimări.

Estimările și ipotezele de bază sunt revizuite continuu. Modificările estimărilor contabile sunt recunoscute în perioada în care estimarea este revizuită, dacă revizuirea afectează doar acea perioadă, sau în perioada revizuirii cât și în perioadele viitoare, dacă revizuirea afectează atât perioada curentă cât și perioadele viitoare.

Ariile care implică un grad înalt de judecată sau complexitate, sau ariile unde ipotezele și estimările sunt semnificative pentru situațiile financiare sunt prezentate în Nota 3.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)**2 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)****2.1 Bazele întocmirii (continuare)**

(a) Standardele în vigoare pentru perioade anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2018

Următoarele standarde și interpretări noi au intrat în vigoare pentru Grup din 1 ianuarie 2018:

IFRS 9 Instrumente financiare

Versiunea finală a IFRS 9 Instrumente financiare reflectă toate fazele proiectului privind instrumentele financiare și înlocuiește IAS 39 Instrumente financiare: Recunoaștere și Evaluare și toate versiunile anterioare ale IFRS 9. Standardul introduce cerințe noi privind clasificarea și evaluarea, deprecierea și contabilitatea de acoperire împotriva riscurilor. Astfel, la recunoașterea mărimii reducerilor pentru pierderi din deprecierea activelor financiare și la recunoașterea provizioanelor pentru pierderi la angajamente condiționale în conformitate cu prevederile IFRS 9, Grupul a format rezerve suplimentare din capital (rezultatul reportat) în sumă totală de MDL'ooo 68,942.

Tabelul de mai jos prezintă reconcilierea dintre reducerile pentru pierderi la credite conform IAS 39, provizioanele pentru credite, garanții și angajamente de creditare conform IAS 37 și reducerile pentru pierderi estimate din depreciere conform IFRS 9.

	Note	Reduceri pentru pierderi estimate conform IAS 39/ IAS 37 la 31 decembrie	Efectul aplicării IFRS 9 <u>MDL'ooo</u>	Reducerea pentru pierderi estimate conform IFRS 9 la 1 ianuarie 2018
		2017 <u>MDL'ooo</u>		<u>MDL'ooo</u>
Reduceri pentru pierderi la credite și creațe în conformitate cu IAS 39	8	1,048,917	(1,048,917)	-
Reduceri pentru pierderi la conturi curente și plasări în bănci	6	-	40	40
Reduceri pentru pierderi la alte active neaferente creditelor	15	39,537	(2,210)	37,327
Reduceri pentru pierderi active financiare la costul amortizat conform IFRS 9- Creațelor de Leasing	9	43,509	9,245	52,754
Reduceri pentru pierderi active financiare la costul amortizat conform IFRS 9	8	-	1,102,132	1,102,132
Reduceri pentru pierderi din deprecierea comisioanelor și penalităților restante la credite conform IFRS 9	15	-	1,700	1,700
Angajamente de creditare	30	-	5,468	5,468
Garanții și acreditive	30	-	<u>1,484</u>	<u>1,484</u>
Total		1,131,963	68,942	1,200,905

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)**2 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)****2.1 Bazele întocmirii (continuare)**

(a) Standardele în vigoare pentru perioade anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2018 (continuare)

O reconciliere între valorile contabile raportate conform IAS 39 și cele raportate conform IFRS 9 la 1 ianuarie 2018 sunt după cum urmează:

	Prezentare a conform IAS 39 31.12.2017 <u>MDL'ooo</u>	Reclasificare	Reduceri pentru pierderi estimate din deprecierea activelor și formarea provizioanelor reevaluate conform IFRS 9 <u>MDL'ooo</u>	Prezentarea conform IFRS9 01.01.2018 <u>MDL'ooo</u>
ACTIVE Financiare				
Mijloace bănești în numerar	613,201	-	-	613,201
Conturi la Banca Națională a Moldovei	4,454,566	-	-	4,454,566
Conturi curente și depozite la bănci	2,811,178		(40)	2,811,138
Active financiare disponibile pentru vânzare	1,420,720	(1,420,720)	-	-
Instrumente de capitaluri proprii la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	-	142,403	-	142,403
Titluri de datorie la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	-	1,278,317	-	1,278,317
Credite acordate clienților	9,842,927	-	(53,216)	9,789,711
Creanțe aferente leasingului	132,031	-	(9,245)	122,786
Active financiare păstrate până la scadență	1,793,908	(1,793,908)	-	-
Active financiare la cost amortizat	-	1,793,908	-	1,793,908
Alte active	<u>155,005</u>		<u>511</u>	<u>155,516</u>
Total active	<u>21,223,536</u>	<u>-</u>	<u>(61,990)</u>	<u>21,161,546</u>
DATORII financiare				
Datorii către bănci	117,975	-	-	117,975
Împrumuturi	683,079	-	-	683,079
Datorii către clienti	17,535,629	-	-	17,535,629
DATORII nefinanciare				
Provizioane la angajamente condiționale	-	-	6,952	6,952
Total datorii	<u>18,336,683</u>	<u>-</u>	<u>6,952</u>	<u>18,343,635</u>

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

**PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)**

---

2 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)

2.1 Bazele întocmirii (continuare)

(a) Standardele în vigoare pentru perioade anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2018 (continuare)

IFRS 15: Venituri din contractele cu clienții

IFRS 15 stabilește un model în cinci etape care se va aplica veniturilor provenite dintr-un contract încheiat cu un client (cu excepții limitate), indiferent de tipul tranzacției sau de industrie. De asemenea, cerințele standardului se vor aplica pentru recunoașterea și evaluarea câștigurilor și pierderilor din vânzarea anumitor active de alta natură decât cea financiară care nu sunt rezultatul activității obișnuite a entității (de ex.: vânzare de imobilizări corporale și necorporale). Va fi prevăzută prezentarea extinsă de informații, inclusiv dezagregarea venitului total, informații despre obligațiile de execuție, modificări ale soldurilor contractuale ale conturilor de active și datorii între perioade și raționamente și estimări-cheie. Acest amendament nu a avut un impact semnificativ asupra Situațiilor financiare ale Grupului.

IFRS 15: Venituri din contractele cu clienții (Clarificări)

Obiectivul este de a clarifica intențiile IASB atunci când a elaborat cerințele standardului *IFRS 15 Venituri din contractele cu clienții*, în special contabilitatea identificării obligațiilor de performanță, modificând formularea principiului activelor „identificabile în mod distinct”, a considerațiilor privind principalul și agentul, inclusiv evaluarea faptului că o entitate acționează în calitate de principal sau de agent, precum și aplicarea principiului de control și de licențiere, furnizând îndrumare suplimentară cu privire la contabilizarea proprietății intelectuale și a redevențelor. De asemenea, clarificările prevăd soluții practice suplimentare disponibile entităților care fie aplică IFRS 15 complet retrospectiv, fie aleg să aplice abordarea retrospectivă modificată. Acest amendament nu a avut un impact semnificativ asupra Situațiilor financiare ale Grupului.

IFRS 2: Clasificarea și evaluarea tranzacțiilor cu plată pe bază de acțiuni (Modificări)

Modificările prevăd cerințele de contabilizare a efectelor condițiilor necesare pentru a intra în drepturi și a efectelor condițiilor revocabile de intrare în drepturi asupra evaluării plăștilor pe baza de acțiuni decontate în numerar, a tranzacțiilor cu plata pe bază de acțiuni cu caracteristica de decontare netă a obligațiilor de impozitare la sursă, precum și pentru modificările aduse termenilor și condițiilor aplicabile unei plăști pe bază de acțiuni care schimbă clasificarea tranzacției din tranzacție cu decontare în numerar în tranzacție cu decontare prin emiterea de instrumente de capitaluri proprii. Acest amendament nu a avut un impact semnificativ asupra Situațiilor financiare ale Grupului.

IAS 40: Transferuri către Investiții imobiliare (Modificare)

Modificările clarifică momentul în care o entitate trebuie să transfere imobile, inclusiv imobile în curs de construcție sau dezvoltare, în sau din cadrul investițiilor imobiliare. Modificările prevăd că o modificare de utilizare are loc atunci când imobilul îndeplinește sau încetează să îndeplinească definiția investițiilor imobiliare și există dovezi cu privire la modificarea de utilizare. O simplă schimbare a intenției

NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

**PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)**

---

2 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)

2.1 Bazele întocmirii (continuare)

(a) Standardele în vigoare pentru perioade anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2018 (continuare) conducerii cu privire la utilizarea unui imobil nu furnizează dovezi cu privire la o modificare de utilizare. Acest amendament nu a avut un impact semnificativ asupra Situațiilor financiare ale Grupului.

INTERPRETAREA IFRIC 22: Tranzacții în valută și sume în avans

Interpretarea clarifică modul de contabilizare a tranzacțiilor care includ încasarea sau plata unor sume în avans în valută. Interpretarea acoperă tranzacții în valută pentru care entitatea recunoaște un activ nemonetar sau o datorie nemonetară rezultate din plata sau încasarea unei sume în avans înainte ca entitatea să recunoască activul, cheltuiala sau venitul aferent. Interpretarea prevede că, pentru a determina cursul de schimb, data tranzacției este data recunoașterii inițiale a activului nemonetar plătit în avans sau a datoriei din venitul amânat. În cazul în care există mai multe plăți sau încasări efectuate în avans, atunci entitatea trebuie să determine o data a tranzacției pentru fiecare plată sau încasare a sumei în avans. Grupul a estimat că aceste amendamente nu au avut un impact semnificativ asupra situațiilor financiare ale Grupului.

IASB a emis Îmbunătățirile Anuale ale IFRS – Ciclul 2014 – 2016:

➤IAS 28 Investiții în entitățile asociate și în asocierile în participație:

Modificările clarifică faptul că alegerea de a evalua la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere o investiție într-o entitate asociată sau într-o asociere în participație care este deținută de o entitate care reprezintă o asociere în participație sau de o alta entitate care se califică, este disponibilă pentru fiecare investiție într-o entitate asociată sau într-o asociere în participație pentru fiecare investiție în parte, la recunoașterea inițială.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE**PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)**

---

2 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)**2.1 Bazele întocmirii (continuare)**

(b) Standarde emise, care nu sunt încă în vigoare și nu au fost adoptate timpuriu

IFRS 16: Contracte de leasing

Standardul a intrat în vigoare pentru perioade anuale după 1 ianuarie 2019. IFRS 16 stabilește principiile pentru recunoașterea, evaluarea, prezentarea și furnizarea informațiilor despre contractele de leasing ale celor două părți la un contract, și anume, clientul („locatar”) și furnizorul („locator”). Noul standard prevede că locatarii recunosc majoritatea contractelor de leasing în cadrul situațiilor financiare. Locatarii vor dispune de un singur model contabil pentru toate contractele, cu anumite excepții. Contabilitatea locatorului rămâne în mod semnificativ neschimbată. La prima aplicare a prevederilor *IFRS 16 Contracte de leasing*, Grupul a recunoscut în bilanțul contabil drepturile de utilizare și obligațiunile aferente a 76 de contracte cu termenul de la 1 an până la 10 ani, după cum urmează în tabelul de mai jos:

MDL'000
Activele aferente dreptului de utilizare , primite în leasing operațional 113,591
Datorii privind leasing operațional (113,591)

IFRS 10 Situații financiare consolidate (modificare) și IAS 28 Investiții în entitățile asociate și asociierile în participație (modificare): vânzare de sau contribuție cu active între un investitor și entitatea sa asociată sau asocierea în participație

Modificările se referă la o inconveniență identificată între cerințele IFRS 10 și cele ale IAS 28, în legătură cu vânzarea de și contribuția cu active între un investitor și entitatea sa asociată sau asocierea în participație. Principala consecință a modificărilor este aceea că un câștig sau o pierdere totală este recunoscută atunci când tranzacția implică o întreprindere (indiferent dacă este sau nu sub formă de filială). Un câștig sau o pierdere parțială este recunoscută atunci când o tranzacție implică active care nu reprezintă o întreprindere, chiar dacă acestea sunt sub forma unei filiale. În luna decembrie 2015, IASB a amânat pe termen nedeterminat data intrării în vigoare a acestei modificări în aşteptarea rezultatelor unui proiect de cercetare cu privire la contabilizarea prin metoda punerii în echivalentă. Modificările nu au fost încă adoptate de UE. Grupul a estimat că aceste amendamente nu vor avea un impact semnificativ asupra situațiilor financiare ale Grupului.

IFRS 9: Caracteristici de plăți în avans cu compensare negativă (modificări)

Modificarea intră în vigoare pentru perioade anuale începând la sau după 1 ianuarie 2019 și aplicarea timpurie este permisă. Modificarea permite ca activele financiare cu caracteristici de plăți în avans, care

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

---

2 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)

2.1 Bazele întocmirii (continuare)

(b) *Standarde emise, care nu sunt încă în vigoare și nu au fost adoptate timpuriu*

permit sau necesită ca o parte la un contract fie să plătească, fie să primească o compensație rezonabilă pentru rezilierea timpurie a contractului (astfel încât, din perspectiva deținătorului activului, este posibil să existe o „compensare negativă”) să fie evaluate la cost amortizat sau la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global. Grupul a estimat că aceste amendamente nu vor avea un impact semnificativ asupra situațiilor financiare ale Grupului.

IAS 28: Interese pe termen lung în asociați și asocieri în participație (modificări)

Modificările intră în vigoare pentru perioade anuale începând la sau după 1 ianuarie 2019 și aplicarea timpurie este permisă. Modificările se referă la faptul dacă evaluarea și, în special, cerințele privind deprecierea intereselor pe termen lung în asociați și asocieri în participație care, în fond, fac parte din „investiția netă” în respectivul asociat sau asociere în participație, ar trebui guvernate de IFRS 9, de IAS 28 sau de o combinație a acestor două standarde. Modificările clarifică faptul că o entitate aplică IFRS 9 Instrumente financiare înainte să aplice IAS 28, celor interese pe termen lung cărora nu li se aplică metoda punerii în echivalență. În aplicarea IFRS 9, entitatea nu ține cont de ajustările valorii contabile a intereselor pe termen lung care sunt generate de aplicarea IAS 28. Grupul a estimat că aceste amendamente nu vor avea un impact semnificativ asupra situațiilor financiare ale Grupului.

INTERPRETAREA IFRIC 23: Incertitudine cu privire la tratamentele aplicate pentru impozitul pe profit

Interpretarea intră în vigoare pentru perioade anuale începând la sau după 1 ianuarie 2019 și aplicarea timpurie este permisă. Interpretarea abordează contabilitatea impozitelor pe profit în situația în care tratamentele fiscale implică un grad de incertitudine care afectează aplicarea standardului IAS 12. Interpretarea furnizează îndrumare cu privire la analiza anumitor tratamente fiscale la nivel individual sau împreună, verificările autorităților fiscale, metoda adecvată care să reflecte incertitudinea și contabilitatea modificării evenimentelor și împrejurărilor. Grupul a estimat că aceste amendamente nu vor avea un impact semnificativ asupra situațiilor financiare ale Grupului.

•IAS 19: Plan de modificare, Reducere sau Decontare (modificări)

Modificările intră în vigoare pentru perioade anuale începând la sau după 1 ianuarie 2019 și aplicarea timpurie este permisă. Modificările prevăd ca entitățile să aplice ipoteze actuariale actualizate pentru determinarea costului serviciilor curente și dobânda netă pentru perioada de raportare anuală rămasă după ce un plan de modificare, reducere și decontare a avut loc. De asemenea, modificările clarifică modul în care contabilizarea unui plan de modificare, reducere și decontare afectează aplicarea cerințelor privind plafonul activului. Aceste modificări nu au fost încă adoptate de UE. Grupul a estimat că aceste amendamente nu vor avea un impact semnificativ asupra situațiilor financiare ale Grupului.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

---

2 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)

2.1 Bazele întocmirii (continuare)

- (b) *Standarde emise, care nu sunt încă în vigoare și nu au fost adoptate timpuriu (continuare)*

Cadrul Conceptual în standardele IFRS

IASB a emis Cadrul Conceptual revizuit pentru Raportare financiară la 29 martie 2018. Cadrul Conceptual stabilește un set cuprinzător de concepe pentru raportare financiară, stabilirea standardelor, îndrumare pentru cei care întocmesc situații financiare în elaborarea politicilor contabile consecvente și asistență pentru utilizatori în înțelegerea și interpretarea standardelor. De asemenea IASB a emis un document anexat separat, Modificări ale Referințelor la Cadrul Conceptual în standardele IFRS, care stabilește modificările standardelor efectuate cu scopul să actualizeze referințele Cadrului Conceptual revizuit. Obiectivul documentului este de a sprijini tranziția la Cadrul Conceptual revizuit pentru entitățile care dezvoltă politici contabile folosind Cadrul Conceptual când niciun standard IFRS nu se aplică pentru o anumită tranzacție. Pentru cei care întocmesc situații financiare și dezvoltă politici contabile în baza Cadrului Conceptual, documentul intră în vigoare pentru perioade anuale începând la sau după 1 ianuarie 2020.

•IFRS 3: Combinări de întreprinderi (modificări)

IASB a emis modificări privind Definiția unei întreprinderi (modificări aduse IFRS 3) cu scopul de a rezolva dificultățile care apar atunci când o entitate determină dacă a achiziționat o întreprindere sau un grup de active. Modificările sunt în vigoare pentru combinările de întreprinderi pentru care data achiziției este în prima perioada de raportare anuală începând la sau după 1 ianuarie 2020 și pentru achizițiile de active care apar la sau după începutul acelei perioade, iar aplicarea timpurie este permisa. Aceste Modificări nu au fost încă adoptate de UE. Aceste modificări nu au fost încă adoptate de UE. Grupul a estimat că aceste amendamente nu vor avea un impact semnificativ asupra situațiilor financiare ale Grupului.

•IAS 1 Prezentarea situațiilor financiare și IAS 8 Politici contabile, modificări ale estimărilor contabile și erori: definiția termenului „semnificativ” (modificări)

Modificările sunt în vigoare pentru perioade anuale începând la sau după 1 ianuarie 2020, iar aplicarea timpurie este permisă. Modificările clarifică definiția termenului „semnificativ” și modul

în care aceasta trebuie aplicată. Noua definiție menționează că „Informația este semnificativă dacă omisiunile, declarațiile eronate sau ascunderea acestora ar duce în mod rezonabil la influențarea deciziilor pe care utilizatorii primari ai situațiilor financiare cu scop general le iau pe baza acelor situații financiare, care furnizează informații financiare privind o anumită entitate raportoare”. De asemenea, explicațiile care însotesc definiția au fost îmbunătățite. Modificările asigură, de asemenea, faptul că definiția termenului „semnificativ” este consecventă în cadrul tuturor Standardelor IFRS. Aceste Modificări nu au fost încă adoptate de UE. Grupul a estimat că aceste amendamente nu vor avea un impact semnificativ asupra situațiilor financiare ale Grupului.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE**PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)**

---

2 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)**2.1 Bazele întocmirii (continuare)**

(b) Standarde emise, care nu sunt încă în vigoare și nu au fost adoptate timpuriu (continuare)

IASB a emis Îmbunătățirile Anuale ale IFRS – Ciclul 2015 – 2017, care reprezintă o colecție de modificări ale IFRS. Modificările intră în vigoare pentru perioade anuale începând la sau după 1 ianuarie 2019, aplicarea timpurie fiind permisă. Aceste îmbunătățiri anuale nu au fost încă adoptate de UE. Grupul a estimat că aceste amendamente nu vor avea un impact semnificativ asupra situațiilor financiare ale Grupului.

➤ IFRS 3 Combinări de întreprinderi și IFRS 11 Angajamente comune:

Modificările aduse IFRS 3 clarifică faptul că, atunci când o entitate obține controlul asupra unei întreprinderi care este o asociere în participație, aceasta reevaluatează interesele deținute anterior în respectiva întreprindere. Modificările aduse de IFRS 11 clarifică faptul că, atunci când o entitate obține controlul comun asupra unei întreprinderi care este o asociere în participație, entitatea nu reevaluatează interesele deținute anterior în respectiva întreprindere.

➤ IAS 12 Impozitul pe profit:

Modificările clarifică faptul că efectele asupra impozitului pe profit ale plășilor privind instrumentele financiare clasificate drept capitaluri proprii, trebuie recunoscute conform modului în care au fost recunoscute tranzacțiile sau evenimentele din trecut care au generat profit distribuibil.

➤ IAS 23 Costurile îndatorării:

Modificările clarifică punctul 14 din standard conform căruia, atunci când un activ calificabil este disponibil pentru utilizarea sa dorită sau pentru vânzare și unele dintre împrumuturile specifice aferente activului calificabil respectiv rămân restante la acel moment, împrumutul respectiv trebuie inclus în fondurile pe care o entitate le împrumută, în general.

2.2 Principii de consolidare

Situațiile financiare consolidate includ situațiile financiare ale BC Moldova Agroindbank SA și ale subsidiarelor – MAIB Leasing SA și Moldmediocard SRL – la data de 31 Decembrie al fiecărui an.

Subsidiarele

Subsidiarele reprezintă investiții, pe care Grupul le controlează deoarece Grupul (i) are puterea de a conduce activitățile relevante ale entităților în care a investit, care afectează în mod semnificativ veniturile lor, (ii) are expunere, sau drepturi, la veniturile variabile rezultate din implicarea în întreprinderile în care a investit, și (iii) are capacitatea de a-și folosi influența asupra întreprinderilor în care a investit pentru a afecta cantitatea veniturilor acționarilor.

Subsidiarele sunt consolidate din data când controlul se transferă către Grup și încetează să fie consolidate la data când Grupul transferă controlul altcuiva.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

**PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
*(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)***

---

2 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)

2.2 Principii de consolidare (continuare)

Situatiile financiare a subsidiarelor sunt intocmite pentru același an de raportare ca și Grupului, fiind utilizate politici de contabilitate consecutive. Lista subsidiarelor Grupului sunt prezentate în Nota 1.

Tranzacții eliminate la consolidare

Decontările și tranzacțiile în interiorul Grupului, ca și veniturile și cheltuielile nerealizate din tranzacții în interiorul Grupului, sunt eliminate în totalitate în situațiile financiare consolidate.

Pierderile nerealizate sunt eliminate similar ca și profiturile nerealizate, dar doar în măsura în care nu există indicatori de deprecieri.

Interese fără control

Interesele fără control reprezintă acea parte a rezultatului net și a capitalului unei subsidiare atribuită intereselor care nu sunt deținute, direct sau indirect, de către Grup. Interesele fără control reprezintă o componentă separată a capitalului propriu al Grupului.

Grupul estimează interesele fără control, ca cota de proprietate prezentă și care acordă Grupului în cazul lichidării dreptul la o parte proporțională egală cu cota deținută de Grup în activele nete ale întreprinderilor la data achiziției.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE**PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)**

---

2 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)**2.3 Conversia valutei străine**

Tranzacțiile în valută străină sunt înregistrate la cursul de schimb de la data tranzacției. La data raportării, activele și obligațiunile monetare denominate în valută străină sunt convertite în moneda funcțională folosind oficial de schimb al Băncii Naționale a Moldovei la 31 decembrie a anului de gestiune.

Ratele de schimb la sfârșitul anului și ratele medii pe an au fost:

	2018		2017	
	USD	Euro	USD	Euro
Media perioadei	16.8031	19.8442	18.4902	20.8282
Finele anului	17.1427	19.5212	17.1002	20.4099

Diferențele de curs care provin din decontarea tranzacțiilor la cursuri diferite de cele de la data tranzacției, precum și diferențele de curs valutar nerealizate din active și datorii monetare sunt recunoscute în linia „Venituri din operațiuni cu valuta străină, net” din situația de profit sau pierdere.

2.4 Instrumente financiare**Recunoașterea instrumentelor financiare**

Grupul trebuie să recunoască un activ finanțier sau o datorie finanțiară în situația poziției sale finanțare atunci când devine o parte a prevederilor contractuale ale instrumentului finanțier.

La recunoașterea inițială Grupul va clasifica activele finanțiere fie la costul amortizat, fie la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global, fie la valoarea justă prin profit sau pierdere, iar datorile finanțare le clasifică fie la cost amortizat, fie la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

---

2 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)

2.4 Instrumente financiare (continuare)

Clasificarea instrumentelor financiare

Grupul, clasifică activele financiare pe baza celor două de mai jos:

- (a) modelul de afaceri al Grupului pentru administrarea activelor financiare și
- (b) caracteristicile fluxului de trezorerie contractual al activului financiar.

Activele financiare pot fi evaluate la cost amortizat dacă sunt îndeplinite ambele condiții de mai jos:

- (a) activul financiar este deținut în cadrul unui model de afaceri al cărui obiectiv este de a deține activele financiare pentru a colecta fluxurile de trezorerie contractuale și
- (b) termenii contractuali ai activului financiar generează, la anumite date, fluxuri de trezorerie care sunt exclusiv plăți ale principalului și ale dobânzii aferente valorii principalului datorat.

Un activ financiar trebuie evaluat la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global dacă sunt îndeplinite ambele condiții de mai jos:

- (a) activul financiar este deținut în cadrul unui model de afaceri al cărui obiectiv este îndeplinit atât prin colectarea fluxurilor de trezorerie contractuale, cât și vânzarea activelor financiare și
- (b) termenii contractuali ai activului financiar generează, la anumite date, fluxuri de trezorerie care sunt exclusiv plăți ale principalului și ale dobânzii aferente valorii principalului datorat

Principalul este valoarea justă a activului financiar la recunoașterea inițială.

Dobânda constă în contravaloarea valorii-timp a banilor pentru riscul de credit asociat valorii principalului datorat într-o anumită perioadă de timp și pentru alte riscuri și costuri de bază aferente împrumutului, precum și o marjă a profitului.

Un activ financiar trebuie evaluat la valoarea justă prin profit sau pierdere, cu excepția cazului în care este evaluat la costul amortizat sau la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global. Cu toate acestea, Grupul poate face o alegere irevocabilă la recunoașterea inițială pentru anumite investiții în instrumente de capitaluri proprii care ar fi altfel evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere pentru a prezenta modificările ulterioare în valoarea justă în alte elemente ale rezultatului global.

Grupul clasifică toate **datoriile financiare** drept evaluate ulterior **la costul amortizat**, cu excepția:

- (a) datoriilor financiare evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere. Astfel de datori, inclusiv instrumentele derivate care sunt datori, trebuie evaluate ulterior la valoarea justă.
- (b) datoriilor financiare care apar atunci când un transfer al unui activ financiar nu îndeplinește condițiile pentru a fi derecunoscut sau este contabilizat utilizând abordarea implicării continue.

Reclasificare

Dacă Grupul își modifică modelul de afaceri pentru gestionarea activelor sale financiare, atunci Grupul reclasifică toate activele financiare afectate.

Grupul nu reclasifică datoriile financiare.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE**PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)**

---

2 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)**2.4 Instrumente financiare (continuare)**

Pentru instrumentele de datorie este nevoie de reclasificare între „valoarea justă prin contul de profit sau pierderi” și „costul amortizat” dacă obiectivul modelului de afaceri al Grupului pentru aceste active financiare se modifică, astfel încât evaluarea modelului anterior nu ar mai fi aplicabilă. Astfel de schimbări a modelului de afaceri se efectuează în rezultatul unor modificări de ordin intern sau extern și trebuie să fie semnificative pentru activitatea Grupului și să poată fi demonstrată utilizatorilor externi.

În cazul în care totuși o modificare este necesară, aceasta se efectuează prospectiv de la data reclasificării, fără recalcularea câștigurilor sau pierderilor, sau dobânzilor anterior recunoscute.

Evaluare inițială

La recunoașterea inițială, Grupul trebuie să evalueze un activ finanțier sau o datorie finanțieră la valoarea sa justă plus sau minus, în cazul unui activ finanțier sau al unei datorii finanțiere care nu este la valoarea justă prin profit sau pierdere, costurile tranzacției care sunt direct atribuibile achiziției sau emisiunii activului finanțier sau datoriei finanțiere.

Atunci când Grupul utilizează contabilizarea la data decontării pentru un activ care apoi este evaluat la costul amortizat, activul este recunoscut inițial la valoarea sa justă de la data tranzacționării.

La recunoașterea inițială, Grupul trebuie să evalueze creațele comerciale la prețul tranzacției acestora (conform definiției din IFRS 15) atunci când creața comercială nu conține o componentă de finanțare semnificativă în conformitate cu IFRS 15 (sau atunci când entitatea aplică soluția practică, în conformitate cu punctul 63 din IFRS 15).

Evaluare ulterioară a activelor finanțiere

După recunoașterea inițială, Grupul trebuie să evalueze un activ finanțier la:

- (a) costul amortizat;
- (b) valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global; sau
- (c) valoarea justă prin profit sau pierdere.

Se aplică dispozițiile de deprecieri pentru activele finanțiere care sunt evaluate la costul amortizat și pentru activele finanțiere care sunt evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global.

Evaluare ulterioară a datoriilor finanțiere

Grupul clasifică toate datorile finanțiere drept evaluate ulterior:

- a) la cost amortizat, fie

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

---

2 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)

2.4 Instrumente financiare (continuare)

b) la valoarea justă prin profit sau pierdere.

Metoda dobânzii efective

Venitul din dobândă/cheltuielile cu dobânda trebuie calculat utilizând metoda dobânzii efective. Acesta trebuie calculat prin aplicarea ratei dobânzii efective la costul amortizat al unei datorii financiare sau la valoarea contabilă brută a unui activ financiar cu excepția:

(a) a activelor financiare achiziționate sau emise depreciate ca urmare a riscului de credit. Pentru acele active financiare, entitatea trebuie să aplice rata dobânzii efective ajustată în funcție de credit pentru costul amortizat al activului financiar din recunoașterea inițială.

(b) a activelor financiare care nu sunt achiziționate sau emise depreciate ca urmare a riscului de credit, dar care ulterior au devenit active financiare depreciate ca urmare a riscului de credit. Pentru acele active financiare, entitatea trebuie să aplice rata dobânzii efective pentru costul amortizat al activului financiar în perioade de raportare ulterioare.

Modificarea fluxurilor de trezorerie contractuale

Atunci când fluxurile de trezorerie contractuale ale unui activ financiar sunt renegociate sau modificate și renegocierea sau modificarea nu are ca rezultat derecunoașterea activului, o entitate trebuie să recalculeze valoarea contabilă brută a activului financiar și trebuie să recunoască un câștig sau o pierdere din modificare în profit sau pierdere. Valoarea contabilă a activului financiar trebuie recalculată drept valoarea actualizată a fluxurilor de trezorerie renegociate sau modificate care sunt actualizate la rata inițială a dobânzii efective a activului financiar (sau rata dobânzii efective ajustată în funcție de credit pentru activele financiare achiziționate sau emise depreciate ca urmare a riscului de credit). Orice costuri sau comisioane suportate ajustează valoarea contabilă a activului financiar modificat și sunt amortizate pe parcursul termenului rămas al activului financiar modificat).

Eliminarea

Grupul reduce direct valoarea contabilă brută a unui activ financiar atunci când nu există estimări rezonabile de recuperare a activului financiar parțial sau integral. O eliminare reprezintă un eveniment de derecunoaștere.

Investițiile în întreprinderi asociate

Un asociat este o entitate în care Grupul are o influență semnificativă și care nu este nici sucursală, nici asociere în participație. În situațiile financiare individuale ale Grupului, investițiile în asociați sunt recunoscute inițial la valoarea justă și ulterior sunt evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global. Reieseind din modelul de afacere al Grupului precum și din scopul pentru care Grupul face o investiție în instrumente de capital, Grupul poate lua decizia irevocabilă de a clasifica investițiile în categoria „la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global”.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

**PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)**

---

2 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)

2.4 Instrumente financiare (continuare)

Investiții în valori mobiliare de stat și certificatele Băncii Naționale a Moldovei

În dependență de modelul de afaceri, investițiile în valori mobiliare de stat sunt clasificate de către bancă în una din categoriile următoare:

- la cost amortizat,
- la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere ;
- la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global.

Identificarea și evaluarea deprecierii activelor financiare

La fiecare dată de raportare, Grupul evaluează mărimea reducerii pentru pierderi preconizate/provizionului aferent unui instrument finanțier în baza evoluției riscului de credit asociat instrumentului finanțier respectiv.

Grupul recunoaște pierderi preconizate pentru instrumentele finanțiere pe care nu le-a desemnat ca fiind evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere.

Grupul utilizează un model de deprecieri bazat pe modificările calității instrumentului finanțier de la recunoașterea inițială, după cum sunt prezentate mai jos:

(a) un instrument finanțier a cărui risc de credit nu a crescut semnificativ de la data recunoașterii inițiale este clasificat în „Starea 1”. Valoarea ECL a acestora este măsurată la o sumă egală cu cea a pierderilor de creditare preconizate pe durata vieții care rezultă din evenimentele de neplată posibile în următoarele 12 luni sau mai puțin dacă instrumentul finanțier are o maturitate mai mică, expunerea la data raportării și LGD;

(b) dacă se identifică o creștere semnificativă a riscului de credit de la recunoașterea inițială, instrumentul finanțier este transferat în „Starea 2”, dar nu este încă considerat a fi depreciat. Grupul recunoaște un provizion pentru pierderi la o valoare egală cu pierderile din creditare preconizate pe toată durata de viață calculată la expunerea estimată conform graficului de achitare aplicând PD-ul condițional pentru maturitatea respectivă și LGD-ul, până când respectivele instrumente finanțiere sunt derecunoscute, clasificate în „Starea 1” sau „Starea 3”;

(c) dacă sunt identificate semne de deprecieri, instrumentul finanțier este transferat în „Starea 3”. Grupul recunoaște un provizion pentru pierderi la o valoare egală cu pierderile din creditare preconizate pe toată durata de viață la fiecare dată de raportare, luând în calcul o probabilitate de default de 100% și LGD-ul, până când respectivele instrumente finanțiere sunt derecunoscute sau sunt clasificate în „Starea 1” sau „Starea 2”;

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE**PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)**

---

2 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)**2.4 Instrumente financiare (continuare)****Identificarea și evaluarea deprecierii activelor financiare (continuare)**

Grupul analizează corelația evoluției probabilității de default și a diversilor factori economici/macroeconomici (PIB, EURIBOR, CHIBID, CHIBOR, rata inflației, rata șomajului, indicele volumului producției industriale ș.a.) integrând în metodologia de deprecieri corelațiile valide prin determinarea și aplicarea unui factor de ajustare a probabilității de default pentru o perioadă de 12 luni.

Pentru activele financiare considerate ca fiind semnificative Grupul aplică un tratament individual, indiferent de etapa în care a fost clasificat activul, determinând pierderile din creditare preconizate ca diferența dintre toate fluxurile de trezorerie care se aşteaptă să fie primite, actualizate la EIR inițial. În acest caz sunt luate în considerare scenarii ponderate pentru toate fluxurile probabile de numerar și anume: fluxurile contractuale ale activului, fluxurile rezultate din vânzarea de garanții și alte îmbunătățiri de credit.

Evaluarea individuală este obligatorie pentru clienții a căror expunere depășește 10 mln. MDL și care la data estimării au fost determinați ca fiind clasificați în „Starea 3”.

Metoda de segmentare a portofoliului și calcul a indicatorilor utilizati în procesul de estimare a pierderilor așteptate pentru credite sunt descrise în Nota 37.7.

Plasamentele în titluri de valoare de stat cu termen de scadență de până la 90 de zile sunt considerate instrumente „lichide” - echivalente numerarului, pentru care nu se creează reduceri estimate pentru pierderi din deprecierea valorii acestora .

Plasamentele în titluri de valoare de stat cu scadență de peste 90 zile și obligațiunile de stat sunt considerate nepurtătoare de risc.

Pentru estimarea pierderilor aferente riscului de credit la expunerile față de plasamente în titluri de valoare de stat emise de guvernele altor state, Grupul va utiliza ratingul cel mai mic furnizat de către cel puțin una din agențile Standard & Poor's, Moody's și Fitch-IBCA al țării de origine pentru determinarea probabilității de default și LGD-ul stabilit în conformitate cu prevederile BASEL II pentru expunerile suverane neacoperite.

Grupul utilizează o abordare simplificată în evaluarea provizionului pentru pierderi la o valoare egală cu pierderile din creditare așteptate pe toată durata de viață pentru creațele comerciale sau activele aferente contractelor care rezultă din tranzacții ce intră sub incidența IFRS 15.

Deprecierea activelor financiare la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global

Grupul evaluează la fiecare dată de raportare dacă există evidențe privind deprecierea activului financiar sau a grupului de active financiare. În cazul investițiilor în companiile fiice, o scădere semnificativă sau prelungită a valorii juste a titlurilor sub costul acestora este considerată pentru a determina dacă activele sunt depreciate.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE**PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)**

---

2 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)**2.4 Instrumente financiare (continuare)**

Dacă există astfel de evidențe, pierderea acumulată – calculată ca diferența dintre costul de achiziție și valoarea justă actuală, minus orice pierdere din deprecieră pentru acel activ finanțier recunoscut anterior în contul de profit sau pierdere – este scoasă din capitalurile proprii și recunoscută în rezultatul global. Pierderile din deprecieră recunoscute în contul de profit sau pierdere și situația altor elemente ale rezultatului global aferente participațiilor în entități nu sunt stornate prin contul de profit sau pierdere și situația altor elemente ale rezultatului global. Dacă într-o perioadă ulterioară valoarea justă a instrumentului de datorie clasificat ca disponibil pentru vânzare crește și creșterea poate fi relaționată în mod obiectiv unui eveniment care are loc după ce pierderea din deprecieră a fost reflectată în contul de profit sau pierdere, pierderea din deprecieră este stornată în contul de profit sau pierdere și situația altor elemente ale rezultatului global.

Eliminarea activelor financiare

Grupul reduce direct valoarea contabilă brută a unui activ finanțier atunci când nu există estimări rezonabile de recuperare a activului finanțier parțial sau integral. Activele eliminate cu o valoare de peste 1,000 MDL sunt înregistrate în conturile memorandum și fac parte obiectul urmăririi până la rambursarea integrară sau până la momentul în care este decisă încetarea urmăririi acestora.

Credite renegociate

Când este posibil Grupul încearcă să restructureze creditele decât să ia în posesie gajul. Acesta poate implica extinderea graficului de plată și renegocierea condițiilor de creditare. Conducerea Grupului revizuează în mod continuu creditele renegociate pentru a se asigura că toate cerințele sunt respectate și plățile ulterioare vor avea loc. Creditele renegociate sunt clasificate mai rigid și sunt clasificate cel puțin în „Starea 2” pentru o perioadă de urmărire de 6 luni. La expirarea perioadei de urmărire acestea pot fi clasificate mai favorabil cu condiția că obligațiile contractuale sunt respectate și nu au fost identificați alți factori de înrăutățire.

Compensarea activelor și obligațiunilor finanțare

Activele și obligațiunile finanțare sunt compensate, iar suma netă este raportată în bilanț atunci când există un drept legal cu privire la compensarea sumelor recunoscute și există intenția de realizare sau de compensare a acestora pe o baza netă sau de realizare a activului și de decontare a obligațiunii simultan.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE CONSOLIDATE**PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)**

---

2 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)**2.5 Investițiile în întreprinderi asociate**

Un asociat este o entitate în care Grupul are o influență semnificativă și care nu este nici sucursală, nici asociere în participație. În situațiile financiare individuale ale Grupului, investițiile în asociați sunt înregistrate inițial la cost și ulterior la cost minus pierderile din depreciere, în cazul în care există semne de depreciere.

2.6 Leasing*Leasing finanțier (Grupul drept Locator)*

Tranzacțiile de leasing se consideră a fi leasing finanțier în caz dacă există un transfer semnificativ al tuturor riscurilor și beneficiilor aferente dreptului de proprietate.

Recunoașterea unui contract de leasing are loc la începutul perioadei de leasing. Începutul perioadei de leasing este data de la care locatarul este îndreptățit să își exerce dreptul de a utiliza activul luat în leasing și reprezintă data recunoașterii inițiale a leasingului (adică recunoașterea activelor, datoriilor, veniturilor și cheltuielilor rezultate din contractul de leasing, după caz).

Grupul prezintă activele transferate în leasing finanțier drept creanțe egale cu investiția netă în leasing. Investiția netă în leasing este investiția brută în leasing actualizată la rata dobânzii implicate în contractul de leasing.

Pentru leasingul finanțier investiția brută în leasing reprezintă valoarea agregată a plăților minime de leasing plus valoarea reziduală negarantată. Diferența dintre investiția brută în leasing și costul net de achiziționare al obiectului transmis în leasing (valoarea finanțată fără comisioane, costuri, avansuri și comisioane de acordare) este recunoscută ca venit finanțier nerealizat.

Veniturile finanțiere din leasing sunt alocate pentru fiecare perioadă pe durata contractului de leasing, astfel încât să se obțină o rată periodică constantă a dobânzii la soldul rămas al creanțelor de leasing. Veniturile nerealizate sunt prezentate ca reducere a investiției brute în leasing. Costurile directe inițiale aferente contractelor de leasing sunt incluse în valoarea inițială a creanței aferente leasingului finanțier și reduc suma venitului recunoscut pe parcursul perioadei de leasing. Creanțele de leasing sunt evaluate ulterior la costul amortizat folosind metoda ratei dobânzii efective.

Leasing operațional (Grupul drept Locatar)

Leasingul în care locatorul păstrează în mare măsură, toate risurile și avantajele aferente dreptului de proprietate asupra bunului este clasificat ca leasing operațional. Plățile de leasing operațional sunt recunoscute drept cheltuială în situația privind contul de profit și pierderi în mod liniar pe durata contractului de leasing. Activele primite în leasing operațional nu sunt recunoscute în situația poziției financiare a Grupului.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE CONSOLIDATE**PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
*(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)***

---

2 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)**2.7 Active imobilizate deținute pentru vânzare**

Activele imobilizate deținute în vederea vânzării sunt acele active valoarea contabilă a cărora urmează a fi recuperată printr-o tranzacție de vânzare și nu prin utilizarea sa continuă. Un activ imobilizat deținut pentru vânzare trebuie să corespundă următoarelor criterii:

- să fie disponibil în vederea vânzării imediate;
- să existe un plan de vânzare a activului;
- vânzarea activului trebuie să fie foarte probabilă;
- să se preconizeze că vânzarea va îndeplini criteriile de recunoaștere drept vânzare finalizată în termen de un an de la data clasificării.

Un activ imobilizat deținut pentru vânzare este înregistrat la valoarea cea mai mică dintre valoarea contabilă și valoarea justă minus eventualele costuri generate de vânzare. În cazul când valoarea justă a activului ce urmează a fi reclasificat este mai mică decât valoarea contabilă, activul imobilizat urmează să fie reevaluat până la clasificarea activului drept deținut în vederea vânzării, în conformitate cu IFRS-urile aplicabile.

Un activ imobilizat deținut pentru vânzare, ce nu a fost comercializat timp de un an de la data clasificării, încețează a fi clasificat drept deținut pentru vânzare, acestea fiind reclasificate în stocuri de mărfuri și material, imobilizări corporale, imobilizări necorporale ș.a. în dependent de caracteristicile activelor și intenția Grupului privind utilizarea lor ulterioară.

În anumite circumstanțe, obiectele de leasing și gajuri sunt depodate de la debitori și locatari, ca urmare a imposibilității încasării creanțelor dubioase aferente leasingului se clasifică în categoria activelor imobilizate deținute pentru vânzare. La momentul depodării activele sunt evaluate la valoarea cea mai mică dintre valoarea expunerii și valoarea justă a obiectelor de leasing. Ulterior activele imobilizate deținute pentru vânzare sunt evaluate la valoarea cea mai mică dintre valoarea contabilă și valoare justă minus costurile generate de vânzarea activelor depodate.

2.8 Imobilizări corporale

Toate imobilizările corporale sunt recunoscute inițial la cost. Costul include cheltuielile direct atribuibile achiziției activului. Atunci când anumite componente ale unei imobilizări corporale au durată de viață utilă diferită, acestea sunt contabilizate ca elemente distincte (componente majore) de imobilizări corporale.

Imobilizările corporale sunt înregisterate la valoarea costului minus uzura acumulată și pierderile din deprecierea valorii, cu excepția grupelor „Clădiri”, „Terenuri de pământ”, care sunt înregisterate la valoare reevaluată.

Terenurile și clădirile sunt supuse reevaluării cu o anumită regularitate pentru a asigura ca valoarea contabilă a activului să nu difere semnificativ de valoarea care ar fi determinată la finele perioadei de raportare prin metoda valorii juste.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE CONSOLIDATE**PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)**

---

2 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)**2.8 Imobilizări corporale (continuare)**

Atunci când terenurile și clădirile sunt reevaluante, orice amortizare acumulată la data reevaluării este retrată proporțional cu modificarea de valoare contabilă brută a activului, astfel încât valoarea contabilă a activului după reevaluare, să fie egală cu valoarea sa reevaluată. Surplusul din reevaluare aferent activului reevaluat inclus în capital este transferat la profitul nerepartizat când activul este derecunoscut.

Cheltuielile privind reparațiile și întreținerea sunt înregistrate ca cheltuieli operaționale la momentul realizării lor. Cheltuielile ulterioare privind mijloacele fixe sunt recunoscute ca active doar dacă acele cheltuieli îmbunătățesc condiția activului peste standardul de performanță evaluat inițial.

Acolo unde valoarea contabilă a unui activ este mai mare decât valoarea recuperabilă estimată, activul este depreciat până la valoarea sa recuperabilă. Câștigurile și pierderile din vânzarea imobilizărilor corporale sunt determinate prin referință la valoarea contabilă și sunt înregistrate ca alte venituri operaționale.

Amortizarea este calculată prin metoda casării liniare pe toată durata de viață utilă a activului conform tabelului de mai jos. Terenurile și activele în proces de construcție nu se amortizează.

Imobilizări corporale	Ani
Clădiri	33-50
Modernizări aduse activelor închiriate	4-15
Bancomate	4
Echipamente și instalații	4-8
Calculatoare	4
Vehicule	7

NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE CONSOLIDATE**PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018***(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)***2 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)****2.9 Imobilizări necorporale**

Imobilizările necorporale reprezintă costuri pentru achiziția de programe informatice, licențe și alte imobilizări necorporale, ce sunt amortizate folosind metoda casării liniare pe parcursul celei mai veridice estimări a duratei de viață, care poate fi de până la 20 de ani. Cheltuiala cu amortizarea imobilizărilor necorporale este recunoscută în situația de profit sau pierdere.

Cheltuielile aferente dezvoltării sau menținerii aplicațiilor informatic sunt trecute la cheltuieli la momentul apariției lor. Costurile asociate în mod direct cu producerea softului identificabil și controlat de Grup, și care, probabil, vor genera beneficii economice depășind costurile, pe o perioadă mai mare de un an, sunt recunoscute ca imobilizări necorporale. Costurile directe includ cheltuielile aferente serviciilor furnizorului și dezvoltatorului de soft.

2.10 Investiții imobiliare

Investițiile imobiliare cuprind clădirile aflate în proprietatea Grupului, fie deținute de către Grup în temeiul unui contract de leasing finanțier, fie clădirile libere ale Grupului care sunt deținute pentru a fi închiriate în temeiul unuia sau mai multor contracte de leasing operațional, la fel și terenurile deținute mai degrabă în scopul creșterii pe termen lung a valorii capitalului decât în scopul vânzării, inclusiv și cele agricole, precum și terenurile deținute pentru o utilizare viitoare nedeterminată. Investițiile imobiliare sunt tratate drept investiții pe termene lung și sunt recunoscute inițial la cost, cu includerea costurilor de tranzacționare în valoarea inițială, iar ulterior sunt ținute în evidență după modelul bazat pe valoarea justă. Astfel, un câștig sau o pierdere generat de o modificare a valorii juste a investiției imobiliare se recunoaște în profit sau pierdere în perioada în care apare.

2.11 Datorii către bănci

Sumele datorate altor bănci sunt înregistrate în momentul în care numerarul, sau alte active sunt avansate Grupului de către băncile contraparte. Datoriile ne-derivative sunt contabilizate la cost amortizat.

2.12 Împrumuturi

Împrumuturile sunt recunoscute inițial la valoarea justă, diminuată cu costurile tranzacției suportate. Ulterior, împrumuturile sunt evaluate la costul amortizat, iar orice diferență între încasările nete și valoarea de răscumpărare este recunoscută în situația de profit sau pierdere pe perioada scursă până la maturitatea folosind metoda dobânzii efective.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE CONSOLIDATE**PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)**

---

2 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)**2.13 Datorii către clienți**

Datoriile către clienți sunt datorii nederivate către persoane fizice, stat sau persoane juridice și sunt contabilizate la cost amortizat. Datorile către autoritățile publice se includ în datoriile către clienți și cuprind conturi curente ale Ministerului de Finanțe a Moldovei și conturile de depozit ale Fondului de Asigurări Sociale. Acestea sunt înregistrate la cost amortizat, folosind metoda dobânzii efective.

2.14 Mijloace bănești și echivalente de numerar

În scopul întocmirii situației de fluxuri de trezorerie, numerarul și echivalentele de numerar cuprind numerarul din casierie, conturile curente și plasamentele pe termen scurt la alte bănci, titlurile de trezorerie și alte investiții foarte lichide pe termen scurt cu o scadență mai mică de 90 de zile de la data achiziției. Numerarul din casierie, conturile curente și plasamentele pe termen scurt sunt evaluate la costul amortizat. Titlurile de trezorerie și alte investiții foarte lichide sunt evaluate la costul amortizat.

2.15 Capital social și prime de capital

Capitalul social al Grupului format din acțiunile ordinare, reprezintă contribuțiile primite de la acționari, egale cu valoarea nominală a acțiunilor emise. Costuri incrementale direct atribuibile la emiterea de noi acțiuni sunt prezentate în capitalul propriu ca o deducere de la venituri, netă de impozit. Orice exces din valoarea justă a contribuțiilor primite peste valoarea nominală a acțiunilor emise este înregistrată ca prime de capital.

2.16 Deprecierea valorii activelor nefinanciare

Grupul estimează la fiecare dată de raportare dacă există indici ale deprecierii activelor. În cazul în care sunt identificați astfel de indici sau când testarea anuală a deprecierii pentru unele active este cerută, Grupul estimează valoarea recuperabilă a activului. Valoarea recuperabilă a unui activ sau a unei unități generatoare de numerar (UGN) reprezintă cea mai mare valoare dintre valoarea sa justă minus costurile de vânzare și valoarea sa de utilizare. În cazul în care valoarea contabilă a activului sau a UGN depășește valoarea sa recuperabilă, activul este considerat depreciat și valoarea sa este diminuată la nivelul valorii de recuperare.

Pentru a determina valoarea de utilizare, fluxurile de trezorerie viitoare sunt actualizate la valoarea lor prezentă utilizând rata de actualizare înainte de impozitare ce reflectă estimările curente ale pieței aferente valorii în timp a banilor și riscurile specifice aferente activului. Pentru determinarea valorii reale minus costurile de realizare este utilizată o tehnică de evaluare potrivită. Aceste calcule sunt corroborate cu evaluările multiple sau altor indicatori ai valorii juste.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE CONSOLIDATE**PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018***(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)***2 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)****2.17 Garanții financiare**

Contractele de garanție financiară sunt contracte care obligă emitentul să efectueze plăți specifice pentru a rambursa deținătorului o pierdere pe care o suportă deoarece un debitor specific nu reușește să efectueze plata la scadență în conformitate cu termenii instrumentului de datorie. Asemenea garanții financiare sunt acordate băncilor, instituțiilor financiare și altor entități în numele clienților pentru a asigura creditele, liniile de overdraft și alte facilități bancare.

În cursul activității economice ordinare Grupul emite garanții financiare ce includ acreditive, garanții și angajamente de acceptare. Garanții financiare sunt recunoscute inițial în situațiile financiare la valoarea justă, în "Alte obligațiuni" la valoarea câștigului primit.

Ulterior recunoașterii inițiale, datoria Grupului aferentă fiecărei garanții este determinată la valoarea cea mai mare între suma inițial recunoscută, diminuată, unde este cazul, cu amortizarea cumulată, recunoscută în situația de profit sau pierdere și estimarea cheltuielilor necesare pentru a acoperi orice obligație financiară apărută în rezultatul garanției.

Orice creștere a obligațiunilor aferente garanțierii financiare este înregistrată în situația de profit sau pierdere în "Pierderi din deprecierea creditelor și creațelor". Câștigul primit este recunoscut la situația de profit sau pierdere în "Venit din comisioane" în baza metodei liniare pe tot parcursul termenului unei garanții.

2.18 Datorii și active contingente

Datoriile contingente nu sunt recunoscute în situațiile financiare dar sunt prezentate în note, cu excepția cazurilor în care posibilitatea unei ieșiri de beneficii economice este îndepărtată.

Activele contingente nu sunt recunoscute în situațiile financiare, dar sunt dezvăluite când o intrare de beneficii este probabilă.

2.19 Provizioane

Provizioanele sunt recunoscute atunci când Grupul are o obligație legală sau constructivă de a transfera beneficii economice ca rezultat al evenimentelor anterioare, este probabil că un transfer de resurse va fi necesar pentru stingerea obligației și suma obligației să poate estimată credibil.

În cazurile în care există obligații similare, probabilitatea că un transfer de resurse va fi necesar este determinată luând în considerație clasa obligației în ansamblu. Un provizion este recunoscut chiar dacă probabilitatea de transfer în legătură cu oricare element inclus în aceeași clasă de obligații este mică.

Provizioanele sunt estimate la valoarea actuală a cheltuielilor necesare pentru stingerea obligației utilizând o rată înainte de impozitare, care să reflecte condițiile curente de piață și riscurile specifice obligației. Majorarea provizionului ca rezultat al trecerii timpului este înregistrată în cheltuielile aferente dobânzilor. Pierderile operaționale viitoare nu sunt aprovizionate.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE CONSOLIDATE**PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018***(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)***2 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)****2.20 Provizioane la angajamente condiționale**

La determinarea mărimei provizioanelor pentru angajamentele de creditare și garanțiilor acordate Grupul aplică metode similare de calcul expunerilor bilanțiere. Grupul utilizează abordarea standardizată BASEL la determinarea factorului de conversie (CCF) utilizat și estimarea părții așteptate a angajamentului de împrumut care va fi transpusă într-o expunere bilanțieră.

2.21 Veniturile și cheltuielile cu dobânzi

Veniturile și cheltuielile din dobânzi pentru toate instrumentele financiare purtătoare de dobânzi, cu excepția celor clasificate ca deținute pentru tranzacționare sau desemnate la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere, sunt recunoscute în contul de profit sau pierdere și situația altor elemente ale rezultatului global pentru toate instrumentele evaluate la cost amortizat în baza metodei dobânzii efective. Odată ce un activ finanțier sau o clasă de active finanțiere a înregistrat o pierdere din deprecieră, venitul din dobânzi este recunoscut aplicând rata dobânzii utilizată pentru actualizarea fluxurilor viitoare de numerar cu scopul evaluării pierderii din deprecieră aplicată la valoarea contabilă a activului.

Comisioanele pentru angajamentele de creditare și leasing care sunt probabile de a fi acordate, sunt amânate (împreună cu costurile aferente directe) și sunt recunoscute ca ajustare la rata efectivă a dobânzii la credite și creațele de leasing.

2.22 Alte venituri și cheltuieli operaționale

Alte venituri operaționale, precum și cheltuieli operaționale sunt recunoscute pe baza contabilității de angajamente.

2.23 Venituri și cheltuieli din comisioane

Comisioanele sunt de regulă recunoscute pe baza contabilității de angajamente la momentul prestării serviciului respectiv. Comisioanele obținute din negocieri, sau din participarea în negocierea unei tranzacții cu o terță parte, astfel ca aranjarea unei achiziții de acțiuni sau de alte participații, precum și achiziția sau vânzarea participațiilor – sunt recunoscute la data finalizării tranzacției. Alte comisioane încasate din prestarea serviciilor de către Grup, inclusiv cele de administrare investițională, brokeraj sau comisioane de deservire sunt recunoscute pe măsura prestării în contul de profit sau pierdere. Alte comisioane plătite se referă în principal comisioanelor tranzacționale și de prestare a serviciilor, care sunt reflectate la cheltuieli pe măsura recepționării acestora.

2.24 Costuri aferente pensiilor și beneficii oferite angajaților

Grupul efectuează contribuții către fondurile statale înființate în Republica Moldova pentru pensii, asistență medicală și beneficii aferente somajului calculate în baza salariilor tuturor angajaților Grupului. Grupul nu participă la nici un alt plan de pensii nu are nici o obligație de a oferi alte beneficii foștilor sau actualilor angajați.

2.25 Venit din conversia valutară

Acesta cuprinde câștigurile nete realizate din tranzacționarea activelor și datoriilor în valută străină și include diferența de conversie valutară.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

---

2 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)

2.26 Părți afiliate

O parte afiliată este o persoană sau o entitate care este afiliată entității care își întocmește situațiile financiare.

- (a) O persoană sau un membru apropiat al familiei persoanei respective este afiliat(ă) unei entități raportoare dacă acea persoană:
- (i) deține controlul sau controlul comun asupra entității raportoare;
  - (ii) are o influență semnificativă asupra entității raportoare; sau
  - (iii) este un membru al personalului-cheie din conducerea entității raportoare sau a societății-mamă a entității raportoare.
- (b) O entitate este afiliată unei entități raportoare dacă întrunește oricare dintre următoarele condiții:
- (i) Entitatea și entitatea raportoare sunt membre ale aceluiași grup (ceea ce înseamnă că fiecare societate-mamă, filială și filială din același grup este legată de celelalte).
  - (ii) O entitate este entitate asociată sau asociere în participație a celeilalte entități (sau entitate asociată sau asociere în participație a unui membru al grupului din care face parte cealaltă entitate).
  - (iii) Ambele entități sunt asocieri în participație ale aceluiași terț.
  - (iv) O entitate este asociere în participație a unei terțe entități, iar cealaltă este o entitate asociată a terței entități.
  - (v) Entitatea este un plan de beneficii post-angajare în beneficiul angajaților entității raportoare sau ai unei entități afiliate entității raportoare. În cazul în care chiar entitatea raportoare reprezintă ea însăși un astfel de plan, angajatorii sponsori sunt, de asemenea, afiliați entității raportoare.
  - (vi) Entitatea este controlată sau controlată în comun de o persoană identificată la litera (a).
  - (vii) O persoană identificată la litera (a) subpunctul (i) influențează semnificativ entitatea sau este un membru al personalului-cheie din conducerea entității (sau a societății-mamă a entității).

O tranzacție cu părțile afiliate reprezintă un transfer de resurse, servicii sau obligații între o entitate raportoare și o parte afiliată, indiferent dacă se percep sau nu un preț.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE CONSOLIDATE**PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
*(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)***

---

2 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)**2.27 Impozitare**

Impozitul pe profit aferent exercițiului cuprinde impozitul curent și impozitul amânat. Impozitul pe profit este recunoscut în contul de profit sau pierdere sau în alte venituri globale dacă impozitul este aferent elementelor de capitaluri proprii. Impozitul curent este impozitul de plătit din venitul impozabil al perioadei, determinat în baza cotelor aplicate la data de raportare și a tuturor ajustărilor aferente perioadelor precedente.

Impozitul amânat este determinat folosind metoda bilanțieră pentru acele diferențe temporare ce apar între baza fiscală de calcul a impozitului pentru active și datorii și valoarea contabilă a acestora folosită pentru raportarea financiară. Impozitul amânat este calculat pe baza modalității previzionate de realizare sau decontare a valorii contabile a activelor și datoriilor, folosind ratele de impozitare prevăzute de legislația în vigoare care se aplică la data de raportare.

Activul privind impozitul amânat este recunoscută numai în măsura în care este probabil să se obțină profituri impozabile viitoare care să permită compensarea cu pierderea fiscală a anilor anteriori și cu impozitul pe profit de recuperat. Activul privind impozitul amânat este diminuată în măsura în care beneficiul fiscal aferent este improbabil să se realizeze. Cota de impozit pe profit utilizată la calculul impozitului curent și impozitului amânat la 31 decembrie 2018 este de 12% (2017: 12%).

Activele și pasivele privind impozitul pe profit amânat sunt compensate la nivelul Grupului.

2.28 Raportarea pe segmente

Raportarea pe segmente se face în conformitate cu raportarea internă prezentată de Comitetul de Conducere al Grupului și de către șefii departamentelor ce sunt responsabili de luarea deciziilor operaționale. Un segment este prezentat separat, în cazul în care veniturile, rezultatul financiar sau activele acestuia reprezintă nu mai puțin de zece la sută din rezultatul financiar total, sau din suma totală a activelor tuturor segmentelor. Raportarea pe segmente este prezentată în Nota 36.

Pregătirea situațiilor financiare în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară necesită ca conducerea să efectueze estimări și presupuneri, care afectează sumele și soldurile raportate în situațiile financiare și notele explicative. Estimările și judecările sunt evaluate continuu și se bazează pe experiența managementului și pe alți factori, inclusiv aşteptările evenimentelor viitoare care sunt considerate a fi rezonabile. Managementul, de asemenea, face anumite raționamente, aparte de cele care implică estimări, în procesul de aplicare a politicilor de contabilitate. Estimările care au cel mai mare impact asupra valorilor cuprinse în situațiile financiare și estimările care pot cauza ajustări semnificative a valorii contabile a activelor și pasivelor în decursul următorului an financiar includ:

Pierderi din deprecierea creditelor, creațelor de leasing și altor creațe

Grupul revizuește periodic portofoliile sale de credite și leasing pentru a evalua deprecierea. Managementul utilizează estimările bazate pe experiența pierderilor istorice pentru active cu aceleași caracteristici de risc de credit și dovezi obiective ale deprecierei similare celor în portofoliul său pe care le ajustează cu impactul așteptat din evoluția factorilor macroeconomiți corelați cu acestea.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

**PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)**

---

3 ESTIMĂRI CONTABILE SEMNIFICATIVE

Metodologia și ipotezele utilizate pentru estimarea atât a valorii, cât și a timpului fluxurilor de numerar viitoare, sunt revizuite regulat pentru a reduce orice diferențe dintre pierderile estimate și cele reale. Estimarea impactului schimbărilor în cadrul factorilor utilizati la estimarea reducerilor pentru pierderi este prezentat în Nota 37.7.

Valoarea justă a activelor financiare la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global

Atunci când valoarea justă a activelor financiare nu poate fi determinată din informația de pe piață, aceasta este determinată utilizând tehnici de active, inclusiv modelele de actualizare a fluxurilor de numerar.

Datele pentru aceste modele sunt luate din observările făcute pe piață, acolo unde este posibil, dar în cazul în care acest lucru nu este posibil, este necesar un grad de judecată pentru a stabili valorile juste.

Estimările includ luarea în considerație a unor factori precum riscul de lichiditate, riscul de credit și volatilitatea. Modificările în estimări în ceea ce ține de acești factori poate afecta valoarea raportată a activelor financiare.

Active financiare la cost amortizat

Activele financiare pot fi evaluate la cost amortizat dacă sunt îndeplinite ambele condiții de mai jos:

(a)activul finanțier este deținut în cadrul unui model de afaceri al cărui obiectiv este de a deține activele financiare pentru a colecta fluxurile de trezorerie contractuale și

(b)termenii contractuali ai activului finanțier generează, la anumite date, fluxuri de trezorerie care sunt exclusiv plăți ale principalului și ale dobânzii aferente valorii principalului datorat.

Ierarhia valorii juste a activelor și datoriilor financiare

Grupul estimează ierarhia valorii juste a activelor și datoriilor financiare folosind una din următoarele metode:

Nivelul 1: Prețuri cotate (neajustate) pe piețe active pentru active și datorii identice, la care Grupul are acces la data de evaluare.

Nivelul 2: Datele de intrare, diferite de prețurile cotate incluse la Nivelul 1, care sunt observabile direct sau indirect pentru activ sau datorie. Datele de intrare de Nivelul 2 includ următoarele:

- Prețurile cotate pentru active sau datorii similare pe piețe active;
- Prețurile cotate pentru active sau datorii identice sau similare pe piețe care nu sunt active;
- Alte date de intrare decât prețurile cotate care sunt observabile pentru activ sau pentru datorie.

Nivelul 3: Tehnici de evaluare bazate pe date de intrare neobservabile în piață pentru activ sau datorie. Aceasta categorie include toate instrumentele a căror metoda de evaluare nu include date observabile și datele neobservabile au o influență semnificativă asupra evaluării instrumentului. Aceasta categorie include instrumente care se evaluatează pe baza unor cotări de piață pentru instrumente similare unde ajustări neobservabile sau presupuneri sunt necesare pentru a reflecta diferența dintre instrumente.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

---

3 ESTIMĂRI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)

Obiectivul tehniciilor de evaluare este determinarea valorii juste, care să reflecte prețul care s-ar obține în urma unei tranzacții în condiții normale de piață, pentru activul sau datoria financiară la data întocmirii situațiilor financiare.

Modelele de evaluare care folosesc un număr semnificativ de date neobservabile necesită un procent mai mare de estimări și judecăți ale conducerii în determinarea valorii juste. Estimările și judecățile conducerii sunt necesare de obicei pentru a selecta modelul de evaluare cel mai adecvat, determinarea fluxurilor viitoare de numerar ale instrumentului supus evaluării, determinarea probabilității de neplată din partea contrapartidei, și selectarea plășilor în avans și a ratelor de actualizare. Ponderea acestui tip de instrumente în portofoliul Băncii este nesemnificativă.

A se vedea Nota 33 pentru prezentarea valorii juste a instrumentelor financiare și a sensibilității acestora la intrările utilizate.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
*(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)***4 MIJLOACE BĂNEȘTI ÎN NUMERAR**

	31.12.2018 MDL'ooo	31.12.2017 MDL'ooo
Numerar, inclusiv:	1,103,882	613,201
-monede comemorative și jubiliare	<u>108</u>	<u>60</u>
	<u>1,103,882</u>	<u>613,201</u>

5 CONTURI LA BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI

	31.12.2018 MDL'ooo	31.12.2017 MDL'ooo
Cont curent	4,329,009	3,385,601
Rezerve obligatorii	<u>1,071,235</u>	<u>1,068,965</u>
	<u>5,400,244</u>	<u>4,454,566</u>

Cont curent și rezervele obligatorii

Grupul constituie rezerve obligatorii din baza de calcul la norma stabilită de către Consiliul de Administrație al BNM. De la mijloacele atrase în lei moldovenești și în valute neconvertibile se creează rezerve în lei moldovenești; de la mijloacele atrase în USD rezervele se creează în USD; de la mijloacele atrase în EUR și în alte valute liber convertibile rezervele sunt constituite în EUR.

Soldul rezervat în conturile rezervelor obligatorii în USD și EURO a constituit USD'ooo 18,706 și EUR'ooo 38,449 respectiv (2017: USD'ooo 19,606 și EUR'ooo 35,948). Pentru fondurile atrase cu scadență de până la 2 ani în moneda națională și valută neconvertibilă norma de rezervare este de 42.5% (2017: 40%), iar pentru fondurile atrase în valută liber convertibilă norma de rezervare este de 14% (2017: 14%). Pentru fondurile atrase cu o scadență mai mare de 2 ani se aplică o normă de rezervare de 0% (2017: 0%).

Dobânda oferită de către BNM pentru conturile rezervelor obligatorii pe parcursul anului 2018 a variat între 0.22% și 0.25% pe an (2017: 0.22%-0.23% pe an) la rezervele în valută străină și 2.89% – 3.22% pe an (2017: 3.20%-5.18% pe an) la rezervele în MDL.

Rezervele obligatorii trebuie menținute la o limită medie în datele de 15 ale fiecărei luni. Limita trebuie să fie stabilită la nivel mediu pe această perioadă de 30/31 zile. La datele de raportare către BNM (15 a fiecărei luni), acestea pot fi folosite la capacitatea necesară Grupului.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

**PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)****6 CONTURI CURENTE ȘI DEPOZITE LA BĂNCI**

	<u>31.12.2018</u> <u>MDL'ooo</u>	<u>31.12.2017</u> <u>MDL'ooo</u>
Conturi curente	1,608,752	2,429,470
Depozite	<u>111,874</u>	<u>381,708</u>
Minus: Reduceri pentru pierderi	<u>(19)</u>	
	<u>1,720,607</u>	<u>2,811,178</u>

Toate conturile curente și depozitele sunt în valută străină deschise la bănci din străinătate, precum KBC (Belgia), Raiffeisen Bank International AG (Austria), Bank of New York (SUA), LBBV (Germania), Sberbank (Rusia), etc. (2017: KBC (Belgia), Commerzbank (Germania), Bank of New York (SUA), Sberbank (Rusia), Raiffeisen Bank International AG (Austria), etc.).

În legătură cu retragerea licenței de activitate a Băncii Sociale de către Banca Națională a Moldovei din 16.10.2015, disponibilitățile bănești din conturile Grupului (companiei subsidiare) în Banca Socială au fost sechestrare. La situația din 31 decembrie 2018 suma sechestrată constituie în echivalent în moneda națională suma de MDL'ooo 948.

Depozitele Grupului includ depozitele plasate la KBC (Belgia) în suma de MDL'ooo 51,459 (la 31 decembrie 2017 mijloacele băncii au fost plasate la KBC în suma de MDL'ooo 307,913 și la RZB) și depozitele restricționate în suma de MDL'ooo 60,396 (la 31 decembrie 2017: MDL'ooo 73,795).

Depozitele restricționate reprezintă preponderent sumele plasate în baza acordurilor de membru încheiate cu Visa, MasterCard, American Express și depozitele, care garantează tranzacțiile documentare ale clienților Băncii în sumă de USD'ooo 2,626 (MDL'ooo 44,942) și EUR'ooo 830 (MDL'ooo 15,454) (31 decembrie 2017: USD'ooo 2,523 (MDL'ooo 43,136) și EUR'ooo 1,500 (MDL'ooo 30,615)).

Pe parcursul anului 2018 au fost reluate cheltuielile cu reduceri pentru pierderi din deprecierea conturilor curente și depozitelor la bănci în suma de MDL'ooo 14 (2017: 0).

Analiza calității depozitelor deschise în alte bănci este prezentată mai jos:

<u>Rating</u>	<u>Agenția de rating</u>	<u>31.12.2018</u> <u>MDL'ooo</u>	<u>31.12.2017</u> <u>MDL'ooo</u>
AA	Fitch	257,584	612,665
AA-	Standard&Poor's	-	21,466
A+/ A1	Standard&Poor's, Fitch, Moody's	754,166	-
A	Standard&Poor's, Fitch	21,858	1,574,791
A-	Standard&Poor's , Fitch	632,194	-
BBB+	Standard&Poor's, Fitch	20,744	586,831
BBB	Standard&Poor's, Fitch	8,581	376
Baa3	Moody's	3,236	324
Rating Ba2 / BB și mai jos	Standard&Poor's, Moody's	21,655	14,506
Fără rating	-	589	219
Total		<u>1,720,607</u>	<u>2,811,178</u>

NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

**PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)****7 ACTIVE FINANCIARE LA VALOAREA JUSTĂ PRIN ALTE ELEMENTE ALE REZULTATULUI GLOBAL/ ACTIVE FINANCIARE DISPONIBILE PENTRU VÂNZARE**

	31.12.2018 MDL'ooo	31.12.2017 MDL'ooo
Active financiare disponibile pentru vânzare, din care:	-	1,420,720
<i>Instrumente de capitaluri proprii disponibile pentru vânzare</i>	-	<u>142,403</u>
<i>Titluri de datorie disponibile pentru vânzare</i>	-	<u>1,278,317</u>
Instrumente de capitaluri proprii la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	151,552	-
Titluri de datorie la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	<u>1,496,114</u>	-
	<u>1,647,666</u>	<u>1,420,720</u>

Instrumente de capitaluri proprii la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global/ disponibile pentru vânzare:

	2018 MDL'ooo	2017 MDL'ooo
Sold la 1 Ianuarie	142,403	161,868
*Ieșiri	(699)	(43,283)
Adiții	50	
Majorarea/(diminuarea) valorii juste	9,798	17,014
(Majorarea)/diminuarea deprecierei	-	<u>6,804</u>
 Sold la 31 Decembrie	 <u>151,552</u>	 <u>142,403</u>

*Pe parcursul anului 2018 Grupul a ieșit din capitalul social al Societății de Garantare Interbancară "Garantinvest" S.R.L. la valoarea determinată ca rezultat al repartizării activelor odată cu lichidarea definitivă a Societății, și anume MDL'ooo 699.

În 2018 Grupul a subscris o acțiune ordinară nominativă cu drept de vot, cu valoarea nominală de MDL'ooo 50, emisă și plasată la fondarea „Depozitarului Central Unic al Valorilor Mobiliare” S.A., ceea ce constituie 0.2049% din capitalul social al Societății.

*Pe parcursul anului 2017 Grupul a comercializat investiția deținută în capitalul social al ÎM "Suedzucker Moldova" S.A. la prețul de MDL'ooo 47,915, astfel diferența dintre valoarea de cost a acestei investiții și valoarea sa de comercializare a constituit MDL'ooo 36,008, care a fost reflectată în contul de profit sau pierdere.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

**PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)****7 ACTIVE FINANCIARE LA VALOAREA JUSTĂ PRIN ALTE ELEMENTE ALE REZULTATULUI GLOBAL/ ACTIVE FINANCIARE DISPONIBILE PENTRU VÂNZARE (CONTINUARE)**

Instrumente de capitaluri proprii la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global/ disponibile pentru vânzare(continuare)

	Domeniul de activitate	Proprietate %		31.12.2018	31.12.2017
		2018	2017	MDL'000	MDL'000
Visa Inc.	Procesarea tranzacțiilor	0.001%	0.001%	68,595	58,808
IM Glass Container Prim SA	Producerea sticlei	16.89%	16.89%	51,696	50,458
IM Glass Container Company SA	Producerea sticlei	17.43%	17.43%	29,154	30,663
IM Biroul de Credit SRL	Birou al istoriilor de credit	6.70%	6.70%	1,019	1,019
S.W.I.F.T. SCRL	Procesarea tranzacțiilor	0.01%	0.01%	900	877
Garantinvest SRL	Investiții și servicii de garantare	0%	9.92%	-	440
Depozitarul Central Unic al Valorilor Mobiliare	Servicii de registrator, depozitare și clearing	0.20%	-	50	-
Depozitarul Național de Valori Mobiliare al Moldovei SA	Servicii de depozitare și clearing	5.30%	5.30%	131	131
Bursa de Valori din Moldova	bursiere	2.56%	2.56%	7	7
IM Piele SA	Fabricarea pieilor	12.80%	12.80%	-	-
				151,552	142,403

Toate activele financiare la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global, cu excepția I.M."Glass Container Company" S.A., I.M. "Glass Container Prim" S.A., Visa Inc. și S.W.I.F.T. SCRL sunt recunoscute la 31 Decembrie 2018 la valoarea costului istoric deoarece valoarea justă nu poate fi determinată într-un mod sigur, lipsei randamentului cost/eficiență în determinarea ei și unui prag infim de semnificație a valorii acestora, precum și absența cărorva modificări a situației financiare ale emitentului.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE CONSOLIDATE**PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
*(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)***

---

7 ACTIVE FINANCIARE LA VALOAREA JUSTĂ PRIN ALTE ELEMENTE ALE REZULTATULUI GLOBAL/ ACTIVE FINANCIARE DISPONIBILE PENTRU VÂNZARE (CONTINUARE)

La 31.12.2018 valoarea justă a investiției în capitalul Visa Inc. a fost determinată în baza prețului cotat pe piața bursieră NYSE, aceasta tehnică este de nivelul 1 în ierarhie.

Valoarea contabilă a investiției în capitalul social al S.W.I.F.T. SCRL este valoarea confirmată anual de către AGA S.W.I.F.T. SCRL reieșind din rezultatele financiare ale Societății.

Este imposibil de a determina valoarea justă a investiției Grupului în capitalul Î.M. "Piele" SA pe baza fluxului finanțier sau a altor date financiare în condițiile în care aceasta și-a sistat activitatea de bază. Managementul băncii a decis de a menține provizionul de depreciere, format la 31 Decembrie 2012, în valoarea echivalentă costului investiției.

Valoarea justă a investițiilor în capitalul social al Î.M. „Glass Container Company” S.A. și Î.M. „Glass Container Prim” S.A. a fost determinată reieșind din evaluarea valorilor mobiliare efectuată de un evaluator extern.

La determinarea valorii juste a investiției Băncii în capitalul Î.M. „Glass Container Company” S.A. și Î.M. „Glass Container Prim” S.A. a fost utilizată metoda actualizării fluxurilor de trezorerie. Calculele efectuate au la bază prognoza indicatorilor financiari ai Societăților pentru o perioadă de perspectivă de 4 ani (2019 – 2022), ritmul de creștere pe termen lung de 6% anual stabilit în dependență de rata inflației proгnozate de către Banca Națională a Moldovei pentru perioadele următoare și creșterea proгnozată a fluxurilor reieșind din premiza că inflația va fi factorul principal care va conduce la modificarea prețurilor și respectiv creșterea veniturilor generate; și rata de actualizare a fluxurilor financiare nete stabilită aplicând metoda Costului Mediu Ponderat al Capitalului (WACC).

Alte investiții ale Grupului, precum investițiile în capitalul social al ÎM Biroul de Credit SRL, Depozitarul Național de Valori Mobiliare al Moldovei, Depozitarul Central Unic al Valorilor Mobiliare și Bursa de Valori a Moldovei SA au fost achiziționate de către Grupul cu scopul de a-și asigura participarea pe piața locală, conform cerințelor de reglementare ale pieței de capital și constituie o pârghie de promovare și de diversificare a serviciilor/produselor sale.

Estimările privind valoarea justă sunt prezentate în Nota 33.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

8 CREDITE ACORDATE CLIENTILOR

	31.12. 2018 <u>MDL'ooo</u>	31.12. 2017 <u>MDL'ooo</u>
Clienți corporativi	6,946,737	6,391,736
Clienți retail persoane juridice	1,919,016	1,889,682
Persoane fizice	<u>3,538,413</u>	<u>2,610,426</u>
Total credite, brut	12,404,166	10,891,844
Minus: reduceri pentru pierderi la credite total, inclusiv:		
- Reduceri la credite –portofoliu corporativ	(841,078)	(1,048,917)
- Reduceri la credite –portofoliu retail persoane juridice	(697,810)	(907,480)
- Reduceri la credite –portofoliu retail persoane fizice	(60,745)	(113,673)
	(82,523)	(27,764)
Total credite, net	<u>11,563,088</u>	<u>9,842,927</u>

Concentrația riscului pe sectoarele economice pentru portofoliul de credite al clientilor:

Corporativ	Starea 1	Starea 2	Starea 3	31.12.2018	31.12.2017
				<u>Total</u> <u>MDL'ooo</u>	<u>Total</u> <u>MDL'ooo</u>
Agricultură/ Industrie alimentară inclusiv:					
agricultură	244,991	-	-	244,991	289,864
industria alimentara, din care	1,190,377	577,340	29,587	1,797,304	1,891,065
- fabricarea vinului	222,154	577,339	-	799,493	714,706
Industria nealimentara	223,543	309,757	157,862	691,162	730,822
Comerț	2,367,255	165,907	155,903	2,689,065	2,429,535
Transport	140,896	149,045	-	289,941	278,126
Telecomunicații	363,712	-	-	363,712	247,300
Construcții și afaceri imobiliare	347,465	-	91,356	438,821	224,049
Energetica	-	-	213,882	213,882	192,235
Instituții și organizații financiare	208,703	-	-	208,703	80,991
Altele	<u>9,156</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>9,156</u>	<u>27,749</u>
Total	<u>5,096,098</u>	<u>1,202,049</u>	<u>648,590</u>	<u>6,946,737</u>	<u>6,391,736</u>

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

8 CREDITE ACORDATE CLIENTILOR (CONTINUARE)

Concentrația riscului pe sectoarele economice pentru portofoliul de credite al clientilor (continuare):

Retail persoane juridice	Starea 1	Starea 2	Starea 3	31.12.2018	31.12.2017
				Total	Total
				MDL'ooo	MDL'ooo
Agricultură/ Industrie alimentară inclusiv:					
agricultură	728,667	36,275	36,690	801,632	689,181
industria alimentara, din care	700,102	33,640	24,531	758,273	641,938
- fabricarea vinului	28,565	2,635	12,159	43,359	47,243
- -	16,303	-	-	16,303	17,939
Industria nealimentara	63,399	9,180	677	73,256	86,739
Comerț	854,268	15,696	18,321	888,285	898,738
Transport	27,269	103	1	27,373	33,486
Telecomunicații	726	-	1	727	180
Construcții și afaceri imobiliare	48,245	4,273	125	52,643	58,323
Energetica	1,458	-	-	1,458	-
Instituții și organizații financiare	15,612	70	343	16,025	60,968
Altele	57,294	163	160	57,617	62,067
Total	1,796,938	65,760	56,318	1,919,016	1,889,682

Persoane fizice	Starea 1	Starea 2	Starea 3	31.12.2018	31.12.2017
				Total	Total
				MDL'ooo	MDL'ooo
Ipotecare	1,775,185	43,211	24,887	1,843,283	1,157,373
Consum - asigurate	322,977	16,153	13,101	352,231	290,456
Consum - neasigurate	1,074,108	45,813	19,277	1,139,198	1,002,602
Carduri de credit	156,235	45,390	2,076	203,701	159,995
Total	3,328,505	150,567	59,341	3,538,413	2,610,426

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)**8 CREDITE ACORDATE CLIENTILOR (CONTINUARE)**

Tabelul de mai jos prezintă calitatea creditului și expunerea maximă la riscul de credit pe baza sistemului de rating intern al creditelor și clasificării la sfârșitul anului:

	Starea 1	Starea 2	Starea 3	31.12.2018 Total MDL'ooo	31.12.2017 Total MDL'ooo
Corporativ					
Performante					
Standard	3,554,378	385,015	-	3,939,393	3,363,232
Supravegheat	1,527,759	817,034	-	2,344,793	1,907,645
Neperformante	13,961	-	648,590	662,551	1,120,859
Minus: Reduceri pentru pierderi așteptate/depreciere, dintre care					
evaluate colectiv	(61,387)	(6,173)	-	(67,560)	(58,261)
evaluate individual	(50,244)	(219,277)	(360,729)	(630,250)	(849,219)
Total	4,984,467	976,599	287,861	6,248,927	5,484,256
Retail persoane juridice					
Performante					
Standard	1,554,674	14,809	-	1,569,483	1,460,363
Supravegheat	241,072	41,114	675	282,861	294,794
Neperformante	1,192	9,837	55,643	66,672	134,525
Minus: Reduceri pentru pierderi așteptate/depreciere, dintre care					
evaluate colectiv	(20,422)	(6,338)	(16,704)	(43,464)	(28,857)
evaluate individual	-	(1,087)	(16,194)	(17,281)	(84,816)
Total	1,776,516	58,335	23,420	1,858,271	1,776,009
Persoane fizice					
Performante					
Standard	3,198,895	1,872	-	3,200,767	2,335,632
Supravegheat	102,209	104,503	1,896	208,608	175,895
Neperformante	27,401	44,192	57,445	129,038	98,899
Minus: Reduceri pentru pierderi așteptate/depreciere, dintre care					
evaluate colectiv	(32,011)	(12,780)	(37,732)	(82,523)	(27,764)
evaluate individual	-	-	-	-	-
Total	3,296,494	137,787	21,609	3,455,890	2,582,662

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

8 CREDITE ACORDATE CLIENTILOR (CONTINUARE)

Structura portofoliului pe benzi de restanță și stări pe parcursul anului 2018:

	Starea 1						Starea 2			Starea 3			Total
	0 - 30 de zile	> 30 de zile ≤ 90 de zile	> 90 de zile	0 - 30 de zile	> 30 de zile ≤ 90 de zile	> 90 de zile	0 - 30 de zile	> 30 de zile ≤ 90 de zile	> 90 de zile	MDL'000	MDL'000	MDL'000	
MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000
Clienti corporativi	5,096,098	-	-	1,202,049	-	-	288,889	-	-	359,701	-	6,946,737	
Retail persoane juridice	1,796,938	-	-	41,418	24,342	-	1,491	749	54,078		1,919,016		
Persoane fizice	3,328,505	-	-	104,517	46,050	-	8,371	7,974	42,996		3,538,413		
Total credite brut	10,221,541	-	-	1,347,984	70,392	-	298,751	8,723	456,775		12,404,166		
Minus: Reduceri pentru pierderi așteptate/deprecieri, dintre care:	(164,064)	=	=	(231,571)	(14,084)	=	(140,590)	(5,515)	(285,254)		(841,078)		
evaluate colectiv	(113,820)	-	-	(11,207)	(14,084)	-	(5,653)	(5,515)	(43,268)		(193,547)		
evaluate individual	(50,244)	-	-	(220,364)	-	-	(134,937)	-	(241,986)		(647,531)		
Total credite, net	10,057,477	=	=	1,116,413	56,308	=	158,161	3,208	171,521		11,563,088		

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

3 CREDITE ACORDATE CLIENTILOR (CONTINUARE)

Structura portofoliului pe benzi de restanță pe parcursul anului 2017:

	31 Decembrie 2017	0-30 zile	31-90 zile	Mai mult de 90 zile	Total
		MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000
Clienti corporativi	5,669,767	-	18,999	721,969	6,391,736
Retail persoane juridice	1,751,587	47,133	35,763	119,096	1,889,682
Persoane fizice	2,527,530	66,132	876,828		2,610,426
	9,948,884				10,891,844
Minus: Reduceri pentru pierderi așteptate/deprecieri, dintre care: evaluate colectiv evaluate individual	(473,434) (77,701) (395,733)	(6,336) (6,034) (302)	(569,147) (31,147) (538,000)	(1,048,917) (114,882) (934,035)	
	9,475,450	59,796	307,681	9,842,927	

PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

8**CREDITE ACORDATE CLIENTILOR (CONTINUARE)**

Mișcarea în contul de reduceri pentru pierderi din depreciere în 2018 este prezentată mai jos:

	Corporativ	Retail persoane juridice	Persoane fizice	Total
	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000
Sold la 1 Ianuarie 2018	914,989	115,392	71,751	1,102,132
Cheltuieli cu pierderi din credite	49,108	2,670	18,475	70,253
Sume anulate ca nerecupерabile	(251,011)	(56,689)	(7,663)	(315,363)
Diferență de curs	(15,276)	(628)	(40)	(15,944)
Sold la 31 Decembrie 2018	697,810	60,745	82,523	841,078

Mișcarea în contul de reduceri pentru pierderi din depreciere în 2017 conform IAS 39 este prezentată mai jos:

	Corporativ	Retail persoane juridice	Persoane fizice	Total
	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000
Sold la 1 Ianuarie 2017	767,024	104,403	25,533	896,960
Cheltuieli cu pierderi din credite	228,077	22,100	9,392	259,569
Sume anulate ca nerecupерabile	(68,179)	(11,435)	(7,161)	(86,775)
Diferență de curs	(19,441)	(1,396)	-	(20,837)
Sold la 31 Decembrie 2017	907,481	113,672	27,764	1,048,917

Provisionul pentru depreciere diferă de valoarea prezentată în situația de profit sau pierdere ca urmare a recuperării unor sume anterior anulate ca nerecupерabile în valoare totală de MDL'000 15,191 (2017: MDL'000 14,698). Valoarea de recuperare a fost creditată direct la reluarea deprecierii în contul de profit sau pierdere pentru anul curent.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA **31 DECEMBRIE 2018***(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)***8 CREDITE ACORDATE CLIENTILOR (CONTINUARE)**

Analiză modificării valorilor reducerilor pentru deprecierea creditelor este prezentată mai jos:

<i>Corporativ</i>	<i>Starea 1</i>	<i>Starea 2</i>	<i>Starea 3</i>	31.12.2018
				Total MDL'ooo
La 1 ianuarie 2018	256,820	95,914	562,255	914,989
Majorări datorate inițierii și achiziției	37,666	4,252	-	41,918
Diminuări datorate derecunoașterii	(2,096)	(5,153)	(25)	(7,274)
Variații datorate modificării riscului de credit (net)	(177,860)	133,964	58,150	14,254
Sume anulate ca nerecuperabile	-	-	(251,011)	(251,011)
Diferența de curs	(2,899)	(3,527)	(8,640)	(15,066)
La 31 decembrie 2018	<u>111,631</u>	<u>225,450</u>	<u>360,729</u>	<u>697,810</u>

<i>Retail persoane juridice</i>	<i>Starea 1</i>	<i>Starea 2</i>	<i>Starea 3</i>	31.12.2018
				Total MDL'ooo
La 1 ianuarie 2018	21,887	6,165	87,340	115,392
Majorări datorate inițierii și achiziției	11,800	789	-	12,589
Diminuări datorate derecunoașterii	(1,654)	(1,087)	(4,366)	(7,107)
Variații datorate modificării riscului de credit (net)	(11,316)	1,694	6,810	(2,812)
Sume anulate ca nerecuperabile	-	-	(56,689)	(56,689)
Diferența de curs	(295)	(136)	(197)	(628)
La 31 decembrie 2018	<u>20,422</u>	<u>7,425</u>	<u>32,898</u>	<u>60,745</u>

<i>Persoane fizice</i>	<i>Starea 1</i>	<i>Starea 2</i>	<i>Starea 3</i>	31.12.2018
				Total MDL'ooo
La 1 ianuarie 2018	21,949	12,458	37,344	71,751
Majorări datorate inițierii și achiziției	15,653	1,612	2,821	20,086
Diminuări datorate derecunoașterii	(2,774)	(2,004)	(9,447)	(14,225)
Variații datorate modificării riscului de credit (net)	(2,814)	715	14,713	12,614
Sume anulate ca nerecuperabile	-	-	(7,663)	(7,663)
Diferența de curs	(3)	(1)	(36)	(40)
La 31 decembrie 2018	<u>32,011</u>	<u>12,780</u>	<u>37,732</u>	<u>82,523</u>

NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018*(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)***9 CREAȚE AFERENTE LEASINGULUI**

Grupul este implicat în calitate de locator în contracte de leasing finanțier în EUR, USD și MDL, care au ca obiect de leasing autovehicule, echipamente comerciale, industriale, agricole și de birou, precum și imobile industriale, comerciale și locative.

Tabelul de mai jos prezintă structura creațelor aferente leasingului.

	<u>31.12. 2018</u> <u>MDL'ooo</u>	<u>31.12. 2017</u> <u>MDL'ooo</u>
Persoane juridice	68,201	74,667
Persoane fizice	<u>62,174</u>	<u>70,769</u>
Total creațe aferente leasingului, brut	<u>130,375</u>	<u>145,436</u>
Minus: reduceri pentru pierderi la creațe aferente leasingului total, inclusiv:		
- Reduceri – creațe de leasing persoane juridice	(12,332)	(8,794)
- Reduceri – creațe de leasing persoane fizice	(6,943)	(4,611)
Total creațe aferente leasingului, net	<u>111,100</u>	<u>132,031</u>

Concentrația riscului pe sectoarele economice pentru portofoliul de creațe aferente leasingului:

	Starea 1	Starea 2	Starea 3	<u>31.12.2018</u>	<u>31.12.2017</u>
				<u>Total</u> <u>MDL'ooo</u>	<u>Total</u> <u>MDL'ooo</u>
Persoane fizice	34,382	2,523	25,269	62,174	70,769
Persoane juridice:					
Industria și construcții	14,410	29	9,152	23,591	28,488
Comerț	9,421	584	2,834	12,839	13,511
Servicii	14,432	-	4,964	19,396	17,716
Agricultură	3,116	-	322	3,438	4,999
Transport	3,854	-	5,083	8,937	9,953
Total:	<u>79,615</u>	<u>3,136</u>	<u>47,624</u>	<u>130,375</u>	<u>145,436</u>

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018

(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

9 CREAȚIILE AFERENTE LEASINGULUI FINANCIAR (CONTINUARE)

Structura portofoliului de leasing pe benzi de restanta si stări la situația 31 decembrie 2018:

	Starea1			Starea2			Starea3			Total	
	> 30 de zile	≤ 90 de zile	> 90 de zile	> 30 de zile	≤ 90 de zile	> 90 de zile	> 30 de zile	≤ 90 de zile	> 90 de zile	MDL'ooo	
o - 30 de zile				o - 30 de zile			o - 30 de zile				
Persoane juridice	38,591	6,643	-	-	613	-	-	555	21,799	68,201	
Persoane fizice	27,823	6,559	-	-	2,523	-	700	-	24,569	62,174	
	66,414	13,202	-	-	3,136	-	700	555	46,368	130,375	
Minus: Reduceri pentru pierderi așteptate/deprecieri, dintre care evaluate colectiv	(564)	(192)	-	-	(456)	-	(5)	-	(3,472)	(4,689)	
evaluate individual	-	-	-	-	-	-	(32)	-	(14,554)	(14,586)	
	<u>65,850</u>	<u>13,010</u>	<u>=</u>	<u>=</u>	<u>2,680</u>	<u>=</u>	<u>663</u>	<u>555</u>	<u>28,342</u>	<u>111,100</u>	

Structura portofoliului de leasing pe benzi de restanta la situația 31 decembrie 2017:

31 Decembrie 2017	0-30 zile		Mai mult de 90 zile		Total
	MDL'ooo	MDL'ooo	MDL'ooo	MDL'ooo	
Persoane juridice	47,752	3,634	23,281	74,667	
Persoane fizice	33,558	5,128	32,083	70,769	
	81,310	8,762	55,364	145,436	
Minus: Reduceri pentru pierderi așteptate/deprecieri, dintre care:					
evaluate colectiv	(691)	(218)	(1,080)	(1,989)	
evaluate individual	(12)	(196)	(11,208)	(11,416)	
	<u>80,607</u>	<u>8,348</u>	<u>43,076</u>	<u>132,031</u>	

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA **31 DECEMBRIE 2018***(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)*

---

9 CREAME AFERENTE LEASINGULUI FINANCIAR (CONTINUARE)

Tabelul de mai jos prezintă modificările privind reducerea pentru pierderi estimate din deprecierea Creanțelor aferente leasingului:

	<u>Persoane juridice</u>	<u>Persoane fizice</u>	<u>Total</u>
	<u>MDL'ooo</u>	<u>MDL'ooo</u>	<u>MDL'ooo</u>
Sold la 1 Ianuarie 2018	13,659	8,992	22,651
Cheltuieli cu pierderi din Creanțe de leasing	(835)	(1,759)	(2,594)
Diferența de curs	(492)	(290)	(782)
Sold la 31 Decembrie 2018	<u>12,332</u>	<u>6,943</u>	<u>19,275</u>

Tabelul de mai jos prezintă mișcările reducerilor pentru pierderi din depreciere conform IAS 39 în cursul anului 2017:

	<u>Persoane juridice</u>	<u>Persoane fizice</u>	<u>Total</u>
	<u>MDL'ooo</u>	<u>MDL'ooo</u>	<u>MDL'ooo</u>
Sold la 1 Ianuarie 2017	6,164	6,173	12,337
Cheltuieli cu pierderi din Creanțe de leasing	2,586	(1,603)	983
Diferența de curs	44	41	85
Sold la 31 Decembrie 2017	<u>8,794</u>	<u>4,611</u>	<u>13,405</u>

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018

(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

9 CREAȚE AFERENTE LEASINGULUI FINANCIAR (CONTINUARE)

Analiză a modificării valorii reducerilor pentru pierderi din deprecierea creațelor aferente leasingului:

<i>Persoane juridice</i>				31.12.2018
	Starea 1	Starea 2	Starea 3	Total
				MDL'ooo
La 1 ianuarie 2018	859	71	12,729	13,659
Majorări datorate inițierii și achiziției	321	143	-	464
Diminuări datorate derecunoașterii	(281)	(22)	(816)	(1,119)
Variații datorate modificării riscului de credit (net)	(369)	(41)	230	(180)
Diferența de curs	(20)	(6)	(466)	(492)
La 31 decembrie 2018	510	145	11,677	12,332

<i>Persoane fizice</i>				31.12.2018
	Starea 1	Starea 2	Starea 3	Total
				MDL'ooo
La 1 ianuarie 2018	426	1,723	6,843	8,992
Majorări datorate inițierii și achiziției	100	80	-	180
Diminuări datorate derecunoașterii	(124)	(222)	(1,260)	(1,606)
Variații datorate modificării riscului de credit (net)	(147)	(1,255)	1,069	(333)
Diferența de curs	(11)	(13)	(266)	(290)
La 31 decembrie 2018	244	313	6,386	6,943

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE**PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018***(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)*

---

10 ACTIVE FINANCIARE LA COST AMORTIZAT/ ACTIVE FINANCIARE PĂSTRATE PÂNĂ LA SCADENȚĂ

	31.12.2018 MDL'ooo	31.12.2017 MDL'ooo
Active financiare păstrate până la scadență	-	1,793,908
Titluri de datorie la cost amortizat	900,370	-
	<u>900,370</u>	<u>1,793,908</u>

Componența Titlurilor de datorie la cost amortizat/activelor financiare păstrate până la scadență în perioada anilor 2018 și 2017 este prezentată în tabelul de mai jos:

	31.12.2018 MDL'ooo	31.12.2017 MDL'ooo
Bonuri de trezorerie	4,991	221,277
Obligațiuni de Stat	46,329	74,630
Certificate emise de BNM	<u>849,050</u>	<u>1,498,001</u>
	<u>900,370</u>	<u>1,793,908</u>

La 31 decembrie 2018 bonurile de trezorerie emise de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova au scadență de 93 zile cu o rată a dobânzii anuale 4.00% (2017: 5.83 % și 8.46% pe an). La 31 decembrie 2018 obligațiunile de stat emise de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova au scadență între 730 și 1,826 zile cu o rată a dobânzii anuale variind între 4.32 % și 8.35% (2017: 5.70 % și 13.00% pe an).

La 31 decembrie 2018 Grupul are Certificatele emise de Banca Națională a Moldovei în portofoliul Grupului în valoare de MDL'ooo 850 cu o rată a dobânzii anuală de 6.5% (la 31 decembrie 2017 în portofoliul Grupului sunt Certificatele emise de Banca Națională a Moldovei în valoare de MDL'ooo 1,500 cu o rată a dobânzii anuală de 6.5%).

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE**PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018***(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)*

11**ACTIVE IMOBILIZATE DEȚINUTE PENTRU VÂNZARE**

La 31 decembrie 2018 Grupul are clasificate în categoria activelor imobilizate deținute pentru vânzare activele luate în posesie la valoarea contabilă de MDL'ooo 12,362 (2017: MDL'ooo 14,306) și activele imobilizate clasificate drept deținute pentru vânzare în conformitate cu prevederile IFRS 5 la valoarea de MDL'ooo 957 (2017: MDL'ooo 957).

Activele imobilizate luate în posesie includ imobile locative și comerciale, autoturisme și echipamente depozestate de la locatari, în rezultatul încetării silite a contractelor de leasing, ca urmare a plășilor restante.

Tipul	31.12.2018 MDL	31.12.2017 MDL
<u>Active luate în posesie</u>	<u>13,129</u>	<u>15,233</u>
<i>Imobile</i>	10,856	13,567
<i>Autoturisme</i>	1,227	620
<i>Utilaj special</i>	764	764
<i>Echipamente</i>	<u>282</u>	<u>282</u>
<u>Activele imobilizate clasificate drept deținute pentru vânzare</u>	<u>957</u>	<u>957</u>
Deprecierea activelor imobilizate luate în posesie	(767)	(927)
Active imobilizate deținute pentru vânzare, net	<u>13,319</u>	<u>15,263</u>

PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mil MDL, dacă nu este menționat altfel)

12 IMOBILIZĂRI CORPORALE

	<u>Valoarea reevaluată</u>	<u>Cost</u>				
		<u>Mobilier și echipamente</u> <u>MDL'000</u>	<u>Autovehicule</u> <u>MDL'000</u>	<u>Îmbunătățiri aduse activelor închiriate</u> <u>MDL'000</u>	<u>Active în curs de execuție</u> <u>MDL'000</u>	<u>Total</u> <u>MDL'000</u>
Terenuri și clădiri						
La 1 Ianuarie 2018						
Cost/ valoare reevaluată	649,757	508,067	34,265	27,363	224,408	1,443,860
Amortizarea acumulată	(185,636)	(354,772)	(20,434)	(19,003)	-	(579,845)
Valoarea netă	<u>464,121</u>	<u>153,295</u>	<u>13,831</u>	<u>8,360</u>	<u>224,408</u>	<u>864,015</u>
Anul încheiat la 31 Decembrie 2018						
Valoarea netă la 1 Ianuarie	464,121	153,295	13,831	8,360	224,408	864,015
Intrări	-	45	872	-	244,971	245,888
Reevaluarea	15	-	-	-	-	15
Transferuri	15,818	106,731	13,753	4,150	(140,452)	-
Ieșiri, net	(11,755)	(63)	(3,252)	-	(2,987)	(18,057)
Amortizarea	(11,439)	(58,393)	(3,414)	(2,703)	-	(75,949)
Valoarea netă	<u>456,760</u>	<u>201,615</u>	<u>21,790</u>	<u>9,807</u>	<u>325,940</u>	<u>1,015,912</u>
La 31 Decembrie 2018						
Cost/ valoare reevaluată	644,641	606,958	43,527	31,513	325,940	1,652,579
Amortizarea acumulată	(187,881)	(405,343)	(21,737)	(21,706)	-	(636,667)
Valoarea netă	<u>456,760</u>	<u>201,615</u>	<u>21,790</u>	<u>9,807</u>	<u>325,940</u>	<u>1,015,912</u>

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018

(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

---

12 IMOBILIZĂRI CORPORALE (CONTINUARE)

La 31 decembrie 2018, costul imobilizărilor corporale amortizate complet, dar încă utilizate de către Grupul a constituit MDL'ooo 309,530 (la 31 decembrie 2017: MDL'ooo 272,475).

Imobilizările corporale sunt evaluate la cost diminuat cu amortizarea acumulată și pierderile din deprecierea valorii, cu excepția grupului „Terenuri și clădiri”, care au fost reevaluate în anul 2016 la valoarea justă în conformitate cu prevederile IAS 16.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

12**IMOBILIZĂRI CORPORALE (CONTINUARE)****Valoarea reevaluată****Cost**

	Mobilier și echipamente MDL'000	Autovehicule MDL'000	Îmbunătățiri		Total MDL'000
			Active în curs aduse activelor închiriate MDL'000	Active de execuție MDL'000	
La 1 Ianuarie 2017					
Cost/ valoare reevaluată	642,470	452,551	33,494	24,847	1,352,960
Amortizarea acumulată	(173,900)	(315,787)	(19,826)	(17,653)	(527,166)
Valoarea netă	468,570	136,764	13,668	7,194	825,794
Anul încheiat la 31 Decembrie 2017					
Valoarea netă la 1 Ianuarie	468,570	136,764	13,668	7,194	199,598
Intrări	580	358	-	-	107,427
Reevaluarea	216	-	-	-	-
Transferuri	6,613	67,504	5,083	3,213	(82,413)
Ieșiri, net	-	(156)	-	-	(204)
* Reclasificate în active deținute pentru vânzare	(92)	-	(1,040)	-	(360)
Amortizarea	(11,766)	(51,175)	(3,880)	(2,047)	(1,132)
Valoarea netă	464,121	153,295	13,831	8,360	(68,868)
					224,408
La 31 Decembrie 2017					
Cost/ valoare reevaluată	649,757	508,067	34,265	27,363	1,443,860
Amortizarea acumulată	(185,636)	(354,772)	(20,434)	(19,003)	(579,845)
Valoarea netă	464,121	153,295	13,831	8,360	864,015

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
*(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)***13 INVESTIȚII IMOBILIARE**

	2018 MDL'ooo	2017 MDL'ooo
La 1 Ianuarie	72,356	78,991
Adiții	60	-
Ieșiri/Casări	-	(7,753)
Reevaluare	48	1,118
 La 31 Decembrie	<u>72,464</u>	<u>72,356</u>

14 IMOBILIZĂRI NECORPORALE

	2018 MDL'ooo	2017 MDL'ooo
Sold la 1 Ianuarie		
Cost	179,588	168,817
Amortizarea acumulată	(115,773)	(100,307)
Valoarea netă	<u>63,815</u>	<u>68,510</u>
 Anul încheiat la 31 Decembrie		
Valoarea netă la 1 Ianuarie	63,815	68,510
<i>Intrări, inclusiv:</i>		
Fond Comercial	2,497	-
Ieșiri	-	(15,319)
Cheltuieli cu amortizarea	(22,299)	(15,466)
Valoarea netă	<u>66,362</u>	<u>63,815</u>
 La 31 Decembrie		
Cost	204,434	179,588
Amortizarea acumulată	(138,072)	(115,773)
Valoarea netă	<u>66,362</u>	<u>63,815</u>

Imobilizările necorporale sunt inițial recunoscute la cost și ulterior sunt evaluate la costul diminuat cu amortizarea acumulată și oricare deprecieri a valorii acestora. Imobilizările necorporale se amortizează liniar pe toată durată de utilizare utilă a acestora.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
*(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)***14 IMOBILIZĂRI NECORPORALE (continuare)**

La 31 decembrie 2018 costul imobilizărilor necorporale amortizate complet în număr de 84 unități (2017: 71 unități) a atins valoarea de MDL'ooo 32,863 (2017: MDL'ooo 29,169).

În componența imobilizărilor necorporale se include sistemul automatizat bancar T24 cu valoarea contabilă la 31 decembrie 2018 de MDL'ooo 35,168 (2017: MDL'ooo 29,391), care în conformitate cu prevederile contractuale va fi utilizat de Grup până la 30.09.2030.

În anul 2015 Grupul a lansat proiectul de acceptare și emitere a cardurilor American Express. Valoarea contabilă a licenței la 31 decembrie 2018 a constituit MDL'ooo 5,184 (2017: MDL'ooo 7,673).

15 ALTE ACTIVE

	31.12.2018 MDL'ooo	31.12.2017 MDL'ooo
<i>Alte active nefinanciare</i>		
Avansuri către furnizori	56,369	70,628
Obiecte de mică valoare și materiale aflate în stoc	12,107	6,175
Creanțe privind decontările cu bugetul	221	642
Alte taxe anulate	584	888
	69,281	78,333
<i>Alte active financiare</i>		
Creanțe aferente acordurilor de leasing anulate	43,335	42,983
Creanțe de la alte instituții financiare	39,265	127,433
Finanțări	12,758	4,177
Creanțe de la asigurator	1,134	1,185
Alte active	38,060	35,888
	134,552	211,666
Minus: reduceri pentru pierderi din deprecierea altor active	(85,128)	(78,290)
	118,705	211,709

Creanțe de la alte instituții financiare reprezintă creanțele provenite din operațiunile de clearing aferente sistemelor Visa, Mastercard și American Express în valoare de MDL'ooo 34,296 (2017: MDL'ooo 115,796), creanțe aferente sistemelor rapide de transferuri internaționale MDL'ooo 4,968 (2017: MDL'ooo 11,637). Potrivit agenției de rating Moody's sistemului Visa International îi este atribuit următoarea clasificare "A-1" și "P-1", iar pentru MasterCard Incorporated: "A-3" și "P-2".

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018*(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)***15****ALTE ACTIVE (CONTINUARE)**

Creanțele aferente acordurilor de leasing anulate reprezintă acele contracte care au fost reziliate înainte de termen ca rezultat al neexecuțării obligațiunilor contractuale de către locatari. Grupul a recunoscut diferența dintre valoarea justă a obiectelor de leasing deposedate și valoarea netă a creanțelor de leasing ca și activ, deoarece conform prevederilor contractuale ale contractelor de leasing poate pretinde la recuperarea acestora de la locatari. Pentru unele contracte în 2018 Grupul este în proces de intrare în posesie a obiectelor de leasing sau a gajurilor depuse, pentru altele Grupul a deposedat deja toate obiectele de leasing, dar este în proces de judecată pentru recuperarea acelor sume care nu au fost acoperite de valoarea obiectului de leasing deposedat.

Finanțările reprezintă împrumuturi acordate dealerilor de autoturisme, persoanelor juridice pentru afaceri imobiliare și construcții, majorarea capitalului circulant și alte scopuri, precum și pentru persoane fizice – credite ipotecare și de consum. Finanțările acordate sunt asigurate cu gajuri bunuri mobile (autovehicule pentru dealerii de autoturisme) și ipotecă (ceilalți debitori).

Creanțe aferente acordurilor de leasing anulate, finanțări, vânzări în rate

Grupul utilizează următoarele categorii de calitate pentru gestionarea riscului de credit aferent creanțelor aferente acordurilor de leasing anulate, creanțelor de la furnizori și creanțelor privind vânzări în rate:

- Nerestante și nedepreciate - în cazul în care plățile sunt efectuate în mod regulat și în conformitate cu termenii contractuali;
- Restante ,dar nedepreciate
  - Restante 30 de zile - în cazul în care plățile sunt restante până la 30 zile;
  - Restante 31 - 90 zile - în cazul în care plățile sunt restante de la 31 la 90 de zile;
- Depreciate - în cazul în care plățile sunt restante mai mult de 90 de zile.

Modificarea reducerilor pentru pierderi din deprecierea altor active nefinanciare pe parcursul anilor 2018 și 2017:

	2018 MDL'ooo	2017 MDL'ooo
Sold la 1 Ianuarie	<u>21,629</u>	<u>23,185</u>
Pierderi/(reluări)	74	(1,233)
Casări și alte reclasificări	<u>(19,282)</u>	<u>(323)</u>
Sold la 31 Decembrie	<u>2,421</u>	<u>21,629</u>

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
*(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)***15 ALTE ACTIVE (CONTINUARE)**

Modificarea valorii reducerilor pentru pierderi din deprecierea altor active pe parcursul anilor 2018 și 2017:

	2018 MDL'ooo	2017 MDL'ooo
Sold la 1 Ianuarie	56,661	109,939
Ajustarea la tranziție la IFRS 9	(511)	-
Pierderi/(reluări)	10,677	18,377
Casări și alte reclasificări	15,880	(71,655)
Sold la 31 Decembrie	82,707	56,661

Reducerea pentru pierderi din depreciere în 2018 diferă de valoarea prezentată în situația rezultatului global pentru anii 2018 și 2017, ca urmare a recuperării sumelor anterior anulate ca irecupereabile în valoare de MDL'ooo 776 (2017: MDL'ooo 429). Valoarea de recuperare a acestora a fost creditată direct la "provisionul pentru depreciere" în situația de profit sau pierdere pentru anul curent.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
*(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)***16 DATORII CĂTRE BĂNCI**

	<u>Valuta</u>	<u>Scadentă</u>	31.12.2018 MDL'ooo	31.12.2017 MDL'ooo
Credite și conturi curente la alte bănci				
Conturi curente de la alte bănci				
bănci	USD	Neaplicabil	2,658	2,476
	MD	Neaplicabil	<u>2,387</u>	<u>44,771</u>
			<u>5,045</u>	47,247
Credite și împrumuturi pentru finanțarea activității de leasing				
FinComBank SA	EUR	Septembrie 2019	28	18,402
Comerțbank	EUR	Decembrie 2020	7,053	9,724
Moldindconbank	EUR	Octombrie 2019	8,127	28,170
Banca Comercială Română	EUR	Martie 2021	7,957	11,361
EuroCreditBank	EUR	Septembrie 2018	-	<u>3,071</u>
			<u>23,165</u>	<u>70,728</u>
			<u>28,210</u>	<u>117,975</u>

La 31 decembrie 2018 și 31 decembrie 2017 Grupul a gajat dreptul de colectare a creanțelor aferente leasingului financiar și finanțărilor, activelor preluate în posesie pentru a asigura creditele și împrumuturile precum urmează:

	31.12.2018 MDL'ooo	31.12.2017 MDL'ooo
Moldindconbank	13,643	42,074
Banca Comercială Română	26,099	27,071
FinComBank	18,686	23,442
Comertbank	9,791	10,800
EuroCreditBank	-	<u>7,450</u>
	<u>68,219</u>	<u>110,837</u>

NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

17

ÎMPRUMUTURI

	<u>Valuta</u>	<u>Scadentă</u>	31.12.2018 MDL'ooo	31.12.2017 MDL'ooo
Împrumuturi de la Instituțiile Financiare Internaționale:				
Proiectul de Investiții și Servicii Rurale	MDL/USD /EUR	01.04.2026	96,968	113,029
Fondul Internațional de Dezvoltare Agricolă	MDL/USD /EUR	16.03.2026	238,635	264,677
Proiectul de Ameliorare a Competitivității	MDL/USD /EUR	01.04.2026	85,891	109,110
Kreditanstalt fur Wiederaufbau	MDL/USD /EUR	15.07.2025	32,192	34,668
Fondul de Dezvoltare Durabilă	MDL/USD /EUR	25.02.2022	6,274	18,039
Filiere du Vin	EUR	02.06.2025	<u>108,924</u>	<u>143,456</u>
			568,884	682,979

Împrumuturi de la alte organizații pentru finanțarea activității de leasing

Autospace SRL	=	<u>100</u>
Extra-K SA	<u>58,800</u>	
	<u>58,800</u>	<u>100</u>
	<u>627,684</u>	<u>683,079</u>

La 31 decembrie 2018 Grupul a gajat dreptul de colectare a creanțelor aferente leasingului financiar și finanțărilor, activelor preluate în posesie pentru a asigura creditele și împrumuturile de la compania Extra –K S.A. în mărime de MDL'ooo 59,954 (2017: 0).

Pentru împrumuturile contractate în baza Acordurilor semnate între Guvernul Republicii Moldova și Instituții Financiare Internaționale, graficul de rambursare este stabilit pentru fiecare sub-proiect individual. În Acordurile semnate nu sunt stabiliți careva indicatori financiari care necesită calcularea și raportarea periodică.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
*(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)***18 DATORII CĂTRE CLIENTI**

	31.12.2018 MDL'ooo	31.12.2017 MDL'ooo
Persoane juridice		
Conturi curente, inclusiv:		
Clienti corporativi	1,563,712	1,544,545
Clienti retail	<u>2,560,881</u>	<u>2,179,452</u>
	4,124,593	3,723,997
Depozite la termen, inclusiv:		
Clienti corporativi	342,742	383,115
Clienti retail	<u>783,104</u>	<u>887,935</u>
	<u>1,125,846</u>	<u>1,271,050</u>
	5,250,439	4,995,047
Persoane fizice		
Conturi curente	3,003,138	2,333,010
Depozite la termen	<u>10,393,378</u>	<u>10,207,572</u>
	<u>13,396,516</u>	<u>12,540,582</u>
	<u>18,646,955</u>	<u>17,535,629</u>

La 31 decembrie 2018 conturile curente ale persoanelor juridice și fizice cuprind depozite restricționate prin contracte de garanție în valoare de MDL'ooo 84,314 (31 decembrie 2017: MDL'ooo 171,589).

Portofoliul de depozite la termen al Grupului cuprinde unele depozite ce nu acordă dreptul de a retrage suma depozitului înainte de data scadenței. Pentru astfel de depozite, în caz de retragere a sumei anterior scadenței, dobânda se micșorează la rata depozitelor la cerere și se recalculează pentru toată perioada depozitului.

19 IMPOZITARE

	31.12.2018 MDL'ooo	31.12.2017 MDL'ooo
Cheltuieli curente privind impozitul pe profit	68,275	58,097
Cheltuieli privind impozitul pe profit amânat	<u>1,818</u>	<u>(47)</u>
Cheltuieli privind impozitul pe profit al perioadei		
	<u>70,093</u>	<u>58,050</u>

NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
*(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)***19 IMPOZITARE (CONTINUARE)**

Cheltuielile curente privind impozitul pe profit se calculează în baza venitului impozabil din situațiile financiare. În scopuri fiscale, deductibilitatea anumitor cheltuieli, de exemplu cheltuielile de reprezentanță, cheltuieli privind acțiunile de filantropie și sponsorizare, cheltuieli neconfirmate documentar sunt limitate la un anumit procent din profit, specificat de legislația fiscală.

Cota standard a impozitului pe profit în 2018 este 12% (2017: 12%).

Reconcilierea cheltuielilor privind impozitul pe profit sunt prezentate în tabelul de mai jos:

	31.12.2018 MDL'ooo	31.12.2017 MDL'ooo
Profit până la impozitare	606,539	519,689
La cota impozitului pe profit de 12% (2017:12%)	72,785	62,363
 Efектul fiscal al:		
Venitului neimpozabil	(12,183)	(13,084)
Cheltuielilor nedeductibile	9,659	8,973
Cheltuieli cu limitarea ducerii	<u>(168)</u>	<u>(202)</u>
 Cheltuieli privind impozitul pe profit al perioadei	<u>70,093</u>	<u>58,050</u>

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

IMPOZITARE (CONTINUARE)

	Sold la 1 Ianuarie MDL'ooo	Recunoscut în contul de profit și pierderi MDL'ooo	Recunoscut în alte elemente ale rezultatului global MDL'ooo	Creanțe datorii privind impozit amânat MDL'ooo	Sold net la 31 Decembrie MDL'ooo
Conturi curente și depozite la bănci	116	(2)	-	114	-
Credite acordate clienților	179	(126)	-	53	-
Creanțe aferente leasingului finanțărat	303	(48)	-	255	-
Active financiare la valoarea justă prin alte elemente rezultatului global, inclusiv:					(5,218)
-reevaluarea instrumentelor de capitaluri proprii	(7,881)	(4,993)	(1)	2,664	-
-reevaluarea titlurilor de datorie active imobilizate clasificate drept deținute pentru vânzare	(2,888)	-	(572)	(5,565)	(5,565)
(58)	37	3,236	348	-	-
(27,380)	(1,400)	1,520	(21)	(27,260)	(27,260)
(2,434)	(119)	-		(2,553)	(2,553)
22	(5)	17	-	-	-
92	(102)	(10)	(10)	-	17
84	(22)	62	-	-	(10)
-	-	-	-	-	62
140	(30)	110	-	-	-
Total creanțe (datorii) privind impozit amânat	(36,817)	(1,818)	4,184	611	(35,062)

Total creanțe (datorii) privind impozit amânat
(34,451)

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

19

IMPOZITARE (CONTINUARE)

	Sold la 1 Ianuarie <u>MDL'ooo</u>	contul de profit și pierderi <u>MDL'ooo</u>	Recunoscut în alte elemente ale rezultatului global <u>MDL'ooo</u>	Creamte amânat <u>MDL'ooo</u>	Datorii privind impozitul amânat <u>MDL'ooo</u>	Sold net la 31 Decembrie <u>MDL'ooo</u>
Conturi curente și depozite la bănci	122	(6)	-	116	-	116
Credite acordate clienților	376	(197)	-	179	-	179
Creamte aferente leasingului finanțat	269	34	-	303	-	303
Active financiare disponibile pentru vânzare	(5,722)	(355)	(1,804)	-	(7,881)	(7,881)
Active imobilizate clasificate drept deținute pentru vânzare	(59)	1	-	-	(58)	(58)
Imobilizări corporale	(27,877)	490	7	-	(27,380)	(27,380)
Investiții imobiliare	(2,618)	184	-	-	(2,434)	(2,434)
Imobilizări necorporale	26	(4)	-	22	-	22
Alte active	32	60	-	92	-	92
Împrumuturi	82	2	-	84	-	84
Pierderi fiscale	1	(1)	-	-	-	-
Alte datorii	301	(161)	-	140	-	140
Total creamte (datorii) privind impozit amânat	(35,067)	47	(1,797)	936	(37,753)	(36,817)

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
*(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)***20 ALTE DATORII**

	31.12.2018 MDL'ooo	31.12.2017 MDL'ooo
<i>Alte obligații nefinanciare</i>		
Datorii privind alte impozite și taxe	22,381	21,201
<i>Alte obligații financiare</i>		
Dividende spre plată	171,500	82,813
Datorii către furnizori	3,947	5,493
Datorii către asigurator (entitatea subsidiară)	23	74
Datorii către alte instituții financiare	149,548	37,531
Avansuri de la clienți privind contractele de leasing viitoare	1,890	1,777
Provizion pentru beneficiile angajaților	900	801
*Alte obligații	<u>115,161</u>	<u>64,384</u>
	<u>465,350</u>	<u>214,074</u>

*În componența altor obligații se includ creditori privind sume cu caracter neidentificate MDL'ooo 6,992 (2017: MDL'ooo 4,586), plăți încasate pentru transfer după destinație MDL'ooo 19,326 (2017: MDL'ooo 15,309), operațiuni cu valori mobiliare MDL'ooo 26,306 (2017: MDL'ooo 3,029), decontări aferente E-Comerțului MDL'ooo 11,972 (2017: MDL'ooo 11,975), decontări aferente serviciului Agent de Plată MDL'ooo 9,342 (2017: MDL'ooo 9,718), sume rezervate pentru proiecte salariale MDL'ooo 885 (2017: MDL'ooo 5,109) și alte obligații MDL'ooo 40,338 (2017: MDL'ooo 14,658).

21 ACȚIUNI ORDINARE ȘI CÂȘTIGURI PE ACȚIUNE

La 31 decembrie 2018 capitalul statutar cuprindea 1,037,634 acțiuni ordinare nominative, valoarea nominală pe acțiune de MDL 200 (31 decembrie 2017: 1,037,634).

Pe parcursul anului 2018 Grupul a declarat dividende din profitul net al anului încheiat la 31 decembrie 2017 câte MDL 213 pe acțiune, care au fost distribuite în sumă de MDL'ooo 221,016 (2017: MDL'ooo 51,347 sau MDL 84 pe acțiune).

Acțiuni ordinare în circulație	Profit net al exercițiului MDL'ooo	Câștiguri pe acțiune MDL	Câștiguri pe acțiune diluate MDL
La 31 Decembrie 2017 <i>(a se vedea Nota 1)</i>	1,037,634*	459.534	442.87
La 31 Decembrie 2018	1,037,634	536,364	516.91

NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE CONSOLIDATE**PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018**
*(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)***22****FONDURI PROPRII**

Pe parcursul anului 2017 și în primele 6 luni ale anului 2018 Grupul s-a conformat prevederilor prudentiale aferente suficienței capitalului stabilite de către Banca Națională a Moldovei.

Începând cu 30 iulie 2018 Grupul raportează Rata fondurilor proprii, calculată în conformitate cu prevederile cerințelor CRD IV/CRR Basel III.

Cerințele față de rata fondurilor proprii constituie min 16.25%, inclusiv cerințele aferente amortizoarelor de capital.

Grupul se conformează cerințelor aferente Fondurilor proprii stabilite.

31.12.2018**MDL'ooo**

Fonduri proprii de nivel 1 de baza	3,082,182
Fonduri proprii de nivel 1 suplimentar	-
Fonduri proprii de nivel 2	-

Fonduri proprii total:	3,082,182
------------------------	------------------

Cuantumul expunerilor la risc	
Riscul de credit	11,356,756
Riscul operațional	2,118,948
Riscul de piață	125,936
Riscul de decontare/livrare	-
Cuantumul total al expunerilor la risc	13,601,640

Rata fondurilor proprii de nivel I de baza	22.66%
--	--------

Rata fondurilor proprii de nivel I	22.66%
------------------------------------	--------

Rata fondurilor proprii totale	22.66%
--------------------------------	--------

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
*(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)***23 MIJLOACE BĂNEȘTI ȘI ECHIVALENTE DE NUMERAR**

În scopul întocmirii situației consolidate a fluxurilor de trezorerie, mijloacele bănești cu scadență de până la 90 de zile sunt constituite din:

	31.12.2018 MDL'ooo	31.12.2017 MDL'ooo
Numerar	1,103,882	613,201
Conturi la Banca Națională	4,329,009	3,385,601
Conturi curente și depozite la bănci	1,660,193	2,737,382
Certificate emise de Banca Națională a Moldovei	<u>849,050</u>	<u>1,498,001</u>
	<u>7,942,134</u>	<u>8,234,185</u>

24 VENITURI NETE DIN DOBÂNZI

	2018 MDL'ooo	2017 MDL'ooo
<i>Venituri din dobânzi</i>		
Credite și avansuri acordate clienților	981,030	983,061
Titluri de datorie	<u>174,167</u>	<u>189,311</u>
Credite și avansuri acordate băncilor	129,520	159,999
Leasing financiar și finanțări	<u>11,349</u>	<u>13,844</u>
	1,296,066	1,346,215
<i>Cheltuieli cu dobânzi</i>		
Depozite ale clienților (persoane fizice)	303,136	397,830
Depozite ale clienților (persoane juridice)	48,111	50,282
Împrumuturi de la bănci și alte organizații	<u>25,198</u>	<u>33,632</u>
	376,445	481,744
Venituri nete din dobânzi	<u>919,621</u>	<u>864,471</u>

NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

25 VENITURI NETE DIN TAXE ȘI COMISIOANE

	2018 <u>MDL'ooo</u>	2017 <u>MDL'ooo</u>
<i>Venituri din taxe și comisioane</i>		
Tranzacții în numerar	97,404	88,124
Procesarea plășilor clienșilor	61,678	57,663
Tranzacții cu carduri de debit	141,144	105,102
Comisioane aferente salariilor transferate la cardurile de debit	13,558	10,961
Transferuri prin sisteme rapide	17,202	15,641
Serviciile de încasarea numerarului	6,138	6,112
Comisioane de la încasarea plășilor pentru preștători de servicii	6,822	6,704
Comisioane aferente garanșilor și acreditivelor	6,702	7,888
Deservirea conturilor clienșilor	33,316	35,185
Comisioane din alte servicii prestate clienșilor	<u>35,082</u>	<u>98,657</u>
	419,046	432,037
<i>Cheltuieli cu taxe și comisioane</i>		
Tranzacții cu carduri de debit	45,044	33,797
Serviciile centrelor de procesare	73,537	64,670
Comisioane atribuite de către bâncile corespondente	2,461	2,849
Comisioane aferente operașunilor cu numerar	12,142	12,456
Comisioane pentru eliberare numerar aferente cardurilor	3,288	2,846
Altele*	<u>9,867</u>	<u>17,497</u>
	<u>146,339</u>	<u>134,115</u>
Venituri nete din taxe și comisioane	<u>272,707</u>	<u>297,922</u>

*În anul 2017 în componenșă altor cheltuieli privind taxe și comisioane au fost incluse contribușii la Fondul de Garantare a Depozitelor în sumă de MDL'ooo 8,955. Din anul 2018 contribușiiile la Fondul de Garantare a Depozitelor sunt prezentate în componenșă altor cheltuieli operașionale (a se vedea nota 29).

26 VENITURI NETE DIN CONVERSIA VALUTARĂ

	2018 <u>MDL'ooo</u>	2017 <u>MDL'ooo</u>
Câștiguri din tranzacșonarea cu valute	252,391	242,540
Pierderi din reevaluarea soldurilor în valută străină	<u>(14,207)</u>	<u>(11,950)</u>
Venituri nete	<u>238,184</u>	<u>230,590</u>

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

---

27 ALTE VENITURI OPERAȚIONALE

	2018 MDL'ooo	2017 MDL'ooo
Venituri din penalități	15,670	15,361
Venituri din dividendele neachitate cu vechime depășită	806	1,247
Venituri din ieșirea altor active	1,492	1,413
Venituri din arenda	1,552	4,989
Venituri din ieșirea imobilizărilor corporale	2,065	187
Alte venituri	<u>8,104</u>	<u>3,200</u>
	<u>29,689</u>	<u>26,397</u>

28 CHELTUIELI PRIVIND RETRIBUIREA MUNCII

	2018 MDL'ooo	2017 MDL'ooo
Salarii și premii	298,452	264,488
Asigurarea socială și contribuții	66,743	61,645
Asigurarea medicală	14,597	11,941
Tichete de masă	<u>5,149</u>	-
Alte cheltuieli aferente retribuirii muncii	<u>26,782</u>	<u>12,383</u>
	<u>411,723</u>	<u>350,457</u>

Grupul efectuează contribuții în fondul Asigurării sociale de stat al Republicii Moldova, care sunt calculate ca un procent de la salariul brut și alte compensații. Aceste contribuții sunt reflectate ca cheltuieli în Situația consolidată de profit sau pierdere în perioada obținerii salariului corespunzător de către angajați.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

29 ALTE CHELTUIELI OPERAȚIONALE

	2018 MDL'ooo	2017 MDL'ooo
Cheltuieli pentru arendă	41,954	41,007
Cheltuieli de reclama și sponsorizare	35,342	38,157
Cheltuieli privind repararea și întreținerea	33,162	32,608
Contribuții la Fondul de Garantare a Depozitelor*	22,226	-
Întreținerea imobilizărilor necorporale	13,839	13,807
Cheltuieli aferente serviciilor comunale	14,266	13,653
Cheltuieli de securitate și paza	11,023	9,958
Cheltuieli poștale și de telecomunicații	8,585	8,812
Cheltuieli de transport	7,996	7,629
Cheltuieli de birotică	11,626	10,551
Cheltuieli de promovare a afacerii	7,748	4,556
Cheltuieli privind servicii profesionale	12,691	9,698
Remunerarea Consiliului și comisiei de cenzori	17,630	15,150
Cheltuieli privind servicii informaționale și dealing	3,508	5,341
Cheltuieli privind obiecte de inventar	6,005	5,417
Cheltuieli de deplasare	3,239	2,920
Cheltuieli de asigurare	3,067	2,389
Instruire	2,928	2,843
Alte speze și provizioane	337	578
Cheltuieli pentru servicii de colectare a datorilor	1,400	1,400
Cheltuieli din ieșirea altor active	1,681	786
Alte cheltuieli	<u>18,419</u>	<u>23,426</u>
	<u>278,672</u>	<u>250,686</u>

Alte cheltuieli includ taxa pe imobile, penalități achitate, sume ce țin de operațiuni cu numerar și unele cheltuieli de marketing.

*În anul 2017 contribuții la Fondul de Garantare a Depozitelor în suma de MDL'ooo 8,955 au fost raportate în componența altor cheltuieli privind taxe și comisioane (a se vedea nota 25).

NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

---

30 DEPRECIEREA CREDITELOR, CREANȚELOR AFERENTE LEASING-ULUI ȘI ALTOR ACTIVE

Deprecierea activelor purtătoare de dobândă include:

	Note	2018	2017
		MDL'ooo	MDL'ooo
Credite	8	55,062	244,871
Creanțe aferente leasing-ului financiar	9	(2,594)	983
Alte active	15	9,975	6,391
Angajamente condiționale	31	2,950	-
Conturi curente și depozite la bănci	6	(14)	-
		<u>65,379</u>	<u>252,245</u>

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

**PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)****31 GARANȚII ȘI ALTE ANGAJAMENTE FINANCIARE**

Valoare agregată a garanțiilor, angajamentelor și a altor elemente extrabilanțiere existente la 31 decembrie 2018 și 31 decembrie 2017 este:

	2018 MDL'ooo	2017 MDL'ooo
Acreditive	976	15,344
Garanții	248,474	310,789
Angajamente de finanțare și altele	<u>964,366</u>	<u>910,480</u>
	<u>1,213,816</u>	<u>1,236,613</u>

Riscul de creditare a garanțiilor este similar celui generat din activitatea de creditare. În cazul reclamației contra Grupului, generată de nerespectarea obligațiilor de către client aferente garanției, aceste instrumente de asemenea prezintă un anumit risc de credit pentru Grup. La 31 decembrie 2018 Grupul consideră că este necesară formarea provizionului în valoare de MDL'ooo 9,749 în legătură cu acest risc (2017: nul).

Angajamentele de finanțare nu necesită în mod obligatoriu un flux de numerar viitor, având în vedere ca multe din aceste angajamente vor expira fără a fi finanțate.

Tabelul de mai jos reflectă analiza pe maturități a garanțiilor și altor angajamente financiare ale Grupului la 31 decembrie 2018 și 31 decembrie 2017:

2018	Mai puțin de 1 lună MDL'ooo	De la 1 la 3 luni MDL'ooo	De la 3 luni la 1 an MDL'ooo	De la 1 la 5 ani MDL'ooo	Mai mult de 5 ani MDL'ooo	Total MDL'ooo
	2017	Mai puțin de 1 lună MDL'ooo	De la 1 la 3 luni MDL'ooo	De la 3 luni la 1 an MDL'ooo	De la 1 la 5 ani MDL'ooo	Mai mult de 5 ani MDL'ooo
Acreditive	-	976	-	-	-	976
Garanții	164,364	21,764	39,115	23,231	-	248,474
Angajamente financiare	<u>42,283</u>	<u>176,197</u>	<u>285,144</u>	<u>460,741</u>	<u>1</u>	<u>964,366</u>
Total	<u>206,647</u>	<u>198,937</u>	<u>324,259</u>	<u>483,972</u>	<u>1</u>	<u>1,213,816</u>
2017	Mai puțin de 1 lună MDL'ooo	De la 1 la 3 luni MDL'ooo	De la 3 luni la 1 an MDL'ooo	De la 1 la 5 ani MDL'ooo	Mai mult de 5 ani MDL'ooo	Total MDL'ooo
	7,662	7,682	-	-	-	15,344
Garanții	233,853	20,471	31,444	25,021	-	310,789
Angajamente financiare	<u>4,948</u>	<u>66,443</u>	<u>446,907</u>	<u>392,182</u>	<u>-</u>	<u>910,480</u>
Total	<u>246,463</u>	<u>94,596</u>	<u>478,351</u>	<u>417,203</u>	<u>-</u>	<u>1,236,613</u>

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

31**GARANȚII ȘI ALTE ANGAJAMENTE FINANCIARE (CONTINUARE)**

Modificările provizioanelor pentru pierderi estimate din deprecierea angajamentelor de creditare și garanțiilor înregistrate în situația de profit sau pierdere pe parcursul anului 2018 sunt prezentate mai jos :

	Corporativi MDL'ooo	Retail persoane juridice MDL'ooo	Persoane fizice MDL'ooo	Total MDL'ooo
Sold la 1 Ianuarie 2018	5,081	1,753	118	6,952
Cheltuieli cu pierderi din deprecierea angajamentelor de creditare	2,783	549	-	3,332
Cheltuieli cu pierderi din deprecierea garanțiilor	(349)	(54)	21	(382)
Diferența de curs	133	20	-	153
Sold la 31 Decembrie 2018	7,382	2,228	139	9,749

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

---

32 ANGAJAMENTE DE CAPITAL

La data de 31 decembrie 2018 și 31 decembrie 2017 Grupul nu a avut careva angajamente de capital.

33 VALOAREA JUSTĂ A ACTIVELOR ȘI DATORIILOR FINANCIARE ȘI IERARHIA VALORILOR

Valorile juste sunt analizate pe nivele în ierarhia valorilor juste după cum este descris în Nota 3. Conducerea aplică o anumită analiză pentru clasificarea instrumentelor financiare folosind ierarhia valorii juste. Dacă o evaluare a valorii juste utilizează intrări observabile care necesită ajustări semnificative, atunci aceasta aparține nivelului 3 în ierarhia valorilor juste. Semnificația intrărilor evaluate este determinată în raport valoarea sa justă în întregime.

Evaluarea activelor și datoriilor la valoarea justă în mod recurrent sau nerecurrent

Pentru activele și datoriile evaluate la valoarea justă în mod recurrent sau nerecurrent în situația poziției financiare după recunoașterea inițială se utilizează tehnici de evaluare și date de intrare utilizate în realizarea evaluărilor respective.

Pentru evaluarea la valoarea justă efectuată în mod recurrent pe baza unor date de intrare neobservabile (de nivelul 3) semnificative se prezintă informații privind efectul evaluărilor asupra profitului sau pierderii sau asupra altor elemente ale rezultatului global pentru perioada respectivă.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

33 VALOAREA JUSTĂ A ACTIVELOR ȘI DATORILOR FINANCIARE ȘI IERARHIA VALORILOR JUSTE (CONTINUARE)

	2018			2017		
	Valoarea justă			Valoarea justă		
	Nivelul 1	Nivelul 2	Nivelul 3	MDL'ooo	Total	MDL'ooo
Active financiare						
Active financiare disponibile pentru vânzare	-	-	-	58,808	1,278,317	83,595
Instrumente de capitaluri proprii la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	68,595	-	82,957	151,552	-	-
Titluri de datorie la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	-	1,496,114	-	1,496,114	-	-
Active nefinanciare						
Terenuri și Clădiri	-	-	456,760	456,760	-	464,121
Investiții imobiliare	—	72,464	—	72,464	—	72,356
Total valoarea justă recurrentă a evaluării activelor	68,595	1,568,578	539,717	2,176,890	58,808	1,350,673
						547,716
						1,957,197

Nivelul din ierarhia valorilor juste în care sunt clasificate evaluările valorilor juste recurente sunt categorizate după cum urmează:

NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

**PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)****33 VALOAREA JUSTĂ A ACTIVELOR ȘI DATORIILOR FINANCIARE ȘI IERARHIA VALORILOR JUSTE (CONTINUARE)**

Tehnica de evaluare, intrările utilizate pentru evaluarea valorii juste de nivelul 3 și sensibilitatea la schimbările rezonabile posibile a acestor intrări la 31 decembrie 2018 și 31 decembrie 2017 sunt, după cum urmează:

Valoarea justă	Tehnici de evaluare	Intrări	Gama de intrări (medie ponderată)	Schimbări rezonabile	Sensibilitatea evaluării valorii juste
31 Decembrie 2018					
Instrumente de capitaluri proprii la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	82,957	Fluxul de numerar actualizat	Costul mediu ponderat al capitalului	8.65%-13.01% (10.22%)	+10% (34,399)
	68,595	Valoarea de piață	Prețul de piață pentru activul financiar	-10%	64,540
Terenuri și clădiri	456,760	Valoarea de piață	Prețul de piață pentru imobile similare (MDL/mp)	Terrenuri – 29-4,137 (2,319) Clădiri – 98-36,935 (14,186)	±10% ±5% ±3,430 ±45,676
31 Decembrie 2017					
Active financiare disponibile pentru vânzare	83,595	Fluxul de numerar actualizat	Costul mediu ponderat al capitalului	8.15%-15.79% (13.05%)	+10% (20,857)
	58,808	Valoarea de piață	Prețul de piață pentru activul financiar	-10%	28,793
Terenuri și clădiri	464,121	Valoarea de piață	Prețul de piață pentru imobile similare (MDL/mp)	Terrenuri – 29-4,137 (2,319) Clădiri – 98-36,935 (14,186)	±5% ±10% ±2,940 ±46,412

NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE CONSOLIDATE**PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018**
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

---

33 VALOAREA JUSTĂ A ACTIVELOR ȘI DATORIILOR FINANCIARE ȘI IERARHIA VALORILOR JUSTE (CONTINUARE)

Tabelele de mai sus prezintă sensibilitate la intrările de evaluare a activelor financiare, în cazul schimbării unuia sau mai multor dintre intrările neobservabile pentru a reflecta în mod rezonabil ipotezele posibile alternative a schimbării în mod semnificativ a valorii juste. În acest scop, nivelul de semnificație a fost determinat în funcție de profit sau pierdere, și activele sau pasivele totale, sau, atunci când modificările valorii juste sunt recunoscute în alte elemente ale rezultatului global, capitalul total.

În cursul anului încheiat la 31 decembrie 2018 nu au existat schimbări în tehniciile de evaluare pentru determinarea valorilor justă recurente a activelor la Nivelul 1,2 și 3 (31 decembrie 2017: nu au existat schimbări).

Sensibilitatea evaluării valorii juste prezentate în tabelul de mai sus arată direcția în care o creștere sau scădere în variabilele de intrare respective ar avea asupra rezultatului evaluării. Pentru investițiile disponibile pentru vânzare, creșterea costului mediu ponderat al capitalului ar duce la o scădere a valorii estimate .

Evaluările de Nivelul 3 sunt revizuite anual de către Departamentul Investiții Corporative care raportează Comitetului de Conducere. Grupul implică un evaluator extern, care deține o calificare profesională recunoscută și relevantă și care are o experiență recentă în evaluarea activelor dintr-o categorie similară. Departamentul Investiții Corporative consideră gradul de adecvare a intrărilor modelului de evaluare, precum și rezultatul evaluării folosind diferite metode și tehnici de evaluare general recunoscute ca fiind standarde în industria serviciilor financiare.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

33 VALOAREA JUSTĂ A ACTIVELOR ȘI DATORIILOR FINANCIARE ȘI IERARHIA VALORILOR JUSTE (CONTINUARE)

	2018						2017					
	Valoarea contabilă			Valoarea justă			Valoarea contabilă			Valoarea justă		
	MDL'ooo	MDL'ooo	MDL'ooo	Nivelul 1	Nivelul 2	Nivelul 3	Nivelul 1	Nivelul 2	Nivelul 3	Nivelul 1	Nivelul 2	Nivelul 3
Active financiare												
Conturi la Banca	-	5,400,244	-	5,400,244	-	4,454,566	-	4,454,566	-	-	-	4,454,566
Națională a Moldovei	5,400,244	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Conturi curente și depozite la bănci	1,720,607	-	1,720,607	-	1,720,607	2,811,178	-	2,811,178	-	-	-	2,811,178
Credite acordate clientilor:	11,563,088	-	-	12,092,363	12,092,363	9,842,927	-	-	-	10,257,935	10,257,935	10,257,935
clientenți corporativi	6,248,927	-	-	6,442,433	6,442,433	5,484,255	-	-	-	5,671,254	5,671,254	5,671,254
clientenți retail persoane juridice	1,858,271	-	-	1,912,577	1,912,577	1,776,010	-	-	-	1,840,391	1,840,391	1,840,391
Persoane fizice	3,455,890	-	-	3,737,353	3,737,353	2,582,662	-	-	-	2,746,290	2,746,290	2,746,290
Creanțe aferente leasingului	111,100	-	-	120,215	120,215	132,031	-	-	-	143,100	143,100	143,100
Active financiare la cost amortizat/păstrare până la scadentă	900,370	-	899,914	-	899,914	1,793,908	-	1,793,908	-	-	-	1,793,860
Alte active financiare	51,845	=	=	51,845	51,845	155,005	=	=	=	155,005	155,005	155,005
Total	19,747,254	=	8,020,765	12,144,208	20,164,973	19,189,615	=	9,059,604	10,556,040	19,615,644		

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

33 VALOAREA JUSTĂ A ACTIVELOR ȘI DATORIILOR FINANCIARE ȘI IERARHIA VALORILOR JUSTE (CONTINUARE)

	2018			2017		
	Valoarea contabilă		Valoarea justă MDL'000	Valoarea contabilă		Valoarea justă MDL'000
	Nivelul 1	Nivelul 2		Nivelul 3	Nivelul 1	
Datorii financiare						
Datorii către bănci	28,210	-	28,210	28,210	117,975	-
Împrumuturi	627,684	-	627,880	627,880	683,079	-
Datorii către clienti	18,646,955	-	18,609,947	18,609,947	17,535,629	-
Persoane juridice, inclusiv:						
conturi curente	5,250,439	-	5,233,875	5,233,875	4,995,047	-
depozite la termen	4,124,593	-	4,124,593	4,124,593	3,723,997	-
Persoane fizice, inclusiv:						
conturi curente	1,125,846	-	1,109,282	1,109,282	1,271,050	-
depozite la termen	13,396,516	-	13,376,072	13,376,072	12,540,582	-
Alte datorii financiare	3,003,138	-	3,003,138	3,003,138	2,333,010	-
	10,393,378	-	10,372,934	10,372,934	10,207,572	-
Total	442,968	=	442,968	442,968	192,873	-
	19,745,817	=	19,709,005	19,709,005	18,529,556	-
						18,457,521

NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

**PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)**

---

33 VALOAREA JUSTĂ A ACTIVELOR ȘI DATORIILOR FINANCIARE ȘI IERARHIA VALORILOR JUSTE (CONTINUARE)

Mijloace bănești

Valoarea justă a mijloacelor bănești este egală cu valoarea lor contabilă.

Credite și creanțe aferente leasingului financiar, net

Creditele sunt diminuate cu mărimea deprecierii pentru pierderi la credite. Valoarea justă estimată a creditelor și creanțelor aferente leasingului financiar reprezintă valoarea actualizată a fluxurilor de numerar viitoare care se așteaptă să fie realizate. Fluxurile de numerar viitoare sunt actualizate la ratele de piață actuale pentru a determina valoarea justă.

Titluri de datorie la cost amortizat

Titluri de datorie la cost amortizat includ doar active purtătoare de dobândă deținute până la maturitate. Valoarea justă a acestora se bazează pe valoarea de piață sau prețul cotat de broker / dealer.

Împrumuturi, datorii către bănci

Valoarea justă a împrumuturilor cu rată flotantă aproximează valoarea lor contabilă. Valoarea justă estimată a depozitelor cu rată fixă și a altor împrumuturi care nu dispun de preț cotat pe piață se bazează pe valoarea actualizată a fluxurilor de numerar utilizând ratele dobânzii a unor noi datorii cu maturitate similară.

34 PREZENTAREA ACTIVELOR ȘI DATORIILOR FINANCIARE PE CATEGORII DE EVALUARE

În anul 2018, în conformitate cu prevederile *IFRS 9 Instrumente financiare*, Grupul clasifică activele financiare în următoarele categorii:

- Active financiare la valoare justă prin contul de profit sau pierdere;
- Active financiare la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global;
- Active financiare la cost amortizat.

În anul 2017, în scopul evaluării, *IAS 39, Instrumente financiare: Recunoaștere și Evaluare*, Grupul a clasificat activele financiare în următoarele categorii: (a) credite; (b) active financiare disponibile pentru vânzare; (c) active financiare păstrate până la scadență și (d) active financiare la valoare justă prin profit sau pierdere (“AFVJPP”).

Tabelul de mai jos prezintă reconcilierea activelor financiare conform acestor categorii de evaluare la 31 decembrie 2018 și 31 decembrie 2017:

PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

34 PREZENTAREA ACTIVELOR ȘI DATORIILOR FINANCIARE PE CATEGORII DE EVALUARE (CONTINUARE)

Tabelul de mai jos prezintă reconcilierea activelor financiare cu categorile de evaluare la 31 decembrie 2018:

	Active financiare la cost amortizat MDL'000	Active financiare la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global MDL'000	Active financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere MDL'000	Total MDL'000
Active				
Mijloace bănești și conturi la BNM	6,504,126	-	-	6,504,126
Conturi curente și depozite la bănci	1,720,607	-	-	1,720,607
Credite acordate clientilor:				
Clienti corporativi	6,248,927	-	-	6,248,927
Clienti retail persoane juridice	1,858,271	-	-	1,858,271
Persoane fizice	3,455,890	-	-	3,455,890
Active financiare la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	1,647,666	-	-	1,647,666
Creanțe din leasing:				
Persoane juridice	55,870	-	-	55,870
Persoane fizice	55,230	-	-	55,230
Active financiare la cost amortizat	900,370	-	-	900,370
Alte active financiare:				
Creanțe din contractele de leasing anulate (leasing)	11,364	-	-	11,364
Creanțe de la furnizori (leasing)	12,471	-	-	12,471
Creanțe de la asigurători (leasing)	1,134	-	-	1,134
Alte active financiare	<u>26,876</u>	-	-	<u>26,876</u>
Total active financiare	<u><u>20,851,136</u></u>	<u><u>1,647,666</u></u>	<u><u>-</u></u>	<u><u>22,498,802</u></u>

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

34**PREZENTAREA ACTIVELOR ȘI DATORIILOR FINANCIARE PE CATEGORII DE EVALUARE (CONTINUARE)**

Tabelul de mai jos prezintă reconcilierea activelor financiare cu categoriile de evaluare la 31 decembrie 2017:

	31 Decembrie 2017	Credite și avansuri MDL'000	Active disponibile pentru vânzare MDL'000	Active deținute pentru tranzacționare MDL'000	Păstrate până la scadentă		Total MDL'000
					Active disponibile pentru vânzare MDL'000	Păstrate până la scadentă MDL'000	
Active							
Mijloace bănești și conturi la BNM	5,067,767	-	-	-	-	-	5,067,767
Conturi curente și depozite la bănci	2,811,178	-	-	-	-	-	2,811,178
Credite acordate clientilor:							
Clienti corporativi	5,484,255	-	-	-	-	-	5,484,255
Clienti retail persoane juridice	1,776,010	-	-	-	-	-	1,776,010
Persoane fizice	2,582,662	-	-	-	-	-	2,582,662
Active financiare disponibile pentru vânzare	-	1,420,720	-	-	-	-	1,420,720
Creanțe din leasing:							
Persoane juridice	71,396	-	-	-	-	-	71,396
Persoane fizice	71,704	-	-	-	-	-	71,704
Active financiare păstrate până la scadentă	-	-	-	1,793,908	-	-	1,793,908
Alte active financiare:							
Creanțe din contractele de leasing anulate (leasing)	12,879	-	-	-	-	-	12,879
Creanțe de la alte instituții financiare	110,059	-	-	-	-	-	110,059
Creanțe de la furnizori (leasing)	3,721	-	-	-	-	-	3,721
Creanțe de la asigurători (leasing)	1,185	-	-	-	-	-	1,185
Alte	27,161	-	-	-	-	-	27,161
Total active financiare	18,019,977	1,420,720	-	-	-	-	1,793,908
							21,234,605

NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

---

34 PREZENTAREA ACTIVELOR ȘI DATORIILOR FINANCIARE PE CATEGORII DE EVALUARE (CONTINUARE)

La 31 decembrie 2018 și 31 decembrie 2017 toate obligațiunile financiare ale Grupului au fost reflectate la costul amortizat.

35 PĂRȚI AFILIATE

În cursul activității economice ordinare pe parcursul anului Grupul a efectuat o serie de tranzacții bancare și nebancare cu părți afiliate.

Aceste tranzacții includ acordarea creditelor, deschiderea depozitelor, finanțarea comerțului, transferul de credit, tranzacții cu valută străină și procurarea de bunuri și servicii de la părți afiliate.

Veniturile și cheltuielile din tranzacțiile menționate mai sus și soldurile aferente acestora au apărut ca urmare a activității economice ordinare a Grupului și au fost efectuate la prețuri de piață.

Mai jos sunt prezentate soldurile și tranzacțiile cu părțile afiliate pe parcursul anilor 2018 și 2017.

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

35**PĂRȚI AFILIATE (CONTINUARE)**

Solduri cu părții afiliate la finele exercițiului financiar încheiat la 31 decembrie:

Parte afiliată	Credite la finele anului (rata contractuală a dobânzii (4-15,50%)			Depozite la finele anului (rata contractuală a dobânzii: 0,10-6,25%)		
	Provizioane pentru deprecierea creditelor	Creanțe de leasing (9%-15%)	MDL'000	Împrumuturi primite (5,6%-11,55%)	MDL'000	Garanții emise de Grup
Societatea Civilă a acționarilor Grupului și afiliatii și persoanele care detin sau controlează 1% și mai mult din capitalul social al Grupului	2018 1,682	21	-	169,140	-	3,200
Alți directori (conducere executivă/ non-executivă) și afiliatii lor	2017 6,441	69	-	-	96,164	-
Management	2017 1,604	1	428	100	261,103	24,229
Total	2018 2,017	23	=	383,666	273	17,200
	2017 8,045	70	428	100	357,267	24,229

1,837
2,068

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

35

PĂRȚI AFILIATE (CONTINUARE)

Tranzacții cu părți afiliate la finele exercițiului finanțier încheiat la 31 decembrie:

Parte afiliată	Venituri aferente dobânzilor și comisioanelor <u>MDL'000</u>	Cheltuieli aferente dobânzilor și comisioanelor <u>MDL'000</u>	Venituri neaferente dobânzilor <u>MDL'000</u>	Cheltuieli/ costuri neaferente dobânzilor <u>MDL'000</u>	Procurări de active <u>MDL'000</u>	Dividende primite <u>MDL'000</u>
Societatea Civilă a acționarilor Grupului și afiliatii și persoanele care dețin sau controlează 1% și mai mult din capitalul social al Grupului	2018 2,338	2018 3,362	2018 1,870	2018 15,254	2018 1,895	2018 67,600
Alți directori (conducere executivă/ non-excutivă) și afiliații lor	2017 939	2017 3,696	2017 340	2017 3,077	2017 -	2017 21,633
Management	2017 232	2017 3,170	2017 1,408	2017 42,093	2017 -	2017 1,114
Total	2018 2,660	2018 6,532	2018 3,278	2018 57,347	2018 1,895	2018 68,714
	2017 1,171	2017 5,999	2017 2,886	2017 54,766	2017 600	2017 26,178

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018*(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)*

---

35 PĂRȚI AFILIATE (CONTINUARE)*Remunerarea Directorilor*

Managementul executiv și membrii neexecutivi ai Consiliului Grupului au fost remunerați în perioada anilor 2018 și 2017, după cum urmează:

	2018 <u>MDL'ooo</u>	2017 <u>MDL'ooo</u>
Remunerarea managementului executiv	25,259	23,714
Prime de asigurări medicale	1,136	1,005
Contribuții de asigurări sociale	5,575	5,434
Total managementul executiv	<u>31,970</u>	<u>30,153</u>
Remunerarea Consiliului Grupului	13,402	11,170
Prime de asigurări medicale	603	502
Contribuții de asigurări sociale	2,971	2,569
Total Consiliul Grupului	<u>16,976</u>	<u>14,241</u>

NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE CONSOLIDATE**PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018****(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)****36 RAPORTAREA PE SEGMENTE**

Segmentele de activitate - reprezintă subunități structurale ale Băncii ce desfășoară activități în rezultatul cărora se obțin venituri, se suportă cheltuieli, iar rezultatele activităților operaționale desfășurate sunt revizuite în mod constant de membrii Comitetului de Conducere al Grupului și de către șefii departamentelor, ce sunt responsabili de luarea deciziilor operaționale în baza rapoartelor întocmite în conformitate cu reglementările interne.

(a) descrierea produselor și serviciilor care generează venituri pe segmente raportabile

Operațiunile Băncii sunt clasificate pe următoarele segmente raportabile:

- Retail Banking - acest segment include prestarea unui spectru larg de servicii bancare clienților- persoanelor fizice și persoanelor juridice – întreprinderi mici și mijlocii cum ar fi: atragerea depozitelor și acordarea creditelor, garanții și tranzacții documentare, deschiderea și deservirea conturilor, transferuri în moneda națională și în valută străină, operațiuni cu numerarul, carduri de plată, servicii bancare la distanță, precum și alte tipuri de servicii.
- Corporate Banking - acest segment include prestarea serviciilor companiilor mari și grupurilor de companii cum ar fi: diferite tipuri de finanțări ale activității curente și investiționale a Companiilor (credite, linii de credit, garanții, tranzacții documentare, etc.), deschiderea și deservirea conturilor curente și de depozit ale Companiilor, incasarea și livrarea numerarului, transferuri în moneda națională și în valută străină, efectuarea operațiunilor cu valută străină și cu instrumente financiare , alte tipuri de servicii..
- Operațiuni de trezorerie - acest segment include efectuarea operațiunilor interbancare (operațiuni FOREX, de tip spot, forward sau swap, atragerea și plasarea depozitelor și creditelor interbancare, efectuarea operațiunilor cu valută străină, operațiuni cu certificate emise de BNM), pe piețele financiare interne și externe în cadrul limitelor stabilite, precum și atragerea împrumuturilor și contractarea liniilor de credit de la bănci și alte instituții financiare internaționale.
- Altele – acest segment include Investiții corporative și subunitățile de suport și administrare, precum și entitățile subsidiare (Leasing și tranzacțiile cu carduri).

(b) Factorii utilizați de Management la identificarea segmentelor raportabile

Segmentele de activitate ale Băncii sunt unități strategice, orientate spre diferite categorii de clienți. Având în vedere specificul segmentării clienților și tipul serviciilor bancare prestate, administrarea și gestionarea segmentelor de activitate se efectuează în mod individual.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018

(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

---

36 RAPORTAREA PE SEGMENTE (CONTINUARE)

Pentru prezentarea informațiilor pe segmente raportabile activele, datorile și profitul sau pierderea aferente Departamentului Investiții Corporative și subsidiarelor din motivul unor valori nesemnificative sunt incluse în categoria „Alte”, în care de asemenea se regăsesc subunitățile de suport și administrare.

(c) Evaluarea profitului sau pierderii segmentelor raportabile

Pentru determinarea profitului sau pierderii pe segmentele raportabile Grupul aplică metodologia internă de repartizare a veniturilor și cheltuielilor aplicând sistemul intern de transfer pricing și anumite chei de alocare a veniturilor și cheltuielilor indirekte.

(d) Informația geografică

Grupul nu dispune de venituri semnificative de la clienți externi aflați în afara țării.

Grupul nu dispune de active imobilizate care sunt localizate în alte țări decât Republica Moldova.

(e) Principaliii clienții

Grupul nu are clienți externi, care ar genera Grupului venituri ce ar constitui 10 % sau mai mult din veniturile totale ale Grupului.

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

În tabelul de mai jos este prezentată informația pe segmente pentru perioada încheiată la 31 decembrie 2018 și 31 decembrie 2017:

31 Decembrie 2018		Corporate banking <u>MDL'000</u>	Retail banking <u>MDL'000</u>	Trezorerie <u>MDL'000</u>	Alte <u>MDL'000</u>	Total <u>MDL'000</u>	Ajustări <u>MDL'000</u>	Total conform situației de profit sau pierderi <u>MDL'000</u>
Venituri din dobânzi		411,142	572,336	302,745	9,843	1,296,066	-	1,296,066
Venituri din dobânzi din vânzarea fondurilor între subunități		51,604	514,272	102,049	-	667,925	(667,925)	-
Total venituri din dobânzi		462,746	1,086,608	404,794	9,843	1,963,991	(667,925)	1,296,066
Cheltuieli cu dobânzi la depozitele clientilor și alte împrumuturi		19,592	351,872	-	4,981	376,445	-	376,445
Cheltuieli cu dobânzile pentru cumpărarea fondurilor între subunități		211,640	235,575	220,710	-	667,925	(667,925)	-
Total cheltuieli cu dobânzi		231,232	587,447	220,710	4,981	1,044,370	(667,925)	376,445
Venituri net din dobânzi		231,514	499,161	184,084	4,862	919,621	-	919,621
Total venituri neaférente dobânzilor		78,524	357,614	3,487	9,470	449,095	-	449,095
Total venituri		310,038	856,775	187,571	14,332	1,368,716	-	1,368,716

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018*(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)***36****RAPORTAREA PE SEGMENTE (CONTINUARE)**

	31 Decembrie 2018	Total conform situației de profit sau pierderi				
		Corporate banking	Retail banking	Trezorerie	Alte	Total
	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000
Venituri nete din conversia valutăř	85,395	163,554	(10,517)	(248)	238,184	-
Cheltuieli directe alocate centrului de cost	54,146	497,090	16,699	268,799	836,734	-
Cheltuieli cu amortizarea	3,066	45,800	1,077	48,305	98,248	-
Venituri indirecte (redistribuirea între subunităř)	(88,438)	72,504	15,934	-	-	-
Cheltuieli indirecte (ale centrelor administrative și de suport)	<u>24,196</u>	<u>287,452</u>	<u>2,305</u>	<u>(313,953)</u>	<u>=</u>	<u>=</u>
Profit din activitatea operațională până la deducerea cheltuielilor cu deprecierea și provizoane	225,587	262,491	172,907	10,933	671,918	-
Cheltuieli nete din depreciere și provizioane:	49,963	21,384	(20)	(5,948)	65,379	-
Profit din activitatea operațională până la impozitare	175,624	241,107	172,927	16,881	606,539	-
Cheltuieli privind impozit pe profit	21,877	34,606	12,088	1,522	70,093	-
Profit net al exercițiului finançiar	<u>153,747</u>	<u>206,501</u>	<u>160,839</u>	<u>15,359</u>	<u>536,446</u>	<u>=</u>

536,446

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

RAPORTAREA PE SEGMENTE (CONTINUARE)

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018

(Toate sumele sunt indicate în mi MDL, dacă nu este menționat altfel)

36

RAPORTAREA PE SEGMENTE (CONTINUARE)

							Total conform situației de profit sau pierderi
	Corporate banking	Retail banking	Trezorerie	Alte	Total	Ajustări	
	<u>MDL'000</u>	<u>MDL'000</u>	<u>MDL'000</u>	<u>MDL'000</u>	<u>MDL'000</u>	<u>MDL'000</u>	<u>MDL'000</u>
31 Decembrie 2017							
Venituri nete din conversia valutară	76,175	165,956	(11,846)	305	230,590	-	230,590
Cheltuieli directe alocate centrului de cost	46,044	436,650	16,119	236,445	735,258	-	735,258
Cheltuieli cu amortizarea	2,722	38,925	1,134	41,553	84,334	-	84,334
Venituri indirecte (redistribuirea între subunități)	(86,296)	71,218	15,078	-	-	-	-
Cheltuieli indirecte (ale centrelor administrative și de suport)	20,859	242,427	2,284	(265,570)	-	-	-
Profit din activitatea operațională până la deducerea cheltuielilor cu deprecierea și provizioane	281,975	341,141	110,235	38,583	771,934	-	771,934
Cheltuieli nete din depreciere și provizioane:	223,602	31,405	-	(2,762)	252,245	-	252,245
Profit din activitatea operațională până la impozitare	58,373	309,736	110,235	41,345	519,689	-	519,689
Cheltuieli privind impozit pe profit	12,487	36,280	7,350	1,933	58,050	-	58,050
Profit net al exercițiului finanțier	45,886	273,456					461,639

Veniturile totale pe segmente și profitul net diferă de profitul și veniturile statutare, datorită diferențelor neesentiale între veniturile / cheltuielile dintr-segmente, ce nu necesită a fi dezvoltuite.

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018*(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)***36 RAPORTAREA PE SEGMENTE (CONTINUARE)**

	31 Decembrie 2018	Corporate banking MDL'ooo	Retail banking MDL'ooo	Trezorerie MDL'ooo	Alte MDL'ooo	Total conform situației poziției financiare MDL'ooo
ACTIVE						
Mijloace bănești	-	-	-	-	1,103,882	1,103,882
Conturi la Banca Națională a Moldovei	-	-	-	5,400,244	-	5,400,244
Conturi curente și depozite la bănci				1,720,607	-	1,720,607
Active financiare la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global			-	1,496,114	151,552	1,647,666
Credite acordate clientilor	6,248,927	5,314,161		-	-	11,563,088
Creante aferente leasing-ului	-	-		-	111,100	111,100
Active financiare la cost amortizat	-	-		895,379	4,991	900,370
Active immobilizate clasificate drept deținute pentru vânzare		-		-	13,319	13,319
Imobilizări corporale	-	-		-	1,015,912	1,015,912
Investiții imobiliare	-	-		-	72,464	72,464
Imobilizări necorporale	-	-		-	66,362	66,362
Alte active	<u>2,081</u>	<u>16,226</u>		=	100,398	<u>118,708</u>
Total active	<u>6,251,008</u>	<u>5,330,387</u>			<u>2,639,980</u>	<u>23,733,719</u>

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018*(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)***36****RAPORTAREA PE SEGMENTE (CONTINUARE)**

	31 Decembrie 2018			Total conform situației pozitiei financiare
	Corporate banking <u>MDL'ooo</u>	Retail banking <u>MDL'ooo</u>	Trezorerie <u>MDL'ooo</u>	<u>Alte MDL'ooo</u>
DATORII				
Datorii către bănci	-	-	5,045	23,165
Împrumuturi	-	568,884	58,800	28,210
Datorii către clienți	1,906,454	16,740,501	-	627,684
Provizioane la angajamente condiționale	9,610	139	-	18,646,955
Datorii privind impozitul amânat	9,876	13,260	10,328	9,749
Alte datorii	4,801	166,205	=	34,451
			309,078	480,084
Total datorii	<u>1,930,741</u>	<u>16,920,105</u>	<u>584,257</u>	<u>19,827,133</u>

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018

(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

36 RAPORTAREA PE SEGMENTE (CONTINUARE)

	Total conform situației poziției financiare			
	Corporate banking <u>MDL'000</u>	Retail banking <u>MDL'000</u>	Trezorerie <u>MDL'000</u>	<u>Alte</u> <u>MDL'000</u>
31 Decembrie 2017				
ACTIVE				
Mijloace bănești	-	-	-	613,201
Conturi la Banca Națională a Moldovei	-	-	4,454,566	-
Conturi curente și depozite la bănci	-	-	2,811,178	-
Active financiare disponibile pentru vânzare	-	-	1,278,317	142,403
Credite acordate clientilor	5,484,255	4,358,672	-	9,842,927
Creanțe aferente leasing-ului	-	-	-	132,031
Active financiare păstrate până la scadentă	-	-	1,793,908	-
Active imobilizate clasificate drept deținute pentru vânzare	-	-	-	15,263
Imobilizări corporale	-	-	-	864,015
Investiții imobiliare	-	-	-	72,356
Imobilizări necorporale	-	-	-	63,815
Alte active	-	14,317	-	197,392
Total active	5,484,255	4,372,989	10,337,969	2,100,476
				22,295,689

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018*(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)***36 RAPORTAREA PE SEGMENTE (CONTINUARE)**

	Total conform situației pozitiei financiare			
	<u>Corporate banking</u> <u>MDL'000</u>	<u>Retail banking</u> <u>MDL'000</u>	<u>Trezorerie</u> <u>MDL'000</u>	<u>Alte</u> <u>MDL'000</u>
31 Decembrie 2017				
DATORII				
Datorii către bănci	-	-	47,247	70,728
Împrumuturi	-	-	682,979	100
Datorii către clienți	1,927,660	15,607,969	-	-
Datorii privind impozitul amânat	3,660	21,809	8,205	3,143
Alte datorii	4,970	57,469	-	182,607
Total datorii	1,936,290	15,687,247	738,431	256,578
			18,618,546	

NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE CONSOLIDATE**PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018****(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)****37****MANAGEMENTUL RISCULUI**

Managementul riscului este parte integrantă a tuturor proceselor decizionale și de afaceri în cadrul Băncii. Procesul de management al riscurilor Grupului este critic pentru asigurarea atingerii obiectivelor strategice, mai cu seamă în condițiile economice actuale. Obiectivele esențiale, ca maximizarea profitabilității, minimizarea expunerii la risc, respectarea reglementărilor în vigoare au determinat ca procesul de management al riscului să devină mai complex și indispensabil.

Grupul este expus la riscul de credit, inclusiv referitor la băncile partenere (riscul de contraparte), riscul de lichiditate, riscul de piață, care include riscul valutar, riscul ratei dobânzii asociat activităților din afara portofoliului de tranzacționare, riscul operațional, riscul de țară și de transfer.

37.1 Structura administrării riscurilor

Structura sistemului de administrare a riscurilor este bazată pe cerințele actuale privind sistemele de control intern, practica general acceptată în domeniu, inclusiv recomandările Comitetului Basel pentru Supraveghere Bancară.

Consiliul Băncii este responsabil de aprobarea strategiilor, politicilor și principiilor generale de abordare a riscurilor în Grupul și a limitelor de risc, sarcina implementării cărora este delegată executivului Băncii, inclusiv în cadrul unor comitete specializate cum ar fi Comitetul de Conducere, Comitetul pentru credite, Comitetul pentru administrare a activelor și pasivelor.

Comitetul de Risc al Băncii este un organ permanent cu funcții consultative, scopul principal al căruia este de a asigura organizarea unui sistem eficient de identificare și evaluare permanentă a riscurilor aferente activității băncii și de a supraveghea realizarea strategiilor de risc ale Grupului.

37.2 Principiile de bază ale administrării riscurilor

Strategia Grupului privind administrarea riscurilor are în vedere asigurarea realizării adecvării capitalului la apetitul la risc al Grupului precum și a indicatorilor bugetari previzionați în condiții de risc controlat care să asigure atât continuitate în desfășurarea activității Grupului cât și protejarea intereselor acționarilor și clienților. Grupul adoptă un apetit la risc în conformitate cu strategiile și politicile corespunzătoare privind administrarea riscurilor, corelate cu strategia generală de afaceri, capitalul propriu al băncii și experiența în managementul riscurilor.

Administrarea riscurilor este realizată prin aplicarea structurată a culturii manageriale, a politicilor, procedurilor și practicilor în scopul identificării, evaluării, monitorizării și reducerii riscului. Monitorizarea și controlul riscurilor sunt derulate, în primul rând, cu ajutorul sistemului de limite, pe care Grupul îl-a impus fiecărui risc semnificativ. Limitele sunt monitorizate continuu, asigurându-se comunicarea către membrii Comitetului de Conducere/Comitetului de Administrare a Activelor și Pasivelor băncii /Comitetului de Risc, Consiliului Băncii. Reieșind din schimbările mediului, tendințelor pe piață și/sau majorarea unor indicatori de risc, Grupul intervine și impune limite sau dispune alte măsuri de control și gestionare. Limitele de risc presupun, în primul rând, toleranța și apetitul la risc al Grupului.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

---

37 MANAGEMENTUL RISCOLUI (CONTINUARE)**37.2 Principiile de bază ale administrării riscurilor (continuare)**

Grupul și-a elaborat propriul model intern de evaluare și cuantificare a mărimeii capitalului economic necesar pentru acoperirea principalelor tipuri de risc la care este expusă și anume riscurile: creditar, valutar, rata dobânzii asociat portofoliului bancar și cel operațional. Totodată, Grupul utilizează garantarea și operațiuni de acoperire a expunerilor sale la risc prin instrumente disponibile pe piață.

Procesul aferent testărilor la stres este parte integrantă a sistemului de gestionare a riscului în cadrul Grupului. Grupul derulează testări la stres cu periodicitate regulată, rezultatele obținute sunt raportate oportun Comitetului de Conducere al Băncii, Comitetului ALCO, Comitetului de Risc și eventual Consiliului Băncii, la necesitate fiind aprobată hotărârile de rigoare și formulate recomandări în scopul anticipării unor evenimente nefavorabile băncii. Departamentul de Audit Intern evaluează eficiența scenariilor de testare la stres, efectuate în cadrul Grupului pentru toate riscurile aferente activității bancare, ținând cont de posibile evenimente sau modificări în condițiile de piață care pot afecta activitatea băncii.

În scopul asigurării unei gestionări efective a riscurilor și obținerii informației obiective privind starea și mărimea riscurilor, expunerile Grupului la riscuri sunt monitorizate permanent, fiind prezentate și analizate informații zilnice la acest capitol. Rapoarte lunare și trimestriale detaliante cu informații privind expunerea Grupului, respectarea limitelor și a parametrilor de risc, privind scenariile de evoluție a riscurilor și impactul posibil în cazurile respective sunt prezentate către executivul Băncii, inclusiv și către comitetele specializate cum sunt ALCO, Comitetul pentru Credite.

Trimestrial, se prezintă Comitetului de Risc al Băncii și Consiliului Băncii un raport cuprinzător, care permite membrilor comitetului crearea propriei opinii cu privire la expunerea Grupului riscurilor și eficiența sistemului de gestionare a acestora.

37.3 Riscul de țară și de transfer

Riscul de țară este riscul determinat de eventualul impact negativ asupra activității Grupului pe care îl pot avea condițiile și evenimentele economice, sociale și politice dintr-o țară.

Riscul de transfer este riscul imposibilității convertirii de către o entitate străină a unor obligații financiare în valuta necesară plății din cauza lipsei sau indisponibilității acestei valute ca urmare a unor restricții impuse de către țara respectivă.

Sistemul de gestionare a riscului de țară în Grup prevede aplicarea și perfecționarea modelului intern de evaluare și revizuire a categoriei de risc stabilită pentru țara respectivă, în baza analizei unui complex de factori, inclusiv și ratingul internațional atribuit de către agențiile internaționale de rating, prevăzuți în cadrul actelor normative interne. În baza acestora, sunt stabilite categoriile de risc și nivelele corespunzătoare de limitare a expunerii Grupului față de fiecare țară. Revizuirea și ajustarea limitelor de țară aprobată are loc periodic, dar nu mai rar de o dată pe an.

Respectarea limitelor de țară se monitorizează continuu, fiind informații cu periodicitatea prestabilită Comitetul de Conducere al Băncii, Comitetul de Risc al Băncii și Consiliul Băncii cu privire la nivelul de expunere a Grupului riscului de țară și transfer.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
*(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)***37 MANAGEMENTUL RISCULUI (CONTINUARE)****37.3 Riscul de țară și de transfer (continuare)**

Expunerea Grupului riscului de țară la 31 decembrie:

Categoria riscului de țară	2018		2017	
	<u>MDL'ooo</u>	<u>%</u>	<u>MDL'ooo</u>	<u>%</u>
I	1,690,536	98.04	2,841,633	94.04
II	11,817	0.68	164,999	5.46
III	21,650	1.26	14,579	0.48
IV	384	0.02	464	0.02
Total	1,724,387	100	3,021,675	100

Categoria I include țările cu raitingul internațional AAA-AA, categoria II: A-BBB, categoria III: BB-B, categoria IV: mai mic de B.

Grupul apreciază un nivel acceptabil al riscului de țară, în contextul în care cea mai mare parte a resurselor financiare expuse riscului de țară revine statelor cu o solvabilitate înaltă și anume categoria I de risc – 98,04%.

Grupul evaluează periodic calitatea creditară a expunerii sale față de riscul de țară și perfectează scenarii de stres în funcție de gradul de severitate a circumstanțelor presupuse, estimând mărimea pierderilor potențiale în cazul realizării acestora și impactul asupra capitalului. Evoluțiile înregistrate ale economiei globale și celor regionale, precum și tendințele și previziunile acestora este analizată în permanență, în scopul reacționării prompte și eficiente înctru diminuarea riscului.

37.4 Riscul de piață

Riscul de piață reprezintă riscul de a înregistra pierderi aferente pozițiilor din bilanț și din afara bilanțului din cauza fluctuațiilor nefavorabile pe piață ale prețurilor instrumentelor financiare și ale titlurilor de capital deținute pentru tranzacționare, ale ratelor dobânzii și ale cursului de schimb.

Grupul este expus riscului ratei dobânzii și riscul valutar. Managementul riscului de piață are ca obiectiv monitorizarea și menținerea în parametri asumați a expunerilor pe instrumentele financiare din portofoliu concomitent cu optimizarea randamentului respectivelor investiții.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018**(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)****37 MANAGEMENTUL RISCOLUI (CONTINUARE)****37.4 Riscul de piață (continuare)*****37.4.1 Riscul valutar***

Riscul valutar reprezintă riscul expunerii la pierderi rezultate din contractele comerciale sau din alte raporturi economice ca urmare a fluctuațiilor pe piață ale ratei de schimb valutar în perioada dintre încheierea contractului și scadența acestuia.

Grupul administrează riscul ratei de schimb, prin gestionarea prudențială a pozițiilor valutare deschise de Grup, procesul de administrare și monitorizare fiind bazat pe metodologia VAR, sistemul intern de indicatori și limite aplicate, menținerea unei structuri echilibrate a activelor și obligațiunilor în valuta străină, aplicarea testelor de stres și analiza impactului asupra capitalului Grupului.

În scopul estimării riscului de piață derivat din modificările ratelor de schimb a valutelor străine față de Leul Moldovenesc, Grupul utilizează metoda VAR cu intervalul de confidență de 95%, calculat în baza informației privind fluctuațiile zilnice ale ratelor de schimb, înregistrate pe parcursul unei perioade de observație de doi ani.

Indicatorul VAR	(MDL'ooo)
	Efectiv la 31 Decembrie
<u>Limita VAR</u>	<u>zilnică</u>
2018	985
2017	655
	Media Maximum
	362
	372
	1,396
	1,061
	26
	17

În scopul asigurării unei gestionări eficiente a riscului valutar, Grupul estimează sensibilitatea pozițiilor valutare deschise față de volatilitatea ratelor de schimb.

În tabela de mai jos este reflectat efectul potențial (asupra conturilor de profit/pierderi) de la modificarea zilnică a ratelor principalelor valute străine cu care operează Grupul și față de care există expuneri semnificative (având în vedere mărimea activelor și obligațiunilor valutare bilanțiere): EUR și USD în raport cu MDL.

Scenariul de stres se aplică pozițiilor valutare deschise pentru fiecare din cele trei valute menționate, la data de 31 decembrie 2018, având în vedere devieri zilnice rezonabile în creștere/scădere ale ratelor de schimb ale valutelor străine în raport cu moneda națională.

Mărimea pozițiilor valutare deschise cuprind soldurile activelor și obligațiunilor valutare bilanțiere și cele extrabilanțiere. Suma negativă, eventual obținută în baza scenariului, reflectă o posibilă reducere netă a rezultatului finanțier, în timp ce suma pozitivă reflectă o posibilă creștere a rezultatului finanțier net:

NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

---

37 MANAGEMENTUL RISCOLUI (CONTINUARE)**37.4 Riscul de piață (continuare)***37.4.1 Riscul valutar (continuare)*

Poziții valutare deschise	Valoarea nominală <u>MDL'ooo</u>	Creșterea zilnică posibilă a ratelor _____ %	Efectul venit/ (pierderi) <u>MDL'ooo</u>	Reducerea zilnică posibilă a ratelor _____ %	Efectul Venit/ (pierderi) <u>MDL'ooo</u>
La 31 Decembrie 2018					
EUR	(80,729)	15.00	(12,109)	(10.00)	8,073
USD	(77,519)	15.00	(11,628)	(15.00)	11,628
Total			(23,737)		19,701

Poziții valutare deschise	Valoarea nominală <u>MDL'ooo</u>	Creșterea zilnică posibilă a ratelor _____ %	Efectul venit/ (pierderi) <u>MDL'ooo</u>	Reducerea zilnică posibilă a ratelor _____ %	Efectul Venit/ (pierderi) <u>MDL'ooo</u>
La 31 Decembrie 2017					
EUR	11,518	15.00	1,728	(10.00)	(1,152)
USD	43,804	15.00	6,571	(15.00)	(6,571)
Total			8,299		(7,723)

Valoarea nominală a poziției valutar deschise se calculează conform prevederilor Băncii Naționale și include activele și datoriile financiare și angajamentele condiționale la 31 decembrie 2018 și 31 decembrie 2017.

Divizarea activelor și datoriilor Grupului pe valute este prezentată în Nota 38.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018*(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)***37 MANAGEMENTUL RISCULUI (CONTINUARE)****37.4 Riscul de piață (continuare)****37.4.2 Riscul ratei dobânzii asociat activităților din afara portofoliului de tranzacționare**

Riscul de rată a dobânzii reprezintă riscul actual sau viitor de afectare a profiturilor și a capitalului ca urmare a unor modificări adverse ale ratelor dobânzii.

Riscul de rată a dobânzii este gestionat în principal prin monitorizarea activelor și obligațiunilor sensibile în cadrul GAP-lor de revizuire a ratelor de dobânzi și printr-un sistem de limite aprobată.

Grupul își cuantifică expunerea la riscul de rată a dobânzii din afara portofoliului de tranzacționare, sub aspectul eventualelor fluctuații ale valorii economice, cât și din perspectiva volatilității venitului net din dobânzi.

Estimarea sensibilității valorii economice a activelor și obligațiunilor din afara portofoliului de tranzacționare, se calculează prin compararea valorii prezente a acestora cu valoarea obținută în rezultatul aplicării curbei de rată de dobândă corespunzătoare fiecărui scenariu de stres prestabilit.

Estimarea impactului modificării curbei de randament asupra venitului net din dobânzi, se efectuează prin considerarea bilanțului constant la o anumită dată gestionară (fiecare element bilanțier care ajunge la maturitate este înlocuit cu un element bilanțier cu caracteristici similare), pe un orizont de timp de un an și şouri simultane.

Tabelul de mai jos prefigurează sensibilitatea venitului net din dobânzi la o posibilă modificare proporțională a ratelor de dobânzi în cadrul fiecărei benzi de scadență în funcție de intervalul de reevaluare a dobânzii. Modelul nu evaluează elementele nepurtătoare de dobândă.

Sensibilitatea Venitului net din dobânzi, MDL'ooo

		Creșterea în puncte procentuale	Peste 5 ani					Total
			1 lună	1-3 luni	3-12 luni	1-5 ani	—	
2018	+100	5,665	2,795	3,792	4,389	12	16,653	
	+50	2,833	1,398	1,896	2,194	6	8,327	
2017	+100	1,597	1,110	8,428	4,060	(15)	15,180	
	+50	799	555	4,214	2,030	(8)	7,590	

Sensibilitatea Venitului net din dobânzi MDL'ooo

		Descreșterea în puncte procentuale	Peste 5 ani					Total
			1 lună	1-3 luni	3-12 luni	1-5 ani	—	
2018	-100	(5,665)	(2,795)	(3,792)	(4,389)	(12)	(16,653)	
	-50	(2,833)	(1,398)	(1,896)	(2,194)	(6)	(8,327)	
2017	-100	(1,597)	(1,110)	(8,428)	(4,060)	15	(15,180)	
	-50	(799)	(555)	(4,214)	(2,030)	8	(7,590)	

37 MANAGEMENTUL RISCOLUI (CONTINUARE)**37.5 Riscul lichidității**

Riscul de lichiditate reprezintă riscul actual sau viitor de afectare a profiturilor și a capitalului, determinat de incapacitatea Grupului de a-și îndeplini obligațiile la scadența acestora. Sistemul de gestionare a riscului de lichiditate în cadrul Grupului prevede managementul lichidității în concordanță cu cerințele reglementate, monitorizarea sistematică și analiza factorilor de risc cu privire la lichiditatea curentă și pe termen lung a Grupului, raportarea periodică cu privire la nivelul de expunere al Grupului riscului de lichiditate, cu înaintarea recomandărilor și propunerilor de rigoare. Parte integrantă a procesului de administrare a riscului de lichiditate reprezintă sistemul de indicatori de avertizare timpurie și testarea poziției de lichiditate în condiții de criză.

Grupul menține și actualizează Planul de redresare pentru situații de criză, care reprezintă un instrument de gestionare a riscurilor, orientat spre determinarea procedurilor de identificare timpurie a vulnerabilităților și măsurilor de întreprins pentru diminuarea impactului negativ al unei eventuale situații de criză.

Grupul stabilește și aproba un set de limite, în vederea măsurării și controlul riscului de lichiditate. Grupul dezvoltă un sir de indicatori care permit analiza poziției de lichiditate la o anumită dată gestionară și în dinamică. Pentru asigurarea unui echilibru optim între active și obligațiuni pe fiecare scadență, Grupul trebuie să mențină concordanță între continuitatea și flexibilitatea atragerii de fonduri, prin contractarea obligațiunilor cu scadențe diferite.

Având în vedere că riscul de lichiditate presupune, nu doar deficitul propriu-zis al mijloacelor financiare necesare, dar și costul de obținere al acestora, Grupul urmărește să-și asigure un portofoliu diversificat și de o calitate înaltă a activelor, asigurându-și o activitate durabilă și de succes.

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018*(Toate sumele sunt indicate în milioane de lei, dacă nu este menționat altfel)***37****MANAGEMENTUL RISCULUI (CONTINUARE)****37.5 Riscul lichidității (continuare)**

Tabelul de mai jos prezintă fluxurile de numerar datorate de către Grup în privința obligațiilor financiare nederivate în funcție de scadență contractuală rămasă la data bilanțului. Sumele prezentate în tabel reprezintă fluxuri de numerar reactualizate la 31 decembrie 2018:

	31 Decembrie 2018	Până la		Mai mult		Total
		La cerere	De la 3 luni	De la 1 la 5 ani	de 5 ani	
	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	
Datorii financiare						
Datorii către bănci	6,765	3,262	11,158	8,279	-	29,464
Împrumuturi	38,601	21,617	138,142	460,072	29,498	687,930
Datorii către clienți	8,213,293	1,867,736	7,570,336	1,334,547	15,260	19,001,172
Alte datorii financiare	<u>442,969</u>	-	-	-	-	<u>442,969</u>
Total datorii financiare nediscontate	8,701,628	1,892,615	7,719,636	1,802,898	44,758	20,161,535
Acreditive	-	976	-	-	-	976
Garanții financiare	164,364	21,764	39,115	23,231	-	248,474
Angajamente de finanțare	<u>42,283</u>	<u>176,197</u>	<u>285,144</u>	<u>460,742</u>	<u>1</u>	<u>964,367</u>
Total	<u>8,908,275</u>	<u>2,091,552</u>	<u>8,043,895</u>	<u>2,286,871</u>	<u>44,759</u>	<u>21,375,352</u>

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

37**MANAGEMENTUL RISCULUI (CONTINUARE)****37.5 Riscul lichidității (continuare)**

Tabelul de mai jos prezintă fluxurile de numerar datorate de către Grup în privința obligațiilor financiare nederivate în funcție de scadență contractuală rămasă la data bilanțului. Sumele prezentate în tabel reprezintă fluxuri de numerar reactualizate la 31 decembrie 2017:

	31 Decembrie 2017	Până la La cerere MDL'ooo	Până la 3 luni MDL'ooo	De la 1 la 1 an MDL'ooo	De la 3 luni la 1 an MDL'ooo	De la 1 la 5 ani MDL'ooo	Mai mult de 5 ani MDL'ooo	Total MDL'ooo
				De la 1 la 1 an MDL'ooo	De la 3 luni la 1 an MDL'ooo	De la 1 la 5 ani MDL'ooo	Mai mult de 5 ani MDL'ooo	Total MDL'ooo
Datorii financiare								
Datorii către bănci		51,115	7,126	31,867	27,464	-	-	117,572
Împrumuturi		53,017	12,170	157,247	486,316	23,228	-	731,978
Datorii către clientii alte datorii financiare		7,307,780	1,950,894	7,011,053	1,587,313	10,205	-	17,867,245
Total datorii financiare nediscontate		192,873	-	-	-	-	-	192,873
Acreditive		7,604,785	1,970,190	7,200,167	2,101,093	33,433	-	18,909,668
Garanții financiare		7,662	7,682	-	-	-	-	15,344
Angajamente de finanțare		233,853	20,471	31,444	25,021	-	-	310,789
Total		4,948	66,443	446,907	392,182	-	-	910,480
		7,851,248	2,064,786	7,678,518	2,518,296	33,433	20,146,281	

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE**PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018***(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)***37****MANAGEMENTUL RISCULUI (CONTINUARE)****37.6 Riscul de contraparte**

Sistemul de gestionare a riscului de credit al băncilor partenere (risc de contraparte) în Grupul prevede aplicarea și perfecționarea continuă a mecanismelor de apreciere și revizuire a solvabilității băncilor în baza unui model intern de evaluare care prevede analiza calitativă și cantitativă a acestora și prin prisma ratingului internațional cel mai scăzut al băncii partenere atribuit de către agențiile de rating: Standard&Poor's, Moody's și Fitch Ratings, în scopul stabilirii unor limite de expunere totală, cu structurarea ulterioară în funcție de tipul și termenul operațiunilor. Limitele sunt revizuite și ajustate periodic.

37.7 Riscul de credit

De asemenea întru evaluarea Grupul utilizează testarea la stres pentru a evalua modul în care profilul de risc al Grupului ar reacționa la potențialele evenimente externe și interne adverse și pentru a identifica punctele slabe sau a vulnerabilităților potențiale privind pozițiile riscului de credit.

Riscul de credit este definit ca și riscul actual sau viitor de afectare negativă a profiturilor și capitalului ca urmare a neîndeplinirii de către debitor a obligațiilor contractuale.

Pentru gestionarea riscului de credit Grupul a definit și aplică:

- procedurile de identificare a piețelor pe care Grupul acționează sau intenționează să intre, determinarea caracteristicilor acestor piețe (inclusiv gradul de diversificare și de concentrare) și evaluarea noilor oportunități de afacere în cadrul activității de creditare;
- tipurile produselor de credit și parametrii utilizați pentru finanțarea necesităților clienților în dependență de scopul utilizării precum și în dependență de segmentul clientului;
- procedurile de evaluare a contrapărților și criteriile de baza de determinare a contrapărților eligibile, condițiile ce trebuie îndeplinite de către acestea pentru a intra în relație de afaceri cu Grupul și pentru a obține finanțarea;
- rolurile și responsabilitățile subunităților (succursalelor, departamentelor) și personalului implicați în acordarea, monitorizarea și gestiunea creditelor;
- tipurile de garanții acceptate;
- schema de competențe de aprobare, inclusiv procesul de aprobare a derogărilor;
- procesul de monitorizare a clienților/contrapărților;
- setul de limite și restricții.

Grupul stabilește nivele minime de acoperire cu garanții în dependență de produsul de credit, valoarea și termenul expunerii și lichiditatea garanției, astfel încât să dispună de o amortizare suficientă pentru eventualele decline ale valorii de piață a acestora.

Tabelul de mai jos prezintă informația cumulativă cu privire la expunerea maximă la riscul de credit a elementelor bilanțiere și extra-bilanțiere ale Grupului. Tabelul de asemenea include efectul financiar al valorii juste totale a gajului deținut după tip și surplusul valorii gajului.

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

37**MANAGEMENTUL RISCULUI (CONTINUARE)****37.7 Riscul de credit (continuare)**

										Reduceri pentru pierderi/provizio-nare oane
										Expu-nere netă
										Valoarea justă a gajului
Exponerea maxima la riscul de credit	Garanții ale mijloacelor bănești guvernului /alte măbiliare	Bunuri imobile	Total gaj eligibil	Surplus de gaj	Expunere netă	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000
31 Decembrie 2018	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000
Credite, dintre care	12,404,166	36,656	116,808	6,418,832	2,684,389	9,377,294	3,427,891	3,026,872	841,078	
Corporate	6,946,737	13,158	120,606	2635	3,225,223	2,163,490	5,525,112	1,241,977	1,421,625	697,810
Retail persoane juridice	1,919,016	22,702	3	5,600	1,127,809	518,944	1,675,058	809,167	243,958	60,745
Retail persoane fizice	3,538,413	796	-	108573	2,065,800	1,955	2,177,124	1,376,747	1,361,289	82,523
Contracte de leasing	130,375	-	-	17,026	91,522	108,549	-	-	21,827	19,276
Persoane juridice	68,201	-	-	2,483	51,078	53,562	-	-	14,640	12,333
Persoane fizice	62,174	-	-	14,543	40,444	54,987	-	-	7,187	6,943
Angajamente, dintre care	1,213,816	33,968	-	110,072	50,718	194,758	145,132	1,019,058	9,749	
Acreditive	976	-	-	166	417	583	-	-	393	3
Garanții	248,474	17,607	-	37,847	17,355	72,809	29,341	175,665	1,078	
Angajamente de finanțare	964,366	16,361	-	72,059	32,946	121,366	115,791	843,000	8,668	
Total	13,748,357	70,624	120,609	116,808	6,545,930	2,826,629	9,680,601	3,573,023	4,067,757	870,103

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

37 MANAGEMENTUL RISCULUI (CONTINUARE)

37.7 Riscul de credit (continuare)

	31 Decembrie 2017	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	Valoarea justă a gajului	Reduceri pentru pierderi/provizioane
											Expunere netă	
Credite, dintre care												
Corporate	10,891,844	89,497	161,478	10,230	5,889,474	2,419,413	8,570,992	3,599,700	2,321,752	1,049,917		
Retail persoane juridice	6,391,736	21,149	161,478	-	3,280,073	1,973,634	5,436,334	1,517,443	955,402	908,480		
Retail persoane fizice	1,889,682	65,970	-	10,230	1,175,483	443,080	1,694,763	917,817	194,919	113,673		
	2,610,426	2,378	-	-	1,433,918	2,699	1,438,995	1,164,440	1,171,431	27,764		
Contracte de leasing												
Persoane juridice	145,436	-	-	-	23,303	107,106	130,409	-	15,028	13,405		
Persoane fizice	74,667	-	-	-	2,872	61,972	64,843	-	9,824	8,794		
	70,769	-	-	-	20,431	45,134	65,566	-	5,204	4,611		
Angajamente, dintre care												
Acreditive	1,236,613	54,187	-	-	206,452	173,248	433,837	257,701	802,726	-		
Garanții	15,344	-	-	-	-	-	-	-	15,344	-		
Angajamente de finanțare	310,789	46,119	-	-	115,381	95,450	256,950	158,948	53,839	-		
	910,480	8,068	-	-	91,071	77,798	176,937	98,753	733,543	-		
Total	12,273,893	143,684	161,478	10,230	6,119,229	2,699,767	9,134,388	3,857,401	3,139,506	1,063,322		

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018

(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

37

MANAGEMENTUL RISCULUI (CONTINUARE)

37.7 Riscul de credit (continuare)

Grupul asigură analiza expunerii la riscul de credit la nivel de portofoliu pentru prevenirea și identificarea zonelor supuse riscului de concentrare, analizând expunerile la nivel de o persoană și/sau grup de persoane aflate în legătură, genuri de activitate, categorii de debitori, valute, termene, produse, etc. Evoluția parametrilor de concentrare este analizată prin prisma setului de limite stabilite.

Tabelele de mai jos prezintă gradul de concentrare a riscului la nivel de industrie și componente ale situațiilor financiare.

Credite	2018		2017	
	MDL'ooo	%	MDL'ooo	%
Agricultură/ Industrie alimentara inclusiv:				
<i>agricultură</i>	2,843,927	22.9%	2,870,110	26.4%
<i>industria alimentara</i>	1,003,264	8.1%	931,802	8.6%
<i>din care fabricarea vinului</i>	1,840,663	14.8%	1,938,308	17.8%
<i>815,796</i>	6.6%	732,645	6.7%	
Industria nealimentara	764,418	6.2%	817,561	7.5%
Credite acordate persoanelor fizice	3,538,413	28.5%	2,610,425	24.0%
Comerț	3,577,350	28.8%	3,328,273	30.6%
Transport	317,314	2.6%	311,612	2.9%
Telecomunicații	364,439	2.9%	247,480	2.3%
Construcții și afaceri imobiliare	491,464	4.0%	282,372	2.6%
Energetica	215,340	1.7%	192,235	1.8%
Instituții și organizații financiare	224,728	1.8%	141,959	1.3%
Altele	66,773	0.5%	89,818	0.8%
	12,404,166	100%	10,891,845	100%

Creanțe aferente leasingului	2018		2017	
	MDL'ooo	%	MDL'ooo	%
Persoane fizice	62,174	47.7%	70,769	48.7%
Persoane juridice:				
Industria și construcții	23,591	18.1%	28,488	19.6%
Comerț	12,839	9.8%	13,511	9.3%
Servicii	19,396	14.9%	17,716	12.2%
Agricultură	3,438	2.6%	4,999	3.4%
Transport	8,937	6.9%	9,953	6.8%
	130,375	100%	145,436	100%

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018

(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

37 MANAGEMENTUL RISCULUI (CONTINUARE)

37.7 Riscul de credit (continuare)

Angajamente	2018		2017	
	<u>MDL'ooo</u>	%	<u>MDL'ooo</u>	%
Agricultură/ Industrie alimentara inclusiv:				
<i>agricultură</i>	50,693	5.3%	92,494	10.2%
<i>industria alimentara</i>	98,314	10.2%	33,417	3.7%
<i>din care fabricarea vinului</i>	5,511	0.6%	1,773	0.2%
Industria nealimentara	17,543	1.8%	43,128	4.7%
Credite acordate persoanelor fizice	207,601	21.5%	168,754	18.5%
Comerț	412,637	42.8%	384,970	42.3%
Transport	55,617	5.8%	4,788	0.5%
Telecomunicații	24,587	2.5%	72,934	8.0%
Construcții și afaceri imobiliare	38,279	4.0%	20,690	2.3%
Instituții și organizații financiare	54,499	5.7%	8,655	1.0%
Altele	4,596	0.5%	80,649	8.9%
	<u>964,366</u>	<u>100%</u>	<u>910,479</u>	<u>100%</u>

Acreditive / garanții	2018		2017	
	<u>MDL'ooo</u>	%	<u>MDL'ooo</u>	%
Agricultură/ Industrie alimentara inclusiv:				
<i>agricultură</i>	16,432	6.6%	220,751	66.6%
<i>industria alimentara</i>	1,127	0.5%	220,750	66.6%
<i>din care fabricarea vinului</i>	15,305	6.1%	1	0.0%
Industria nealimentara	3,234	1.3%	1,487	0.4%
Credite acordate persoanelor fizice	2	0.0%	-	0.0%
Comerț	161,892	64.9%	-	0.0%
Transport	26,524	10.6%	-	0.0%
Telecomunicații	72	0.0%	-	0.0%
Construcții și afaceri imobiliare	38,928	15.6%	87,894	26.5%
Energetica	-	0.0%	21,204	6.4%
Instituții și organizații financiare	5	0.0%	-	0.0%
Altele	<u>2,360</u>	<u>0.9%</u>	-	<u>0.0%</u>
	<u>249,449</u>	<u>100%</u>	<u>331,336</u>	<u>100%</u>

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018

(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

37 MANAGEMENTUL RISCULUI (CONTINUARE)**37.7 Riscul de credit (continuare)**

La 31 decembrie 2018 creditele acordate celor mai mari 20 clienți (grupuri) ai Grupului sunt în valoare de MDL'ooo 3,909,459 reprezentând 31.47% din portofoliul brut de credite al Băncii (2017: MDL'ooo 3,717,566 sau 34.02%).

Acești clienți pot fi analizați pe industrii precum urmează:

	2018		2017	
	MDL'ooo	%	MDL'ooo	%
Agricultură/ Industrie alimentara inclusiv:				
agricultură	189,478	4.8%	235,569	6.3%
industria alimentara	1,063,079	27.2%	1,326,624	35.7%
din care fabricarea vinului	476,996	12.2%	438,686	11.8%
Industria nealimentara	318,521	8.1%	504,702	13.6%
Credite acordate persoanelor fizice	4,970	0.1%	3,097	0.1%
Comerț	1,481,094	37.9%	1,286,002	34.6%
Telecomunicații	363,712	9.3%	169,337	4.6%
Construcții și afaceri imobiliare	211,728	5.4%	-	0.0%
Energetica	213,882	5.5%	192,235	5.2%
Instituții și organizații financiare	62,995	1.6%	-	0.0%
	3,909,459	100%	3,717,566	100%

Creanțe aferente leasingului acordate celor mai mari 20 clienți pot fi analizați pe industrii precum urmează:

	2018		2017	
	MDL'ooo	%	MDL'ooo	%
Persoane fizice	16,926	33.1%	25,399	44.7%
Persoane Juridice:				
Industria și construcții	15,552	30.4%	17,739	31.2%
Comerț	3,689	7.2%	1,361	2.4%
Servicii	8,120	15.9%	6,278	11.0%
Agricultură	1,166	2.3%	-	0.0%
Transport	5,660	11.1%	6,097	10.7%
	51,113	100%	56,874	100%

Pentru analiza concentrării semnificative la riscul de creditare la nivel industrial a se vedea Nota 8 și 9.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE**PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018***(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)*

37**MANAGEMENTUL RISCULUI (CONTINUARE)****37.7 Riscul de credit (continuare)*****Abordarea individuală/colectivă (segmentare portofoliu)***

Grupul calculează pierderile așteptate din credite fie prin metodă individuală, fie prin metodă colectivă.

Evaluarea individuală este obligatorie pentru clienții ce dispun de expunerii care depășesc pragul de materialitate stabilit de bancă 10,000,000 lei și dispun de credite aflate în starea 3 (default). La evaluarea individuală Grupul ia în considerare scenarii ponderate pentru toate fluxurile probabile de numerar și anume: fluxurile contractuale ale activului, fluxurile rezultate din vânzarea de garanții și alte îmbunătățiri de credit, specificând calendarul fluxurilor de numerar așteptate și probabilitatea estimată de realizare a fiecărui scenariu.

Evaluarea colectivă a instrumentelor financiare se realizează pe baza grupurilor omogene de active. Pentru segmentarea portofoliului sunt utilizate în portofoliu cu risc de credit similar Grupul utilizează următoarele caracteristici:

Tipul clientului;

Produsul de credit;

Durata creditului;

Ponderea valorii creditului în totalul valorii de piață a garanției.

Creșterea riscului de credit și default-ul

Grupul monitorizează în continuu evoluția calității portofoliului de active pentru a identifica dacă mărimea reducerilor pentru pierderi calculate urmează să fie estimată prin determinarea pierderii așteptate pentru o perioadă de 12 luni sau pentru totă durata de viață a activului. Grupul aplică primordial metode calitative de identificare a creșterii riscului de credit stabilite prin prisma sistemului de clasificare intern și combinații de rating și număr de zile restante. Indiferent de modificarea categoriei expunerii, în cazul în care plățile contractuale sunt restante cel puțin 30 zile, se consideră că riscul de credit a crescut semnificativ de la recunoașterea inițială.

Grupul consideră un instrument financiar să fie în stare de default (clasificat în starea 3) în orice caz când debitorul raportează peste 90 zile restanță. Ca parte a unei evaluări calitative a faptului dacă un client este în incapacitate de plată, Grupul consideră, de asemenea, rezultatele furnizate de sistemul de clasificare și alte date interne disponibile.

Politica Grupului este aceea de a considera un instrument financiar drept „însănătoșit” și, prin urmare, să fie reclasificat din etapa 3 atunci când nici unul dintre criteriile implicate care a dus la clasificarea acestuia în stare de nerambursare nu mai este prezent. Decizia de a clasifica un activ starea 2 sau starea 1 depinde de categoria de clasificare actualizată, în momentul „însănătoșirii” și dacă acesta indică sau nu o creștere semnificativă a riscului de credit în comparație cu recunoașterea inițială.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE**PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018***(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)*

---

37 MANAGEMENTUL RISCOLUI (CONTINUARE)**37.7 Riscul de credit (continuare)*****Estimarea probabilității de default (PD)***

Probabilitatea de default este estimată de către Grupul utilizând lanțurile Markov în baza informației aferente tranziției între diferite stări de credit, în baza coșurilor prestabilite de zile restante, pentru fiecare din grupurile omogene de active (portofolii cu risc de credit omogen). Probabilitățile de tranziție sunt determinate din numărul efectiv de migrări observate în perioada de timp, analizată pe bază lunară, pentru o perioadă de 60 luni.

Matricea de migrare cuprinde următoarele coșuri de restanță:

Zero zile restanță;

1-30 zile restanță;

31 – 60 zile restanță

61 – 90 zile restanță

Peste 90 zile restanță

Determinarea probabilității de default pentru toată durata de viață are loc prin multiplicarea rezultatului tranziției lunare de câte ori este necesar.

Estimare pierderilor în caz de nerambursare (LGD)

Estimarea pierderilor în caz de nerambursare (LGD) este efectuată utilizând matricea de recuperare prin metoda Vintage la nivel de portofolii cu risc de credit omogen. Cohortele au fost construite după criteriul trimestrului calendaristic de intrare în default al expunerii pentru care au fost observate recuperările trimestriale. Pentru a exclude impactul extremelor la indicatorul mediu de recuperare la construcția matricei de recuperare au fost excluse expunerile mici cu sold sub 100MDL și expunerile mari (cu rambursări timpurii semnificative).

Pentru completarea matricei cu proiecția aferenta recuperărilor neobservate a fost aplicat procedeul statistic, descris în literatura de specialitate ca Chain-leadder models, ce are scop estimarea viitoarei curbei de recuperare în baza recuperărilor observate.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în milioane de lei moldoveni, dacă nu este menționat altfel)

37 MANAGEMENTUL RISCULUI (CONTINUARE)**37.7 Riscul de credit (continuare)**

Analiza impactului schimbărilor în factorii utilizați pentru estimare pierderilor așteptate din creditare.

Tabelul de mai jos prezintă impactul schimbării parametrilor utilizați în procesul de evaluare pierderilor așteptate asupra mărimei reducerilor pentru pierderi calculate.

31.12.2018	Corpora-	Retail	Ipoteca-	Consum	Angaja-	Acredita-	Leasing	Total
	tiv	persoane juridice	re		mamente de creditare	-ve și garanții		
	<u>MDL'ooo</u>	<u>MDL'ooo</u>	<u>MDL'ooo</u>	<u>MDL'ooo</u>	<u>MDL'ooo</u>	<u>MDL'ooo</u>	<u>MDL'ooo</u>	<u>MDL'ooo</u>
<i>Reduceri și provizioane evaluate colectiv</i>								
Creștere cu 10% a PD și LGD	14,188	8,349	7,984	7,420	784	227	5,081	44,033
Diminuare cu 10% a PD și LGD	(12,837)	(8,258)	(7,559)	(8,120)	(710)	(205)	(4,007)	(41,696)
<i>Reduceri și provizioane evaluate Individual</i>								
Majorare fluxuri cu 10%	54,207	949	-	-	433	-	18,746	74,335
Diminuare fluxuri cu 10%	14,188	8,349	7,984	7,420	784	227	5,081	44,033
01.01.2018								
	Corpora-	Retail	Ipoteca-	Consum	Angaja-	Acredita-	Leasing	Total
	tiv	persoane juridice	re		mamente de creditare	-ve și garanții		
	<u>MDL'ooo</u>	<u>MDL'ooo</u>	<u>MDL'ooo</u>	<u>MDL'ooo</u>	<u>MDL'ooo</u>	<u>MDL'ooo</u>	<u>MDL'ooo</u>	<u>MDL'ooo</u>
<i>Reduceri și provizioane evaluate colectiv</i>								
Creștere cu 10% a PD și LGD	13,760	6,108	7,311	6,513	793	(282)	13,101	47,304
Diminuare cu 10% a PD și LGD	(12,450)	(6,091)	(6,891)	(6,741)	(717)	-	(12,703)	(45,593)
<i>Reduceri și provizioane evaluate Individual</i>								
Majorare fluxuri cu 10%	79,055	4,750	-	-	77	-	11,013	94,895
Diminuare fluxuri cu 10%	13,760	6,108	7,311	6,513	793	(282)	13,101	47,304

37**MANAGEMENTUL RISCULUI (CONTINUARE)****37.8 Riscul aferent impozitării**

Grupul este angajat să asigure o administrare sustenabilă a riscului privind impozitarea prin construirea și menținerea unei funcții fiscale transparente, efective și eficiente în cadrul Grupului. Grupul respectă și aplică cu strictețe legislația fiscală în vigoare pentru toate categoriile de taxe și impozite. Intrând în vigoare de la 1 ianuarie 2012, implementarea IFRS a fost luată în considerare pentru revizuirea legislației fiscale prin introducerea de reguli specifice pentru tratarea ajustărilor rezultate la momentul implementării și ulterior. În acest context, a fost efectuată o analiză atentă în identificarea diferențelor în tratamentele contabile, având un impact fiscal, atât asupra impozitului curent cât și asupra impozitului amânat.

Se așteaptă că în viitor cadrul fiscal să fie subiect al unor modificări frecvente. Înținând cont de precedente, aceste aspecte ar putea fi aplicate retrospectiv. Obligațiile fiscale ale Grupului sunt deschise inspecției fiscale pe o perioadă de patru ani.

37.9 Riscul operațional

Riscul operațional este riscul actual sau viitor de afectare a profiturilor și a capitalului care rezultă din procese sau sisteme interne inadecvate sau eşuate și/sau în urma acțiunii unor persoane (angajați) sau evenimente externe.

Grupul conștientizează importanța gestionării riscului operațional care derivă din activitățile sale de afaceri, precum și necesitatea deținerii unui nivel adecvat de capital, pentru a absorbi pierderile potențiale legate de acest tip de risc.

Gestionarea riscului operațional se realizează în conformitate cu politicile și procedurile elaborate și implementate în cadrul Grupului, precum și în concordanță cu cerințele de reglementare naționale și internaționale.

În acest context, pentru a reduce riscul inherent în activitățile operaționale și pentru a realiza o gestionare eficientă a riscului operațional, Grupul a adoptat și a implementat un cadru general de administrare a riscului operațional în cadrul Grupului, care contribuie la realizarea unui management eficient al riscului operațional.

Gestionarea riscului operațional include următoarele:

- Colectarea și gestionarea evenimentelor de risc operațional.
- Identificarea și evaluarea riscului operațional prin exercițiul de autoevaluare a riscului și a controalelor asociate.
- Analiza și evaluarea riscului produselor și activităților noi.
- Definirea și monitorizarea indicatorilor cheie de risc.
- Raportarea riscului operațional și a pierderilor aferente.

37 MANAGEMENTUL RISCULUI (CONTINUARE)

37.9 Riscul operațional (continuare)

- Măsuri de minimizare a riscului operațional, inclusiv punerea în aplicare a planurilor de acțiune privind îmbunătățirea sistemului de control intern.
- Menținerea și actualizarea planului de continuitate a afacerii.
- Calculul cerinței de capital.

Sistemul de gestionare a riscului operațional prevede aplicarea tuturor proceselor și procedurilor necesare pentru a identifica, evalua, monitoriza și controla acest tip de risc. Cadrul de gestionare este, de asemenea, susținut de o structură organizațională adecvată, cu roluri și responsabilități clare, în conformitate cu ipoteza că responsabilitatea principală pentru gestionarea riscului operațional și aplicarea controlului corespunzător rămâne la unitățile de business.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018*(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)***38 STRUCTURA ACTIVELOR ȘI DATORIILOR PE VALUTE**

					31 Decembrie 2018
	Total MDL'ooo	MDL MDL'ooo	USD MDL'ooo	EUR MDL'ooo	Altele MDL'ooo
ACTIVE					
Mijloace bănești	1,103,882	481,083	82,341	474,520	65,938
Conturi la BNM	5,400,244	4,329,009	320,670	750,565	-
Conturi curente și depozite la bănci	1,720,607	422	356,171	1,341,874	22,140
Active financiare la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	1,647,666	1,647,666	-	-	-
Credite acordate clienților	11,563,088	6,527,068	1,588,542	3,447,478	-
Creanțe aferente leasingului	111,100	20,437	909	89,754	-
Active financiare la cost amortizat	900,370	900,370	-	-	-
Active imobilizate clasificate drept deținute pentru vânzare	13,319	13,319	-	-	-
Imobilizări corporale	1,015,912	1,015,912	-	-	-
Investiții imobiliare	72,464	72,464	-	-	-
Imobilizări necorporale	66,362	66,362	-	-	-
Alte active	<u>118,705</u>	<u>68,888</u>	<u>22,013</u>	<u>27,548</u>	<u>256</u>
Total active	23,733,719	15,143,000	2,370,646	6,131,739	88,334
DATORII					
Datorii către bănci	28,210	2,387	2,658	23,165	-
Împrumuturi	627,684	291,514	29,893	306,277	-
Datorii către clienți	18,646,955	10,322,028	2,437,286	5,853,399	34,242
Provizioane la angajamente condiționale	9,749	9,749	-	-	-
Datorii privind impozitul amânat	34,451	34,451	-	-	-
Datorii privind impozitul curent	14,734	14,734	-	-	-
Alte datorii	<u>465,350</u>	<u>392,705</u>	<u>30,272</u>	<u>39,047</u>	<u>3,326</u>
Total datorii	<u>19,827,133</u>	<u>11,067,568</u>	<u>2,500,109</u>	<u>6,221,888</u>	<u>37,568</u>
Decalaj	<u>3,906,586</u>	<u>4,075,432</u>	<u>(129,463)</u>	<u>(90,149)</u>	<u>50,766</u>

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018

(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

38**STRUCTURA ACTIVELOR ȘI DATORIILOR PE VALUTE (CONTINUARE)**

	Total	MDL	USD	EUR	Altele
	MDL'ooo	MDL'ooo	MDL'ooo	MDL'ooo	MDL'ooo
ACTIVE					
Mijloace bănești	613,201	317,240	39,345	194,778	61,838
Conturi la BNM	4,454,566	3,385,601	335,264	733,701	-
Conturi curente și depozite la bănci	2,811,178	210	963,915	1,825,284	21,769
Active financiare disponibile pentru vânzare	1,420,720	1,420,720	-	-	-
Credite acordate clienților	9,842,927	5,547,444	1,192,984	3,102,499	-
Creanțe aferente leasingului	132,031	24,376	-	107,655	-
Active financiare păstrate până la scadentă	1,793,908	1,793,908	-	-	-
Active imobilizate clasificate drept deținute pentru vânzare	15,263	15,263	-	-	-
Imobilizări corporale	864,015	864,015	-	-	-
Investiții imobiliare	72,356	72,356	-	-	-
Imobilizări necorporale	63,815	63,815	-	-	-
Alte active	211,709	144,858	32,909	33,122	820
Total active	22,295,689	13,649,806	2,564,417	5,997,039	84,427
DATORII					
Datorii către bănci	117,975	44,771	2,476	70,728	-
Împrumuturi	683,079	349,556	39,401	294,122	-
Datorii către clienți	17,535,629	9,334,909	2,479,150	5,694,025	27,545
Datorii privind impozitul amânat	36,817	36,817	-	-	-
Datorii privind impozitul curent	30,972	30,972	-	-	-
Alte datorii	214,074	163,026	23,044	27,527	477
Total datorii	18,618,546	9,960,051	2,544,071	6,086,402	28,022
Decalaj	3,677,143	3,689,755	20,346	(89,363)	56,405

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

39 STRUCTURA PE SCADENȚE

31 Decembrie 2018	Total MDL'ooo	Mai puțin de 1 an MDL'ooo	Mai mult de 1 an MDL'ooo
Active			
Mijloace bănești în numerar	1,103,882	1,103,882	-
Conturi la Banca Națională a Moldovei	5,400,244	5,400,244	-
Conturi curente și depozite la bănci	1,720,607	1,720,607	-
Active financiare la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	1,647,666	1,071,658	576,008
Credite acordate clienților	11,563,088	4,952,345	6,610,743
Creanțe aferente leasingului	111,100	63,217	47,883
Active financiare la cost amortizat	900,370	885,544	14,826
Active imobilizate clasificate drept deținute pentru vânzare	13,319	-	13,319
Imobilizări corporale	1,015,912	-	1,015,912
Investiții imobiliare	72,464	-	72,464
Imobilizări necorporale	66,362	-	66,362
Alte active	<u>118,705</u>	<u>118,705</u>	-
Total active	23,733,719	15,316,202	8,417,517
Datorii			
Datorii către bănci	28,210	5,045	23,165
Împrumuturi	627,684	186,420	441,264
Datorii către clienți	18,646,955	17,365,553	1,281,402
Provizioane la angajamente condiționale	9,749	9,749	-
Datorii privind impozitul amânat	34,451	-	34,451
Datorii privind impozitul curent	14,734	14,734	-
Alte obligațiuni	<u>465,350</u>	<u>465,350</u>	-
Total datorii	19,827,133	18,046,851	1,780,282
Decalaje de scadență	3,906,586	(2,717,330)	6,623,916

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

39 STRUCTURA PE SCADENȚE (CONTINUARE)

31 Decembrie 2017	Total	Mai puțin de 1 an	Mai mult de 1 an
	MDL'ooo	MDL'ooo	MDL'ooo
Active			
Mijloace bănești în numerar	613,201	613,201	-
Conturi la Banca Națională a Moldovei	4,454,566	4,454,566	-
Conturi curente și depozite la bănci	2,811,178	2,811,178	-
Active financiare disponibile pentru vânzare	1,420,720	914,660	506,060
Credite, net	9,842,927	4,210,455	5,632,472
Creanțe aferente leasing-ului	132,031	82,814	49,217
Active financiare păstrate până la scadență	1,793,908	1,747,377	46,531
Active imobilizate clasificate drept deținute pentru vânzare	15,263	-	15,263
Imobilizări corporale	864,015	-	864,015
Investiții imobiliare	72,356	-	72,356
Imobilizări necorporale	63,815	-	63,815
Alte active	<u>211,709</u>	<u>211,709</u>	-
Total active	22,295,689	15,045,960	7,249,729
Datorii			
Datorii către bănci	117,975	58,707	59,268
Împrumuturi	683,079	210,598	472,481
Datorii către clienți	17,535,629	16,063,078	1,472,551
Datorii privind impozitul amânat	36,817	-	36,817
Datorii privind impozitul curent	30,972	30,972	-
Alte obligațiuni	<u>214,074</u>	<u>214,074</u>	-
Total datorii	<u>18,618,546</u>	<u>16,577,429</u>	<u>2,041,117</u>
Decalaje de scadență	<u>3,677,143</u>	<u>(1,531,469)</u>	<u>5,208,612</u>

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018*(Toate sumele sunt indicate în milioane de MDL, dacă nu este menționat altfel)***40****EXPUNEREA LA RISCUL RATEI DOBÂNZII**

Tabelul de mai jos prezintă informații cu privire la gradul de expunere a Grupului la riscul ratei dobânzii, bazându-se pe scadență contractuală a instrumentelor sale financiare, fie pe data următoare a modificării dobânzii, în cazul instrumentelor ce sunt reevaluăte la o rată a dobânzii de piață până la scadență. Politica Grupului este de a-si administra expunerea față de fluctuațiile venitului net din dobânzi apărute ca urmare a schimbării în ratele de dobândă în funcție de gradul de nepotrivire dintre variațiile pe diferite elemente ale bilanțului.

	Total MDL'000	Mai puțin de 1 lună MDL'000	De la 1 lună până 3 luni MDL'000	De la 3 luni până la 1 an MDL'000	Articole nepurtătoare de dobândă MDL'000	
					Mai mult de 5 ani MDL'000	Mai mult de 5 ani MDL'000
ACTIVE						
Mijloace bănești	1,103,882	-	-	-	-	1,103,882
Conturi la Banca Națională a Moldovei	5,400,244	5,139,806	-	-	-	260,438
Conturi curente și depozite la bănci	1,720,607	1,720,607	-	-	-	-
Active financiare la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	1,647,666	134,740	440,743	538,368	382,263	151,552
Credite acordate clientilor (rată variabilă)	11,448,771	11,393,104	-	-	-	55,667
Credite acordate clientilor (rată fixă)	114,317	1,843	6,724	47,667	56,841	1,242
Creante aferente leasingului	111,100	23,651	7,090	26,102	47,883	-
Active financiare la cost amortizat	900,370	860,378	9,940	15,285	14,767	6,374
Active imobilizate clasificate drept deținute pentru vânzare	13,319	-	-	-	-	13,319
Imobilizări corporale	1,015,912	-	-	-	-	1,015,912
Investiții imobiliare	72,464	-	-	-	-	72,464
Imobilizări necorporale	66,362	-	-	-	-	66,362
Alte active	118,705	-	-	-	-	118,705
Total active	23,733,719	19,274,129	464,497	627,422	501,754	1,242

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
*(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)***40****EXPUNEREA LA RISCUL RATEI DOBÂNZII (CONTINUARE)**

	Total MDL'ooo	Mai puțin de 1 lună MDL'ooo	De la 1 lună până la 1 an MDL'ooo	De la 1 la 5 ani MDL'ooo	Mai mult de 5 ani MDL'ooo	Articole nepuritătoare de dobândă
						MDL'ooo
DATORII						
Datorii către bănci	28,210	28,210	-	-	-	-
Împrumuturi	627,684	98,594	183,992	246,493	58,800	39,805
Datorii către clienti (rată fixă)	7,823	1,068	963	1,746	4,046	-
Datorii către clienti (rată variabilă)	18,639,132	18,579,737	-	-	-	59,395
Provizioane la angajamente condiționale	9,749	-	-	-	-	9,749
Datorii privind impozitul amânat	34,451	-	-	-	-	34,451
Datorii privind impozitul curent	14,734	-	-	-	-	14,734
Alte datorii	465,350	-	-	-	-	465,350
Total datorii	19,827,133	18,707,609	184,955	248,239	62,846	623,484
Decalaje de dobândă	3,906,586	566,520	279,542	379,183	438,908	1,242
Decalaje de dobândă, cumulative	566,520	546,062	1,225,245	1,664,153	1,665,395	2,241,191

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

40**EXPUNEREA LA RISCUL RATEI DOBÂNZII (CONTINUARE)**

	31 Decembrie 2017	Total MDL'ooo	Mai puțin de 1 lună MDL'ooo	De la 1 lună până 3 luni MDL'ooo	De la 3 luni până la 1 an MDL'ooo	De la 1 la 5 ani MDL'ooo	Mai mult de 5 ani MDL'ooo	Articole nepurătoare de dobândă
								MDL'ooo
ACTIVE								
Mijloace bănești	613,201	-	-	-	-	-	-	613,201
Conturi la Banca Națională a Moldovei	4,454,566	4,454,566	-	-	-	-	-	-
Conturi curente și depozite la bănci	2,811,178	2,811,178	-	-	-	-	-	-
Active financiare disponibile pentru vânzare	1,420,720	137,823	187,157	589,680	363,657	-	-	142,403
Credite acordate clienților (rata variabilă)	9,322,792	8,782,253	-	-	-	-	-	540,539
Credite acordate clienților (rata fixă)	520,135	-	34,160	485,975	-	-	-	-
Creanțe aferente leasingului	132,031	33,289	8,592	33,139	49,217	-	-	7,794
Active financiare păstrate până la scadentă	1,793,908	1,555,890	118,843	72,644	46,531	-	-	-
Active imobilizate clasificate drept deținute pentru vânzare	15,263	-	-	-	-	-	-	15,263
Imobilizări corporale	864,015	-	-	-	-	-	-	864,015
Investiții imobiliare	72,356	-	-	-	-	-	-	72,356
Imobilizări necorporale	63,815	-	-	-	-	-	-	63,815
Alte active	211,709	-	-	-	-	-	-	211,709
Total active	22,295,689	17,774,999	348,752	1,181,438	459,405	2,531,095	-	-

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018

(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

EXPUNEREA LA RISCUL RATEI DOBÂNZII (CONTINUARE)

40

					Articole nepurtătoare de dobândă MDL'000	
	Total MDL'000	Mai puțin de 1 lună MDL'000	De la 1 lună până la 1 an MDL'000	De la 3 luni până la 1 an MDL'000	Mai mult de 5 ani MDL'000	
DATORII						
Datorii către bănci	117,975	117,975	-	-	-	-
Împrumuturi	683,079	151,406	192,660	299,301	-	39,712
Datorii către clienți (rată fixă)	65,531	17,006	36,523	6,292	4,179	1,531
Datorii către clienți (rată variabilă)	17,470,098	17,427,567	-	-	-	42,531
Datorii privind impozitul amânat	36,817	-	-	-	-	36,817
Datorii privind impozitul curent	30,972	-	-	-	-	30,972
Alte datorii	214,074	-	-	-	-	214,074
Total datorii	18,618,546	17,713,954	229,183	305,593	4,179	1,531
Decalaj de dobândă	3,677,143	61,045	119,569	875,845	455,226	(1,531)
						2,166,989

Grupul acordă credite și acceptă depozite atât cu rata dobânzii fixă, cât și variabilă. Creditele cu rata variabilă acordate clientilor precum și depozitele de la clienti reprezentă instrumente pentru care Grupul deține dreptul unilateral de a modifica rata dobânzii în conformitate cu modificările ratelor de pe piață. Grupul informează cu 15 zile înainte ca modificarea să ia loc. În scopul dezvoltării informației cu privire la decalajul de dobândă, creditele și depozitele purtătoare de dobândă variabilă au fost considerate ca având o perioadă de notificare a modificării ratelor de 15 zile și au fost clasificate în categoria „până la 1 lună”.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018

(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

---

41 DATORII CONTINGENTE

La 31 decembrie 2018 și 31 decembrie 2017 Grupul este părât într-o serie de procese juridice generate din activitatea operațională ordinară. În opinia Managementului și a departamentului juridic al Grupului probabilitatea pierderii este mică, respectiv nu a fost prevăzut un provizion în aceste situații financiare.

42 EVENIMENTE ULTERIOARE DATEI BILANȚULUI

Nu există evenimente ulterioare datei de raportare.

Adresa de contact:

BC "Moldova Agroindbank" SA

Republica Moldova, MD 2005
Mun. Chișinău, str. Constantin Tănase, 9/1
Call Center: (373 22) 268999
e-mail: aib@maib.md
www.maib.md

Contact address:

CB Moldova Agroindbank SA

9/1 Constantin Tanase Str., Chisinau
Republic of Moldova, MD 2005
Call Center: (373 22) 268999
e-mail: aib@maib.md
www.maib.md

